

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก

นางวัลลีย์ อาศัย
วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

นางวัลลีย์ อาศัย

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ชื่อผู้วิจัย : นางวัลลีย์ อาศัย

ปีที่วิจัย : ปีการศึกษา 2560-2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 3) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการวิเคราะห์เอกสาร การสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 33 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบ จำนวน 18 คน และตรวจสอบร่างรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน รวมทั้งประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบด้วยการดำเนินการตามโครงการ จำนวน 5 โครงการ กำหนดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ถึงเดือนเมษายน 2562 ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้แบบสอบถาม และแบบรายงาน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สรุปได้ว่า ควรกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ควรมีกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ควรกำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และควรมีคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

2. รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ

ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ถึง เดือน เมษายน 2562 ทดลองใช้ด้วยโครงการ จำนวน 5 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน 2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน 3) โครงการเปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 5) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน ผลการทดลองพบว่า 1) ความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมทั้ง 5 โครงการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก พบว่า

4.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยภาพรวมมีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4.2 ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยภาพรวมมีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของผู้เรียนจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนปีการศึกษา 2561 หลังใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้ในปีการศึกษา 2560

4.5 ผลจากการดำเนินงานตามรูปแบบ สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เรียน เป็นที่ยอมรับของสังคม ได้รับรางวัลและเกียรติบัตร ในระดับภาค ระดับชาติ

คำสำคัญ : รูปแบบ / การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน / การมีส่วนร่วมของชุมชน

Title : The model for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage.

Researcher : Wanlee Asai

Year : The academic year 2017-2018

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the conditions and the guidelines of the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage. 2) to create the model for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage, 3) to try out the model for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage, 4) to assess the implementation of the model for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage. The research was divided into 4 steps. The first step was to study the conditions and the guidelines of the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage. The research instruments were document analysis and a questionnaire. The samples were 33 administrators and teachers obtained by stratified random sampling. The interview to find the guidelines of the development of vocational competency of students by community participation was conducted with 6 experts which obtained by purposive sampling. The second step was to create the model for the development of vocational competency of students by community participation, BanTak Vocational Collage. The research instrument was focus group conducted with 18 related people and experts in the model. Focus group conducted with 9 experts was used to check the model draft. 12 experts, obtained by purposive sampling were the samples to assess the appropriateness and the possibility of the model. The third step was to try out the model for the development of vocational competency of students by community participation. The research instrument were 5 projects in 1 academic year. The projects began on May, 2017 to April, 2019. The fourth step was to assess the implementation of the model for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage. The samples were the administrators, teachers students and community,

obtained by purposive sampling. The data were analyzed using percentage, means, standard deviation and content analysis.

The research findings were as follows:

1. In general, the condition of the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage was at the moderate level. The guidelines of the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage was at follows: The goals for the development of vocational competency of students should be set. There were the processes of development of vocational competency of students. The scope for the development of vocational competency of students should be set. There should have the committee for the development of vocational competency of students.

2. The models consisted of 4 main components as follows: 1) The goals for the development of vocational competency of students. 2) The process for the development of vocational competency of students. 3) The scope for the development of vocational competency of students and 4) The committee for the development of vocational competency of students.

3. The results of the model implementation were as follows:

The experiment of the model for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage began from May, 2018 to April 2019. There were 5 projects as follows: 1) The project for the encouragement of volunteer spirit and the services of academic and vocation with the community. 2) The project of studying in local wisdom resources and establishments in community. 3) The project of academic open house of Bantak Vocational Collage. 4) The project for supporting community participation to develop vocational competency of students. 5) The project for the encouragement of good manner of youths. The experiment was found that 1) In general informant's satisfaction towards 5 projects was at the high levels. 2) Informant's self-evaluation was at the high level.

4. The evaluation for the implementation of the model for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage were as follows:

4.1 Administrator's and teachers' opinions towards the models for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage was at the high level.

4.2 Community's opinions towards the models for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage was at the high level.

4.3 Community's satisfaction towards the quality of graduate students of Bantak Vocational Collage was at the high level.

4.4 Students' achievement in the academic year, 2018 after the experiment of using the model for the development of vocational competency of students by community participation, Bantak Vocational Collage was higher than the achievement in the academic year, 2017.

4.5 After the operation of the model. It was found that school, administrator and students were accepted and got many rewards and certifications.

Keywords : Model / The development of Vocational competency of students / Community participation.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ จากรองศาสตราจารย์ ดร.สัมฤทธิ์ ไม้พวง คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้อำนวยการ สมชาย เจนพานิช ผู้อำนวยการ มนุษย์ ไยบัวเทศ อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ ดร.จักรภพ เนวะมาตย์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญวิทยาลัยเทคนิคตาก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพคุณ ชูทัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ อินทวงศ์ ดร.สงวน หอกคำ ดร.ศยามล นิตพิงศ์สุวรรณ และดร.เรงรัต สุทธิสน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสัมภาษณ์ เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และกรุณาประเมินรูปแบบ ทำให้รายงานวิจัยฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์

ขอขอบคุณ คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนในวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ทำให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลืองานทุกด้านจนผลงานวิจัยประสบความสำเร็จด้วยดีอย่างมีคุณภาพ

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชน.....	16
มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพ พ.ศ.2556.....	31
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	42
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	78
บริบทของวิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก.....	90
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	101
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	112
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	113
กรอบกระบวนการดำเนินการวิจัย.....	113

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	115
ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	122
ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	129
ตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	140
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	145
4 ผลการวิจัย.....	147
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	148
ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	165
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	192
ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	206
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	226
สรุปผลการวิจัย.....	228
อภิปรายผลการวิจัย.....	231
ข้อเสนอแนะ.....	247
บรรณานุกรม.....	248
ภาคผนวก.....	260
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	261
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	267

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ค คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	331
ภาคผนวก ง โครงการที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	384
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์/ขอเชิญ/เผยแพร่.....	407
ภาคผนวก ฉ เกียรติบัตร/รางวัล.....	437
ภาคผนวก ช การเผยแพร่ผลงานวิชาการ เอกสารและภาพที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ผลงานวิจัย.....	444
ประวัติผู้วิจัย.....	475

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แสดงมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ค่าคะแนน และระดับคุณภาพ ในมาตรฐานที่ต้องพัฒนา เพิ่มจากผลการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก	5
2	จำนวนผู้เรียนจำแนกตามระดับชั้น หลักสูตร เพศ.....	91
3	จำนวนผู้บริหารและครูจำแนกตามสถานภาพ เพศ วุฒิการศึกษา	91
4	จำนวนประชากรวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จำแนกตามผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน.....	116
5	จำนวนกลุ่มตัวอย่างวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จำแนกตามผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน.....	117
6	โครงการทดลองใช้รูปแบบและจำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม.....	131
7	แผนการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	137
8	ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	149
9	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และ ปฏิบัติหน้าที่.....	154
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยภาพรวม (n = 33).....	155
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความรู้และ ทักษะ (n = 33).....	156
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนา ความสามารถในการสื่อสาร (n = 33).....	157

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยี (n = 33).....	158
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความสามารถ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (n = 33).....	159
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาเจตคติ/ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (n = 33).....	160
16	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 6).....	161
17	แสดงองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และแนวปฏิบัติของร่างรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก..	167
18	ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของ ผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก องค์ประกอบที่ 1.....	176
19	ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก องค์ประกอบที่ 2.....	177
20	ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก องค์ประกอบที่ 3.....	179
21	ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก องค์ประกอบที่ 4.....	181
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 12).....	189
23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 12).....	190
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 12).....	190

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน (n = 12).....	191
26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ/ปฏิบัติ หน้าที่ และหน่วยงาน/ชุมชน.....	192
27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อ โครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	197
28 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา.....	203
29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติ ของผู้เรียนเกี่ยวกับ สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 150).....	203
30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และ ปฏิบัติหน้าที่/สังกัดหน่วยงาน (n = 65).....	206
31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยภาพรวม (n = 25).....	208
32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 25).....	208
33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน (n = 25).....	209
34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 25).....	211
35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 25).....	212

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก โดยภาพรวม (n = 25).....	213
37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 25).....	214
38 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา วิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้าน กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน (n = 25).....	215
39 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 20).....	216
40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน (n = 20).....	217
41 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จ การศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 20).....	218
42 สรุปผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561.....	220
43 เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	220
44 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	223
45 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่.....	451
46 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อ ผลงาน วิชาการเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 31).....	452
47 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ ปฏิบัติหน้าที่.....	458
48 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อผลงาน วิชาการเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	459

	วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 24).....	
49	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่.....	466
50	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อ ผลงานวิชาการเรื่อง เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วน ร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 28).....	467
51	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่.....	472
52	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อ ผลงานวิชาการเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วน ร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 37).....	473

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	รูปแบบเชิงระบบและสถานการณ์ (Systems Model) ของ Brown and Moberg 83
2	แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย..... 112
3	แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย..... 114
4	(ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก..... 166

5	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนวิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก.....	182
6	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนวิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก.....	349

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศและได้รับการคาดหวังให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นส่วนช่วยในการเพิ่มความเท่าเทียมในสังคม และเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอาชีพ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ แต่ในสภาวะการณ์ปัจจุบันทั่วโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันมากขึ้น ผู้คนจำนวนมาก หลากหลายเชื้อชาติย้ายข้ามประเทศ ข้ามภาษาและข้ามวัฒนธรรมมาอาศัยอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โลกการทำงานปรับเปลี่ยนจากการทำงานใช้บุคคลที่มีองค์ความรู้เดียวกัน ทักษะเดียวกัน และทำงานในสายงานเดียวกัน จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยต้องจัดการศึกษาให้ทันกับสถานการณ์โลก ให้การจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของสังคมและชุมชน ที่เต็มไปด้วยความรู้และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งต้องวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้ก้าวทันต่อกระแสอาชีพในปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559: 3-4)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญองงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 โดยวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” ในยุทธศาสตร์ที่ 3 เป้าหมายที่ 3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่จำนวนสถานบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 10-21)

ในส่วนของรัฐบาลปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะ โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ เน้นการผลิตกำลังคนที่คุณภาพมากกว่าปริมาณ การผลิตกำลังคนในสาขาวิชาชีพ ให้

เป็นแรงงานคุณภาพหรือแรงงานที่มีฝีมือของประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายในการนำพาประเทศเข้าสู่โมเดลประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) ที่มุ่งปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” รูปแบบเศรษฐกิจจะเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมที่เน้นการผลิตปริมาณมาก และใช้แรงงานราคาถูกไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่พึ่งพาความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนากำลังคนต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21 ใน 4 มิติ คือ 1) เป็นคนไทยที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21 2) เป็นคนไทยที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม 3) เป็นคนไทยที่มีอัตลักษณ์ความเป็นไทย สามารถยืนอย่างมีศักดิ์ศรีในเวทีสากล และ 4) เป็นดิจิทัลไทยเพื่อสอดคล้องกับการเข้าสู่ยุคดิจิทัล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 5-7) สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) ทำให้หุ่นยนต์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่กำลังคนที่ไร้ฝีมือและทักษะต่ำ ทิศทางการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศทั่วโลกได้ตั้งเป้าหมายให้ประชากรมีทักษะ สมรรถนะ และความสามารถเฉพาะทาง รัฐบาลไทยจึงกำหนดนโยบายการปรับเปลี่ยนประเทศไทยไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลด้านการจัดการศึกษาต้องผลิตและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้วยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) คณิตศาสตร์ (Mathematics) ที่มีความเชื่อมโยงกันในโลกของความเป็นจริง (STEM EDUCATION) และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 5-6)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 หมวด 1 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะ จนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ และมาตรา 8 ระบุว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ กำหนดให้จัดได้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ 1) การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก 2) การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัด และการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม 3) การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ โดยการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบาย การผลิตและพัฒนากำลังคน และการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียนและระบบเทียบประสบการณ์เข้า คุณวุฒิการศึกษาเพื่อเข้ารับการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ (ประเวศ ยอดยิ่ง, 2556: 1-5)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน และนำภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะ จนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ ซึ่งสมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ และเจตคติ/แรงจูงใจ สมรรถนะ (Competence) ในความหมายของงานอาชีพหรือวิชาชีพ คือ ความสามารถในการปฏิบัติงานอาชีพ โดยใช้ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่บูรณาการกันอย่างแนบแน่น เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะมีคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรกความสามารถที่แสดงว่าทำได้บนฐานความต้องการในการปฏิบัติงานจริงของสภาพแวดล้อมการทำงาน และประการที่สอง ผลลัพธ์หรือผลของการปฏิบัติงาน คุณลักษณะทั้งสองนั้นอาจเรียกว่า “ทำได้และได้ผล” หรือ “ทำได้ผล” ซึ่งสามารถวัดประเมินและกำหนดให้เป็นมาตรฐานได้ เรียกว่า มาตรฐานสมรรถนะ (Standards of Competence) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 5-9) สำหรับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสู่บริบทใหม่ สามารถให้คำแนะนำ แก้ปัญหาเฉพาะด้าน และรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีส่วนร่วมในคณะทำงานหรือมีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติ และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556, 2556)

การจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาหมายถึงการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ ความสำเร็จของระบบอาชีวศึกษาจึงควรวัดด้วยการเข้าสู่ตลาดแรงงาน โครงสร้างตลาดแรงงานไทยในปี 2557 พบว่า แรงงานไทยส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพที่ใช้ทักษะต่ำและได้ค่าจ้างแรงงานต่ำ แรงงานไทยกลุ่มใหญ่ที่สุดประกอบอาชีพเกษตรกรรม (33%) กลุ่มที่รองลงมาคืองานบริการ (20%) งานช่างฝีมือ (12%) งานควบคุมเครื่องจักร (11%) และงานอาชีพพื้นฐาน (11%) ตามลำดับ งานในกลุ่มนี้ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนรวมกันถึง 87% เป็นงานที่ใช้ทักษะต่ำ โดยมีระดับการศึกษาเฉลี่ยไม่เกินมัธยมศึกษาตอนต้นหรือได้รับการศึกษาไม่เกิน 9 ปี ในขณะที่เดียวกัน มีแรงงานเพียงประมาณ 13% ที่ทำงานที่ใช้ทักษะสูงขึ้นไป โดยมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป งานในกลุ่มนี้ประกอบไปด้วย งานบริหารจัดการ (3%) งานวิชาชีพ (3%) ช่างเทคนิค (4%) และเสมียน (3%) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557) การที่แรงงานส่วนใหญ่ทำงานใช้ทักษะความรู้ต่ำส่งผลให้ค่าตอบแทนที่แรงงานได้รับต่ำไปด้วย อย่างไรก็ตาม ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ตลาดแรงงานไทยมีแนวโน้มปรับตัวไปสู่การใช้แรงงานที่มีทักษะสูงขึ้น แต่ในขณะเดียวกันเราจะพบว่า มีการขาดแคลนแรงงานทักษะในบางสาขา โดยเฉพาะช่างเทคนิคและช่างฝีมือ ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องผ่านระบบอาชีวศึกษา ทั้งนี้การขาดแคลนแรงงานไม่ได้เกิดจากการผลิตแรงงานได้ไม่เพียงพอ แต่เกิดจากปัญหาคุณภาพของระบบอาชีวศึกษา โดยมีข้อสังเกต 3 ประการ 1) การขาดแคลนช่างเทคนิคและช่างฝีมือ ไม่ได้เกิดจากการที่ระบบอาชีวศึกษาผลิตบุคลากรไม่เพียงพอ แต่ส่วนใหญ่ช่างเทคนิคและช่างฝีมือไม่ได้ทำงานช่างตามที่ศึกษามา โดยไปทำอาชีพอื่นหรือไม่ได้ทำงาน 2) มีผู้สำเร็จการศึกษาช่างเทคนิคหรือช่างฝีมือ ที่ทำงานในระดับต่ำกว่าวุฒิการศึกษาที่เรียนมา 3) สาเหตุที่ผู้เพิ่งจบสายเทคนิคหรือช่างฝีมือประกอบอาชีพที่มีรายได้น้อยกว่าวุฒิการศึกษาที่เรียนมา น่าจะเป็นเพราะมีปัญหาด้านคุณภาพจึงไม่เป็นที่ต้องการของนายจ้าง จาก

ข้อสังเกตทั้ง 3 ประการ สามารถสรุปได้ว่าปัญหาของระบบอาชีวศึกษาไทยไม่ใช่ปัญหาเชิงปริมาณ แต่เป็นปัญหาเชิงคุณภาพ ซึ่งกินความหมายถึง การที่ระบบอาชีวศึกษาผลิตทักษะที่นายจ้างไม่ต้องการ หรือการที่ระบบอาชีวศึกษาผลิตทักษะตรงกับที่นายจ้างต้องการ แต่ผู้จบการศึกษาไม่มีทักษะเพียงพอ (ณัฐสิฏฐ รัชเกียรติวงศ์, 2559: 5-11) ส่วนปัญหาระดับสถานศึกษาซึ่งต้องพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ผู้เรียน จากการศึกษางานวิจัยของ พุทธชาติ สร้อยสน (2558) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษา พบว่า ปัญหาภายในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่มีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดว่า ครูผู้สอนไม่มีการเตรียมการสอนมาก่อน ไม่มีความพร้อมเพียงพอหรือ การกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการศึกษา การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาไม่น่าสนใจ ความไม่พร้อมของอุปกรณ์ในการเรียน รวมไปถึงการจัดกิจกรรมที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และได้เสนอแนวทางในการลดปัญหา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูควรมีการประชุมหารือที่หลากหลาย การเพิ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น เพิ่มกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน ควรทำกิจกรรมเพื่อชุมชนข้างเคียงนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนการแสดงความสามารถของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนควรยืดหยุ่นตามบริบทในการเรียนการสอน

วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนระบบปกติและระบบทวิภาคี ในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรวิชาชีพพระยาศันในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ ในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยปัญหาหลักที่พบคล้ายกับปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระดับประเทศดังที่กล่าวมาแล้ว คือปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียน จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่ายังมีบางมาตรฐานและบางตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษาต้องพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยมีเป้าหมายของผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน มาตรฐานที่ต้องพัฒนาเพิ่ม ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ค่าคะแนน และระดับคุณภาพ ในมาตรฐานที่ต้องพัฒนาเพิ่ม จากผลการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2560 ของวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก

มาตรฐานและตัวบ่งชี้	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
1. ด้านผลการจัดการศึกษา		
1.2 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียน	2.64	พอใช้
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
3.3 ระดับคุณภาพในการจัดการศึกษา	2.71	พอใช้
4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน		
4.1 ระดับคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	4.00	ดี
4.2 ร้อยละของตัวบ่งชี้ที่มีการพัฒนา	0.96	ต้องพัฒนาเร่งด่วน

ที่มา: (งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก)

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ามาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพดี ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ระดับคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ได้แก่ มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ระดับคุณภาพในการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียน และมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับที่ต้องพัฒนาเร่งด่วน ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ร้อยละของตัวบ่งชี้ที่มีการพัฒนา โดยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นจุดที่ต้องพัฒนา ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้น ให้มีการศึกษาเรียนรู้ร่วมกับชุมชน และเป็นที่ยอมรับแก่ชุมชนและสังคม พร้อมทั้งส่งเสริมและติดตามอย่างมีระบบ ให้นักศึกษามีงานทำหลังจากที่สำเร็จการศึกษาหรือศึกษาต่อให้ตรงตามสาขาวิชาชีพที่จบการศึกษา

จากความสำคัญและสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว โดยเฉพาะการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารวิทยาลัยจึงได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ และเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะของการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบกับปัจจุบันวิทยาลัยยังไม่มีรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการศึกษาวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านการบริหารและด้านวิชาการการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สะท้อนสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1.1 ศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556: 3 – 4)

1.2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ศึกษาตามองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พัฒนาตามวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์, 2551 : 180-190)

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2.1 ขอบเขตของเนื้อหา เป็นการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2.2 วิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยใช้ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การสร้างรูปแบบและหลักการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

2.3 ยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการสนทนากลุ่มผู้เกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบ และจัดทำคู่มือเพื่อดำเนินกิจกรรมใน 4 องค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน คีเวส (Keeves, 1988: 561-565), บาร์โดและฮาร์ทแมน (Bardo & Hartman, 1982: 70-76)

2.4 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบด้วยแบบประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ตามคู่มือการใช้รูปแบบ ดำเนินกิจกรรมภายใต้ 4 องค์ประกอบของรูปแบบ และมีโครงการ จำนวน 5 โครงการ ได้แก่

3.1.1 โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

3.1.2 โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการ
ในชุมชน

3.1.3 โครงการเปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.1.4 โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะ
วิชาชีพของผู้เรียน

3.1.5 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

หลังทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ดังนี้

1) ความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2) สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนหลังทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.2 ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานการทดลองใช้รูปแบบตามแผนกิจกรรมและระยะเวลาที่กำหนด

ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ดังนี้

4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.2 ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.3 ความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ

4.4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบ

4.5 เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของแหล่งข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์

1.1 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1) แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้น ในการวิจัย

2) ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

1.2 การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการใช้แบบสอบถาม

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของวิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน รวมจำนวน 33 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของวิทยาลัยการ อาชีพบ้านตาก ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน รวมจำนวน 33 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการใช้แบบสัมภาษณ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนหรือการบริหารสถานศึกษา ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยต้องมีคุณสมบัติตาม เกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อยข้อใดข้อหนึ่งคือ 1) ต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัย ที่มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี 2) เป็นผู้บริหรองค์กรภาคเอกชนหรือผู้แทนจากสถานประกอบการในชุมชน ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 3 ปี

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อยกร่าง รูปแบบ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยการอาชีพบ้าน ตาก ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 7 คน และบุคคลในชุมชน ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 2 คน ผู้แทนจากสถานประกอบการ จำนวน 3 คน และผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา จำนวน 2 คน ผู้แทนจากปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มตรวจสอบร่างรูปแบบ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและ นักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบ ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้าน การจัดการเรียนการสอน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน ต้องมี คุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อยข้อใดข้อหนึ่งคือ 1) เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัย และผู้แทนจากชุมชน ที่มีคุณวุฒิด้านการบริหารหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน มีประสบการณ์อย่างน้อย 3 ปี 2) เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา และมีประสบการณ์การบริหารอย่างน้อย 5 ปี 3) เป็นนักวิชาการหรือเป็นครูผู้สอนที่ มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถในการบริหารการจัดการเรียน การสอนหรือการพัฒนารูปแบบ มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของรูปแบบ การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประเมินโดยใช้แบบประเมิน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ ด้านการพัฒนารูปแบบ

ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน จำนวน 12 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อยข้อใดข้อหนึ่งคือ 1) เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี 2) เป็นนักวิชาการหรือครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 3) เป็นนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนารูปแบบ มีคุณวุฒิด้านการบริหาร ซึ่งมีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวะบ้านตาก

แหล่งข้อมูลในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวะบ้านตาก ผู้วิจัยทดลองใช้ในวิทยาลัยการอาชีวะบ้านตาก ดำเนินการทดลองใช้ในปีการศึกษา 2561 โดยดำเนินการทดลองตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวะบ้านตาก ภายในขอบเขตองค์ประกอบของรูปแบบ 4 องค์ประกอบหลัก และโครงการทดลองใช้รูปแบบ 5 โครงการ กลุ่มตัวอย่างเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล แยกตามโครงการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 382 คน ได้มาด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

1) โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 82 คน

2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 22 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 72 คน

3) โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีวะบ้านตาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 82 คน

4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 82 คน

5) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 22 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 72 คน

ตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวะบ้านตาก กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีวะบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวะบ้านตาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.2 ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชุมชน จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.3 ความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชุมชน จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบ แหล่งข้อมูลจากงานวัดผลและประเมินผล วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.5 เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แหล่งข้อมูลจาก งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.2.2 ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.2.3 ความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ

3.2.4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบ

3.2.5 เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.2.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มียางานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน แหล่งข้อมูลจากงานข้อมูลสารสนเทศ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ปีการศึกษา 2560 - 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน หมายถึง ความสามารถหรือศักยภาพของผู้เรียนที่ สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้แก่ ความสามารถ ในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ โดย พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนา ความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนา ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการ จัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากมีความสามารถหรือสมรรถนะสอดคล้อง

กับสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการดำเนินการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากมีความสามารถหรือสมรรถนะสอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภายใต้องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

4. ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนซึ่งเป็นบุคคลในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในสถานประกอบการ ผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา และผู้แทนจากประชาชนชาวบ้าน

5. ประชาชนชาวบ้าน หมายถึง บุคคลที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และนำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบความสำเร็จ สามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของอดีตกับปัจจุบันได้เหมาะสม

6. การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการร่วมดำเนินงานในโครงการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จำนวน 5 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน 2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน 3) โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 5) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

7. คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ความสามารถหรือศักยภาพของผู้เรียนที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่ออาชีพ โดยผู้เรียนมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านความรู้และทักษะ 2) ด้านความสามารถในการสื่อสาร 3) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 5) ด้านเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากชุมชน

8. สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หมายถึง สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานจริงในปัจจุบันของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์

9. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หมายถึง วิธีดำเนินการในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยพิจารณาจากประเด็นใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการ

พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

10. โครงการที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หมายถึง โครงการที่ผู้บริหารและครูผู้สอนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากร่วมกับชุมชน ร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองรูปแบบ ประกอบด้วย 5 โครงการ ดังนี้

- 1) โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพพร้อมๆกับชุมชน
- 2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน
- 3) โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
- 4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

5) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

11. ความเหมาะสมของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

12. ความเป็นไปได้ของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ว่าโอกาสที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และมีความเป็นไปได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติ

13. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

14. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการทำหน้าที่สอน และลูกจ้างชั่วคราวทำหน้าที่สอน ในวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

15. ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีการศึกษา 2561 ของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

2. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้รับประสบการณ์ตรงในสถานการณ์จริงจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

3. ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีคุณธรรม จริยธรรม ประกอบอาชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. ครูผู้สอนได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการทำงานร่วมกับชุมชนและมีเครือข่ายภายนอกสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับการฝึกประสบการณ์ตรงจากสถานที่จริง
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการวางแผน ปรับปรุง หรือกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
6. ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่นในคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะด้านการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
7. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ของวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก
8. เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตากกับผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา และชุมชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางประกอบการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
2. มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพ พ.ศ. 2556
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน
5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
6. บริบทของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

1. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มีวิสัยทัศน์คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว” ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- 1) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า
- 2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็งยั่งยืนและส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 3) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่อุตสาหกรรม
- 4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ
- 5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา

6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาชาติส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ฯลฯ

การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการโดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

- 1) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- 2) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง
- 3) ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
- 4) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- 5) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

- 1) สร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม
- 2) พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- 3) มีสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- 4) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน
- 5) พัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

2. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นแผนระยะยาว 20 ปี ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์หลัก ความจำเป็นในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (กมล รอดคล้าย, 2560: 2-8) ได้แก่ ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
เป้าหมาย

1. คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
3. คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2) ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้

3) ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูงพื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

4) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าหมาย

1. กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2. สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญ และเป็นเลิศเฉพาะด้าน

3. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา

1) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

3) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

3. แผนพัฒนาการของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559) ได้จัดทำแผนพัฒนาการของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ผลผลิต/ผลลัพธ์

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถนำสิ่งที่จำไปฝึกคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ/ประเภทได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีจิตสำนึกประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสามัคคีปรองดอง

กลยุทธ์

1. พัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและจัดกิจกรรมเสริมทักษะพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2. พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การวัดและประเมินผลการศึกษาทุกระดับ/ประเภท การศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

3. ส่งเสริมการพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อการผลิตสื่อการเรียนการสอน ตารางเรียนที่มีคุณภาพ รวมทั้งตารางเรียนอิเล็กทรอนิกส์

4. ปรับปรุงระบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองและพลโลก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระบอบการศึกษอย่างเข้มข้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
ผลผลิต/ผลลัพธ์

มีการผลิตครูได้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท มีครูครบตามเกณฑ์ มีครูประจำชั้นครบทุกห้อง และมีครูที่จบตรงวุฒิตามสาขาวิชาที่สอน ผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครุมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งมีคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนได้อย่างเต็มที่และขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่

กลยุทธ์

1. วางแผนการผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ อย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา

2. ปรับระบบการผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3. เร่งรัดพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งครูประจำการที่สอนไม่ตรงวุฒิ ครูที่สอนคณะชั้นและครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

4. สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้กับครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

5. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

ผลผลิต/ผลลัพธ์

มีการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่มีคุณภาพเพิ่มจำนวนบัณฑิตในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน มีสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ประชาชนได้รับการฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ รวมทั้งมีผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในเชิงพาณิชย์การให้การรักษายาบาล และการพัฒนาความเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของภูมิภาค

กลยุทธ์

1. เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ อาทิ ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี แพทย์ และพยาบาล

2. เร่งผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และรองรับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

3. ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษอย่างต่อเนื่องทุกระดับ

5. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือตามรูปแบบประชารัฐ ทั้งระหว่างองค์กรภายในและต่างประเทศ

6. ส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

4. แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560–2579) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) มีสาระสำคัญ ประกอบด้วย แนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา คานิยมอาชีวศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ ตัวชี้วัด และการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560: 17-19)

1. แนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) ระดับเทคโนโลยี(ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ) และการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพระยะสั้นและระยะยาว ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับปรัชญาการอาชีวศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการอาชีวศึกษาในแต่ละระดับ

2. คานิยมอาชีวศึกษา

ในการจัดการอาชีวศึกษามีคานิยมที่เป็นเป้าหมายหลักในการปลูกฝังที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional)

3. วิสัยทัศน์

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นความคาดหวังตามเจตนารมณ์ของการจัดการอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้ “ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพมีคุณธรรม คุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ”

4. พันธกิจ

เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาบรรลุผลตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ จึงมีภารกิจที่ต้องดำเนินการดังนี้

4.1 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล

4.2 ขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนทุกช่วงวัย

4.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

4.4 พัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสร้างองค์ความรู้เพื่อการจัดการอาชีวศึกษาและพัฒนาด้านวิชาชีพ

4.5 พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพด้วยวิธีที่หลากหลาย

5. วัตถุประสงค์

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษา ดังนี้

5.1 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้มีคุณธรรม คุณภาพ และความเป็นมืออาชีพ

5.2 เพื่อเพิ่มโอกาสการศึกษาวิชาชีพกับประชาชนทุกช่วงวัย

5.3 เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

5.4 เพื่อพัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษา

5.5 เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

6. เป้าหมาย

เป้าหมายด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา การพัฒนาการอาชีวศึกษาตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 มีเป้าหมายเพื่อผลิตและพัฒนาผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่

6.1 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรม ลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา

6.2 ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน

6.3 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสูง การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สูอาชีพ

7. ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

เพื่อให้แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมาย จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการอาชีวศึกษาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

7.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมายดังนี้

7.1.1 ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีและธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทุกคนผ่านการอบรมลูกเสือ เนตรนารี การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และสร้างภูมิคุ้มกันหรือป้องปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

7.1.2 ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรู้และได้รับการดูแลป้องกันภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีระบบ กลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามรูปแบบใหม่ สถานศึกษาปลอดภัยเสถียร อบอุ่น และเหตุทะเลาะวิวาท

7.1.3 ผู้เรียนอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมี

คุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่ครอบคลุมคนทุกช่วงวัย สอดคล้องกับภูมิสังคม อัตลักษณ์และความต้องการของชุมชน พัฒนาศักยภาพตามสมรรถนะอาชีพมีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการ อาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ มีระบบเงินเดือนค่าตอบแทนพิเศษเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสาขาเป้าหมายมีงานทำหลังจบการศึกษา และความพึงพอใจของภาคผู้ใช้ที่มีต่อสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

7.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมายดังนี้

7.2.1 กำลังคนอาชีวศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ มีฐานข้อมูลการผลิตและความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษา ผู้เรียนอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา ผู้เรียนอาชีวศึกษาได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีสมรรถนะ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาตามมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ (CEFR) ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในสาขากลุ่มอุตสาหกรรม เป้าหมายตรงตามข้อมูลความต้องการกำลังคน อัตราการมีงานทำการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาภายในระยะเวลา 1 ปี และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานอาชีพ

7.2.2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะทาง มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะทาง มีหลักสูตรฐานสมรรถนะในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ จัดการศึกษาเนนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย จัดการเรียนรูแบบบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ หรือสะเต็มศึกษา ไขชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ มีภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ และสมาคมวิชาชีพที่จัดการอาชีวศึกษารวมกับสถานศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน

7.2.3 การวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ด้านอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มผลผลิต และมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนโครงการ งานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนและสังคม จำนวนบุคลากรอาชีวศึกษาด้านการวิจัย และพัฒนาจำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ที่ได้รับการจดสิทธิบัตรและจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ในระดับชาติหรือนานาชาติ

7.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายดังนี้

7.3.1 กำลังคนด้านการศึกษาที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ สู่ประเทศไทย 4.0 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ และความพึงพอใจของภาคผู้ใช้ที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

7.3.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษามีศักยภาพในการพัฒนา กำลังคนด้านอาชีวศึกษา มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพระดับสูง และ ความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษา

7.3.3 หลักสูตรอาชีวศึกษามีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างหลากหลายตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา และความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีต่อหลักสูตร

7.3.4 การพัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการ ในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ สถานประกอบการที่ร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพกำลังคน ด้านอาชีวศึกษา จำนวนโครงการความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ และความพึงพอใจในการพัฒนาความร่วมมือ การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษา

7.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในด้านการอาชีวศึกษา

7.4.1 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ และทุกระดับการศึกษาได้รับบริการทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ สัดส่วนผู้เข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 (ปวช.1) เทียบกับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เข้าเรียนหลักสูตรทวิศึกษาเทียบกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้เข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 (ปวส.1) เทียบกับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.3) และอัตราการเพิ่มขึ้น ของผู้เรียนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ หลักสูตรการฝึกอบรมอาชีวศึกษาที่ได้รับการพัฒนา สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษที่ได้รับการศึกษาด้านอาชีวศึกษา หรือฝึกอบรม วิชาชีพหลักสูตรและรูปแบบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาที่ยืดหยุ่นหลากหลาย ทุกระดับการศึกษา ทั้งการศึกษา ในระบบ นอกกระบบและอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และมีระบบเครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการศึกษาที่ทันสมัยตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

7.4.2 ระบบฐานข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผน การบริหารจัดการอาชีวศึกษา การติดตามและประเมินผล ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลรายบุคคลที่ อ้างอิงจากเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ที่สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน ฐานข้อมูล รวมทั้งใช้ประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และหน่วยงานอื่น ระบบสารสนเทศที่ครอบคลุม ถูกต้องและเป็นปัจจุบันเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาอาชีวศึกษา การติดตามและประเมินผล ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน สามารถให้บริการและใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานอื่นได้ และความพึงพอใจของบุคคลและหน่วยงานในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา

7.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายดังนี้

7.5.1 ผู้เรียนอาชีวศึกษา มีจิตสำนึก ทักษะคหิ คานิยม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เปนมิตรกับสิ่งแวดลอม ตัวชี้วัดที่สำคัญ ไดแก จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สร้งจิตสำนึก ทักษะคหิ คานิยม ในการพัฒนา คุณภาพชีวิต เปนมิตรกับสิ่งแวดลอม ผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการปลุกฝงจิตสำนึก ทักษะคหิ คานิยม ในการพัฒนา คุณภาพชีวิต เปนมิตรกับสิ่งแวดลอม ครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนา คุณภาพชีวิตที่เปนมิตรกับสิ่งแวดลอม และสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาคุณธรรม

7.5.2 ผู้เรียนอาชีวศึกษาสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัด ที่สำคัญ ไดแก จำนวนสถานศึกษาที่บริหารจัดการและจัดการการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ผู้เรียนอาชีวศึกษาที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต ครูและบุคลากร ทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต

7.5.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาองคความรูและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้งคุณภาพชีวิต เปนมิตรกับ สิ่งแวดลอม ตัวชี้วัดที่สำคัญ ไดแก งานวิจัย สิ่งประดิษฐ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองคความรูที่เกี่ยวข้องกับ การสร้งเสริมคุณภาพชีวิต เปนมิตรกับสิ่งแวดลอมและนำไปใช้ประโยชน์ หน่วยงานภายนอกที่รวมมือหรือสนับสนุน สถานศึกษาในการวิจัย สิ่งประดิษฐ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองคความรูที่เกี่ยวข้อง กับการสร้งเสริมคุณภาพชีวิต เปนมิตรกับสิ่งแวดลอม

7.6 ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา มี เป้าหมายดังนี้

7.6.1 ระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล ตัวชี้วัดที่สำคัญ ไดแก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาลสถานศึกษาที่บริหารจัดการมีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล และความพึงพอใจของ ผู้มีส่วนไดสวนเสียกับการจัดการอาชีวศึกษา

7.6.2 นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคลองรองรับกับการพัฒนา ประเทศ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ไดแก นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคลองรองรับกับการพัฒนา ประเทศ และนวัตกรรมด้านการพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่สอดคลองรองรับกับการพัฒนา ประเทศ

7.6.3 สร้งเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา ตัวชี้วัดที่สำคัญ ไดแก เครือขาย ความร่วมมือในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

7.6.4 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาทุกระดับการศึกษา ตัวชี้วัดที่สำคัญ ไดแก สถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก และสถานศึกษาที่ได้รับการยกระดับคุณภาพให้ไดคุณภาพตามมาตรฐาน

5. นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555-2569

การกำหนดเป้าหมายการผลิตและแผนพัฒนากำลังคนในระยะ 15 ปี เป็นการวิเคราะห์จาก ข้อมูลนักเรียนนักศึกษาที่เข้าสู่ระบบการศึกษาและแนวโน้มประชากรในวัยเรียนจากข้อมูลประชากรของ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำหรับการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงาน/โครงการสนับสนุน นั้น คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนที่ร่วมเป็น คณะอนุกรรมการฯ คณะทำงานสนับสนุนทั้ง 3 คณะ รวมทั้งได้เชิญผู้เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อให้นโยบาย

ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ดังกล่าวมีความสมบูรณ์ ส่งผลต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนในเชิงคุณภาพ นอกจากนี้แล้วยังได้มีการกำหนดแนวทางการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยการมีส่วนร่วมจากสถานศึกษา อาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โครงการและกิจกรรมสำคัญผ่าน เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศศูนย์กำลังคนอาชีวศึกษา รวมทั้งการจัดระบบติดตาม และประเมินผลการนำ นโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอาชีวศึกษาของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการกำหนด นโยบาย เป้าหมายการผลิตและแผนพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาเป็นสำคัญ โดยมุ่งปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนและกระบวนการจัดอาชีวศึกษาให้เกิดคุณภาพ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคน

1) สารสนเทศสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้แนวทางการพัฒนากำลังคนในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับกลุ่มจังหวัด และระดับจังหวัด

2) ให้ความสำคัญกับครูและผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยมุ่งเพิ่มพูน ชีตความสามารถของครูในยุคนั้นแห่งการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสถานประกอบการ โดยเน้นความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และการฝึกงาน

4) เตรียมความพร้อมกำลังคนรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในส่วนของ การตั้งรับ และเชิงรุก ได้แก่ การเพิ่มขีดความสามารถทางภาษา และสมรรถนะกำลังคนอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐาน ในระดับสากลในการนี้คณะกรรมการฯ ได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนา ประกอบด้วย 4 นโยบาย 10 ยุทธศาสตร์ 28 กลยุทธ์ และ โครงการ 93 โครงการ ดังนี้

นโยบายที่ 1: มุ่งสร้าง/ผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของตลาด แรงงาน

เป้าหมาย : ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาบริบทความร่วมมือกับสถานประกอบการให้ได้ ตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และฝึกอบรมวิชาชีพกำลังคนอาชีวศึกษาที่อยู่นอก ระบบให้เพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งพัฒนาคุณภาพและปริมาณผู้เรียนให้สัมพันธ์กับความต้องการของ ตลาดแรงงานในประเทศและระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะ ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน และสังคมทั้งในประเทศ ภูมิภาค อาเซียน และระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการจัดอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่ หลากหลายทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน และเร่งรัดการจัดการจัดอาชีวศึกษาด้านความร่วมมือ ผลิตและพัฒนา กำลังคนร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยเฉพาะการศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพตามสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 4 ปรับภาพลักษณ์ ทัศนคติและสร้างการยอมรับของสังคมที่มีต่อการเรียนสายอาชีพ ด้วยกระบวนการเชิงคุณภาพให้กับนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสการเรียนรู้และการฝึกอบรมวิชาชีพอาชีวศึกษาให้กับกลุ่มผู้อยู่นอกระบบ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ผู้อยู่ในระบบการศึกษา ให้สามารถสร้างงาน สร้างรายได้

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพตลอดชีวิตให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการและผู้อยู่ในระบบ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนอบรมวิชาชีพเพื่อการพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิมหรือสร้างอาชีพใหม่สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามสมรรถนะของกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบประเมินมาตรฐานวิชาชีพตรงตามคุณวุฒิวิชาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างระบบการจูงใจให้เกิดการตัดสินใจเข้าศึกษาต่ออาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ปรับระบบกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาต่ออาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 จัดหาแหล่งเงินสนับสนุนทุนการศึกษาให้ผู้ที่สนใจและคนเก่งได้ศึกษาในระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพอิสระหลังจบการศึกษา สร้างความมั่นคงในชีวิต

กลยุทธ์ที่ 4 มาตรการทางด้านภาษีอากรเพื่อการจูงใจให้สถานประกอบการให้ความร่วมมือ ในการจัดการอาชีวศึกษา

นโยบายที่ 2 : พัฒนาปริมาณและคุณภาพของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

เป้าหมาย

1) มีปริมาณครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาพอเพียงต่อการจัดการศึกษาระดับ ปวช. ระดับ ปวส. และระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการและการฝึกอบรมวิชาชีพ

2) พัฒนาคู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างเสริมปริมาณครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 การสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจากภาครัฐ

กลยุทธ์ที่ 2 การสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจากภาคเอกชนและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างเสริมสมรรถนะและประสบการณ์เพื่อคุณภาพของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการศึกษาต่อ การฝึกอบรม และการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคู คณาจารย์ และบุคลากรอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างโอกาสและความร่วมมือในการสร้างเสริมคุณภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างโอกาสและความร่วมมือกับภาครัฐ

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความร่วมมือกับภาคเอกชนและชุมชน

นโยบายที่ 3 : พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ใหม่

เป้าหมาย : สถานศึกษาของอาชีวศึกษามีมาตรฐานในด้านการจัดการเรียนการสอน ในระดับ ปวช.ปวส. และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนโดยความร่วมมือทางวิชาการระหว่างหน่วยงาน สถานศึกษา สถานประกอบการทั้งภายในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาของอาชีวศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน ในระดับ ปวช., ปวส. และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และเพิ่มศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้วิชาชีพและฝึกอบรมวิชาชีพของชุมชน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างและเครือข่ายการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการจัดการบริหาร

กลยุทธ์ที่ 3 ร่วมมือกับสถานประกอบการในการเปิดสอนระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

กลยุทธ์ที่ 4 เร่งรัดการจัดเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักวิจัยและนวัตกรรมอาชีวศึกษาภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างหน่วยงาน สถานศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 เฝ้าระวังแสวงหาความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นโยบายที่ 4 : การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

เป้าหมาย : ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะการบริหารอย่างมีคุณภาพโดยการมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้บริหาร

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม องค์ความรู้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษา

การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555-2569 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการดังนี้

1. ด้านการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานโดย

1.1 รักษาเป้าหมายผู้เรียนในระดับ ปวช. การเพิ่มปริมาณผู้เรียนในระดับ ปวส.

1.2 ลดปัญหาการออกกลางคัน โดยวางเป้าหมายให้ลดลงร้อยละ 5 ด้วยการป้องกัน/ดูแลรายบุคคล การวิจัยพัฒนา แก้ปัญหารายวิทยาลัย/รายสาขาวิชา การวิเคราะห์แก้ปัญหาเชิงระบบ กลุ่มเป้าหมายใน 50 วิทยาลัยที่มีปัญหาการออกกลางคันสูง

1.3 จัดการเรียนการสอนในระดับพื้นที่และภาพรวมตามความต้องการในแต่ละสาขา

1.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนสายอาชีพด้วยระบบโควตา

1.5 เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผู้มีส่วนสำคัญต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในเชิงรุก ซึ่งได้แก่นักเรียน และผู้ปกครอง

2. ด้านการขยายโอกาสในการเรียนอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

2.1 จัดอาชีวศึกษาครอบคลุมทุกพื้นที่ สาขาอาชีพ การขยายกลุ่มเป้าหมาย

2.2 จัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาในรูปแบบกลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัดและกรุงเทพมหานคร รวม 19 สถาบัน และสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร ภาคละ 1 แห่ง จำนวน 4 แห่ง

2.3 จัดตั้งสถานศึกษาอาชีวะอำเภอในกลุ่มอำเภอชั้นหนึ่ง

2.4 ส่งเสริมการจัดอาชีวะชายแดนใต้สู่สันติสุข ศูนย์ฝึกอบรมอาชีวะ อาชีวะสองระบบ และการจัดหลักสูตรอาชีวะท้องถิ่น และสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส

2.5 มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน สาขาที่เป็นนโยบายรัฐบาล และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการจัดอาชีวศึกษาเฉพาะทาง อาทิ ปีโตรเคมี การสร้างเขตรุ่นใหม่ คริวไทยสู่คริวโลก พลังงานทดแทน โลจิสติกส์/รถไฟความเร็วสูง อัญมณี ยานยนต์ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ท่องเที่ยว/โรงแรม ฯลฯ

2.6 ขยายกลุ่มเป้าหมายอาชีวะในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวะเพื่อคนพิการ อาชีวะวัยแรงงาน อาชีวะสูงวัย อาชีวะเพื่อสตรีอบรมระยะสั้น/ตลาดนัดอาชีพ ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เพื่อต่อยอดและพัฒนาทักษะทั้ง Upgrade Skills และ Re Skills ร่วมจัดอาชีวศึกษาในสถานพินิจ เรือนจำ ค่ายทหาร และ อปท. ฯลฯ

2.7 สนับสนุนให้หน่วยงาน/องค์กร ร่วมจัดอาชีวศึกษาซึ่งได้แก่ สถานประกอบการ และภาคเอกชนจากสาขาอาชีพต่าง ๆ

2.8 จัดอาชีวะทางเลือก อาชีวะทายาท วิทยาลัยอาชีวศึกษาฐานวิทยาศาสตร์ อาชีวะอินเตอร์ และอาชีวะเทียบโอนประสบการณ์

2.9 เพิ่มช่องทางการเรียนอาชีวศึกษาด้วย อาชีวะทางไกล และเครือข่ายวิทยุเพื่อการศึกษา และพัฒนาอาชีพ (R-radio network)

3. ยกระดับคุณภาพการจัดอาชีวศึกษา

3.1 ระดับสถานศึกษา และระดับห้องเรียน ส่งเสริมคุณภาพและสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดอาชีวศึกษาโดย

3.1.1 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการสร้างองค์ความรู้ (Constructionism) การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning: PBL) การเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์จากการเรียนในสถานที่จริง/สถานการณ์จริง อาทิ ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) และกรณีภัยพิบัติ

3.1.2 พัฒนาระบบนิเทศ การจัดการความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์จากครูรุ่นพี่ สู่ครูรุ่นใหม่ (นิเทศภายใน) และการนิเทศทางไกล

3.1.3 สร้างความเข้มแข็งการประกันคุณภาพภายใน สนับสนุนให้ทุกวิทยาลัยผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก และเตรียมพร้อมรับการประเมินระดับสากล

3.1.4 ยกระดับคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งตามความต้องการของพื้นที่ และการให้บริการกลุ่มเป้าหมายพิเศษ อาทิ คนพิการ, วัยทำงาน, ผู้สูงวัย

3.1.5 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) เพื่อการเรียนการสอน สนับสนุนความพร้อมในด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) สื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมการประกวดสื่อ/สื่อออนไลน์ และจัดตั้งวิทยาลัยต้นแบบการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อการเรียนการสอน

3.1.6 พัฒนาครู สร้างเครือข่ายครู Social Media และ Network สนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ

3.1.7 จัดหาสื่อ/หนังสือ วัสดุฝึก อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ทันสมัยและเพียงพอ

3.2 ระดับผู้เรียน ยกกระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ (Function Competency) โดยใช้ V-NET การประเมินด้านมาตรฐานวิชาชีพ และการประเมินระดับห้องเรียน สร้างเสริมทักษะอาชีพในอนาคตด้วยกิจกรรมองค์การวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม วิถีประชาธิปไตย ความมีวินัย เสริมสร้างทักษะชีวิต ความสามารถด้านนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ การเป็นผู้ประกอบการ พัฒนาทักษะการคิดบนพื้นฐาน Competency Based Technology Based Green Technology และ Creative economy รวมทั้งการแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมและการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ อาทิ สุขภาพบุรุษอาชีพ ลูกเสือ กีฬา และการป้องกัน/แก้ไขการทะเลาะวิวาท

3.3 เตรียมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคม ASEAN โดยการเพิ่มจำนวนสถานศึกษา English Program (EP) Mini English Program (MEP) ทุกจังหวัดใช้หลักสูตร/สื่อต่างประเทศ สนับสนุนการฝึกงานต่างประเทศ/บริษัทต่างประเทศและในประเทศ ยกย่องทักษะด้านภาษาอังกฤษในงานอาชีพ ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาประเทศคู่ค้า จัดระบบ Sister School ทุกประเทศใน ASEAN

4. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

4.1 ด้านบริหารทั่วไป ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการได้แก่ Web Portal, E-office และ Data based รวมทั้งการปรับภาพลักษณ์เชิงบวก

4.2 ด้านงบประมาณ ใช้แนวทาง Strategic Performance, Based Budgeting; SPBB และ Formula Funding โดยการจัดงบประมาณตามความจำเป็นพื้นฐาน ความเสมอภาค ตามนโยบายการกระจายอำนาจจัดซื้อจัดจ้าง จัดหางบประมาณค่าสาธารณูปโภคและค่าจ้างให้เพียงพอ

4.3 ด้านบริหารงานบุคคล สร้างเครือข่ายครู/สมาคมวิชาชีพ จัดหาลูกจ้าง พนักงานราชการให้เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา

4.4 ด้านการสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาการจัดอาชีวศึกษา

มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพ พ.ศ. 2556

1. เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556

การดำเนินการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการสร้างและพัฒนารูปแบบ ซึ่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 (2556 : 25-28) ได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้ เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 จึงเห็นสมควรกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพและเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 12/2555 เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2555 จึงออกประกาศไว้ดังนี้

1. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556”
2. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
3. ให้ยกเลิก “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2551” ลงวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2551
4. ชื่อคุณวุฒิการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใช้อักษรย่อ ปวช.
5. คุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสู่บริบทใหม่ สามารถให้คำแนะนำ แก้ปัญหาเฉพาะด้าน และรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีส่วนร่วมในคณะทำงานหรือมีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน
6. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชานั้น ๆ ในการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลผลิต มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในระดับฝีมือ มีสมรรถนะ ที่สามารถปฏิบัติงานอาชีพได้จริง มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน สอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุขและพัฒนาตนเอง ให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ
7. การจัดการศึกษาในระบบและระบบทวิภาคีใช้ระยะเวลา 3 ปีการศึกษา การจัดการภาคเรียนให้ใช้ระบบทวิภาค โดยกำหนดให้ 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคเรียน และใน 1 ภาคเรียน ปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 18 สัปดาห์ สำหรับภาคเรียนฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลา และจำนวนหน่วยกิตให้มีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับภาคเรียนปกติ การจัดการภาคเรียนระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งการเทียบเคียง หน่วยกิตกับระบบทวิภาคีไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน
8. การคิดหน่วยกิตต่อภาคเรียน
 - 8.1 รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 18 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
 - 8.2 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 36 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
 - 8.3 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
 - 8.4 การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.5 การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง ต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.6 การทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมระหว่าง 100 - 110 หน่วยกิต ใช้ระยะเวลาการศึกษา 6 ภาคเรียน ทั้งนี้ ให้เรียนได้ไม่เกิน 12 ภาคเรียน สำหรับการลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลา และไม่เกิน 16 ภาคเรียน สำหรับการลงทะเบียนเรียนแบบไม่เต็มเวลา กรณีหลักสูตรสาขาวิชาที่มีความจำเป็นต้องกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลา การศึกษาเกินกว่าที่กำหนด ให้นำเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นกรณีไป

9. จำนวนหน่วยกิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมระหว่าง 100-120 หน่วยกิต

10. โครงสร้างหลักสูตร

10.1 หมวดวิชาทักษะชีวิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ เห็นคุณค่าของตนเองและการพัฒนาตน มีความใฝ่รู้ แสวงหาและ พัฒนาความรู้ใหม่ มีความสามารถในการใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการจัดการ มีทักษะในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม มนุษย์สัมพันธ์รวมถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมไม่น้อยกว่า ๒๑ หน่วยกิต

การจัดวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต สามารถทำได้ในลักษณะเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ให้ครอบคลุมกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ ของหมวดวิชาทักษะชีวิต

10.2 หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ แก้ปัญหา บูรณาการความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน รวมไม่น้อยกว่า 96 หน่วยกิต ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ดังนี้

10.2.1 กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน

10.2.2 กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ

10.2.3 กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก

10.2.4 ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ

10.2.5 โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

ในการกำหนดให้เป็นสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ต้องศึกษากลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน และกลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะในสาขาวิชานั้น ๆ รวมไม่น้อยกว่า 35 หน่วยกิต นอกจากนี้ กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ จำนวน 4 หน่วยกิต และโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ จำนวน 4 หน่วยกิต

10.3 หมวดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยวิชาที่เกี่ยวกับทักษะชีวิตและหรือทักษะวิชาชีพ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจเพื่อการประกอบอาชีพ หรือ การศึกษา ต่อรวมไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

10.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นส่วนที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและหรือทักษะ วิชาชีพผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงทุกภาคเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ไม่นับหน่วยกิต

การยกเว้นการเรียนรายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชาทักษะวิชาชีพและหมวดวิชาเลือกเสรี สามารถทำได้โดยการเทียบโอนผลการเรียน หรือโดยการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิตตามหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

11. เงื่อนไขการจัดการเรียนรู้

11.1 สถานศึกษาต้องจัดเตรียมความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแต่ละลักษณะของการผลิตและพัฒนาผู้เรียน

11.2 การจัดอัตราส่วนของเวลาการเรียนรู้ภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ประมาณ 20 ต่อ 80 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชา

11.3 สถานศึกษาสามารถพัฒนารายวิชาได้ตามเงื่อนไขของหลักสูตร

11.4 สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนได้ทั้งในระบบ นอกระบบ และระบบทวิภาคี โดยกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน และระดับคุณวุฒิ ของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

11.5 สถานศึกษาที่มีความร่วมมือในการจัดการศึกษากับสถานประกอบการ สามารถจัดได้ ใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ และการศึกษาระบบทวิภาคี โดยจะต้องร่วมกัน กำหนดรายวิชา การจัดทำแผนการฝึกอาชีพ การวัดผลและการประเมินผล

11.6 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับ สาขาวิชาที่เรียนนำสู่การปฏิบัติในอาชีพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

11.7 สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและทักษะวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย ปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม และส่งเสริมการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการทำประโยชน์ต่อชุมชน

11.8 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้รับการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

12. คุณสมบัติผู้เรียน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า

13. คุณสมบัติผู้สอน เป็นผู้มีวุฒิการศึกษา มีความรู้ความสามารถที่ตรงหรือเหมาะสมกับวิชาที่สอน

14. การวัดผลและประเมินผลการเรียน และการสำเร็จการศึกษา

14.1 การวัดผลและประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

14.2 การสำเร็จการศึกษา ต้องได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามโครงสร้าง ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

15. การประกันคุณภาพหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพไว้ให้ชัดเจน อย่างน้อยประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ

15.1 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

15.2 การบริหารหลักสูตร

15.3 ทรัพยากรการจัดการอาชีวศึกษา

15.4 ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน

16. การกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา หลักสูตร และการอนุมัติ

16.1 การปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

16.2 การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา สถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

16.3 การอนุมัติหลักสูตรให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

16.4 การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นหน้าที่ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

16.5 การอนุมัติหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

16.6 การประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

16.7 ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้จัดทำเป็นระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

16.8 ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขึ้นทะเบียนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการอนุมัติและประกาศใช้

16.9 สถานศึกษาสามารถพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมได้ตามเงื่อนไขของหลักสูตร โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

17. ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา จัดให้ มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุก 5 ปี

18. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศนี้ได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือ จากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จะ พิจารณาวินิจฉัย และให้ถือเป็นที่สุด

2. ความเป็นมาของสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะเริ่มจากการนำเสนอบทความทางวิชาการของแมคเคลล แลนด์ (McClelland) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดเมื่อปี.ศ. 1960 ซึ่งกล่าวถึง ความ

สัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ดีของบุคคล (Excellent Performer) ในองค์กรกับระดับ ทักษะความรู้ ความสามารถโดยกล่าวว่าการวัด IQ และการทดสอบบุคลิกภาพยังไม่เหมาะสมในการทำนาย ความสามารถหรือสมรรถนะของบุคคลได้เพราะไม่ได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงออกมาได้

ในปีค.ศ.1970 US State Department ได้ติดต่อบริษัทแม็คเบอร์ (Mcber) ซึ่งแมคเคลแลนด์เป็นผู้บริหารอยู่เพื่อให้หาเครื่องมือชนิดใหม่ที่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ได้ อย่างแม่นยำแทนแบบทดสอบเก่า ซึ่งไม่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน เนื่องจากคนได้คะแนนดีแต่ ปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จจึงต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการใหม่ แมคเคลแลนด์ได้เขียนบทความ “Testing for Competence Rather Than for Intelligence” ในวารสาร American Psychologist เผยแพร่ แนวคิดและสร้างแบบประเมินแบบใหม่ที่เรียกว่า Behavioral Event Interview (BEI) เป็นเครื่องมือ ประเมินที่ค้นหาผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดีซึ่งแมคเคลแลนด์เรียกว่า สมรรถนะ

ในปี ค.ศ.1982 ริชาร์ด โบยาตซีส (Richard Boyatzis) ได้เขียนหนังสือ The Competent Manager : A Model of Effective Performance” และได้นิยามคำว่า Competencies เป็นความสามารถในงานหรือเป็นคุณลักษณะที่อยู่ภายในบุคคลซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ปีค.ศ.1994 แกรี่แฮมเมลและซี.เค.พราฮาลาด (Gary Hamel และ C.K. Prahalad) ได้เขียนหนังสือชื่อ Competing for the Future ซึ่งได้นำเสนอแนวคิดที่สำคัญคือสมรรถนะหลัก (Core Competencies) เป็นความสามารถหลักของธุรกิจ ซึ่งถือว่าในการประกอบธุรกิจนั้นจะต้องมีเนื้อหาสาระหลัก พื้นฐานความรู้ทักษะและความสามารถในการทำงานอะไรได้บ้างและอยู่ในระดับใดจึงทำงานได้มี ประสิทธิภาพสูงสุดตรงตามความต้องการขององค์กร

ในปัจจุบันองค์กรของเอกชนชั้นนำได้นำแนวคิดสมรรถนะไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหาร งานมากขึ้น และยอมรับว่าเป็นเครื่องมือสมัยใหม่ที่องค์กรต้องได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับต้น ๆ มีการสำรวจพบว่ามี 708 บริษัททั่วโลกนำสมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็น 1 ใน 25 เครื่องมือที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 3 รองจากจริยธรรมขององค์กร (Cooperate Code of Ethics) และ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) แสดงว่า สมรรถนะหลัก (Core Competency) จะมีบทบาทสำคัญที่จะเข้าไปช่วยให้งานบริหารประสบความสำเร็จ จึงมีผู้สนใจศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักการของสมรรถนะมาปรับให้เพิ่มมากขึ้นหน่วยงานของรัฐและเอกชนของไทยหลาย หน่วยงานได้ให้ความสนใจนำมาใช้ เช่น บริษัทปูนซีเมนต์ไทย ปตท. และ สำนักงานข้าราชการพล เรือน เป็นต้น (เทือน ทองแก้ว, 2550) ด้านความหมายของสมรรถนะ สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา (2548 : 54 - 55) กล่าวว่า คำว่าสมรรถนะมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Competency ใน ภาษาไทยมีผู้ใช้อยู่หลายคำ เช่น สมรรถภาพ สมรรถนะ ศักยภาพ เป็นต้น คณะกรรมการบัญญัติศัพท์ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้บัญญัติศัพท์ว่า ความสามารถ มีความสามารถ ความมี สามัตถิยะ ในที่นี้จะใช้คำว่า สมรรถนะ เนื่องจากเป็นคำที่หน่วยงานภาครัฐและนักวิชาการส่วนใหญ่ใช้ กันแพร่หลายมากที่สุดนิยามของ คำว่า “สมรรถนะ” หรือ Competency นี้ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ในตำราบทความ และข้อเขียนทางวิชาการหลากหลายโดยทั่วไปกล่าวกันว่า ไม่มีนิยามใดผิดหรือถูก แต่ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้มากกว่าตัวอย่างคำจำกัดความของคำว่า “สมรรถนะ” ตามที่ มีผู้อธิบายไว้ อาทิ

สมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะที่อยู่ภายในของบุคคล (Underlying characteristics) ซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลเหล่านั้นปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามบทบาท หรือตามสถานการณ์ที่ กำหนดให้ได้อย่างดีเลิศ (แมคเคลแลนด์, McClelland, 1973 : 80) สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะ

ที่อยู่ภายในของบุคคล ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติงาน ที่มีประสิทธิภาพ และ / หรือการปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยม (สเปนเซอร์, Spencer, 1993 : 112)

สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานโดดเด่นกว่าคนอื่น โดยบุคลากรเหล่านี้แสดงคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่น ในสถานการณ์ที่หลากหลายกว่า และได้ผลงานดีกว่าผู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2547 : 54) สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถทำนายไปถึงผลของการปฏิบัติงานที่เหนือชั้นกว่าคนอื่นได้อย่างมีความหมาย (ณรงค์วิทย์ แส่นทอง, 2547 : 48) สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่ง ๆ (สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2547 : 83) สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ภายในตัวของบุคคลและแสดง ออกมาโดยการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีผลงานการปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยม และโดดเด่น ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหรือขีดความสามารถในการทำงาน (Competency) เกิดขึ้นในช่วงต้นของศตวรรษที่ 1970 โดยนักวิชาการชื่อ แมคเคลแลนด์ (McClelland) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยว่าทำไมบุคลากรที่ทำงานในตำแหน่งเดียวกันจึงมีผลงานที่แตกต่างกันแมคเคลแลนด์ (McClelland)จึงทำการศึกษาวิจัยโดยแยกบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีออกจาก บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานพอใช้ แล้วจึงศึกษาว่าบุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีผลการทำงานที่แตกต่างกันอย่างไร ผลการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า สมรรถนะ (Competency) (จิรประภา อัครบวร, 2549 : 58) และในปี ค.ศ. 1973 แมคเคลแลนด์ (McClelland) ได้เขียนบทความวิชาการเรื่อง “Testing for Competence rather than Intelligence” ซึ่งถือเป็นจุดกำเนิดของแนวคิดเรื่องสมรรถนะที่สำคัญอธิบายบุคลิกลักษณะของคนว่าเปรียบเสมือนกับภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg)

องค์ประกอบของสมรรถนะ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 59) จากโมเดลภูเขาน้ำแข็งในแมคเคลแลนด์ได้แบ่งองค์ประกอบของสมรรถนะออกเป็น 5 ส่วน และได้อธิบายความหมายของแต่ละองค์ประกอบไว้ดังนี้ องค์ประกอบของสมรรถนะตามแนวคิดของแมคเคลแลนด์มี 5 ส่วนคือ

1. ความรู้ (Knowledge) คือความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น
2. ทักษะ (Skills) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทาง ความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self – Concept) คือเจตคติค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณะของตนหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
5. แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitude) เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายในซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

องค์ประกอบทั้ง 5 ส่วน ดังกล่าวข้างต้นแสดงความสัมพันธ์ในเชิงอธิบายเปรียบเทียบ ดังนั้น องค์ประกอบของสมรรถนะจึงมีเพียง 3 ส่วนคือ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ซึ่งตามทัศนะของแมคเคลแลนด์กล่าวว่า (สฤัญญา รัชมีธรรมโชติ, 2547: 48) สมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ และเจตคติ/แรงจูงใจ หรือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ/ แรงจูงใจ ก่อให้เกิดสมรรถนะ จากภาพ ความรู้ ทักษะ และเจตคติไม่ใช่สมรรถนะแต่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิด สมรรถนะดังนั้นความรู้ โดดๆ จะไม่เป็นสมรรถนะ แต่ถ้าเป็นความรู้ที่สามารถนำมาใช้ให้เกิด กิจกรรมจนประสบความสำเร็จ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะ สมรรถนะในที่นี้จึงหมายถึง พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลงานสูงสุดนั้น ตัวอย่างเช่น ความรู้ในการขับรถ ถือว่าเป็นความรู้ แต่ถ้า นำความรู้มาทำหน้าที่เป็นผู้สอนขับรถ และมีรายได้จากส่วนนี้ ถือว่าเป็นสมรรถนะ ในทำนองเดียวกัน ความสามารถในการก่อสร้างบ้านถือว่าเป็น ทักษะ แต่ ความสามารถในการสร้างบ้านและนำเสนอให้เกิดความแตกต่างจากคู่แข่ง ได้ถือว่าเป็น สมรรถนะ หรือในกรณีเจตคติ/แรงจูงใจก็เช่นเดียวกันก็ไม่ใช่สมรรถนะ แต่สิ่งจูงใจให้เกิดพลัง ทำงาน สำเร็จตรงตามเวลาหรือเรียกว่ากำหนด หรือดีกว่ามาตรฐานถือว่าเป็นสมรรถนะ สมรรถนะตามนี้ ดังกล่าวข้างต้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ

1. สมรรถนะขั้นพื้นฐาน (Threshold Competencies) หมายถึง ความรู้ หรือ ทักษะ พื้นฐานที่จำเป็นของบุคคลที่ต้องมีเพื่อให้สามารถที่ทำงานที่สูงกว่า หรือ ซับซ้อนกว่าได้ เช่น สมรรถนะในการพูด การเขียน เป็นต้น

2. สมรรถนะให้เกิดความแตกต่าง (Differentiating Competencies) หมายถึง ปัจจัย ที่ให้บุคคลมีผลการท างานที่ดีกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐาน สูงกว่าคนทั่วไปจึงทำให้เกิดผลสำเร็จที่ แตกต่างกัน

3. ประเภทของสมรรถนะ

นักวิชาการได้แบ่งประเภทของสมรรถนะไว้ดังนี้ ฌรงค์วิทย์ แสนทอง (2547: 10-11) แบ่งสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง บุคลิกของคนที่สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์กรโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้ องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้

2. สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลนั้นๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถใน การทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล (2549 : 16) แบ่งสมรรถนะ ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ส่วนที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านที่เป็นผลมาจากการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีที่ซับซ้อนและการปฏิบัติงานที่กลมกลืน

2. สมรรถนะในการบริหารจัดการ (Professional Competency) หมายถึง ส่วนที่เป็น ความสามารถในการบริหารจัดการ ซึ่งแปรผันตามกลยุทธ์ขององค์กรและหน่วยงานไม่หยุดนิ่ง เป็นส่วนที่สนับสนุนผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ยึดถือเป้าหมายขององค์กรเป็น หลักและสามารถวัดผลได้

3. สมรรถนะในตำแหน่งหน้าที่ (Functional Competency) หมายถึง ส่วนที่เป็นความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งงานนั้นๆ เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรมีความรู้ ทักษะและ ความสามารถเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สรุปได้ว่าสมรรถนะสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทหลัก คือ สมรรถนะหลัก เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ขององค์กรได้และสมรรถนะตามสายงาน เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถ มีความรู้ ทักษะ ทักษะคติ ความเชื่อที่จะช่วยส่งเสริมและสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นๆ ได้ สูงกว่ามาตรฐาน

ทิสนา แคมมณี (2560) กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษานับเป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วนที่จำเป็นต้องมีการดำเนินการกันอย่างจริงจังในทุกองค์ประกอบ โดยเฉพาะในองค์ประกอบที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์และคุณภาพของผู้เรียน คือ ครู หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล จากการศึกษาสภาพปัญหาความต้องการเอกสาร ผลงานวิจัย การรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้เรียนในทุกระดับการศึกษาด้วยคุณภาพทั้งทางด้านการนำความรู้ และทักษะที่ตนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งก็คือ “ความสามารถเชิงสมรรถนะ” นั่นเอง

“สมรรถนะ” เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของบุคคลในการประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะต่าง ๆ ในการทำงาน การใช้ชีวิตและการแก้ปัญหา ศาสตราจารย์ Davis McClland แห่งมหาวิทยาลัย Harvard พบว่า สมรรถนะเป็นคุณสมบัติที่สามารถทำนายความสำเร็จในการทำงานได้ดีกว่าเชาว์ปัญญา (Intelligence) สมรรถนะจึงควรจะเป็นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการเรียนรู้ เพราะเป็นความสามารถในระดับใช้การได้ในชีวิต ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิต

ในเมื่อ “สมรรถนะ” มีความสำคัญและประโยชน์ต่อชีวิต การศึกษาจึงต้องทำหน้าที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็น แต่สมรรถนะอะไรที่เป็นความจำเป็นที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องมีเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ป.1 – ม.6) ประเด็นนี้จึงเป็นคำถามสำคัญที่ต้องตอบให้ได้เป็นอันดับแรก

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าว จึงได้จัดตั้งคณะทำงานขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อศึกษาหาคำตอบ คณะทำงานดังกล่าวจึงจัดทำขึ้นเป็นการนำร่อง โดยคณะวิจัยได้พัฒนารอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน ซึ่งเป็นสมรรถนะของผู้ที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้เห็นกรอบสมรรถนะในภาพรวมปลายทาง และใช้กรอบดังกล่าวเป็นหลักในการนำสู่กรอบสมรรถนะหลักระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3) ซึ่งมีความสำคัญเร่งด่วนที่ต้องปรับเปลี่ยนก่อนระดับชั้นอื่นๆ

กรอบสมรรถนะหลักที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยสมรรถนะสำคัญ 10 สมรรถนะ ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักการสำคัญ 6 ประการ คือ เป็นสมรรถนะที่สามารถตอบสนอง 1) ความต้องการของประเทศตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผนการศึกษา และมาตรฐานการศึกษา 2) สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบันและอนาคต 3) ส่งเสริมการใช้ศาสตร์พระราชา พระราโชบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 และพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ 4) ให้ความสำคัญกับความเป็นไทย ความเป็นชาติไทย เพื่อดำรงรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้ถาวรสืบไป 5) สอดคล้องกับหลักพัฒนาตามวัยของมนุษย์ และตอบสนองต่อความแตกต่างที่หลากหลายทั้งของผู้เรียน บริบท และ ภูมิสังคม และ 6) สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลได้

สมรรถนะทั้ง 10 ประการ เป็นสมรรถนะหลักที่เด็กและเยาวชนไทยจะต้องได้รับการพัฒนา ในช่วงเวลา 12 ปีของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและดำรงชีวิต อย่างมีคุณภาพในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ สมรรถนะทั้ง 10 ประการ ได้แก่

1. ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
2. คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน
3. กระบวนการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยา
4. ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
5. ทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน
6. อาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ
7. ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม
8. การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล
9. การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ
10. การเป็นพลเมืองตื่นรู้และมีจิตสำนึกสากล

คณะทำงานได้พัฒนารายการสมรรถนะย่อยของแต่ละสมรรถนะหลัก ทั้งในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งได้พัฒนาแนวทางการนำ สมรรถนะไปใช้การพัฒนาผู้เรียนได้ 6 แนวทาง และนำไปทดลองใช้ในโรงเรียนสังกัดต่าง ๆ เพื่อศึกษา ความเป็นไปได้ กระบวนการนำไปใช้ ผลที่เกิดขึ้นกับครูและนักเรียน รวมทั้งปัจจัยที่เอื้อและเป็น อุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งผลจากการวิจัยและพัฒนาดังกล่าว สามารถนำไปใช้ในการปรับ/พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล รวมทั้งการ พัฒนาครูให้สามารถเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ ต้องการในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณิตศาสตร์ใน ชีวิตประจำวัน ทักษะกระบวนการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยา รวมทั้งสมรรถนะการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สมรรถนะทั้งสี่นี้เป็นสมรรถนะที่จะช่วยให้เด็กและเยาวชนไทยเป็นคน ไทยฉลาดรู้ (Literate Thais) คือ มีความรู้และเครื่องมือพื้นฐานที่จะใช้ในการแสวงหาความรู้และ เรียนรู้ตลอดชีวิต ส่วนสมรรถนะทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน และทักษะอาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการจะช่วยให้เด็กและเยาวชนไทยมีชีวิตที่อยู่ดีมีสุข (Happy Thais) สำหรับทักษะการคิด ขั้นสูงและนวัตกรรม รวมทั้งการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัลจะช่วยเพิ่มพูนความสามารถ ความ เก่งให้เด็กและเยาวชนไทยคิดเก่ง และรู้ทันโลก ทำให้เด็กและเยาวชนไทยเก่งขึ้น มีความสามารถ สูงขึ้น (Smart Thais) ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับโลกด้วยสอง สมรรถนะสุดท้าย คือ สมรรถนะการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ และสมรรถนะการ เป็นพลเมืองตื่นรู้และมีสำนึกสังคมจะช่วยให้เด็กและเยาวชนไทยเป็นผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้นำที่ดีและเป็นพลเมืองไทยที่ใส่ใจสังคมและมีสำนึกสากล (Active Thais Citizen with Global Mindedness) มีความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในกิจการของสังคมและผดุงความเป็นธรรมในสังคม เพื่อ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตลอดไป

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเน้นการให้ความสำคัญกับมนุษย์ มนุษย์เป็นปัจจัยหลักที่สำคัญของ ประสิทธิภาพขององค์กร หลักการของทรัพยากรมนุษย์เชื่อว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของ องค์กร ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมนั้น มีหลายทฤษฎี ในที่นี้จะกล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวิจัย ครั้งนี้ ดังนี้

1.1 ทฤษฎีการกระทำตอบโต้เชิงสัญลักษณ์ (symbolic interactionism)

จำนง อติวัฒน์สิทธิ์, เณสิยว ฤกษ์รุจิพิมล, ประไพร์ วิริยะสมบูรณ์, เสาวคนธ์ สุดสวาสดี, สุดา ภิรมย์แก้ว และสุรพันธ์ เพชรธาดา (2545: 57) กล่าวถึงทฤษฎีการกระทำตอบโต้เชิงสัญลักษณ์ ไว้ว่า ทฤษฎีการกระทำตอบโต้เชิงสัญลักษณ์ของมีดด์ (George Herbert Mead) ซึ่งเป็นทฤษฎีทาง สังคมวิทยาเกี่ยวกับการกระทำและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ที่อธิบายพฤติกรรมทางสังคมที่บุคคลหรือ กลุ่มแสดงออก โดยมองว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นกระบวนการของการให้ความหมาย และ เข้าใจความหมายได้ตรงกัน มีดด์มองเห็นว่าพฤติกรรมทุกอย่างเป็นสัญลักษณ์ ซึ่งมีความหมายถึงบาง สิ่งบางอย่าง เช่น การยื่นมือ หมายถึง การทักทาย การขอความช่วยเหลือ การให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ แต่ความหมายเหล่านี้ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ตายตัว บุคคลจะต้องตีความก่อนการตอบสนอง ซึ่งการตีความ อย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การเรียนรู้ของบุคคล เขาเห็นว่าการกระทำตอบโต้ไม่ใช่พฤติกรรม ที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้าโดยตรง แต่เป็นกระบวนการที่ผ่านการตีความหรือกำหนดความหมายให้ สิ่งเร้าเสียก่อน ทฤษฎีนี้เชื่อว่าปฏิสัมพันธ์ในสังคมจะดำเนินไปได้ก็ต่อเมื่อคนมีความรู้ความเข้าใจที่ ตรงกันในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ความสัมพันธ์ในสังคมเป็นสิ่งที่เกิดจากการให้ความหมาย การเรียนรู้ ความหมาย และการตีความหมายนั้นก่อนการตอบสนอง

จากทฤษฎีดังกล่าว จะเห็นว่าความสัมพันธ์ต่อกันของคนในสังคมเป็นกระบวนการของการ กระทำตอบโต้ซึ่งกันและกันที่มีความผันแปรอยู่เสมอตามสถานการณ์ บุคคลเป็นผู้สร้างหรือ กำหนดการกระทำไม่ใช่ถูกกำหนดโดยโครงสร้างสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวมาใช้ในการ ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการมี ส่วนร่วมดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียมากระทำตอบโต้กัน ใน รูปแบบของ “ความร่วมมือ” ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกจากการมีความสัมพันธ์หรือ ปฏิสัมพันธ์ที่ผู้กระทำมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีผลประโยชน์ร่วมกันหรือก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ดังนั้นการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ เช่น ผู้บริหาร ครู ฯลฯ กับชุมชน ซึ่ง ประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ประชาชนในชุมชน ฯลฯ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การมีส่วนร่วมเป็น วิทยากรท้องถิ่น การมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการของสถานศึกษา ฯลฯ ย่อมมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และเกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย คือ สถานศึกษาได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ส่วนชุมชนที่เข้า ร่วมก็ได้พัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องและสนองความต้องการของชุมชน รวมทั้งได้เรียนรู้และพัฒนา ตนเองเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

1.2 ทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's theory of human motivation)

มาสโลว์ได้อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์เกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานที่เกิดจากความพึงพอใจ เรียงตามลำดับความต้องการ ประกอบด้วย

1.2.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (physiological needs) ที่สำคัญคือความหิว ความกระหาย การนอนหลับ และความต้องการทางเพศ มาสโลว์ได้พิจารณาความต้องการทางด้าน ร่างกาย เช่น เมื่อบุคคลมีความหิวอย่างเต็มที่ ความต้องการอื่น ๆ จะถูกลืมหมด

1.2.2 ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความปลอดภัยจะเกิดขึ้น มาสโลว์ ชี้ให้เห็นว่า “บุคคลที่อยู่ในสังคมที่เจริญแล้วได้รับการตอบสนองความต้องการความปลอดภัยของเขาเป็นส่วนใหญ่ สังคมที่ดีและสงบสุข สามารถทำให้ประชาชนรู้สึกปลอดภัยอย่างเพียงพอจากสัตว์ป่า อาชญากรรม การทำร้ายร่างกาย เป็นต้น มาสโลว์ ชี้ให้เห็นต่อไปว่านอกเหนือจากจุดนี้แล้ว ความต้องการความปลอดภัยในสังคมที่เจริญแล้วเกี่ยวข้องกับการซื้อประกันชีวิต การมองหางานที่มั่นคง และการแสวงหาความมั่นคงทางเศรษฐกิจอื่น ๆ

1.2.3 ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (love and belonging needs) ตามทฤษฎีของมาสโลว์เมื่อทั้งความต้องการทางด้านร่างกายและความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการมีส่วนร่วมและความรักจะเกิดขึ้น

1.2.4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (esteem needs) ความต้องการเคารพนับถือตนเองและความเคารพนับถือจากบุคคลอื่นคือความต้องการลำดับต่อไป บุคคลต้องการบรรลุถึงความสำเร็จ และได้รับการยกย่องในความสำเร็จของพวกเขา การตอบสนองความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นตนเองและความรู้สึกว่ามีคุณค่า

1.2.5 ความต้องการความสมหวังของชีวิต (self actualization needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกาย ความปลอดภัย ความรัก และเกียรติยศชื่อเสียงได้รับการตอบสนองแล้ว ในไม่ช้าบุคคลจะไม่พอใจถ้าหากว่าพวกเขาไม่ได้ทำสิ่งที่พวกเขาต้องการทำ มาสโลว์สังเกตเห็นว่า “นักดนตรีต้องเล่นดนตรี จิตรกรต้องวาดรูป นักกวีต้องเขียนกลอน ถ้าหากพวกเขาต้องการมีความสุขอย่างสูงสุด” การทำสิ่งที่บุคคลต้องการทำมากที่สุดในชีวิตของเขา คือ ความต้องการความสมหวังของชีวิต (สรวงศ์ ใคว์ตระกูล, 2541: 161)

จากทฤษฎีดังกล่าว จะเห็นว่ามนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ตามความต้องการในลำดับที่ 3 คือ ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ซึ่งผู้วิจัยใช้แนวคิดดังกล่าวในการศึกษาการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในครั้งนี้

1.3 ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg's two – factor theory of motivation) ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮร์ซเบิร์ก มีเรียกหลายชื่อเช่น ทฤษฎีปัจจัยจูงใจ-ปัจจัยค้ำจุน (the motivation – hygiene theory) หรือทฤษฎีปัจจัยจูงใจ-ปัจจัยบำรุงรักษา (the motivation – maintenance theory) เป็นทฤษฎีการจูงใจหรือทฤษฎีแรงจูงใจมีความเป็นมาดังนี้

เฮร์ซเบิร์ก ได้สร้างทฤษฎีขึ้นจากการศึกษาสัมภาษณ์วิศวกรและนักบัญชี ประมาณ 200 คน จากโรงงานอุตสาหกรรม 11 แห่ง ในเมืองพิตสเบิร์ก มลรัฐเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับสาเหตุของความพอใจในงานและความไม่พอใจในงาน (ปัจจัยจูงใจในการทำงาน) มีสมมุติฐานว่า “ความพึงพอใจในงานที่ทำจะเป็นสิ่งจูงใจให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ดี” โดยได้ถามบุคคลเหล่านี้ว่ามีอะไรบ้างในการทำงานของพวกเขาที่ทำให้พวกเขามีความสุขหรือความพอใจและมีอะไรบ้างที่ทำให้พวกเขาไม่มีความสุขหรือความไม่พอใจ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของเฮร์ซเบิร์ก และเพื่อนร่วมงานของเขา คือ เบอ์นาร์ด เมาสเนอร์ (Bernard Mausner) และ บาบารา ซินเดอร์แมน (Barbara Synderman) ได้สรุปว่า คนมีความต้องการแตกต่างกันอยู่ 2 ประเภทที่ไม่ขึ้นอยู่ระหว่างกัน และมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของคนในการทำงาน เขาค้นพบว่าเมื่อคนมีความรู้สึกไม่พอใจในงานของพวกเขา พวกเขา

จะพูดถึงสภาพแวดล้อมการทำงานของเขาโดยตัวของตัวเอง เฮอร์ชเบิร์ก เรียกความต้องการประเภทแรกว่า “ปัจจัยอนามัย” เพราะปัจจัยเหล่านี้ได้ชี้ให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมการทำงานของคน และทำหน้าที่ป้องกันไม่ให้ความไม่พอใจในงานที่ท่าเกิดขึ้น ปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้เป็นลักษณะของงาน แต่ปัจจัยเหล่านี้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของงานที่ปฏิบัติอยู่ เฮอร์ชเบิร์กได้สัมพันธ์การใช้คำ “อนามัย” ของเขากับความหมายของการแพทย์ ปัจจัยอนามัยไม่ได้มุ่งใจให้บุคคลทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ปัจจัยอนามัยเพียงแต่ป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิบัติงานของบุคคลลดลงเนื่องจากการจำกัดการทำงาน นี่คือเหตุผลที่เฮอร์ชเบิร์กเรียกปัจจัยอนามัยเหล่านี้ชื่อหนึ่งว่า “ปัจจัยบำรุงรักษา” หรือ “ปัจจัยค่าจูน” เขาเรียกความต้องการประเภทที่สองว่า “ปัจจัยจิตใจ” เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้สามารถมุ่งใจคนให้ทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เฮอร์ชเบิร์ก ใช้คำว่า “จิตใจ” เพราะปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบในทางบวกต่อความพอใจในงานที่ท่า และทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของบุคคลสูงขึ้น

1.4 ทฤษฎีของเขตทับซ้อนของอิทธิพล (overlapping spheres of influence theory)

เอปสไตน์ และคนอื่นๆ (Epstein and others, 1997: 71-78) ได้เสนอทฤษฎีเพื่ออธิบายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้วยทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพล โดยมีแนวคิดหลักดังนี้ คือ หากมุมมองของนักการศึกษาของเด็กว่าเป็น “นักเรียน” นักศึกษานั้นก็จะมองครอบครัวแยกต่างหากจากสถานศึกษา นั่นคือ ครอบครัวก็จะถูกคาดหวังให้ทำหน้าที่ไปตามลำพังและทิ้งหน้าที่การจัดการศึกษาของเด็กไว้ให้สถานศึกษา แต่หากนักศึกษามีมุมมองว่านักเรียนเป็น “เด็ก” นักศึกษานั้นก็จะมองทั้งครอบครัวและชุมชนเป็นเสมือนหุ้นส่วน (partners) กับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็ก ความเป็นหุ้นส่วนจะตระหนักถึงการแบ่งปันความสนใจ ความรับผิดชอบเพื่อเด็ก และจะทำงานร่วมกันริเริ่มโครงการที่ดีกว่าเดิม และโอกาสต่างๆ เพื่อเด็ก และความสำเร็จของความเป็นหุ้นส่วนกันนี้ก็คือ “การดูแล (care) เด็ก” ซึ่งเป็นแนวคิดหลักพื้นฐาน

เมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาถึงขนาดเป็นหุ้นส่วนกับสถานศึกษาแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะริเริ่มบรรยากาศ “โรงเรียนเสมือนครอบครัว” (family-like school) มากขึ้น สถานศึกษาเสมือนครอบครัวจะต้อนรับทุกๆ ครอบครัว สถานศึกษาจะกระตุ้นเตือนความเป็นปัจเจกบุคคลของเด็กแต่ละคน และทำให้เด็กแต่ละคนรู้สึกที่ตนเองเป็นคนพิเศษ

ในทำนองเดียวกัน ความเป็นหุ้นส่วนนี้ ผู้ปกครองก็จะริเริ่มบรรยากาศ “ครอบครัวเสมือนสถานศึกษา” (school-like family) ครอบครัวเสมือนสถานศึกษาจะกระตุ้นแต่ละคนตระหนักว่าตนเป็นนักเรียน ครอบครัวจะเสริมแรงความสำคัญของสถานศึกษา การบ้านและกิจกรรมซึ่งสร้างทักษะความรู้สำเร็จให้เด็ก ชุมชนรวมถึงกลุ่มของผู้ปกครองจะทำงานร่วมกัน ริเริ่มโอกาสการเรียนรู้เสมือนโรงเรียน เหตุการณ์ โครงการซึ่งเสริมแรงกระตุ้นเตือนให้รางวัลนักเรียนที่พัฒนาก้าวหน้าด้วยดี มีความคิดริเริ่ม เสียสละ ทำดี ชุมชนก็จะริเริ่มบรรยากาศ “ชุมชนเสมือนครอบครัว (community-minded families) นักเรียนจะช่วยเพื่อนบ้านของเขาและครอบครัวอื่นๆ แนวคิดสถานศึกษาชุมชนก็จะเกิดขึ้น เกิดโครงการบริการเพื่อเด็ก ผู้ปกครอง และคนอื่นๆ ตลอดเวลาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจาก เวลาทำการปกติของสถานศึกษา สถานศึกษาและชุมชนก็จะพูดคุยถึงโครงการและบริการที่เป็นมิตรกับครอบครัว (family friendly) เมื่อแนวคิดทั้งหมดนี้รวมเข้าด้วยกัน ก็จะเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (learning communities) หรือชุมชนแห่งความดูแล (care communities) คำต่างๆ เหล่านี้ประกอบกันขึ้นเป็นทฤษฎีของเขตทับซ้อนของอิทธิพล

1. โครงสร้างภายนอก (external structure) แสดงถึง 3 บริบทที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก ขอบเขตที่ทับซ้อนนี้ชี้ให้เห็นว่า ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน แบ่งปันความรับผิดชอบกันเพื่อเด็ก ความหลากหลายในแนวทางปฏิบัติ ปรัชญา ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ทำให้เกิดการทับซ้อนกันมากหรือน้อย การเชื่อมโยงกันของ 3 บริบทนี้มากหรือน้อย การปฏิบัติและการทับซ้อนกันนี้เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

2. โครงสร้างภายใน (internal structure) แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ว่าจะเกิดกับต่อเมื่อบุคคลในสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน สื่อสารหรือทำงานร่วมกัน โดยเด็กเป็นศูนย์กลางและผู้กระทำ (actor) ปฏิสัมพันธ์นี้ ความเชื่อมโยง/การมีส่วนร่วมของบ้าน สถานศึกษา และชุมชน อาจอยู่ในระดับสถาบัน (institutional level) เช่น ครอบครัว กลุ่มเด็ก นักการศึกษา และชุมชน หรือในระดับปัจเจกบุคคล (individual level) เช่น ครู ผู้ปกครอง เด็ก หน้าที่ของชุมชนหรือ กลุ่มเล็กๆ

จากทฤษฎีดังกล่าว ซึ่งอธิบายบริบท 3 บริบท ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้คือ ครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน สามารถที่จะนำมาใช้เป็นแนวคิดเพื่อที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง/ครอบครัว ครู/สถานศึกษา และชุมชน/สังคม ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในการวิจัยครั้งนี้

2. ความหมายของการมีส่วนร่วม

โคเฮน และอัพฮอฟ (Cohen and Upoff, 1977: 6) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในทัศนะของการพัฒนาชนบทว่า การมีส่วนร่วมจะต้องประกอบด้วย การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของประชาชน 4 ประการคือ 1) การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไรและทำด้วยวิธีการอย่างไร 2) มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการและการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะ 3) มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการพัฒนา และ 4) มีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

United Nations (1978: 4) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะที่เป็นกระบวนการในการพัฒนาว่า คือ การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในด้านต่างๆ ได้แก่ ในการตัดสินใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคม และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ในการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการต่างๆ ด้วยความสมัครใจ โดยที่การมีส่วนร่วมของประชาชน ควรครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนครอบคลุมการสร้างโอกาสที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและสังคมได้ร่วมกิจกรรม ซึ่งนำไปสู่และมีอิทธิพลต่อกระบวนการพัฒนา และเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

2) การมีส่วนร่วมเป็นไปด้วยความสมัครใจและเป็นประชาธิปไตย ในกรณีต่อไปนี้

(1) การเอื้อให้เกิดการพัฒนา

(2) การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

(3) การตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย กำหนดนโยบาย การวางแผน และการดำเนิน

โครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

3) การมีส่วนร่วม เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างส่วนที่ประชาชนลงทุนลงแรงและทรัพยากรเพื่อพัฒนากับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนลงแรงดังกล่าว นั่นคือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ ในระดับท้องถิ่น ภูมิภาคและระดับชาติ จะก่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ประชาชนลงทุนลงแรงกับประโยชน์ที่ได้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537: 182) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆ หรือกิจกรรมต่างๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมทั้งในกระบวนการตัดสินใจ หรือกระบวนการบริหาร ประสิทธิภาพขององค์การขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การนั้น ในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย วิธีการหนึ่งในการร่วมพลังทางความคิด สติปัญญา และการกระทำนั้นคือการให้มีส่วนร่วม

อัจฉรา โพธิยานนท์ (2539: 101) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การให้ประชาชนได้มีโอกาสเป็นผู้กำหนดการตัดสินใจ คิดค้นปัญหา และดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ ของการพัฒนา

ชูชาติ พวงสมจิตร (2540: 12) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในกิจการใดๆ ที่มีผลกระทบต่อตัวประชาชน

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541: 17) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม คือการเปิดโอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็ทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ที่มีผลกระทบต่อตนเองและชุมชน

อุทัย บุญประเสริ (2543: 113) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและประชาชนในการจัดการศึกษา โดยกล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วม ไว้ว่า “การมีส่วนร่วม” หมายถึง การเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนตัดสินใจในกิจการใดๆ ให้ความช่วยเหลือ และมีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อประชาชน

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2545: 26) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจการร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1142) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ ส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

ดังนั้นสรุปความหมายของการมีส่วนร่วม ได้ว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของชุมชนเข้ามามีส่วนในการคิด ตัดสินใจ ปฏิบัติ และรับผิดชอบในกิจการใดๆ ให้ความช่วยเหลือ และมีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ในชุมชน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) ได้ชี้้นำการปฏิรูปภาคสังคมอย่างกว้างขวาง ทั้งการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ และการปฏิรูปการศึกษา มีการกระจายอำนาจที่นำไปสู่การมีส่วนร่วม หรือการเพิ่มบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาเพื่อประชาชนในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนเป็นยุทธวิธีที่สำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนาคน และส่งเสริมความเป็นธรรมในสังคม มีกฎหมาย นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่

1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

(1) เป็นการศึกษาลดชีวิตสำหรับประชาชน

- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง
- มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้
- (1) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
- (4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
- (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น
- มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้
- (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
- (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
- มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ
- มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและ

วิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 57 ให้นำหน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษาดังนี้

(1) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

2) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกล่าวว่าสังคมทุกวันนี้และในอนาคตเป็นสังคมฐานความรู้ที่การเรียนรู้ ความรู้ และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้างสภาพการณ์เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยยึดหลักการให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด และตัดสินใจในกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และชุมชนท้องถิ่น มีการสนับสนุนให้สังคมทุกส่วนและทุกระดับได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จ ในการปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้เกิดพลังชุมชนท้องถิ่นที่เข้มแข็ง อันจะเป็นฐานรากที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนตลอดไป โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัดแนวนโยบายเพื่อดำเนินการในด้านสถานศึกษา สนับสนุนให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง คนในชุมชน ประชาชนชาวบ้าน พระภิกษุ นักบวช ผู้นำทางศาสนา และผู้ประกอบการอาชีพต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

3) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555)

1. ต้องให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวก ลดขั้นตอนและภาระในการติดต่อของประชาชน มีระบบการแก้ไขปัญหาและรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตลอดจนเป็นที่พึงของประชาชนในยามมีปัญหาและความเดือดร้อน

2. สร้างระบบธรรมาภิบาลในการกำกับดูแลตนเองที่ดีเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความเชื่อมั่นศรัทธา เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ลดการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ รวมทั้ง

ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นแบบอย่างของการประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ใช่เป็นผู้สร้างปัญหาหรือภาระแก่สังคมเสียเอง

3. ปรับรูปแบบการทำงานให้มีลักษณะเชิงบูรณาการ เกิดการแสวงหาความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

4. สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการโดย

4.1 สร้างความรู้และความเข้าใจแก่เครือข่ายภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในการพัฒนาระบบราชการ เน้นการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Action Learning) เพื่อให้ภาคประชาชน มีศักยภาพในการเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมมากขึ้นจนถึงระดับของการเข้ามาเป็นหุ้นส่วน และร่วมติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการภาครัฐได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดความรู้และความตระหนักในสำนึกพลเมืองว่าจะต้องเข้ามาเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐ รวมถึงองค์กรส่วนท้องถิ่น

4.2 พัฒนารูปแบบ กลไก ระบบ และวิธีทำงาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น วางหลักเกณฑ์ให้แต่ละส่วนราชการจัดให้มีระบบการปรึกษาหารือกับประชาชน สสำรวจความต้องการของประชาชนในโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบและให้ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการช่วยกันทำให้เกิดการบริการสาธารณะที่ดียิ่งขึ้น

4.3 ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการภาคประชาชน (Lay Board) ในทุกระดับและจัดให้มีอาสาสมัครภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐรวมถึงการริเริ่มให้มีการวางแผนและจัดทางงบประมาณแบบมีส่วนร่วม

4. ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

นักวิชาการทางการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้หลายหลากหลายแนวคิด เช่น เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2547: 180-181) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา ดังนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษาเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของชาติ สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคม (Social Institution) เช่นเดียวกับบ้าน เป็นตัวแทนของสถาบันครอบครัว หรือจัดเป็นตัวแทนของสถาบันศาสนา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สังคมจัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของสังคมในด้านให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคมนั้น ๆ ดังนั้น ภารกิจของสถานศึกษา คือ การให้บริการทางการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมวิธีการหนึ่งที่จะทราบความต้องการของสังคมก็คือการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร

ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นจะต้องตระหนักถึงความสนใจของประชาชน (Public interest) ซึ่งความสนใจของประชาชนมีความหมายรวมถึงความต้องการของเยาวชน ความต้องการของชุมชนและความต้องการของสังคม ปัญหาความต้องการของประชาชนเป็นเรื่องที่ซับซ้อน เมื่อความสนใจของประชาชนมีความสำคัญ ผู้บริหารจึงจำเป็นจะต้องหาข้อมูลต่าง ๆ โดยขอความร่วมมือจากชุมชน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร หน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหาร คือ จัดหา จัดระบบ และจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้แก่คณะครู ชุมชนเป็นแห่งทรัพยากรที่สำคัญ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการจัดการศึกษา โรงเรียนประสบความสำเร็จเพราะให้ประชาชนมาเกี่ยวข้องด้วยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจำเป็นจะต้องรู้จักหน้าที่ของความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน -

โรงเรียน – ชุมชน โดยจะต้องให้ผู้ปกครอง และประชาชนมาเกี่ยวข้องในกิจการของโรงเรียน การมีส่วนร่วมทำให้ผู้ปกครองมีความพอใจในโรงเรียน มีความเชื่อถือและศรัทธาโรงเรียน

สอดคล้องกับ ชาญชัย อาจิณสมจารย์ (2548: 40-42) ที่ได้กล่าวว่า ความสำคัญหรือประโยชน์ที่สถานศึกษาจะได้รับจากการบริหารแบบมีส่วนร่วม ถ้าดำเนินงานโดยประสบความสำเร็จ กระบวนการกลยุทธ์แบบมีส่วนร่วมสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาการบริหารบางอย่างได้โดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการต่อสถาบันหรือระบบการศึกษา คือ

1. ความกระจ่างในจุดประสงค์/เป้าหมายที่ทำให้จำกัดความอย่างชัดเจน จะส่งเสริมความรู้สึกร่วมกันของการตกลงและความผูกพันภายใน คณะครูจะเข้าใจเป้าหมายและมีความผูกพันกับการนำออกใช้เพราะเขามีส่วนร่วมในการรวบรวม การมีส่วนร่วมในการออกแบบกลยุทธ์นำไปสู่เป้าหมายที่ท้าทายยิ่งขึ้น และระดับการจูงใจสู่การทำเป้าหมายเหล่านั้นให้บรรลุผล

2. มีความผูกพันและการประสานงานมากขึ้นต่อการตัดสินใจ เป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับสามารถใช้เพื่อประสานการตัดสินใจและการกระทำของครูและผู้บริหารในขอบข่ายจำนวนหนึ่ง เป้าหมายที่สร้างขึ้นร่วมกันจะเป็นจุดรวมที่สำคัญและเป็นจุดอ้างอิงสำหรับการตัดสินใจในอนาคต เมื่อเอกบุคคคลเข้าใจจุดประสงค์ขององค์กร เขาก็มีแนวโน้มที่จะมีความผูกพันมากขึ้นต่อการตัดสินใจเหล่านั้น

3. การแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกันให้กลไกสำหรับแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานหรือเอกบุคคคลขององค์กรเป้าหมายให้กรอบของข้อตกลงภายในทั้งหมดซึ่งสามารถจัดการกับความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์

4. ความสามารถในการปรับตัวสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เป้าหมายที่ตัดสินใจร่วมกันช่วยเพิ่มความสามารถขององค์กรเพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดตั้งเป้าหมายอย่างต่อเนื่องทำให้โรงเรียนเข้าร่วมในการประเมินตนเองในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า และประสิทธิผลของโปรแกรมเป็นตัวนำที่มีประโยชน์ สำหรับผู้บริหารและคณะครูเพื่อวิเคราะห์กันในสภาวะการเปลี่ยนแปลงและเพื่อหาคำตอบของปัญหาร่วมกัน

5. ปรับปรุงใหม่ กระบวนการตั้งเป้าหมายแบบมีส่วนร่วมให้โอกาสอย่างต่อเนื่องในการปรับปรุงระดับพนักงานขององค์กรเสียใหม่ โดยใช้การประเมินเพื่อความเป็นเลิศ จะเห็นได้ว่าประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและกำลังใจของพนักงาน อันจะเป็นผลให้เกิดการยอมรับและมีความผูกพันระหว่างบุคลากรด้วยกันและมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นการมีส่วนร่วมของสังคมและประชาชนในการบริหารการศึกษาเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของชาติ สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคม (Social Institution) เช่นเดียวกับบ้าน เป็นตัวแทนของสถาบันครอบครัว หรือจัดเป็นตัวแทนของสถาบันศาสนา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สังคมจัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของสังคมในด้านให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคมนั้น ๆ ผู้บริหารจำเป็นจะต้องรู้จักหน้าที่ของความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน - สถานศึกษา - ชุมชน โดยจะต้องให้ผู้ปกครอง และประชาชนมาเกี่ยวข้องในกิจการของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมทำให้ผู้ปกครองมีความพอใจในสถานศึกษา มีความเชื่อถือและศรัทธาสถานศึกษา

5. กระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมตามวงจรเดมมิง (Deming Cycle)

วงจรเดมมิ่งหรือวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ย่อมาจาก Plan-Do-Check-Act แปลว่า วางแผน - ปฏิบัติ - ตรวจสอบ - ปรับปรุง ซึ่ง สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2551 : 180-190) กล่าวว่า วงจรเดมมิ่งมีความเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยตรง เป็นการนำมาใช้ในการพัฒนาหรือการบริหารงานในวงการศึกษาให้มีคุณภาพ แนวคิดของวงจรนี้ ดร.วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ท เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรกในปี ค.ศ. 1939 และ ดร.เอ็ดเวิร์ด เดมมิ่ง เป็นผู้นำมาเผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี ค.ศ. 1950 จนเป็นที่เผยแพร่หลายในชื่อ วัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือวงจรคุณภาพ หรือวัฏจักรแห่งการบริหารคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan - P)

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do - D)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check - C)

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง (ACT - A)

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาโดยละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ การวางแผนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกสุดของกระบวนการ PDCA เพราะทุกกระบวนการของวงจรเดมมิ่งเป็นผลที่ต่อเนื่องมาจากแผนทั้งสิ้น ถ้าในขั้นตอนการวางแผนทำได้ไม่ดีย่อมจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการอื่น ๆ ที่ตามมา แต่ในทางกลับกันถ้ามีการวางแผนที่ดี กิจกรรมต่าง ๆ ก็สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (DO) การปฏิบัติตามแผนเป็นขั้นตอนที่มีผลต่อเนื่องมาจากการวางแผน ขั้นตอนนี้เป็นการนำแผนมาปฏิบัติจริงเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ได้มีการวางแผนไว้ให้มากที่สุดโดยอยู่ภายใต้กรอบของกิจกรรมของแผนที่ได้เลือกไว้แล้ว โดยหลังจากได้ดำเนินการวางแผนขั้นต่าง ๆ แล้ว ขั้นต่อไปจะเป็นการปฏิบัติตามแผนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สาเหตุของแต่ละสาเหตุและวิธีการแก้ไขปรับปรุงงานที่เลือกมาปฏิบัติ ซึ่งถ้าเป็นงานที่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาของสาเหตุด้วยกลุ่มเองก็ลงมือปฏิบัติ หากไปเกี่ยวกับหลายหน่วยงานก็แจ้งให้ผู้บริหารดำเนินการสั่งการให้หน่วยงานนั้นร่วมมือแก้ไขประสานงานกันไปอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตามแผนประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ คือ

1. การวางแผนการกำหนดการ

- การแยกแยะกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ
- กำหนดเวลาที่ต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง

2. การจัดแบบเมทริกซ์ (Matrix Management) การจัดแบบนี้ สามารถช่วยนำผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาร่วมงานกันได้และเป็นวิธีช่วยประสานงานระหว่างฝ่าย

3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

- ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ
- ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ทำให้รู้สภาพการของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งทีวางแผนซึ่งประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ
2. รวบรวมข้อมูล

3. พิจารณากระบวนการทำงานเป็นตอน ๆ เพื่อแสดงจำนวนและคุณภาพของผลงานที่ได้รับแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้

4. การรายงาน จัดแสดงผลการประเมินรวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว โดยรายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์ และรายงานแบบย่ออย่างไม่เป็นทางการ

การตรวจสอบนับเป็นขั้นตอนที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติได้รู้ว่า ในการปฏิบัติงานตามแผนสามารถบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงหรือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา การตรวจสอบประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดความบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติตามแก้ไขปัญหาลักษณะที่ค้นพบ ดังนี้

1. ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย ต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ
2. ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกัน เพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีกในการแก้ปัญหาเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้
 - การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน
 - การประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน

ขั้นการปรับปรุงแก้ไขนี้เป็นผลการตรวจสอบว่า ถ้าได้ผลต่ำกว่าเป้าหมายให้รีบแก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นมาตรฐานงานในการปฏิบัติ เพื่อเสนอรายงานผลงานให้กลุ่มอื่นได้ทราบต่อไป

สรุปการบริหารงานด้วยวงจรเดมมิง (Deming Cycle) เป็นกระบวนการบริหารคุณภาพที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กรหรือหน่วยงาน และเพื่อให้องค์กรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานด้วยวงจรเดมมิง จะต้องประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน

1. ความหมายของชุมชน

ประเวศ วะสี (2541: 13) ได้กล่าวถึงความหมายของชุมชนว่า หมายถึงการที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความเอื้ออาทรต่อกันมีความพยายามทำอะไรร่วมกัน มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ ซึ่งรวมถึงการติดต่อสื่อสารกัน

จิรพันธ์ ไตรทิพย์จรัส (2542: 5) กล่าวถึงความหมายของชุมชนว่า หมายถึงหมู่ชน กลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกันและมีผลประโยชน์ร่วมกัน

จากคำจำกัดความดังกล่าว มีผู้ให้ความหมายของชุมชนไว้แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานหลายอย่าง ซึ่งมีความหมายที่สัมพันธ์กับพื้นที่ กลุ่มคน การอาศัยอยู่ร่วมกัน และจารีตประเพณีของกลุ่มคน ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในบริเวณแห่งหนึ่ง มีลักษณะเป็นสังคมขนาดเล็ก โดยบุคคลในชุมชนนั้นมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน และมีการทำกิจกรรมร่วมกัน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สุรกีจ โสฬส (2548: 33-36) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

การจัดการศึกษาของไทยในอดีตที่ผ่านมาภาครัฐมีบทบาทและหน้าที่เบ็ดเสร็จทุกขั้นตอนจะเป็นผู้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียนตามนโยบายของส่วนกลาง ซึ่งสั่งการตามลำดับชั้นทำให้การจัดการศึกษาทั่วประเทศมีเนื้อหาและหลักสูตรที่เหมือนกัน โดยมีได้คำนึงถึงความแตกต่างของชุมชน ท้องถิ่น ชุมชนในท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาดังที่กล่าวมานี้มิได้ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นแนวความคิดที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านการศึกษา รวมทั้งด้านอื่น ๆ ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนมิใช่ของใหม่แต่เป็นเรื่องที่พยายามปฏิบัติกันมาหลายทศวรรษแล้ว จากการศึกษาค้นคว้าสามารถสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีการปฏิรูปการศึกษาใน 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการปฏิรูประบบบริหารจัดการ ซึ่งในส่วนแนวคิดของการปฏิรูประบบบริหารจัดการประกอบด้วย

1) คำนึงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด คือ โรงเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งกระจายอำนาจการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การกำหนดเกณฑ์แห่งความสำเร็จ การประเมินผล การตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษาลงสู่โรงเรียน สถานศึกษาและชุมชน

2) กระจายอำนาจการบริหารจัดการจากส่วนกลางไปสู่สำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับจังหวัด สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับเขตและสำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับอำเภอ ให้มากขึ้นโดยมีเป้าหมายคือทำเป็นองค์การระดับการจัดทำนโยบายลดขั้นตอนการทำงานและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้น้อยลง สนับสนุนให้มีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบให้มากขึ้นในระดับปฏิบัติ และให้ท้องถิ่นมีบทบาทมีอิสระในการตัดสินใจมากขึ้น

3) จัดระบบองค์การกำกับดูแลการจัดการศึกษาเข้าด้วยกัน โดยให้มีนักบริหารระดับจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลในภาพรวม โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ศศว.จ. ซึ่งจะต้องมีการปรับองค์ประกอบให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักธุรกิจ นักวิชาการ จากสถาบันการศึกษาระดับสูง เข้ามาร่วมส่วนหน่วยงานส่วนกลางจะมีการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ และงบประมาณ

4) กำหนดให้มีมาตรฐานด้านกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีในการจัดการศึกษาขึ้นมาใช้บังคับให้หน่วยงานที่รับผิดชอบถือปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกันเป็นธรรมนุญทางการศึกษาที่กำหนดขั้นตอน วิธีการ มาตรการ ตลอดจนภารกิจรับผิดชอบไว้ในกฎหมายนั้น ๆ ซึ่งจะกำหนดให้มีกรมวิชาการว่าด้วยการปฏิรูป และตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษากำหนดให้มีการตั้งกรรมการสถานศึกษา กำหนดให้มีเป้าหมาย หลักการทางการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้มีการรายงานความก้าวหน้าทางการศึกษาต่อองค์การประชาชนเพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาของชาติโดยทั่วหน้ากัน

5) ปรับปรุงพระราชบัญญัติงบประมาณให้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่แท้จริงทางการศึกษา เพื่อขยายงบประมาณทางการศึกษาให้มีอัตราส่วนเพิ่มพูนขึ้น ปรับเปลี่ยนระบบการจัดสรรงบประมาณให้จัดสรรตรงไปยังจังหวัด และสถานศึกษาด้วยระบบเงินอุดหนุนตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่มีกระบวนการการจัดทำ และผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาสถานศึกษาแล้ว

6) ปรับสภาพของคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาให้เป็นองค์คณะบุคคลที่มีการตั้งและกำหนดบทบาทครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ผู้นำชุมชน นักธุรกิจ และองค์กรชุมชน ทั้งนี้ประธานกรรมการจะมาจากฝ่ายผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน ซึ่งสมาชิกในคณะกรรมการจะเลือกขึ้นเป็นประธานอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นเลขานุการ คณะกรรมการนี้จะมีบทบาทรับผิดชอบในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน การอนุมัติหลักสูตร การประเมินผลการเรียน การประเมินครู ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน งบประมาณ การใช้จ่ายของสถานศึกษา แสวงหาทรัพยากรและงบประมาณเพิ่มเติม ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินการอื่น ๆ ตามระบบการปรับปรุง และตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษา คณะกรรมการสภาที่ปรึกษานี้จะได้รับการฝึกอบรม เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบจากศูนย์การฝึกอบรมก่อนเข้ารับหน้าที่ และจะได้รับเบี้ยประชุม และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นจากงบประมาณที่สถานศึกษาได้จัดตั้งไว้

3. แนวทางของการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2547: 6-33) กำหนดแนวทางของการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปรากฏในหมวดและมาตราต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1) หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้ (1) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา (4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

2) หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

3) หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 34 คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรา 35 องค์ประกอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน

4) หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ความรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา ดังนี้

(1) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุนการอุดหนุน และใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

สรุปแนวทางของการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติคือกำหนดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กำหนดจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา

4. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา

วิเชียร วงศ์คำจันทร์ (อินเทอร์เนต, 2554) กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ดังนี้

ภูมิปัญญา (Wisdom) หมายถึง ความรู้ ความสามารถความเชื่อ ความสามารถทางพฤติกรรม และความสนใจในการแก้ปัญหาของมนุษย์ เป็นกระบวนการที่ค้นของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อโลกและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีรากฐานคำสอนทางศาสนา คติ จารีต ประเพณี ที่ได้รับการถ่ายทอดสั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปแต่ละสมัย ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสงบสุขในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล ซึ่งกระบวนการที่ค้นที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และภูมิปัญญาเกี่ยวกับระบบการผลิตหรือประกอบอาชีพที่มีลักษณะมุ่งเน้นระบบการผลิตเพื่อตนเอง

1) ความเป็นมาและความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

โลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารที่แพร่หลายทั่วถึงกันได้อย่างรวดเร็วไร้อาณาเขตขวางกั้น สภาพดังกล่าวมีส่วนกระทบถึงวิถีชีวิตของผู้คนพลเมืองโดยทั่วไปเพราะเป็นสภาพที่เอื้ออำนวยในการรับและถ่ายโยงเอาศาสตร์หรือภูมิปัญญาตะวันตกเข้ามา ในการพัฒนาประเทศและพัฒนาผลผลิต ตลอดจนการดำเนินชีวิตอย่างมิได้มีการปรับปรุงกับภูมิปัญญาไทยที่มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นที่เป็นทุนเดิมอยู่แล้วทำให้ชุมชนชนบทประสบปัญหาดังที่กล่าวว่าชุมชนล่มสลายอันมีผลรวมไปถึงความทรุดโทรมของสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง การพยายามใช้กลไกทางการศึกษา จากเงื่อนไขที่เปิดโอกาสให้มีการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น เป็นช่องทางในการประยุกต์เอาภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีจุดเด่นที่สามารถพิสูจน์ตัวเองในการยืดหยัดอยู่รอดได้ท่ามกลางกระแสการล่มสลายของชุมชนและการทรุดโทรมของสิ่งแวดล้อมดังกล่าว มาสู่หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในแนวทางของการคิดปฏิบัติจริง จากการประยุกต์ปรับเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาไทยกับปัญญาสากล เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบคุณค่าภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน และสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด นำมาซึ่งคุณภาพที่สงบสันติสุขของบุคคล ชุมชนและชาติ

2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการสื่อสารความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ ความคิดเห็น ตลอดจนเจตคติ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี และอาจใช้เครื่องมือประกอบการสอนต่าง ๆ อีกมากมาย โดยมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยปกติสุขจึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้เรียนอย่างเต็มที่เพื่อให้มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง การนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนวิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดการกระบวนการเรียนการสอนเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายได้ตามที่ต้องการ การนำภูมิปัญญาชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้มาใช้ในหลักสูตรการเรียนเป็นกิจกรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้เป็นชุดความรู้ในชุมชนที่มีการใช้เพื่อการดำเนินวิถีชีวิตที่ได้ผลมาในอดีตสามารถดำรงความสันติสุขแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนความมีคุณภาพอยู่ร่วมกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างผสมกลมกลืน เป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ได้เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยเฉพาะประชาชนชาวบ้านที่เป็นผู้เชื่อมโยงชุดความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาเข้าสู่หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษาในแต่ละท้องถิ่น

3) การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีแนวทางดังนี้

- (1) ศึกษาหลักสูตร และสาระการเรียนรู้
- (2) จัดทำข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้
- (3) จัดทำแผนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
- (4) ขอความร่วมมือกับชุมชนและตัววิทยากรท้องถิ่น
- (5) เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาถ่ายทอดความรู้ หรือนำนักเรียนไปยังแหล่งเรียนรู้
- (6) ทำการวัด ประเมินผล
- (7) รายงานผล สรุปผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

5. ขั้นตอนของการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ชาติดิต และคนอื่น ๆ (Shadid and other, 1982: 356) เห็นว่าแนวคิดที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบมากที่สุดคือแนวคิดของโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff) ซึ่งได้จำแนกขั้นตอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมออกเป็นเรื่องของการตัดสินใจ การดำเนินการ ผลประโยชน์ และการประเมินผล ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการแรกที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงาน โครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้จะรวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบ ที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษได้ทั้งบุคคลและสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560: 19) ได้เสนอแนวทางพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชน ออกเป็น

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน กำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่า โครงการที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อย (formative evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำกันเป็นระยะ ๆ หรือการประเมินผลรวม (summative evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวบยอดของโครงการทั้งหมด

วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ (2545: 46-47) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอนคือ

- 1) การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ
- 2) การมีส่วนร่วมวางแผน

- 3) การมีส่วนร่วมดำเนินการ
- 4) การมีส่วนร่วมในชั้นประเมินผล
- 5) การมีส่วนร่วมรับประโยชน์จากการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ศุภกานต์ สายบุญลี (2542: 56) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ดังนี้

1) ส่วนร่วมในการรับรู้ในการได้รับข่าวสาร ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่งที่จะรู้ข่าวสารความเป็นไปของบ้านเมือง ความรู้หรือวิชาการต่าง ๆ ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมเป็นการตกทอดทางสติปัญญาของมนุษย์จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง สังคมหนึ่งสู่สังคมหนึ่งอันเป็นสาธารณะ

2) ร่วมคิดจากการได้รับรู้ นำมาสู่การขบคิดพิจารณา มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเสวนาแลกเปลี่ยนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจที่มีคุณภาพ

3) ร่วมตัดสินใจ มีโอกาสที่จะตัดสินใจรับหรือไม่รับกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวกับชุมชนกับชีวิตของตน อันถือว่าหากมนุษย์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันแล้วผลที่เกิดขึ้นย่อมเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการสอดคล้องกับปัญหา เกิดความรักความหวังเห็นมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และต้องดูแลรักษา ขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด

4) ร่วมวางแผนและดำเนินการร่วมกัน การดำเนินการร่วมกันย่อมมีพลังอย่างมหาศาลในการทำให้โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้รับความสำเร็จอย่างรวดเร็ว

5) ร่วมกันประเมินผล ประเมินค่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการแล้ว หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป

6) ร่วมรับผิดชอบ การคงอยู่ของกิจกรรมนั้นไม่มีใครปฏิเสธว่าเป็นผลมาจากการรับผิดชอบ และการปฏิบัติดูแลรักษาร่วมกัน สำหรับสิ่งที่เกิดผลเสียหายมีการรับ “ผิด” เราก็จะพบกับสิ่งที่ “ชอบ” พลวัตรของกิจกรรมก็จะต่อเนื่องต่อไปเช่นกัน

7) ร่วมรับผลประโยชน์ในงานชุมชน ผลของกิจกรรมย่อมตกแก่สมาชิกชุมชน ส่วนชุมชนจะกระจายผลประโยชน์ไปสู่สมาชิกของชุมชนแต่ละคนอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของชุมชนนั้น เช่น อาจใช้วิธีเฉลี่ยผลประโยชน์ อาจใช้เกณฑ์แบ่งปันตามสัดส่วนของทุนแรงงานการจัดการหรือตามผลงาน เป็นต้น

6. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของชุมชนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย แต่ละปัจจัยให้ความเหมาะสม และผลประโยชน์ที่แตกต่างกันของแต่ละระดับ เช่น สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตลอดจนความต้องการเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้จะต้องมีองค์ประกอบหรือปัจจัยที่เป็นสิ่งจูงใจให้มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีผู้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ดังนี้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2549: 35) ได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับสถานศึกษาประถมศึกษา ในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร เห็นว่าปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมดังกล่าว นั้น สรุปได้ดังนี้

1) ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

(1) โครงสร้างทางเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรมจะช่วยให้ชุมชนมีความพร้อมในการสนับสนุนสถานศึกษาด้านการเงิน เพราะเป็นย่านอุตสาหกรรมย่อมทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจ

(2) ลักษณะนิสัยของคนไทยช่วยส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา กล่าวคือ โดยทั่วไปคนไทยมีนิสัยชอบทำบุญสุนทาน ไม่ค่อยจะปฏิเสธคำร้องขอของผู้อื่น โดยเฉพาะสถานศึกษาที่เป็นสถาบันสอนบุตรหลานให้เป็นคนดี มีความรู้

(3) ระบบการเมืองการปกครองท้องถิ่น กระตุ้นให้นักการเมืองเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ซึ่งในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ผู้สมัครจะต้องไปพบประชาชน และช่วยเหลือกิจกรรมของสังคมโดยเฉพาะวัดกับสถานศึกษาที่เป็นสถาบันหลักของชุมชน

2) ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน

(1) ความศรัทธาของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา หากสถานศึกษาส่งเสริมความศรัทธาให้กับชุมชนได้ เช่น ผลการเรียนดี นักเรียนสามารถสอบชิงทุน หรือสอบเข้าสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงได้ สถานศึกษาได้รับรางวัลชนะเลิศ ครูอาจารย์เอาใจใส่ต่อเด็ก สถานศึกษาชนะการประกวดผลงานทางวิชาการ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ชุมชนเกิดความศรัทธาต่อสถานศึกษา

(2) ชุมชนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของสถานศึกษา และต้องมีหน้าที่ต่อสถาบัน ความรู้สึกดังกล่าวมักจะอยู่ในรูปของการเป็นศิษย์เก่า การเป็นบุคคลที่มีส่วนร่วมในการก่อตั้งและทำนุบำรุงสถานศึกษา การเป็นผู้ปกครองนักเรียน ฯลฯ

(3) ความคาดหวังของชุมชนต่อสถานศึกษา ได้แก่ ความคาดหวังว่าสถานศึกษาจะส่งสอนบุตรหลานของเขาให้เป็นคนเก่ง คนดี และคาดหวังให้สถานศึกษามีคุณภาพ ไม่เป็นรองสถานศึกษาอื่น

(4) ชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีกับสถานศึกษา หากผู้บริหารและครูเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาให้การต้อนรับประชาชนอย่างดี สถานศึกษาเอาใจใส่บุตรหลานของประชาชน ชุมชนก็จะให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาด้วยดี

3) ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา

(1) ปัจจัยเกี่ยวกับผู้บริหารและครู ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนให้เกียรติและกำลังใจแก่ผู้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา สถานศึกษามีครูเก่า หรือศิษย์เก่า ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูอยู่ในสถานศึกษา ครูสนใจและเอาใจใส่การเรียนการสอน ฯลฯ

(2) ปัจจัยเกี่ยวกับผลงานและวิธีปฏิบัติของสถานศึกษา เช่น สถานศึกษามีชื่อเสียงด้านวิชาการ มีความเชื่อมั่นในเรื่องการเงิน สถานศึกษามีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ฯลฯ

ดังนั้นปัจจัยที่มีผลเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมมีหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน เป็นต้น

สรุปได้ว่าจากแนวคิดการมีส่วนร่วมและแนวคิดเกี่ยวกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์และนำมาใช้สำหรับการศึกษาวิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพต่อไป

7. การจัดการศึกษาโดยองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมเป็นเครือข่าย

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมเป็นการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของหลากหลายฝ่ายหรือแบบพหุภาคีเข้ามาร่วมกันสนับสนุน และจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน โดยสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงาน

ภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา และสื่อมวลชน เป็นต้น

มีนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมแบบภาคีเครือข่าย เช่น พิณสุตา สิริธรรังศรี (2558: 17-19) กล่าวว่า สำหรับประเทศไทยการจัดการศึกษาที่เป็นเพียงการดำเนินงานของรัฐ เอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพียงกลุ่มเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้การศึกษากระจายอย่างทั่วถึง ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและประชาชน แนวคิดการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ เริ่มมีมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะเมื่อมีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มีเจตนารมณ์ให้การศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน และทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยได้บัญญัติไว้ในหลักการจัดการศึกษาประการหนึ่งว่า “ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” และการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดเรื่องเครือข่ายการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ดังนั้นกระแสของการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน องค์กร หรือสถาบันต่าง ๆ ในสังคมจึงมีมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีการกำหนดตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเกณฑ์หนึ่งในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และการกำหนดเป็นนโยบายการจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ในการนี้พบว่า การมีส่วนร่วมของครู บุคลากรทางการศึกษาและประชาชนเป็นกลไกสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้งการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมสนับสนุนและร่วมติดตามผลการจัดการศึกษาในทุกระดับทั้งระดับนโยบาย/ส่วนกลาง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา

ประเด็นสำคัญของระบบการศึกษาคือ การสร้างความเข้มแข็งที่ฐานรากที่จำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น สถาบันศาสนา เอกชน และองค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นของประชาชน มีการสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่เป็นความร่วมมือของครอบครัว วัด/ศาสนสถาน โรงเรียน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันเติมเต็มเติมเต็มการจัดการศึกษาที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันในรูปแบบของการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยเฉพาะองค์กรหรือสถาบันสังคมที่มีอยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยดังกล่าวนี ใครจะเป็นผู้จัดก็ได้ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน บ้าน วัด/ศาสนสถาน ชุมชน องค์กรชุมชน แหล่งเรียนรู้ สถาบันสังคม สถานประกอบการ เอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ต้องเป็นความร่วมมือและผนึกกำลังกันขององค์กรที่มีในท้องถิ่น/ชุมชนนั้น ๆ

แนวคิดและหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าว ยึดแนวคิดว่าเป็นการจัดการศึกษาเพื่อคนไทยที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง (ผู้เรียนเป็นสำคัญ) ด้วยการมีส่วนร่วมและบูรณาการทรัพยากรในท้องถิ่นร่วมกันบนพื้นฐานของการกระจายอำนาจโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้เกิดความเข้มแข็งจากฐานรากด้วยความร่วมมือขององค์กรในชุมชนทั้งการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมแก้ปัญหา และร่วมชื่นชม ที่ให้อิสระความยืดหยุ่นและความคล่องตัวกับผู้จัดการศึกษาบนความหลากหลาย และสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและสังคมไทย

สอดคล้องกับ อภิญา เวชยชัย (2547: 25) มีแนวคิดว่าครอบครัวและชุมชนต่างเป็นเครือข่ายสำคัญของสถานศึกษาบนพื้นฐานความสัมพันธ์ซึ่งเท่าเทียมกัน ครอบครัวและชุมชนช่วยเหลือ

สถานศึกษาทั้งในด้านเงินบริจาค ทรัพยากรและข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ ขณะเดียวกันก็เป็นผู้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าว แม้ว่าอาจจะไม่ใช่ผู้รับผลประโยชน์โดยตรงก็ตาม สภาพปัจจุบันพบว่าครอบครัวและชุมชนไม่เพียงแต่ทำหน้าที่เป็นเครือข่ายร่วมกับสถานศึกษาเท่านั้น หากแต่ยังเป็นต้นทุนทางสังคมที่สำคัญยิ่งของสถานศึกษาเพราะเป็นต้นทุนทางความคิด ความเสียสละ เอื้ออาทร ที่สถานศึกษาสามารถพึ่งพิงได้ตลอดเวลา ดังนั้นแต่ละสถานศึกษาควรถือเป็นภารกิจที่ต้องรักษาเครือข่ายทางสังคมนี้ให้แข็งแกร่ง และต้องเร่งพัฒนาความเข้มแข็งของต้นทุนทางสังคมนี้ไปพร้อมกัน

ในขณะที่ กมล สุตประเสริฐ (2547 : 13) ให้ทัศนะว่า การจัดการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนมีส่วนสำคัญในการพัฒนานักเรียน ในส่วนผู้บริหารสถานศึกษา และสถานศึกษา ควรดำเนินการประสานงานกับผู้ปกครองดังนี้

1) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะของผู้เรียน

2) ชี้แจงและสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองให้เห็นคุณค่าของการศึกษา และความสำคัญของการเรียนของสถานศึกษา และความรับผิดชอบของผู้ปกครองในการพัฒนาบุตรหลานของตนเองให้มีคุณภาพตามที่ต้องการ

3) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชน ได้รับการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าเป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่

4) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีความพร้อม มีกำลังความสามารถ มีกำลังทรัพย์เข้ามาสนับสนุนการพัฒนาของสถานศึกษาตามศักยภาพและความสนใจ

การมีส่วนร่วมในแง่ที่ว่าการศึกษาเพื่อคนทั้งมวลนั้น เป็นการศึกษาของสาธารณะที่คนจำนวนมากที่สุดสามารถเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีได้หมายถึงเข้ามาทำหน้าที่ทดแทนรัฐ หากแต่เข้ามาร่วมกับรัฐ ผนึกกำลังกับรัฐในกระบวนการอย่างใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้จากประสบการณ์ และแหล่งเรียนรู้อันหลากหลายนอกห้องเรียน โดยหน่วยงานด้านการศึกษารัฐ โรงเรียนและครู จะต้องเปิดใจกว้างแก่การมีส่วนร่วมระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ตัวผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษาซึ่งก็คือชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง สถาบันทางสังคมอื่น ๆ ให้มีบทบาท (การปฏิรูปประเทศไทย, 2547: 2 – 17) ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ศึกษาตามตำราเรียนแบบเก่า นอกจากจะทำให้ผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมทางสติปัญญาและอารมณ์เพราะเนื้อหาวิชาการที่ตายตัวไม่ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวรู้สึกสนุกทั้งยังไม่เชื่อมโยงกับความจริงในชีวิตและชุมชน ดังนั้น การเปิดโอกาสให้สังคมและชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้อันหลากหลาย มีชีวิตชีวาแก่ผู้เรียน เป็นเนื้อหาวิชาชีวิตที่เพิ่มทักษะ ความสามารถในการคิดอย่างรอบด้านและเชื่อมโยงประเด็นสำคัญของการมีส่วนร่วมนี้คือ ความเข้าใจอย่างใหม่ที่จะมองเห็นถึงศักยภาพและความรู้ที่ชุมชนมี

2) การมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา โดยเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อดำเนินงานได้แก่ การวางแผนนโยบาย การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา การบริหารหรือจัดหางบประมาณ การตรวจสอบติดตามผลการทำงาน ตลอดจนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้พัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผู้เรียนคือลูกหลานของชุมชน มีความสุขกับการเรียนรู้ ชุมชนได้ร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สำหรับ ไวท์ (White, 1982: 18) ได้ให้ทัศนะว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ประชาชนประกอบด้วยมุมมอง 4 มิติ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า อะไรควรทำและทำอย่างไร
- 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา ลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ
- 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน
- 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ในส่วนของ ประเวศ วะสี (2547: 73) ได้แสดงทัศนคติต่อการจัดการศึกษาไว้ว่า การศึกษาไม่ใช่เรื่องของครูและโรงเรียนเท่านั้น ทุกสิ่งทุกอย่างในสังคมควรเป็นไปเพื่อการเรียนรู้ของทุกคนไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน วัด โรงเรียน โรงงาน เพราะการศึกษาเป็นของทุกคน สังคมทุกมวลทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาซึ่งถือว่าการจัดการศึกษาเป็นของทุกคน ทุกส่วนของสังคม (All for Education) การมีส่วนร่วมของสังคมในการจัดการศึกษาเป็นยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้เพราะความจำกัดด้านทรัพยากรของรัฐบาลก็ดี ความไร้ประสิทธิภาพของระบบราชการก็ดีทำให้การผูกขาดในการจัดการศึกษาของรัฐบาลไม่เป็นผลดีต่อใคร ๆ ในสังคมส่วนรวม สมควรที่จะระดมสรรพกำลังของคนในชาติมาใช้ประโยชน์เพราะการศึกษายังเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาของสังคม การดึงชุมชน สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จึงเป็นยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม นอกจากนี้ สิปปนนท์ เกตุทัต (2547: 12) กล่าวว่า การจัดการศึกษาเป็นภารกิจร่วมกันของปวงชนทุกสถาบัน ทุกองค์กรเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน กล่าวโดยสรุปผู้ปกครองมีความสำคัญที่จะต้องให้การศึกษากับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพโดยผู้ปกครองจะต้องให้ออกาสส่งเสริม สนับสนุน และช่วยแก้ไขปัญหากับนักเรียนเพราะผู้ปกครองเป็นผู้ที่ใกล้ชิดและมีบทบาทที่จะต้องร่วมมือกับสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้พัฒนาไปตามศักยภาพ

กล่าวโดยสรุป การจัดการศึกษาโดยองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมแบบภาคีเครือข่าย เป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของหลากหลายฝ่ายหรือแบบภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมกันสนับสนุน และจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องกันอย่างไรเห็นได้ชัดประการหนึ่งคือต้องปรับปรุงการจัดการศึกษาในสถานศึกษา โดยต้องจัดการศึกษาให้มีการประสานสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสถาบันทางสังคมให้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะส่วนของผู้ปกครอง การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนได้ทราบ เกิดความตระหนักและรับผิดชอบร่วมกันเพราะการจัดการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน ดังนั้นปวงชนจึงต้องร่วมกันจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคม ผู้ปกครอง และชุมชนควรส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 1 มาตรา 8(2) และ (6) กำหนดให้สังคม บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการร่วมพัฒนาที่จะนำไปสู่ความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ และมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

8. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโดยองค์คณะบุคคล

องค์คณะบุคคล (Commission) คือ บุคลากรในกลุ่มทำงาน กับองค์คณะบุคคลที่เป็นคณะกรรมการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโดยองค์คณะบุคคลหรือในรูปคณะกรรมการหรือการทำงานเป็นกลุ่มเป็นคณะ ดังเช่น ประกอบ กุลเกลี้ยงและสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์ (2549: 6) ได้กล่าวว่า การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคลคือ รูปแบบการบริหารงานโดยมีบุคคลหลายคนเข้าไปร่วมรับผิดชอบ กำหนด

นโยบาย ตัดสินใจ วินิจฉัย ตลอดจนวางแผนทางต่าง ๆ ไว้เป็นบรรทัดฐาน เพื่อให้ฝ่ายปฏิบัตินำไปปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของหน่วยงานให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับ พิษณุ ตุลสุข (2548: 29-31) กล่าวถึงการบริหารงานในรูปคณะกรรมการว่าเป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการบริหารจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินการด้วย ดังนี้

1. ความหมายการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ

การบริหารในรูปคณะกรรมการ คือ รูปแบบการบริหารโดยมีบุคคลหลายคนเข้าไปร่วมกันรับผิดชอบ กำหนดนโยบาย ตัดสินใจ วินิจฉัย ตลอดจนวางแผนทางต่าง ๆ ไว้เป็นบรรทัดฐาน เพื่อให้ฝ่ายปฏิบัตินำไปปฏิบัติก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมดังกล่าว อาจดำเนินการได้ 2 ช่องทาง คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าไปร่วมเป็นคณะกรรมการในการบริหารโดยตรง หรืออาจคัดเลือกตัวแทนกลุ่มของตนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเป็นคณะกรรมการทางการบริหารนั้น ๆ แทนสมาชิกเพื่อให้การบริหารสามารถสนองต่อความต้องการของลูกค้าหรือผู้รับบริการได้มากที่สุด

2. องค์ประกอบของการบริหารในรูปคณะกรรมการ

องค์ประกอบของการบริหารในรูปคณะกรรมการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการได้ใช้ดุลยพินิจตัดสินใจจากการอภิปรายถึงเหตุผลการดำเนินการประกอบข้อมูล ข้อเท็จจริง จึงไม่ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือภูมิหลังของบุคคล ผลของการใช้ดุลยพินิจจึงรอบคอบ และมีความเสี่ยงน้อยแต่มีข้อจำกัดคือ ความล่าช้าในการดำเนินการ องค์ประกอบของคณะกรรมการ มีดังนี้

2.1 ประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาโดยการคัดเลือกจากกรรมการที่เป็นฝ่ายตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ เนื่องจากประธานคณะกรรมการสำคัญต่อการควบคุมให้การประชุมเพื่อการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทางการบริหารเป็นที่ยอมรับของกรรมการทั่วไปและมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

2.2 รองประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาเช่นเดียวกับประธานคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่แทนประธานกรรมการเมื่อประธานคณะกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้

2.3 กรรมการมาจากตัวแทนของฝ่ายต่าง ๆ ในชุมชนและท้องถิ่นรวมถึงกรรมการโดยตำแหน่งแต่งตั้งข้าราชการประจำด้วย จำนวนกรรมการจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดในกฎกระทรวงเป็นหลัก

2.4 กรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คนต่อ 1 คณะกรรมการ มาจากฝ่ายข้าราชการประจำหรือจากกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องจากต้องจัดเตรียมการประชุมและนำการประชุมไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารอีกด้วย

3. หลักการบริหารแบบคณะกรรมการ

ประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลของการบริหารโดยคณะกรรมการ ต้องใช้หลักการประชาธิปไตยเป็นหลักในการบริหาร ดังนี้

3.1 ต้องมีหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ เพื่อให้กิจกรรมการบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ล่วงเกินหรือละเมิดในสิทธิหรือภารกิจที่เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้ปฏิบัติ

3.2 ต้องมีความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการหรือภารกิจที่ปฏิบัติเพราะการทำกิจกรรมและการใช้ดุลยพินิจต้องใช้ในการปรึกษาหารือ การพบปะหรือการประชุม หากคณะกรรมการไม่มีความรับผิดชอบอาจทำให้กิจกรรมล่าช้าหรือปฏิบัติไม่ได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด

3.3 คณะกรรมการต้องถือประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลักเพราะคณะกรรมการเป็นตัวแทนของสาธารณะ ทุกฝ่ายคาดหวังในความเป็นกลางและการก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวมในทุกกิจกรรมที่บริหาร

3.4 มีความบริสุทธิ์ใจต่อภารกิจของหน่วยงานที่เป็นคณะกรรมการต้องไม่เข้าไปเพื่อแสวงหาอำนาจหรือผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง เพราะผลแห่งการบริหารที่ไม่บริสุทธิ์ใจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทุกคนโดยรวม และทำให้ระบบงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาเสียหายไปด้วย

4. แนวทางของผู้บริหารในการบริหารในรูปคณะกรรมการ

ประกอบ กุลเกลี้ยงและสิทธิพร ลี้มบริบูรณ์ (2549: 2-3) กล่าวถึงแนวทางของผู้บริหารในการบริหารโดยคณะกรรมการว่าเป็นเรื่องค่อนข้างใหญ่ ผู้เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการอาจสับสนในการใช้อำนาจและอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามได้ จึงมีหลักในการปฏิบัติดังนี้

4.1 การบริหารในรูปคณะกรรมการ มี 2 ฝ่าย ดังนี้

4.1.1 ฝ่ายสำนักงาน เป็นฝ่ายปฏิบัติการประจำและทำหน้าที่บริหารงานโดยตรง

4.1.2 ฝ่ายคณะกรรมการ เป็นฝ่ายบริหารงานทางอ้อม ใช้อำนาจบริหารทางการประชุม วินิจฉัย ตัดสินใจ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ฝ่ายสำนักงานนำไปดำเนินการ

4.2 บทบาทของฝ่ายสำนักงานและฝ่ายคณะกรรมการถูกกำหนดไว้ชัดเจน ต้องยึดถือบทบาทหน้าที่ตามที่ระเบียบ กฎหมายปฏิบัติ หากไม่เข้าใจในบทบาทและอำนาจหน้าที่จะเกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติได้

4.3 ฝ่ายสำนักงานและฝ่ายคณะกรรมการต้องประสานการทำงานให้เข้ากัน โดยยึดจุดหมายปลายทาง คือ ผลสำเร็จของงาน ความมีประสิทธิภาพของงาน ประโยชน์ต่อผู้รับบริการและประชาชนเป็นหลัก

4.4 การใช้อำนาจของคณะกรรมการในการตัดสิน วินิจฉัย หรือวางนโยบายใด ๆ จะตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นเหตุเป็นผล ความถูกต้อง ทั้งนี้ต้องให้การประนีประนอมเป็นหลัก ควรหลีกเลี่ยงการใช้มติหรือการลงคะแนนในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ จะเหมาะสมยิ่งเพราะสังคมของคณะกรรมการมีลักษณะคับแคบ ไม่ควรเกิดความเสียหายหรือแพ้ชนะกันในที่ประชุม

4.5 ผู้บริหารในฐานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการต้องมีทีมงานรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเสนอต่อที่ประชุม พร้อมชี้แจงเหตุผลที่ชัดเจนด้วย

ในขณะที่ สนธิรัก เทพเรณู (2552) ได้กล่าวว่า การทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือองค์คณะบุคคลหรือการทำงานเป็นกลุ่มเป็นคณะ เชื่อกันว่าสามารถสร้างประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการระดมสติปัญญาความคิดและประสบการณ์ของบุคคลหลายคน เพื่อพิจารณาปัญหาตัดสินหรือหาข้อยุติอย่างมีเหตุผลและโดยหลักวิชาการ คณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือดำเนินการอย่างถูกต้องจะมีลักษณะเป็นการกระจายอำนาจจากวิธีหาความคิดเฉลี่ยจัดความคิดที่เป็นปฏิบัติด้วยการอภิปรายประนีประนอมและผสมผสาน ตลอดจนเป็นการหาผลลัพธ์

แบบประชาธิปไตยในกรณีที่ไม่สามารถทำนายผลล่วงหน้าได้ หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตัดสินใจ แก้ปัญหาสำหรับเรื่องที่มีอิทธิพลหรืออำนาจของผู้มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งบุคคลคนเดียว ไม่กล้าตัดสินใจหรือไม่เหมาะที่จะตัดสินใจ นอกจากนี้การบริหารงานในรูปคณะกรรมการยังเป็นการสร้างความร่วมมือและการประสานงานที่ดีในการปฏิบัติงาน ตลอดจนสามารถป้องกันความลำเอียงที่จะพึงมีขึ้นได้ ส่วนผลเสียที่ได้รับจากการดำเนินงานนั้น คือ ทำให้การดำเนินงานล่าช้า สิ้นเปลือง งบประมาณ และเวลา ทั้งยังขาดผู้รับผิดชอบในผลงานในระบบคณะกรรมการสมาชิกต้องรับผิดชอบในผลงานอย่างแท้จริง กล่าวคือ การบริหารงานในระบบคณะกรรมการสมาชิกต้องรับผิดชอบร่วมกันแต่สิ่งใดก็ตามถ้าถือว่าเป็นความรับผิดชอบของทุกคนแล้วมักดูเหมือนว่าไม่มีผู้ใดรับผิดชอบเลย

เลขานุการคณะกรรมการและคณะเจ้าหน้าที่ถือเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทางการทำงานของคณะกรรมการให้บรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการแต่งตั้งคณะกรรมการตามที่ระบุไว้ โดยจะต้องมีการเตรียมและปฏิบัติภารกิจสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ ซึ่งในเบื้องต้นต้องมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในด้านนโยบาย ทิศทางหรือแนวโน้มในอนาคต โอกาส ข้อจำกัดและกลยุทธ์การปฏิบัติงานในภาพรวมและเฉพาะกรณี ตลอดจนทางเลือกสำหรับการตัดสินใจพื้นฐาน มีการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะนำเข้าหารือในคณะกรรมการ วางแผนจัดทำปฏิทินเรื่องที่จะพิจารณาไว้ล่วงหน้า เสนอแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์เรื่องสำคัญๆ ก่อนนำเข้าสู่ที่ประชุม จัดเตรียมเอกสารสรุปประเด็นสำคัญและเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องนำเสนอให้คณะกรรมการศึกษาเป็นการล่วงหน้าก่อนการประชุมอย่างน้อย 3 - 7 วัน ชี้แจงรายละเอียดเป้าหมาย หรือความต้องการในการพิจารณาประเด็นสำคัญต่าง ๆ ให้ประธานกรรมการทราบก่อนการประชุมทุกครั้ง กรณีที่รับทราบภายในหรือคาดคะเนว่ากรรมการมีความคิดเห็นแตกต่างกันเป็นกลุ่มควรชี้แจงทำความเข้าใจในประเด็นสำคัญอย่างไม่เป็นทางการกับกรรมการบางกลุ่มที่คาดว่าจะทำให้ผลหรือมติการประชุมเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายที่ต้องการ และการประชุมจะรวนเรล่าช้า ทั้งนี้หากไม่มีข้อขัดข้องจำเป็นจริง ๆ เลขานุการต้องนำเสนอเรื่องต่อที่ประชุมด้วยตนเองโดยพยายามสรุปประเด็นให้ชัดเจน กะทัดรัดและเข้าใจง่ายรวมทั้งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยสนับสนุน ทีมเลขานุการต้องมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ชักชวนสนับสนุนและประสานการปฏิบัติอย่างเป็นระบบทั้งด้านงานเอกสาร เทคโนโลยี การนำเสนอ และการบันทึกรายงานการประชุม

นอกจากนี้ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุม ฝ่ายเลขานุการต้องนำบันทึกรายงานการประชุม มาตรวจสอบและวิเคราะห์ว่า คณะกรรมการมีการมอบหมายภารกิจให้ฝ่ายเลขานุการหรือกรรมการท่านใดบ้าง และภารกิจดังกล่าวมีภารกิจที่ฝ่ายเลขานุการต้องสนับสนุนหรือมีกำหนดการในการปฏิบัติให้แล้วเสร็จเมื่อใด เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามมติที่ประชุม และรวบรวมนำเสนอผลหรือปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการในการประชุมครั้งต่อไป

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานในรูปคณะกรรมการเป็นการใช้กลยุทธ์ตามแนวทางประชาธิปไตยให้กลุ่มบุคคลฝ่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในทางความคิด การปฏิบัติ การกำกับติดตามผล การปฏิบัติ รวมทั้งแก้ไขปัญหายุ่งยากร่วมกัน โดยกลไกสำคัญของการปฏิบัติ คือ การแต่งตั้งหรือพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าไปรับผิดชอบทำงาน ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถและการอุทิศเวลา การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ต้องเข้าใจชัดเจนตรงกันสามารถปฏิบัติได้และบทบาทหน้าที่ของกลุ่มบุคคลที่เป็นกรรมการโดยเฉพาะเลขานุการและคณะเจ้าหน้าที่เป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีบุคลิกแห่ง

ความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีการวิเคราะห์ และคาดคะเนผลด้วยความแม่นยำ ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

9. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ปัจจุบันมีแนวคิดในการบริหารองค์การด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างแพร่หลายเพราะเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงานทุกระดับ สำหรับความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม และหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีนักวิชาการและนักทฤษฎีได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

9.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ดูล์ลาห์ (Douglah, 1970: 90) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นคำที่มีความหมายกว้างและใช้ในบริบทต่างกัน นักการศึกษาใช้คำนี้ในการอ้างอิงการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์กิจกรรมหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา นักรัฐศาสตร์ใช้คำนี้ในความหมายการเข้าร่วมกับสถาบันทางการเมืองของชุมชน นักสังคมวิทยาใช้ในความหมายของการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ใช้คำนี้ในความหมายของการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ สำหรับโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1980: 6) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมจะต้องประกอบด้วยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของประชาชน 4 ประการ คือ (1) การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไร และจะทำอย่างไร (2) มีส่วนในการดำเนินโครงการตัดสินใจว่าในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการ การร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะ (3) มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการพัฒนาและ (4) มีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ ส่วน บราวน์และโมเบิร์ก (Brown and Moberg, 1980: 483) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นกระบวนการซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีอิทธิพลซึ่งกันและกันในการตัดสินใจที่จะส่งผลกระทบต่อพวกเขาในอนาคต โดยถูกกำหนดขึ้นอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ ในขณะที่กุกส์โตวา (Gustova, 1990: 4) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่บุคคลได้เข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรม หรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงในกายรวม ซึ่งการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเป็นส่วนที่ต้องร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน การประสานงานการบริหารงาน และการพัฒนางาน

หากจะพิจารณาในมุมมองของนักวิชาการไทย พบว่ามีความคิดที่คล้ายคลึงกัน โดย ธงชัย สันติวงษ์ (2546: 138); จารุพงศ์ พลเดช (2546); ชาญชัย อาจินสมजार (2548: 13); มานิต โตเผือก (2549: 36) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยสรุปว่า เป็นวิธีการที่ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้บุคคลหรือประชาชนที่ได้รับการแต่งตั้ง เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในองค์การและมีอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายไว้อย่างกว้าง ๆ กระบวนการมีส่วนร่วมจะทำให้ทุกฝ่ายมีแรงจูงใจและแรงขับในการแสดงออกของตนเองสูงขึ้น ทำให้เกิดความคล่องตัวในการสร้างความสำเร็จในงาน ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของพนักงานในการตัดสินใจในองค์การทั้งที่เป็นเรื่องปกติและเรื่องสำคัญ พนักงานมีส่วนร่วมในการวางแผนตั้งเป้าหมาย การดำเนินการ แก้ปัญหา ตลอดจนการประเมินผลที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งร่วมรับผลที่เกิดจากการปฏิบัตินั้นด้วยซึ่งทำให้เกิดประโยชน์แก่องค์การ องค์คณะบุคคลและในส่วนของ ธีระ ฤกษ์เจริญ (2550: 206) ได้สรุปความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่าการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้

ผู้ร่วมงานเข้ามามีบทบาทในการพิจารณาปัญหาและตัดสินใจร่วมกันรวมถึงร่วมรับผิดชอบในการบริหารงานบางอย่างเพื่อประโยชน์ในการระดมกำลังความคิดเพื่อแบ่งเบาภาระ หน้าที่ของผู้บริหาร สอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์ (2552: 59) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือการบริหารงานของผู้บริหารงานของผู้บริหาร ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบและร่วมชื่นชมยินดีในความสำเร็จขององค์กรหรือสมาชิกในองค์กรที่สังกัด และยังสอดคล้องกับ ชูทรัพย์ ภาวงศ์ (2551: 37) การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในชุมชนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่อง มีโอกาสในการตัดสินใจปัญหาของชุมชน ทหาวิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน ลงมือปฏิบัติ และทำการประเมินผลเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้กำหนดโดยประชาชน ซึ่งถ้าเป็นในด้านการศึกษามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการโรงเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมทางการศึกษาของชุมชน กำหนดปัญหา ความต้องการร่วมกันตัดสินใจลงมือปฏิบัติและประเมินผลร่วมกัน

นอกจากนี้ คริส อาร์กิริส (Chris Argyris, n.d อ้างอิงใน จันทราณี สงวนนาม, 2551: 165) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์การที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กรควรประกอบด้วยสาระสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สมาชิกขององค์กรย่อมมีความผูกพันกับองค์การที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่และมีความปรารถนาที่จะได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรแม้เพียงได้รับฟังความคิดเห็นก็ทำให้รู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรแล้ว
2. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมายเพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้ว ยังช่วยให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิกและความร่วมมือนั้นจะแพร่ขยายไปทั้งองค์กรทำให้สมาชิกทั้งองค์กรมีเป้าหมายเดียวกัน การมีส่วนร่วมเป็นการยินยอมและพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจซึ่งจะมีผลทั้งทางใจ การยอมรับ การสนับสนุนและผลต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่
3. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกันจะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการทำงานขององค์กร

กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติการ ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมประเมินผล มีอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายอย่างกว้าง ๆ กระบวนการมีส่วนร่วมจะทำให้ทุกฝ่ายมีแรงจูงใจและแรงขับในการแสดงออกของตนเองสูงขึ้น ทำให้เกิดความคล่องตัวในการสร้างความสำเร็จในงาน

9.2 องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

แนวคิดที่สำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมขึ้นในองค์กรหรือไม่คือผู้นำ จากแนวคิดของเฮาส์ (House: 1974) ผู้นำที่สามารถทำให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือผู้นำที่มีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

- 1) มีการแบ่งปันข่าวสารข้อมูล (Sharing of Information) หมายถึง ปริมาณข่าวสารที่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับมีจำนวนมากน้อยเพียงใด และการใช้ข้อมูลในการบริหารมากน้อยเพียงใดและอย่างไรกับผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อไม่ให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เอาใจใส่กับความ

คิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งข้อเท็จจริง และความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ค่อยแสดงออก ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานในการสื่อสารกับคนอื่น

2) การแบ่งปันอำนาจ (Sharing of Power) หมายถึง ผู้นำกระจายอำนาจไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาเล็กน้อยเพียงใด กระตุ้นให้มีการเสนอทางเลือกต่าง ๆ ชะลอการประเมินทางเลือกไว้จนกว่าจะเสนอออกมาหมดแล้ว ชี้แนะกระบวนการกลั่นกรองทางเลือกเลือกแนวทางแก้ไข การตัดสินใจต้องไม่เป็นระบบประจำ ซ้ำซาก (Routine) ข้อมูลในการตัดสินใจต้องไม่เป็นมาตรฐานเกินไป และไม่เป็นระบบศูนย์กลาง

3) การแบ่งปันอิทธิพล (Sharing of Influence) คือ การยอมรับในอิทธิพลของผู้ใต้บังคับบัญชาเล็กน้อยเพียงใด ในการตัดสินใจแต่ละครั้งต้องให้เวลากับสมาชิกในการเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ส่วนผู้ใต้บังคับบัญชาจะปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพต่อเมื่อรู้ถึงความจำเป็นในเรื่องของเสรีภาพที่ได้รับ รู้สึกถึงความชอบธรรมของตนต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รู้สึกถึงความสามารถของตนในการเข้าร่วมตัดสินใจ และเชื่อมั่นในความสามารถของตน

องค์ประกอบทั้ง 3 ประการจะเป็นตัวบ่งชี้บรรดาผู้นำในองค์กรต่าง ๆ ได้เปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ปฏิบัติงานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานได้มากน้อยเพียงใด ความมากกว่าหรือน้อยกว่าจะเป็นตัวที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานว่าเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบ (Positive or Negative) ซึ่งธรรมชาติของการบริหารแบบมีส่วนร่วมประการหนึ่ง คือ การลดอำนาจ (Reduce Power) ของผู้บริหารให้อยู่ในภาวะที่เท่าเทียมหรือใกล้เคียงกับผู้ปฏิบัติงาน

สอดคล้องกับ แอนโทนี (Anthony, 1978) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญในการบริหารของผู้บริหารแบบมีส่วนร่วมว่า มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการดังนี้

1) ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนในการตัดสินใจ (Subordinate Involvement) โดยผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของตนเองและตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล และคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก

2) สิ่งที่ต้องตัดสินใจต้องเป็นเรื่องสำคัญ (Involvement in Important Decisions or Issues) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญ โดยสำคัญดังกล่าวเป็นความสำคัญของทั้งองค์กรและตัวผู้ใต้บังคับบัญชา การที่ผู้บริหารเลือกเฉพาะเรื่องที่ไม่สำคัญหรือไม่เกี่ยวข้องมาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมลักษณะเช่นนี้ไม่ใช่ลักษณะที่ถูกต้องของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3) มีการแบ่งอำนาจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา (Shared Authority) ตามหลักการแล้วการแบ่งอำนาจการตัดสินใจของผู้บริหารให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ได้ทำให้อำนาจของผู้บริหารลดลง แต่การแบ่งอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชากลับทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนรับผิดชอบงานมากขึ้น ถ้าผู้บริหารกลัวการเสียอำนาจส่วนนี้และไม่ยอมแบ่งปันการตัดสินใจไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชาการบริหารแบบมีส่วนร่วมก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้

ในขณะที่ สวานส์เบิร์ก (Swansburg, 1996) ศาสตราจารย์แห่งวิทยาลัยการอพยพจอร์เจียได้แบ่งองค์ประกอบสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) การไว้วางใจกัน (Trust) การไว้วางใจกันถือว่าเป็นปรัชญาพื้นฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์หากได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงานฝ่ายบริหารเพียงดูแลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ และดูแลผลสุดท้ายของงานก็เพียงพอแล้ว ดังนั้นฝ่ายบริหารจึงควรมอบการตัดสินใจเท่าที่จะสามารถทำได้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

2) ความผูกพัน (Commitment) การที่แต่ละคนทั้งผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาได้มาปฏิบัติร่วมกัน มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อการและการที่บุคคลในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รู้เป้าหมายขององค์การจะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การและพร้อมที่จะทำผลประโยชน์ให้กับองค์การ

3) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Goals and Objectives) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันของผู้บริหารร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์การย่อมขจัดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นได้ เพราะทุกคนมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเดียวกัน มีการทำงานที่มีทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันผลผลิตหรือผลงานก็จะออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ (Autonomy) หมายถึงผู้ปฏิบัติงานมีความเป็นอิสระในการคิด การตัดสินใจ และการดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ

5) คุณลักษณะอื่น ๆ (Other characteristics) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ควรเป็นเรื่องของการให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมไม่ใช่การกีดกันคนออกไปจากการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมนั้นต้องเป็นไปโดยความสมัครใจไม่ใช่การบังคับ

นอกจากนี้ เดวิส (Davis, 2000) ยังได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) บรรยากาศของการมีส่วนร่วม (Environment) ให้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการบริหาร

2) องค์การ (Organization)

3) มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงาน (Employee) ให้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการบริหาร

4) ภาวะผู้นำ (Leadership)

5) การใช้เทคโนโลยี (Technology) ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารเน้นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจและการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้เท่าเทียมกัน การให้อำนาจการตัดสินใจและการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ นั้น มีโครงสร้างการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ มีความโปร่งใสและคำนึงถึงความต้องการมีส่วนร่วม

9.3 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการทางการบริหารได้กำหนดรูปแบบการจัดการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันไปดังนี้

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2549: 14) ได้เสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 รูปแบบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การปรึกษาหารือ (Consultative Management) เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในรูปของคณะกรรมการ (Committee) รูปแบบนี้เป็นการกระจายอำนาจการบริหารและตัดสินใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานมี

ส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการด้วย ระบบการปรึกษาหารือนี้เหมาะสำหรับใช้กับผู้บริหารระดับต้นขึ้นไป

2) กลุ่มคุณภาพ (Q.C. Circles) เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มบุคคล 3-10 คน ที่อยู่หน่วยงานเดียวกัน รูปแบบกลุ่มคุณภาพนี้เหมาะสำหรับใช้ผู้ปฏิบัติงานระดับปฏิบัติ หรือระดับหัวหน้างาน เพราะเป็นการฝึกฝนและเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งมีกระบวนการบริหารกลุ่มสร้างคุณภาพ 4 ขั้นตอนคือการวางแผน P (Plan) การปฏิบัติ D (Do) การตรวจสอบ C (Check) และ การปรับปรุงแก้ไข A (Action) หรือ PDCA นั่นเอง

3) ระบบข้อเสนอแนะ (Suggesting System) เป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ได้ผลมากในทางปฏิบัติ โดยมีลักษณะแตกต่างจากข้อเสนอแนะที่มักพบเห็นทั่วไปที่มีทักษะเป็นกล่องหรือตู้รับฟังความคิดเห็น รูปแบบนี้จะมีแบบฟอร์มข้อเสนอแนะให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องกรอกตามแบบที่กำหนด

4) ระบบส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ (Employee Ownership Plan) รูปแบบนี้พบมากในการบริหารกิจการแบบบริษัท หน่วยงานเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจโดยการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการด้วยการลงทุนซื้อหุ้นของบริษัทหรือบริษัทอาจจ่ายโบนัสส่วนหนึ่งเป็นทุนเรือนหุ้นในแต่ละปี จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการเอง และมีความรู้สึกผูกพันในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ร่วมกัน

สำหรับ สันติ บุญภิรมย์ (2552: 59-65) กล่าวว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถได้เข้ามามีส่วนร่วมกับผู้บริหารแบบมีส่วนร่วมโดยทั่วไป มี 2 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบคณะกรรมการ สำหรับคณะกรรมการที่มาร่วมงานกับผู้บริหารเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการทั้งที่มีการแต่งตั้งเป็นการถาวรตามวาระ หรืออาจจะมีการแต่งตั้งเป็นการชั่วคราวตามภาระหน้าที่ คณะกรรมการสามารถช่วยเหลือผู้บริหารได้มากเนื่องด้วยคณะกรรมการได้ช่วยกันกลั่นกรองอย่างรอบคอบในการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องเป็นนักประชาธิปไตยที่แท้จริง

2. รูปแบบบุคคล สำหรับการเชิญบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารก็สามารถกระทำได้เป็นลักษณะของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เนื่องด้วยผู้บริหารมีภาระมากต้องทำงานรอบด้าน อาจจำเป็นต้องมีผู้ช่วยเหลือกลั่นกรองงาน ชี้แนะในรายละเอียดหรือเป็นที่ปรึกษาบรรยายสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ในความชัดเจนในเรื่องนั้น ๆ

สอดคล้องกับ วินัย ดิสงส์ (2552: 12-13) ได้เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. รูปแบบคณะกรรมการเพื่อปรึกษาหารือ (Consulting Management) ช่วยคิดตัดสินใจและร่วมทำงาน เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา กรรมการที่ปรึกษา

2. รูปแบบการร่วมเสนอแนะ (Suggestion System) โดยวิธีการจัดประชุมรับฟังข้อเสนอแนะในแบบฟอร์มหรือเสนอแนะผ่านเทคโนโลยี เป็นต้น

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม (Team Working) รูปแบบการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นเจ้าของรับผิดชอบงานบริหาร

นอกจากนี้ จันทราณี สงวนนาม (2551: 170) ได้นำเสนอรูปแบบการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. ใช้กับกลุ่มงานเฉพาะกิจและในรูปแบบคณะกรรมการ (Special Task Forces and Committee)
2. ใช้ในรูปแบบของกรรมการให้คำแนะนำ (Consulting)
3. ใช้การติดต่อสื่อสารแบบการเปิดประตู (Open Door)
4. ใช้การระดมความคิด (Brain Storming)
5. ใช้การฝึกอบรมแบบต่าง ๆ (Training)
6. ใช้การบริหารแบบมีจุดประสงค์ (MBO)

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบจะช่วยให้บุคลากรช่วยเหลือกันอย่างจริงจัง เป็นการพัฒนาคุณภาพการตัดสินใจทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น โดยทั่วไปมีอยู่ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบคณะกรรมการ สำหรับคณะกรรมการที่มาร่วมกับผู้บริหารเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ ทั้งที่มีการแต่งตั้งเป็นการถาวรตามวาระหรืออาจจะแต่งตั้งเป็นการชั่วคราวตามภาระหน้าที่
2. รูปแบบบุคคล สำหรับการเชิญบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารก็สามารถกระทำได้เป็นลักษณะของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ
3. รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม (Team Working)

9.4 ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการที่กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมหลายท่าน ดังเช่น สันติ บุญภิรมย์ (2552: 59-65) กล่าวว่า ความสำเร็จที่ได้รับจากการบริหารแบบมีส่วนร่วม ถ้าดำเนินงานโดยประสบความสำเร็จ กระบวนการกลยุทธ์แบบมีส่วนร่วมสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาการบริหารบางอย่างได้โดยการใช้องค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ต่อสถาบันหรือระบบการศึกษา

1. ความกระฉับในจุดประสงค์ เป้าหมายที่ให้คำจำกัดความอย่างชัดเจนส่งเสริมความรู้สึกร่วมกันของการตกลงและความผูกพันภายใน คณะครูจะเข้าใจเป้าหมาย และมีความผูกพันกับการนำออกไปใช้เพราะเขามีส่วนร่วมในการรวบรวม การมีส่วนร่วมในการออกแบบกลยุทธ์นำไปสู่เป้าหมายที่ท้าทายยิ่งขึ้นและระดับการจูงใจสู่การทำเป้าหมายเหล่านั้นบรรลุ

2. มีความผูกพันและประสานงานมากขึ้นต่อการตัดสินใจ เป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับสามารถใช้เพื่อประสานการตัดสินใจและการกระทำของครูและผู้บริหารในขอบข่ายจำนวนหนึ่งเป้าหมายที่สร้างขึ้นร่วมกันเป็นจุดรวมที่สำคัญและเป็นจุดอ้างอิงสำหรับการตัดสินใจ

3. การแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายที่เห็นพ้องกันให้กลไกสำหรับแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยหรือบุคคลขององค์การ เป้าหมายให้กรอบของข้อตกลงภายในทั้งหมดซึ่งสามารถจัดการกับความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์

4. ความสามารถในการปรับตัวสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เป้าหมายที่ตัดสินใจร่วมกันช่วยเพิ่มความสามารถขององค์การเพื่อตอบสนองสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดตั้งเป้าหมายอย่างต่อเนื่องที่โรงเรียนเข้าร่วมในการประเมินตนเองในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าและประสิทธิผลของโปรแกรมเป็นตัวนำที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและคณะครูเพื่อวิเคราะห์กันในสภาวะการเปลี่ยนแปลงและเพื่อหาคำตอบของปัญหาร่วมกัน

5. ปรับปรุงใหม่กระบวนการตั้งเป้าหมายแบบมีส่วนร่วมให้โอกาสอย่างต่อเนื่องในการปรับปรุงระดับพลังงานองค์การเสียใหม่ให้การประเมินเพื่อความเป็นเลิศ

สำหรับ จันทรานี สงวนนาม (2551: 168) ได้เสนอข้อดีของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร
2. ลดความขัดแย้งในการทำงานและเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น
3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
4. ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี ทุกคนมีงานทำ
5. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร
6. ลดค่าใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม
7. ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยให้พนักงานเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

ในขณะที่ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2549: 74-75) กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิด และอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียว

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารมีผลในทางจิตวิทยา คือ ทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการที่ผู้บริหารสามารถใช้ทดสอบว่า สิ่งที่ตนเองรู้ตรงกับสิ่งที่ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชารู้หรือไม่

3. เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถ และทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจ (Team Spirit) และความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้น และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงงานมีความเป็นไปได้สูง ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

ส่วนแนวคิดของ แอนโทนี (Anthony, 1978) สรุปประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 8 ประการ สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. ก่อให้เกิดความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
2. ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับพนักงานราบรื่น
3. ทำให้พนักงานมีความผูกพันต่อหน่วยงานมากขึ้น
4. ทำให้มีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารมากขึ้น
5. ทำให้การบริหารพนักงานง่ายขึ้น
6. ทำให้การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น การที่มีฝ่ายพนักงานมาช่วยตัดสินใจทำให้ฝ่ายบริหารได้ข้อมูลในการตัดสินใจมากขึ้น
7. ทำให้การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น
8. ทำให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น

นอกจากนี้ เดวิส (Davis, 2000) ได้สรุปประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ คือ การมีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น คุณภาพของงานดีขึ้น ได้รับความคิดเห็นมากขึ้น มีแรงจูงใจมากขึ้น มีความรู้สึกยอมรับซึ่งกันและกัน ทำให้นับถือตนเองมากขึ้น มีความพึงพอใจต่องานสูงขึ้น มีความ

ร่วมมือกันมากขึ้น ลดความเครียดลงได้ มีความผูกพันต่อเป้าหมายของงานสูงขึ้น ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดีขึ้น ลดอัตราการแลกเปลี่ยน ลดการขาดงาน และมีการสื่อสารกันดีขึ้น และกอร์ดอน (Gordon, 1999) ได้สรุปถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ คือ การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการยอมรับต่อความคิดของฝ่ายบริหารได้มากขึ้น เกิดความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการสูงขึ้น ลดอัตราการเปลี่ยนงาน ลดการขาดงาน ลดการร้องเรียนและข้อข้องใจต่าง ๆ ลง ทำให้ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น และมีเจตคติต่องานและหน่วยงานดีขึ้น

กล่าวโดยสรุปว่า ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดปัญหาต่าง ๆ เพิ่มกำลังใจของพนักงานหรือสมาชิก อันจะเป็นผลให้เกิดการยอมรับ และมีความผูกพันระหว่างบุคลากรด้วยกัน และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

คำว่า รูปแบบ (Model) มีการเรียกหรือใช้คำเรียกที่แตกต่างกันหลากหลาย เช่น รูปแบบ หรือ โมเดล หรือ ตัวแบบ หรือ แบบจำลอง หรือต้นแบบ เป็นต้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ใช้คำว่า รูปแบบในการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับความหมายของรูปแบบ ประเภทของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ การพัฒนารูปแบบ การตรวจสอบและการประเมินรูปแบบ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบ (Model) เป็นคำที่ใช้สื่อความหมายหลายอย่าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว รูปแบบจะหมายถึงวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบจำลองสิ่งต่าง ๆ หรือรูปแบบในการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พลอเตอร์และพอล (Procter and Paul 1978: 174) ให้ความหมายคำคำนี้ไว้ใน Longman Dictionary of Contemporary English โดยสรุปแล้วจะมี 3 ลักษณะใหญ่คือ Model ที่หมายถึง สิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของจริง ความหมายนี้ตรงกับภาษาไทยว่า แบบจำลอง เช่น แบบจำลองของเรือดำน้ำ เป็นต้น Model หมายถึง สิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง เช่น ครูแบบอย่าง นักเดินแบบหรือแม่แบบในการวาดภาพศิลป์ เป็นต้น Model หมายถึง แบบหรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์รุ่น 864X เป็นต้น ในขณะที่ บาร์โด และ ฮาร์ทแมน (Bardo and Hartman, 1982: 245) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบในทางสังคมศาสตร์ว่า รูปแบบมีลักษณะเป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรม เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะหรือบรรยายคุณสมบัติของสิ่งนั้น โดยอธิบายว่ารูปแบบประกอบด้วยเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจและการนำไปใช้ สำหรับ โทซีและแครอล (Tosi & Carroll, 1982: 74) กล่าวว่ารูปแบบอาจสร้างเป็นของจริงหรือภาพจำลองของสภาพการณ์ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจมีตั้งแต่รูปแบบอย่างง่าย ๆ จนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อน และมีทั้งรูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุ และรูปแบบเชิงคุณลักษณะ (Qualitative Model) ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์ สอดคล้องกับ สโตนเนอร์และวานเกิล (Stoner and Wankel, 1986: 44) ที่กล่าวว่า รูปแบบเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่สนใจ เพื่อจัดทำเป็นรูปแบบให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นได้ง่ายขึ้น คีเวส (Keeves, 1988: 559) ให้นิยามว่ารูปแบบทางสังคมศาสตร์ หมายถึง การแสดงโครงสร้างหลักของสิ่งต่าง ๆ เพื่อใช้ศึกษาความสัมพันธ์

ของตัวแปร และ ไรย์ (Raj, 1996: 45) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ (Model) ในหนังสือ Encyclopedia of Psychology and Education ไว้ 2 ความหมายดังนี้ 1) รูปแบบ คือรูปย่อของความจริงของปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงด้วยข้อความ จำนวน หรือ ภาพ โดยการลดทอนเวลา และเทศะ ทำให้เข้าใจความจริงของปรากฏการณ์ได้ดียิ่งขึ้น 2) รูปแบบ คือ ตัวแทนของการใช้แนวความคิดของโปรแกรมที่กำหนดเฉพาะ

นอกจากนี้ กู๊ด (Good, 2005: 177) ในพจนานุกรมการศึกษาได้รวบรวมความหมายของรูปแบบเอาไว้ 4 ความหมาย คือ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น 3) เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการ หรือแนวคิด 4) เป็นชุดของปัจจัย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันรวมตัวกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนออกมาเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้ ส่วน ทิงค์เอ็กซิสต์ (Thinkexist, 2008: 1) กล่าวว่า รูปแบบ (Model) เป็นแบบจำลองขั้นตอนหรือระบบการปฏิบัติงาน หรือแบบแปลนของการก่อสร้างที่เขียนไว้ล่วงหน้า หรือสิ่งของที่เป็นตัวแทนที่แสดงความคิดของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในขณะที่ เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2550: 25-28) ให้นิยามคำว่า รูปแบบหรือแบบจำลอง คือ วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งถ่ายทอดความคิดความเข้าใจจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวให้ปรากฏ โดยการสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ ให้เข้าใจง่าย และสามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างเป็นระบบ และ ทิศนา ขัมมณี (2552: 42) ได้อธิบายความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง เครื่องมือทางความคิดเพื่อใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสร้างมาจากความคิด ประสบการณ์ หรือจากทฤษฎี หลักการต่าง ๆ และแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

จากการศึกษาความหมายของรูปแบบตามแนวคิดของนักการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบทางสังคมศาสตร์ หมายถึง แบบจำลอง หรือวิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งถ่ายทอดความคิดความเข้าใจจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันรวมกันเป็นโครงสร้างหรือชุดขององค์ประกอบหรือเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม สามารถจำแนกได้สองลักษณะ คือ รูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรมและรูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม

2. ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบมีหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งนักวิชาการด้านต่าง ๆ ได้จัดแบ่งประเภทต่างกันออกไป สำหรับรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์นั้น จอยส์และเวลล์ (Joyce and Well, 1985: 74) ได้ศึกษาและจัดแบ่งประเภทของรูปแบบตามแนวคิดหลักการหรือทฤษฎีซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนี้ ๆ และได้แบ่งกลุ่มรูปแบบ การสอนเอาไว้ 4 รูปแบบ คือ

1. Information-Processing Models เป็นรูปแบบการสอนที่ยึดหลักความสามารถในกระบวนการประมวลข้อมูลของผู้เรียนและแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการกับข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. Personal Models รูปแบบการสอนที่จัดไว้ในกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคล และการพัฒนาบุคคลเฉพาะราย โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบปฏิบัติ

3. Social Interaction Models เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและบุคคลต่อสังคม

4. Behavior Models เป็นกลุ่มของรูปแบบการสอนที่ใช้องค์ความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ จุดเน้นที่สำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้ของผู้เรียนมากกว่าการพัฒนาโครงสร้างจิตวิทยาและพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้

สำหรับ สไตเนอร์ (Steiner, 1998: 148) ได้แบ่งรูปแบบออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model or Model-of) รูปแบบประเภทนี้เป็นแบบจำลองทางกายภาพ เช่น แบบจำลองรถยนต์ เครื่องบิน ภาพจำลอง 2) รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical Model or Model-of) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากกรอบความคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน ตัวทฤษฎีเองไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลอง เป็นตัวช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

ในขณะที่ คีเวส (Keeves, 1988: 561-565) ได้แบ่งรูปแบบทางการศึกษาไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบเชิงอุปมาหรือเปรียบเทียบ (Analogue models) เป็นรูปแบบที่ใช้หลักการคิดหาเหตุผลโดยใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาวิทยาศาสตร์ทางกายภาพ และไม่ค่อยใช้ในสาขาสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ ตัวอย่างของรูปแบบประเภทนี้ที่ใช้ในทางการศึกษา คือ รูปแบบที่เกี่ยวข้องขนาดของโรงเรียนหรือจำนวนของนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวข้องกับจำนวนนักเรียนที่เข้ามาและออกไป โดยที่จำนวนที่เข้ามาจากหลายแหล่งหรือหลายปัจจัย เช่น เกณฑ์อายุ เขตพื้นที่ การย้ายเข้ามาอยู่ของผู้ปกครอง ส่วนจำนวนนักเรียนที่ออกไปจากหลายแหล่งหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น อพยพตามผู้ปกครองออกไปอยู่ที่อื่น สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดของโรงเรียน รูปแบบนี้มีประโยชน์ในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงและการทำนายในอนาคตซึ่งสามารถใช้ในการวางแผนและการกำหนดนโยบายได้รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำเข้าและปล่อยน้ำออกจากถัง นักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบลบด้วยนักเรียนที่ออกจากระบบ เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic models) เป็นรูปแบบที่แสดงออกด้วยการใช้คำพูดภาษาท่าทางและรูปภาพ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพเพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด จำแนกเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ หลักการจุดมุ่งหมาย วิธีการ กระบวนการ และการประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ของรูปแบบที่อธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ แต่รูปแบบนี้มีจุดอ่อนที่ขาดความชัดเจนแน่นอนที่ยากต่อการทดสอบ ฉะนั้นรูปแบบนี้จึงขึ้นอยู่กับความชัดเจนของการใช้ภาษา

3. รูปแบบเชิงแบบแผน (Schematic models) เป็นรูปแบบที่แสดงแผนที่หรือแผนภูมิที่จะพยายามเชื่อมโยงหน่วยและกลุ่มต่าง ๆ ให้เข้ามาสัมพันธ์กัน รูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาจิตวิทยา รูปแบบหนึ่งที่ใช้กันคือรูปแบบของ Guilford ที่เกี่ยวข้องกับระดับสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกัน 3 มิติ คือ ด้านเนื้อหา ด้านผลลัพธ์ และด้านการจัดกระทำ

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic models) รูปแบบนี้เริ่มนิยมใช้มากขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ.1960 ในสาขาวิชาพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และจิตวิทยาส่วนสาขาทางการศึกษามีการใช้น้อยในการวิจัย แต่มีการนำมาใช้บ้างในเรื่องของการประเมินรูปแบบเชิงคณิตศาสตร์นี้มีประโยชน์ที่สามารถทำให้ข้อสันนิษฐานได้มีการพิจารณาด้วยเชิงปริมาณและทดสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์นี้สามารถเขียนความสัมพันธ์ได้ในรูปของสูตร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ได้

5. รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal models) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path analysis และหลักการสร้าง Semantic model โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น The standard deprivation model ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ของสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของบิดา มารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก รูปแบบนี้เริ่มได้รับความนิยมในช่วงหลังปี ค.ศ.1970 และใช้ในการวิจัยมากขึ้น เชื่อกันว่ารูปแบบนี้เริ่มใช้ในสาขาพันธุศาสตร์ ซึ่งมีการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) มาใช้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบเชิงเหตุผลนี้จะเกี่ยวข้องกับการสร้างสมการโครงสร้างอย่างง่ายของสาเหตุกับตัวแปรต่าง ๆ ภายใต้การให้เหตุผลการตัดสินใจ

นอกจากนี้ บรรจง เจริญสุข (2552: 68) ได้กล่าวถึงประเภทของรูปแบบว่า มีหลายประเภทด้วยกัน ในแต่ละสาขาก็มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป เช่น รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้แบ่งออกเป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยาย และรูปแบบที่นำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป รูปแบบในการวิจัยมีความหลากหลาย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบที่ใช้ นั้นมีลักษณะของการบูรณาการระหว่างรูปแบบเชิงภาษา (Semantic models) และรูปแบบเชิงแบบแผน (Schematic models) ดังนั้นรูปแบบที่ใช้ในการวิจัยนี้ จึงเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาเพื่อให้เห็นมโนทัศน์ ซึ่งเป็นโครงสร้างทางความคิดอธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมดำเนินงานเป็นรูปแบบที่แสดงแผนที่หรือแผนภูมิที่จะพยายามเชื่อมโยงให้เข้ามาสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) การจัดองค์กร 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การติดตามและประเมินผล

3. องค์ประกอบของรูปแบบ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้ ฮัสเซนและโพสเล็ทเวท (Husen and Postlethwaite, 1994: 386; ทิศนา แคมมณี, 2552: 220) ได้แบ่งและอธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. รูปแบบสามารถนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา สามารถทดสอบ/สังเกตได้
2. มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอธิบายปรากฏการณ์เรื่องนั้น/ปรากฏกลไกล เชิงสาเหตุที่กำลังศึกษาและอธิบายเรื่องที่กำลังศึกษา
3. รูปแบบช่วยจินตนาการสร้างความคิดรวบยอดความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำลังศึกษา/ช่วยสืบเสาะความรู้
4. รูปแบบมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง

ในขณะที่ บาร์โดและฮาร์ทแมน (Bardo & Hartman, 1982: 70-76) กล่าวว่า รูปแบบประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ ตัวอย่าง เช่น รูปแบบที่มีลักษณะ บางประการของระบบเปิด เป็นรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบที่ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อม และได้เสนอว่า องค์ประกอบของรูปแบบในเชิงระบบสังคม ควรประกอบด้วย

1. สถาบัน (Institution) เป็นระบบของสังคมที่มีการกำหนดแนวปฏิบัติไว้เป็นแนวทาง และมีการนำเอาแนวปฏิบัติมาใช้ หน่วยย่อยของสถาบันแบ่งออกเป็น บทบาท (Role) และความคาดหวัง (Expectation) ในบทบาทนั้นจะหมายถึงลักษณะของตำแหน่งหน้าที่และสภาพซึ่งอยู่ภายใต้สถาบันเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้สวมบทบาท ในส่วนของความคาดหวังเป็นเรื่องของเกณฑ์มาตรฐานของสังคมหรือสถาบันที่มุ่งหวังจะได้รับจากผู้สวมบทบาทที่สมบูรณ์ ควรกำหนดความสัมพันธ์กับบทบาทอื่น ๆ ภายในสถาบัน แนวคิดนี้เองทำให้การกำหนดงานในแต่ละหน้าที่เป็นไปในรูปของการจัดลำดับชั้น โดยกำหนดให้บทบาทหนึ่งมีบทบาทต่อเนื่องไปกับอีกบทบาทหนึ่งต่อไปเรื่อย ๆ จนทำให้การดำเนินงานของสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บุคคล (Individual) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบสังคม ทั้งนี้สถาบันจะดำเนินการไม่ได้หากไม่มีองค์ประกอบด้านบุคคล ส่วนประกอบย่อยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสถาบัน 2 ประการ คือ บุคลิกภาพ (Personality) และความต้องการ (Need Disposition) โดยที่บุคลิกภาพของบุคคลมีความสำคัญต่อการวางตัว การสวมบทบาท ความต้องการในการทำงาน

สำหรับ คีเวส (Keeves, 1988: 561-565) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบโดยสรุปควรประกอบด้วย

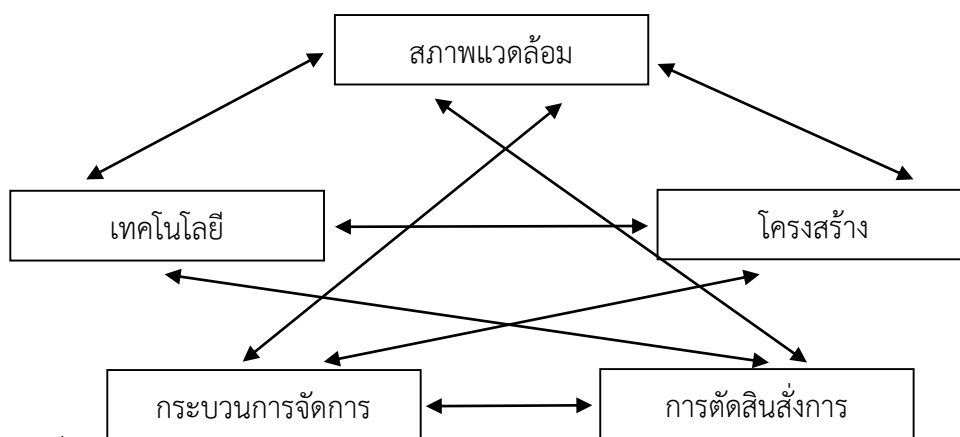
1. หลักการของรูปแบบลักษณะเป็นแนวความคิดภาพรวมที่ใช้ในการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการและกิจกรรมการดำเนินงานในลักษณะของความสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่อง

2. จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของรูปแบบ มีลักษณะเป็นข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดผลในแต่ละกิจกรรมหรือวิธีการในรูปแบบ โดยสามารถตรวจวัดและประเมินผลได้

3. วิธีการ/กระบวนการของรูปแบบ มีลักษณะเป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในรูปแบบ โดยเรียงลำดับก่อนหลังและมีความต่อเนื่องกันของกิจกรรมการดำเนินงาน

4. การประเมินผลของรูปแบบ มีลักษณะเป็นวิธีการ เพื่อให้ทราบว่าผลการดำเนินงานของรูปแบบนั้นประสบความสำเร็จเพียงใด เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน

ส่วน บราวน์และโมเบิร์ก (Brown and Moberg, 1980: 98) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (Systems Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ ประกอบด้วยสภาพแวดล้อม (Environment) เทคโนโลยี (Technology) โครงสร้าง (Structure) กระบวนการจัดการ (Management Process) และการตัดสินใจสั่งการ (Decision making) มีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบเชิงระบบและสถานการณ์ (Systems Model) ของ Brown and Moberg

นอกจากนี้ คักตา สถาพรวงษา (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบมี 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการ

แนวคิด ส่วนที่ 2 คือ ระบบของรูปแบบ ส่วนที่ 3 คือ แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และส่วนที่ 4 คือ เงื่อนไขของรูปแบบ และ เลขาธิการสภาการศึกษา (2549) ได้สรุปไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบมีอยู่ 2 ส่วน คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) กลไกของรูปแบบซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการทำหน้าที่ของรูปแบบเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีบริบทเป็นเงื่อนไขของการเกิดขึ้น คงอยู่ และ ล้มสลายของรูปแบบที่สร้างขึ้น และจากผลการวิจัยของ พนมศศิวิทย์ โนรี (2556) ที่ได้ศึกษาและ พัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ ขอบข่ายการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยของ ชาญทนต์ บุญรักษา (2556) ที่ได้พัฒนารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 2) คณะกรรมการการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 3) ขอบข่ายการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และ 4) กระบวนการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกัน รวมทั้งผลการวิจัยของ จิรภัทร มหาวงศ์ (2558) ที่ได้พัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของเครือข่าย 2) ลักษณะของเครือข่าย 3) คณะกรรมการบริหารเครือข่าย 4) ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย

กล่าวโดยสรุป รูปแบบไม่ว่าจะเป็นรูปแบบที่ครอบคลุมงานทั้งระบบขององค์การหรืองานบางส่วนขององค์การก็ตาม ผู้ออกแบบไม่สามารถออกแบบองค์ประกอบย่อยของระบบนั้น ๆ ได้ทั้งหมด เพราะจะมีรายละเอียดและความสลับซับซ้อนมากเกินไป การออกแบบรูปแบบจึงกำหนดเฉพาะองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเท่านั้น โดยมีสมมุติฐานว่าหากองค์ประกอบเหล่านั้นทำหน้าที่ตามที่ออกแบบไว้แล้วการดำเนินงานขององค์การจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ค่อนข้างจะแน่นอน ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบควรประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) บริบทของรูปแบบ (Context) 4) ตัวป้อนของรูปแบบ (Input) 5) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 6) กระบวนการของรูปแบบ (Process) 7) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และ 8) ผลผลิตของรูปแบบ (Output) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ และประยุกต์องค์ประกอบของรูปแบบจากแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหรือการพัฒนางานมาเป็นกรอบในการศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

4. กระบวนการพัฒนารูปแบบ

นักการศึกษาได้เสนอกระบวนการพัฒนารูปแบบไว้หลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่จะมีแนวคิดหลักการคล้ายกันโดยต้องการให้มีรูปแบบที่มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยมีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนารูปแบบไว้ดังนี้

สตรีกแลนด์ (Strickland, 2006) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ

(Design) การพัฒนา (Development) การนำไปทดลองใช้ (Implement) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเรียกว่า “ADDIE Model” สอดคล้องกับ เมียชัน และ คีตอวรี (ธนีนาฎ ญ สุนทร. 2551 : 77-78 ; อ้างอิงจาก Meason and Khedourri. 1985) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ ดังนี้ 1) รวบรวมปัญหา (Problem formulation) 2) สร้างรูปแบบ (Model construction) 3) ทดสอบรูปแบบ (Testing the model) 4) การนำรูปแบบไปใช้ (Implementation) และ 5) การปรับปรุงรูปแบบ (Model updating) และ รัตนะ บัวสนธ์ (2552: 13-15) กล่าวถึงกระบวนการหรือขั้นตอนของการพัฒนานวัตกรรมหรือรูปแบบว่า เป็นกระบวนการของการวิจัยและพัฒนาซึ่งกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกันตามลำดับ กล่าวคือ ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานในขั้นตอนหนึ่ง ๆ จะได้รับการนำไปใช้สำหรับดำเนินงานในขั้นตอนต่อ ๆ ไป ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนมิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด แต่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๆ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สังเคราะห์ สสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา หรือความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินนวัตกรรม ขั้นตอนที่ 3 การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรม และขั้นตอนที่ 5 การเผยแพร่นวัตกรรม รวมทั้ง วาโร เฟ็งสวัสต์ (2553: 8-9) กล่าวสรุปว่า การพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

ในขณะที่ บุญชม ศรีสะอาด (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบว่า อาจกระทำได้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยจะมีการสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพการณ์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ ในการสร้างหรือพัฒนารูปแบบนี้จะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยอาจจะคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัยสารสนเทศจากการศึกษาองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วจึงเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นนี้อยู่ที่การเลือกองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปร/กิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่น เป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัวแต่สามารถอธิบายผลได้มาก เป็นต้น ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2. ทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้สร้างหรือพัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้ว จำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าวเพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิด รูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้วหรือแม้กระทั่งได้รับการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งในขั้นนี้บางครั้งใช้คำว่าทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ

กล่าวโดยสรุป กระบวนการพัฒนารูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์สังเคราะห์สภาพปัญหาและสภาพแวดล้อม การสร้างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ การทดสอบรูปแบบ การนำรูปแบบไปใช้จริง และการปรับปรุงรูปแบบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบท โดยการศึกษาสภาพและแนวทาง การสร้าง

รูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ การทดลองใช้ และการประเมินรูปแบบเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะของรูปแบบที่ดี

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีผู้กล่าวถึง ลักษณะของรูปแบบที่ดี ไว้ดังนี้
 เกตเซล และคนอื่น (Getzels and others, 1968: 30) ได้ให้หลักการของรูปแบบที่ดีไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องเป็นที่รวมของแนวคิดและแสดงความสัมพันธ์ของแนวความคิด ซึ่งไม่เพียงแต่จะสามารถตอบปัญหาที่เคยมีมาก่อนเท่านั้น แต่จะต้องสามารถแก้ปัญหาตามมาได้อีกด้วย
2. โครงสร้างของแนวความคิด และความสัมพันธ์ดังกล่าว จะต้องสามารถปฏิบัติ (Operation) และวางอยู่ในรูปแบบขององค์การ (Organization) ได้ หมายความว่า แนวความคิดและความสัมพันธ์ไม่เพียงแต่สามารถชี้แนวทางให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น แต่ยังสามารถติดตามและตรวจสอบได้อีกด้วย

3. รูปแบบจะต้องยึดหลักการและอยู่บนพื้นฐานทางการบริหารหรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภายใต้แนวคิดและความสัมพันธ์ดังกล่าว

สำหรับ คีเวส (Keeves, 1988: 560) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ดีนั้นมี ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม ๆ (Associative relationship)
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น สามารถถูกตรวจสอบได้ โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

สอดคล้องกับ ฮูเซนและโพสลิวเวท (Husen and Postlethwaite, 1994: 286) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ดี มีประโยชน์ ควรมีคุณลักษณะดังนี้ คือ

1. รูปแบบควรจะนำไปสู่การทำนายของผลที่จะเกิดภายหลังได้ด้วยข้อมูลจากการสังเกตที่น่าเชื่อถือได้
2. โครงสร้างของรูปแบบควรจะแสดงให้เห็นถึงบางสิ่งบางอย่างที่เป็นกลไกเชิงเหตุผลซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา
3. รูปแบบควรจะให้คำอธิบายที่ช่วยขยายความรู้ในแนวคิดใหม่และนำไปสู่การแสวงหาองค์ความรู้ที่ต้องการศึกษาได้มากขึ้น
4. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์และการถดถอยจะนำมาใช้ในช่วงแรกของการตรวจสอบ เพราะว่าอาจจะบอกได้ถึงตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์ที่ต้องการศึกษา ดังนั้นสหสัมพันธ์และการถดถอยจะสามารถนำไปสู่การสร้างรูปแบบได้

กล่าวโดยสรุป รูปแบบที่ดีจะต้องประกอบด้วย 1) ควรเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง 2) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา 3) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่ง

เป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา 4) รูปแบบควรจะให้คำอธิบายที่ช่วยขยายความรู้ในแนวคิดใหม่ และนำไปสู่การแสวงหาคำตอบที่ความรู้ที่ต้องการศึกษาได้มากขึ้น

5. การตรวจสอบและการประเมินรูปแบบ

การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี ซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ อาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง (อุทุมพร จามรمان, 2554: 23) คือ 1) การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์/ความเกี่ยวข้อง เหตุผลระหว่างตัวแปร 2) การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านี้สามารถประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่าง หรือสถานที่ได้ (Across Time, Samples, Sites)

สำหรับ อีสเนอร์ (Eisner, 1994: 192 - 193) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบรูปแบบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1. การตรวจสอบโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making model) แต่อย่างไรก็ตาม การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณาซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไปแต่อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจรณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการตรวจสอบ

2. เป็นรูปแบบการตรวจสอบที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะตรวจสอบ ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบอย่างแท้จริง

3. เป็นแบบที่ใช้ตัวบุคคล หรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ โดยให้ความเชื่อถือไว้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีคุณวุฒิที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิตนเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์และการเป็นที่เชื่อถือของวิชาชีพนั้นเป็นสิ่งสำคัญ

ในขณะที่ พูลสุข หิงคานนท์ (2551: 53-55) ได้ศึกษาและสรุปว่า การทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์หรือพฤติกรรมศาสตร์ สามารถดำเนินการตรวจสอบรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนการวิจัยทางการศึกษาดำเนินการทดสอบโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือเป็นการวิจัยเชิงปริมาณมากเกินไปบางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนและลึกซึ้งจึงประเมินโดยอาศัยความรอบรู้ของ

ผู้ทรงคุณวุฒิจะช่วยให้การตรวจสอบแบบจำลองทางการศึกษาดำเนินไปได้ด้วยดี นอกจากนี้ จินตนา ศักดิ์ภู่อราม (2553: 13-14) ยังได้สรุปแนวคิดและเสนอการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะดำเนินการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง เฉพาะประเด็นที่นำมาพิจารณาไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ แต่จะบูรณาการปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจรณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน

2. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินที่มีความละเอียดลึกซึ้ง และอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง

3. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือการประเมิน จะถือว่าผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเที่ยงธรรมและมีคุณยพินิจที่ดี มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาจะเกิดจากประสบการณ์ และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิเอง

4. การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานตาม อรรถยาศัยและความถนัดของแต่ละบุคคล นับแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ ซึ่งมีการประเมินรูปแบบลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

คัมภีร์ สุดแท้ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 2 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 11 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 6 องค์ประกอบย่อย และผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับ ธีรวิฑูร ชมใจ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี พบว่า รูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบายและบทบาทหน้าที่ 2) ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการระดมทรัพยากร ซึ่งผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคีไปปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชาญทงค์ บุญรักษา (2556) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 2) คณะกรรมการการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 3) ขอบข่ายการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และ 4) กระบวนการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม และผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษามีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และ จิรภัทร มหาวงศ์ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ

ได้แก่ 1) หลักการของเครือข่าย ประกอบ ด้วยหลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล และหลักความรับผิดชอบ 2) ลักษณะของเครือข่าย 3) คณะกรรมการบริหารเครือข่าย 4) ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การประสานงาน การดำเนินงาน และการปรับปรุง โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

กล่าวโดยสรุป การตรวจสอบรูปแบบสามารถทำได้โดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ โดยการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ และในส่วนของ การประเมินรูปแบบส่วนใหญ่จะประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ การทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์หรือพฤติกรรมศาสตร์ สามารถดำเนินการตรวจสอบรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนการวิจัยทางการศึกษาดำเนินการทดสอบโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะดำเนินการวิเคราะห์ห้วงวิจรรย์อย่างลึกซึ้ง เฉพาะประเด็นที่นำมาพิจารณาไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ แต่จะบูรณาการปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือการประเมิน จะถือว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเที่ยงธรรมและมีคลยพินิจที่ดี มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาจะเกิดจากประสบการณ์ และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิเอง

บริบทของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 116 หมู่ 4 ถนนพหลโยธิน ตำบลตากออก อำเภอ บ้านตาก จังหวัดตาก วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2540 โดยขอใช้พื้นที่ “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ป่าพระบาท” จำนวน 200 ไร่ ที่ดินตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก โดยกระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติให้ใช้พื้นที่ได้เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2540 และกรมอาชีวศึกษาได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 8,980,000.- บาท เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบการ บ้านพัก และระบบสาธารณูปโภค ซึ่งอาคารเรียนและอาคารประกอบการดังกล่าวเป็นอาคารเรียนชั่วคราว ซึ่งสร้างแล้วเสร็จเมื่อ วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2541 ระยะเวลาในการก่อสร้าง 240 วัน เปิดทำการเรียนการสอน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2541 จำนวน 2 แผนกวิชา คือแผนกวิชาช่างยนต์และแผนกวิชา พณิชยการ มีจำนวนนักศึกษาในปีการศึกษาแรก 74 คน (งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก, 2560: 8-22).

1. สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปัจจุบันเปิดทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 5 สาขาวิชาคือ สาขาวิชาเครื่องกล สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาโลหะการ สาขาวิชา การบัญชี และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขาวิชาเทคนิคไฟฟ้า

สาขาวิชาเทคนิคโลหะ ได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2557 รายละเอียดสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา มีดังนี้

1.1 จำนวนผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนผู้เรียนจำแนกตามระดับชั้น หลักสูตร เพศ

ระดับชั้น	หลักสูตร				รวม		
	ปกติ +ทวิภาคี		เทียบโอนฯ		ชาย	หญิง	ทั้งหมด
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			
ปวช .1	108	38	-	-	108	38	146
ปวช .2	127	51	-	-	127	51	178
ปวช .3	130	38	-	-	130	38	168
รวมระดับ ปวช.	365	127	-	-	365	127	492
ปวส .1	53	20	-	-	53	20	73
ปวส .2	67	43	-	-	67	43	110
รวมระดับ ปวส.	120	63	-	-	120	63	183
รวมทั้งหมด	485	190	-	-	485	190	675

ตารางที่ 3 จำนวนผู้บริหารและครูจำแนกตามสถานภาพ เพศ วุฒิการศึกษา

ผู้บริหาร/แผนกวิชา	จำนวน (คน)	สถานภาพ			เพศ		วุฒิการศึกษา			
		ข้าราชการ	พนักงานฯ	อัตราจ้าง	ชาย	หญิง	ป. เอก	ป. โท	ป. ตรี	ต่ำกว่า
ผู้บริหารและรองฯ	3	3	-	-	1	2	1	2	-	-
แผนกวิชาเครื่องกล	5	1	2	2	5	-	-	-	5	-
แผนกวิชาโลหะการ	6	2	2	2	6	-	-	-	6	-
แผนกวิชาไฟฟ้ากำลัง	5	3	1	1	4	1	-	2	3	-
แผนกวิชาบริหารธุรกิจ	6	-	5	1	2	4	-	-	6	-
แผนกวิชาสามัญฯ	8	3	4	1	2	6	-	1	7	-
รวมทั้งหมด	33	12	14	7	20	13	1	5	27	0

2. เกียรติประวัติของสถานศึกษา

ผลงานที่ภาคภูมิใจของสถานศึกษาในรอบปีการศึกษา 2560

1. รางวัลสภาวิจัยแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา 2560 ชื่อผลงาน เครื่องมือช่วยถอดประกอบยางรถจักรยานยนต์

2. รางวัลชมเชย การประกวดสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ระดับภาค จากการคัดเลือกระดับ อาชีวศึกษาจังหวัดตาก ในระดับภาค ภาคเหนือ ครั้งที่ 29 วันที่ 4 – 7 มกราคม 2561 ณ วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี ดังนี้

- เครื่องมือช่วยถอดประกอบยางรถจักรยานยนต์ ระดับ ปวช. สาขางานยานยนต์
- อุปกรณ์เพิ่มสัญญาณ wifi ระดับ ปวช. สาขางานไฟฟ้า
- เครื่องเตือนไฟฟ้า ระดับ ปวช. สาขางานไฟฟ้า
- กั้นหันน้ำผลิตไฟฟ้าพลังงานน้ำไหล ระดับ ปวช. สาขางานไฟฟ้า
- ฉากป้องกันเครื่องตัดเตอร์บาดนิ้ว ระดับ ปวช. สาขางานผลิตภัณฑ์
- สเปรย์สมุนไพรสปาหน้า ระดับ ปวช. สาขางานการบัญชี
- เรือสุวรรณหงษ์ ระดับ ปวช. สาขางานการบัญชี

3. เป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

เป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ซึ่งประชาคมของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบมีดังนี้

ด้าน	เป้าหมายความสำเร็จ
1. ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมของแต่ละระดับชั้นผ่านเกณฑ์ประเมินของสถานศึกษา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 - ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และได้อบรมคุณธรรมจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 95
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ครูทุกคนมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพและบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงและ 3D ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ของรายวิชาที่สอน - ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ตามลักษณะงานในสาขาวิชาที่เรียน - ครูทุกคนมีนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนการสอน และมีสื่อการสอนทุกรายวิชา
ด้าน	เป้าหมายความสำเร็จ
	<ul style="list-style-type: none"> - สถานประกอบการพึงพอใจผู้สำเร็จการศึกษาที่ออกไปทำงาน คิดเป็นร้อยละ 85 - มีการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - วางรูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ บริหารโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

	<ul style="list-style-type: none"> - มีปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่ชัดเจน และปฏิบัติได้จริง - มีการปรับปรุงระบบการทำงานครบรูปแบบ PDCA
4. ด้านการบริการทางวิชาการและวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนและองค์กรท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 65 - ออกบริการทางวิชาการวิชาชีพแก่ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 95
5. ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอน สามารถจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 95 - ครูผู้สอนมีนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 95 - จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยและโครงการ ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ไม่น้อยกว่า 65 ผลงาน
6. ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก	<ul style="list-style-type: none"> - จัดโครงการ/กิจกรรมที่ปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ไม่น้อยกว่า 10 โครงการ/กิจกรรม - นักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมที่ปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85
7. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 - ผลการประเมินตนเองมีระดับคุณภาพเฉลี่ย 4.00
ด้าน	เป้าหมายความสำเร็จ
8. ด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ไม่น้อยกว่า 10 รายวิชา - มีผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ไม่น้อยกว่า 300 คน

4. สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

ปรัชญาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

“ล้ำเลิศวิชา รักษาสิ่งแวดล้อม เพียบพร้อมคุณธรรม”

วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

“ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นสถานศึกษาที่จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน และจัดหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านวิชาชีพ และมีคุณธรรม

จริยธรรม ตามความต้องการของชุมชนและตลาดแรงงาน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา "

พันธกิจของสถานศึกษา

1. จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน
2. จัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของชุมชนและตลาดแรงงาน
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้กับผู้เรียนในทุกระดับ
4. น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา คือ “ผู้เรียนมีความรู้ คู่คุณธรรม ด้านวิชาชีพ”

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา คือ “บริการวิชาชีพ สนองความต้องการของชุมชน”

แนวปฏิบัติที่ใช้ไปสู่เป้าหมายและกลยุทธ์ที่ต้องการพัฒนา

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาได้กำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนา	กลยุทธ์
1. ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษา	- พัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความรู้ในเชิงวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถเป็นผู้ประกอบการหรือทำงานในสถานประกอบการ จนเป็นที่ยอมรับหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	- พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการหรือประชาคม
เป้าหมายการพัฒนา	กลยุทธ์
	อาเซียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายมุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพ และบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา	- บริหารจัดการอาชีวศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน มีคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย มีการจัดทำแผนบริหารจัดการสถานศึกษา มีการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำ มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ มีการบริหารความเสี่ยง มีระบบดูแลผู้เรียน มีการพัฒนาและดูแลสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์อาคารสถานที่ มีการบริหารจัดการวัสดุครุภัณฑ์ มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการบริหารการเงินและงบประมาณ มีการระดมทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษากับเครือข่าย
4. ด้านการบริการทางวิชาการและวิชาชีพ	- บริการวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

5. ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย	- ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัยที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนมีการเผยแพร่ต่อสาธารณชน
6. ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก	- ปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในด้านการรักชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ
7. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	- จัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2559 และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. ด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น	- จัดหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. สภาพชุมชน เศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วมของชุมชน

สภาพชุมชนเป็นชุมชนขนาดกลาง ฐานะรายได้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง และรับราชการ การศึกษาของชุมชนส่วนใหญ่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รู้จักนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นรายได้ให้แก่ตนเองและเลี้ยงครอบครัวได้ การคมนาคมไปมาสะดวก

วิทยาลัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน จากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น การทำกิจกรรมออกหน่วยจังหวัดเคลื่อนที่ ถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชนให้รู้วิธีการใช้ การดูแลเครื่องมือ บริการรักษา ซ่อมบำรุงเครื่องมือ อุปกรณ์การประกอบอาชีพ และเครื่องใช้ในครัวเรือน ยกกระต่าข้างชุมชน ตลอดจนจัดสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน ตัวอย่างเช่น 1) โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ทักษะประสบการณ์ ให้กับตัวผู้เรียน อีกทั้งเป็นการเปิดมุมมองที่จะรับกับการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ สร้างความพร้อมให้แก่ผู้เรียน ด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิด ความสัมพันธ์ ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน 3) โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้ามาร่วมงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาและเป็นการประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และ 4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน วัตถุประสงค์เพื่อการสนับสนุนการนำชุมชนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตผู้เรียนอาชีวศึกษา ให้มีความสามารถในการประกอบวิชาชีพที่มีคุณภาพ

6. สรุปผลและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต
 6.1 สรุปผลการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

มาตรฐาน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
1. ด้านผลการจัดการศึกษา		
1.1 ระดับความพึงพอใจที่มีผลต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	5.00	ดีมาก
1.2 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียน	2.64	พอใช้
2. ด้านบริหารจัดการศึกษา		
2.1 ระดับคุณภาพในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตาม แนวทางสถานศึกษาคุณธรรม	5.00	ดีมาก

มาตรฐาน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
2.2 ระดับคุณภาพในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด	5.00	ดีมาก
2.3 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านบุคลากร	5.00	ดีมาก
2.4 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านการเงิน	5.00	ดีมาก
2.5 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ และด้านข้อมูลสารสนเทศ	5.00	ดีมาก
2.6 ระดับคุณภาพในการประสานความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการศึกษา	5.00	ดีมาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
3.1 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา	5.00	ดีมาก
3.2 ระดับคุณภาพในการพัฒนารายวิชา หรือกลุ่มวิชา	5.00	ดีมาก
3.3 ระดับคุณภาพในการจัดการศึกษา	2.71	พอใช้
3.4 ระดับคุณภาพในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5.00	ดีมาก
4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน		
4.1 ระดับคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	4.00	ดี
4.2 ร้อยละของตัวบ่งชี้ที่มีการพัฒนา	0.96	ต้องพัฒนา เร่งด่วน
ค่าเฉลี่ย	4.4	ดี

6.2 ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยสรุป

ผลการประเมินคุณภาพภายในโดยสถานศึกษา พบว่ามีบางมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และยังมีบางมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษาายังต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุงในอนาคต ทั้งนี้เพื่อให้ได้คุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการอาชีวศึกษา ซึ่งพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก เรียงตามลำดับตัวบ่งชี้ มีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ระดับความพึงพอใจที่มีผลต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

มาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระดับคุณภาพในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางสถานศึกษาคุณธรรม

มาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ระดับคุณภาพในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด

มาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านบุคลากร

มาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านการเงิน

มาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ และด้านข้อมูลสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ระดับคุณภาพในการประสานความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
 มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ระดับคุณภาพในการพัฒนารายวิชา หรือกลุ่มวิชา
 มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ระดับคุณภาพในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2. มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ ดี เรียงตามลำดับตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ระดับคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

3. มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้ เรียงตามลำดับตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียน

มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ระดับคุณภาพในการจัดการศึกษา

4. มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ ต้องปรับปรุง เรียงตามลำดับตัวบ่งชี้ ดังนี้

- ไม่มี -

5. มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ ต้องปรับปรุงเร่งด่วน เรียงตามลำดับตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ร้อยละของตัวบ่งชี้ที่มีการพัฒนา

6.3 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

สถานศึกษาได้กำหนดการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งได้จัดทำในรูปแบบของโครงการ/กิจกรรม สรุปภาพรวมได้ดังนี้

ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ได้แก่โครงการดังต่อไปนี้

- 1) โครงการแข่งขันทักษะและทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ
- 2) โครงการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างและผู้ประกอบการต่อนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
- 3) โครงการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา
- 4) โครงการปัจฉิมนิเทศนักศึกษา
- 5) โครงการแนะแนวการศึกษาและจัดหางาน
- 6) โครงการจัดแหล่งการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการเพื่อบูรณาการการเรียนการสอน
- 7) โครงการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการและประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

- 1) โครงการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม
- 2) โครงการการวัดผลและประเมินผลมาตรฐานวิชาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม
- 3) โครงการพัฒนางานวิจัยโดยขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

4) โครงการพัฒนาปรับปรุงศูนย์วิทยบริการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสถานศึกษาคุณธรรม

ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

1) โครงการทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์และมาตรฐานการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

2) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

3) โครงการประกันคุณภาพในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

ด้านการบริการทางวิชาการและวิชาชีพ

1) โครงการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

2) โครงการบริการวิชาการสู่ชุมชนเคลื่อนที่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

3) โครงการ 108 อาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

4) โครงการอาชีวะร่วมด้วยช่วยประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

5) โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

6) โครงการฝึกอบรม โรงเรียนแกนมัธยมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย

1) โครงการพัฒนาส่งเสริมการจัดทำ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ ภายในสถานศึกษา ในระดับ ปวช. และปวส. ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

2) โครงการประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่และหุ่นยนต์อาชีวศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

3) โครงการจัดทำโครงการงานวิทยาศาสตร์ระดับ ปวช. และปวส.ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

4) โครงการพัฒนางานวิจัยขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

1) โครงการกิจกรรมวันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

2) โครงการกิจกรรมลูกเสือตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

3) โครงการองค์การวิชาชีพและกิจกรรมชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

1) โครงการประกันคุณภาพในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

2) โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่สาขาวิชาและรายบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสถานศึกษาคุณธรรม

ด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

1) โครงการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น และ 108 อาชีพ

สิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) ขอความอนุเคราะห์วิทยากรจากสถานประกอบการในการจัดการศึกษามาพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

2) ขอความช่วยเหลืองบประมาณจากเทศบาล อำเภอและจังหวัด ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและท้องถิ่น

3) ขอความอนุเคราะห์เครื่องมือ เครื่องจักรจากหน่วยงานภายนอกมาพัฒนาสิ่งแวดล้อม ปรับภูมิทัศน์ภายในสถานศึกษา

4) ขอความอนุเคราะห์ยานพาหนะจากหน่วยงานในต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภายในสถานศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

เบญญาภา คงมาลัย (2557) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้และพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การจัดการความรู้ในองค์กรและสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 14 คน นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 618 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบบันทึก

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรมและการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ กระบวนการจัดกิจกรรม แบ่งเป็น 3 ระยะ ประสิทธิภาพของสมรรถนะการจัดการความรู้ของผู้เรียน ผลการประเมินหลังการทดลองสูงกว่าผลการประเมินก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วศิณี รุ่งเรือง (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินสมรรถนะผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสมรรถนะผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบ

ทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศา โดยประเมินสมรรถนะผู้เรียน 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสิ้น 41 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนสาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคี ระดับชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 11 คน 2) ครูฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 7 คน 3) ครูนิเทศ จำนวน 1 คน และ 4) เพื่อนร่วมงานของผู้เรียน จำนวน 22 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินตนเอง และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสมรรถนะผู้เรียนในแต่ละด้าน โดยรวมพบว่า ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านสมรรถนะวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปอยู่ในระดับมาก

ปรีชาดี โปธิ์ใบงาม (2557) ได้วิจัยเรื่องสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และเพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 113 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การนิเทศกำกับติดตาม การดำเนินงานตามแผน การประเมินผล และการวางแผนการดำเนินงาน 2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ปรากฏผลดังนี้ 2.1 ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ดที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 2.2 ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ดที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

นันทกา วารินิน (2557) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบและประเมินผลการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 จำนวน 322 คน ผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยรวมระดับปานกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการในการพัฒนาระดับมาก 2) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้านคือ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความสามารถในการเนื้อหาสาระที่สอน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักการของรูปแบบ มี 4 หลักการ คือ (1) สนองความต้องการของผู้รับการพัฒนา (2) การยืดหยุ่นของกระบวนการและวิธีการ (3) การมีส่วนร่วมของผู้รับการพัฒนา (4) ความแตกต่างระหว่างบุคคล กระบวนการพัฒนา มี 5 ขั้นตอน คือ (1) การสร้างความต้องการในการพัฒนา (2) การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนา (3) การออกแบบและวางแผนการพัฒนา (4) การดำเนินการตามแผนพัฒนา (5) การประเมินผลการพัฒนา 3) หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบระดับมากที่สุด

อุดมสิน คันธภูมิ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์เครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา 2) พัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและสภาพที่พึงประสงค์เครือข่ายความร่วมมือ โดยใช้แบบสอบถาม ถามผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบ โดยสังเคราะห์ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎี ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เครือข่ายความร่วมมือ และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือที่ปฏิบัติดีเลิศ และประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ระยะที่ 3 นำรูปแบบไปใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ศิษย์เก่า พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ประชาชนชาวบ้าน หน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชน (2) กระบวนการสร้างเครือข่าย (3) ความร่วมมือ (4) องค์ประกอบสำคัญของเครือข่าย และ (5) คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผลการศึกษาการใช้รูปแบบ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จะเห็นได้จากผลการทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1 และปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เมื่อเปรียบเทียบกับกัน พบว่า ภาคเรียนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบ ปลายภาคที่ 2 ของนักเรียนสูงขึ้น และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคเรียนที่ 1 และนักเรียนมีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ตามเกณฑ์หลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ร้อยละ 100

จิรภัทร มหาวงศ์ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง การ

ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพ และแนวทางการบริหารของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง 2) การสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง และ 3) การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของเครือข่าย ประกอบด้วยหลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล และหลักความรับผิดชอบ 2) ลักษณะของเครือข่าย 3) คณะกรรมการบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย คณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา คณะกรรมการระดับกลุ่มเครือข่าย 4) ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย ความร่วมมือในการใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความร่วมมือการจัดการเรียนรู้และความร่วมมือการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การประสานงาน การดำเนินงาน และการปรับปรุง โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนพื้นที่สูงมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

สุพินญา คำขจร (2558) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานสำหรับพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร และ 2) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานสำหรับพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร การดำเนินการขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) สถานศึกษาเกษตร 12 แห่ง เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ 2) สถานศึกษาเกษตร 4 แห่ง เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ ขั้นที่ 2 กลุ่มเป้าหมายคือผู้เชี่ยวชาญ 16 คน สำหรับตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ความรู้ด้านการวิจัยและกระบวนการวิจัย การคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และประเมินตามสภาพจริง และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมาก

ภัทรวรรณ นิลแก้ววรวิชัย (2559) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือ สร้างและพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ สำนักเขตพื้นที่ฯ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการเขตพื้นที่ จำนวน 380 คน เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย

- 1) กระบวนการสร้างเครือข่ายมี 6 ขั้นตอน 1.1 ชั้นตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 1.2 ชั้นประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย 1.3 ชั้นสร้างพันธสัญญาร่วมกัน 1.4 ชั้นบริหารจัดการเครือข่าย 1.5 ชั้นพัฒนาความสัมพันธ์ 1.6 ชั้นรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
- 2) องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการมี 5 องค์ประกอบ คือ 2.1 กิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของเครือข่าย 2.2 เทคนิค วิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 2.3 กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ 2.4 คุณลักษณะที่ดีของสมาชิกและผู้นำเครือข่าย 2.5 การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล
- 3) ขอบข่ายภารกิจงานด้านวิชาการมี 7 ภารกิจคือ 3.1 การพัฒนาหลักสูตร 3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3.3 การพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา 3.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 3.5 การพัฒนาระบบการนิเทศติดตาม 3.6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 3.7 การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา
- 4) ผลการทดลองใช้รูปแบบ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ฉัตรชาญ ทองจับ (2557) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะแรงงานในสถานประกอบการ และศึกษาขั้นตอนการนำรูปแบบมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะให้กับแรงงาน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้กำหนดสมรรถนะแรงงาน 6 ข้อ ได้แก่ ความรู้ในการปฏิบัติงาน คุณภาพและผลสำเร็จของงาน การใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ การปรับตัวในการทำงานความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และจิตพิสัยในการทำงาน โดยกำหนดแยกย่อยรายละเอียดพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นสมรรถนะเฉพาะ จำนวน 15 หัวข้อย่อย ผ่านกระบวนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำรูปแบบดังกล่าวนี้ไปพัฒนาเป็นหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะให้กับแรงงาน โดยทำการทดลองและนำหลักสูตรไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นทำการประเมินประสิทธิภาพของการฝึกอบรมตามรูปแบบการประเมินของ Kirk Patrick Donald L

ผลการวิเคราะห์ในขั้นตอนการวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ชุด พบว่า สมรรถนะแรงงานมีระดับความสำคัญโดยรวมในระดับมาก และความสอดคล้องของข้อกำหนดร่างรูปแบบมีความสอดคล้องกันทุกรายการ ส่วนผลการวิเคราะห์ในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรในเรื่องสมรรถนะที่จำเป็นจากสถานประกอบการ พบว่ามีความต้องการในระดับมาก ด้านหลักสูตรฝึกอบรมได้ประเมินผลตามรูปแบบของ Kirk Patrick Donald L. ที่แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ประเมินปฏิกิริยาตอบสนองจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์มาก ขั้นตอนที่ 2 ประเมินผลการเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยจากแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนทั้งสถานประกอบการคิดเป็นร้อยละ 60.21 อยู่ในเกณฑ์มาก ทางด้านทักษะ จากแบบประเมินผลทักษะในการปฏิบัติงานคิดเป็นร้อยละ 70.25 อยู่ในเกณฑ์มากและทางด้านเจตคติ จากแบบประเมินผลจิตสำนึกในการปฏิบัติงานคิดเป็นร้อยละ 73.54 อยู่ในเกณฑ์มากเช่นกัน ขั้นตอนที่ 3 ประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม จากการทำแบบทดสอบก่อนฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 54.5 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และหลังทำการฝึกอบรมที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นคิดเป็นร้อยละ 58.5 โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน

อเนก เทียนบุชา (2557) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะหลักเพื่อเตรียมคนเข้าสู่งานครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดสมรรถนะหลัก (Key competences) จัดทำมาตรฐานสมรรถนะหลัก และพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลัก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจในการกำหนดสมรรถนะหลักจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการอุตสาหกรรม

ผลิตที่เป็นสมาชิกของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 753 แห่ง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อกำหนดสมรรถนะหลัก และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณไปพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลัก คำอธิบายสมรรถนะ มาตรฐานสมรรถนะและโมเดลการพัฒนาสมรรถนะหลัก ประเมินสิ่งที่พัฒนาโดยการสัมมนากลุ่มย่อย (Focus group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและการทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลัก

ผลการวิจัยพบว่าสามารถกำหนดสมรรถนะหลักแบ่งเป็น 3 ด้าน ด้านละ 3 องค์ประกอบ รวมเป็น 9 องค์ประกอบ 29 หน่วยสมรรถนะ และ 125 หน่วยสมรรถนะย่อย ได้แก่สมรรถนะเพื่อการดำรงชีวิตประกอบด้วยการพัฒนาอาชีพ สัญลักษณ์ในชีวิต สุขวิถีและชีวิตพอเพียง สมรรถนะหลักเพื่อการทำงานประกอบด้วยการแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสมรรถนะพื้นฐานประกอบด้วยการสื่อสาร การประยุกต์ใช้ตัวเลข และเทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะที่สถานประกอบการให้ความสำคัญที่สุดคือสมรรถนะหลักด้านการสื่อสารโดยเฉพาะสมรรถนะด้านการพูด สมรรถนะหลักของบุคลากรในสถานประกอบการมีระดับต่ำสุดคือสมรรถนะด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ จากการวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักที่เหมาะสมมี 5 ขั้นตอนคือการวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา การนำไปปฏิบัติและการประเมินผล ส่วนประกอบที่สำคัญของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักคือการกำหนดคำอธิบายสมรรถนะหลัก การกำหนดระดับของสมรรถนะหลักโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ การกำหนดมาตรฐานสมรรถนะหลัก และการจัดทำโมเดลการพัฒนาสมรรถนะหลักกระบวนการพัฒนาสมรรถนะหลักที่สำคัญมี 3 ขั้นตอน ได้แก่การสร้างความตระหนักรู้แบบมีส่วนร่วมและการฝึกปฏิบัติการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิรพงษ์ พันธโสตา (2559) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะอาชีพช่างไฟฟ้าโรงงาน โดยใช้โครงการวิชาชีพเป็นฐาน ระบบทวิภาคี สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ ประการแรกเพื่อกำหนดสมรรถนะอาชีพช่างไฟฟ้าโรงงาน ระดับช่างเทคนิคตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ประการที่สองเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดสมรรถนะอาชีพช่างไฟฟ้าโรงงาน ระดับช่างเทคนิคตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และประการที่สามเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาโดยใช้โครงการวิชาชีพเป็นฐาน (Project based learning) ระบบทวิภาคี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองรูปแบบได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จากห้องเรียนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จำนวน 2 ห้อง 50 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบสมรรถนะอาชีพช่างไฟฟ้าโรงงาน ระดับช่างเทคนิคตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้กำหนดองค์ประกอบสมรรถนะช่างไฟฟ้าโรงงานเป็น 10 สมรรถนะ 2) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะช่างไฟฟ้าโรงงานโดยใช้โครงการวิชาชีพเป็นฐาน (Project based learning) ระบบทวิภาคี สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สร้างขึ้น สามารถนำไปใช้พัฒนาสมรรถนะอาชีพช่างไฟฟ้าโรงงานได้ตามวัตถุประสงค์ จากผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่าสมรรถนะด้านความรู้เมื่อวิเคราะห์ผลการทดลองแบบวัดซ้ำตัวแปรต้น 1 ตัว (One-way repeated measures design) ทุกสมรรถนะมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สมรรถนะด้านทักษะและคุณลักษณะเมื่อ

ตรวจสอบด้วยโมเดลโค้งพัฒนาการแบบมีตัวแปรแฝง (Latent growth curve model: LGCM) พบว่ามีค่าเฉลี่ย Intercept และค่าเฉลี่ย Slope สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ณภิญรัตน์ ทัพทวา (2559) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาและหาแนวทางในการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้ปกครอง และชุมชน จำนวน 1,109 คน กลุ่มเป้าหมายการสัมภาษณ์ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนควรจัดการประชุมและดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดหาวิทยากรท้องถิ่นซึ่งได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากผู้ปกครองและชุมชน ด้านการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนควรจัดการประชุมร่วมกันแจ้งงบประมาณที่ได้รับโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรจัดการประชุมร่วมกัน มอบหมายงานให้เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อบรมสัมมนาศึกษาดูงาน ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรจัดการประชุมและกิจกรรมประสานสัมพันธ์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสนับสนุน ส่งเสริมการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2560) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี ในโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงชายแดน ไทย-เมียนมา จังหวัดตาก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรีในโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดตาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร จำแนกตามประสบการณ์การสอน และหน่วยงานที่สังกัด โดยทำการศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ใน 7 ด้าน คือ 1) การออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ผู้เรียนยุคใหม่ 4) การพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ยุคใหม่ 5) การพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ และ 7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีในโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงชายแดน ไทย-เมียนมา จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2559 จำนวน 142 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21

ผลการวิจัย พบว่านิสิตมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้านการออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ผู้เรียนยุคใหม่ การพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ยุคใหม่ การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลางในด้าน

การพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เมื่อพิจารณานิสิตที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันและสังกัดหน่วยงานต่างกัน พบว่ามีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน

ทิพอนงค์ กุลเกตุ (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก มีวัตถุประสงค์ คือ 1) พัฒนาสมรรถนะ 2) พัฒนาตัวบ่งชี้ 3) วิเคราะห์องค์ประกอบและ 4) ประเมินประสิทธิภาพ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สอนสาขาธุรกิจค้าปลีก จำนวน 157 คน ตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 จากผู้สอนจำนวน 456 คนเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีกจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ 1) สมรรถนะหลัก “สอนเป็น” มี 6 สมรรถนะย่อย 17 ตัวบ่งชี้ และ 2) สมรรถนะวิชาชีพ “เด่นขาย” มี 5 สมรรถนะย่อย 13 ตัวบ่งชี้ ประสิทธิภาพของสมรรถนะหลัก ด้านความเหมาะสมมี ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ $(X = 4.43, S.D. = 0.14)$ โดยสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

ทิมเบิล และมิลเลอร์ (Trimble and Miller, 1996) ได้ศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ครู และผู้บริหารของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา พบว่า การสร้างประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม การเพิ่มพูนและสนับสนุนประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีมจะส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ การสนับสนุนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมส่งเสริมการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย ความร่วมมือระหว่างสมาชิกในทีม และผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ทั้ง 3 อย่าง จะช่วยให้ความสำเร็จกับการกำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคน รวมทั้งการแบ่งงานกันทำสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีมด้วยเช่นกัน ทีมงานที่มีประสิทธิภาพยังช่วยแก้ไขจุดบกพร่องของการบริหารงาน และทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ดีขึ้น

ริเลย์ (Riley, 1997: 155-167) ได้เสนอแนวคิดว่าการรวมพลังมีลักษณะธรรมชาติแบบเดียวกับเครือข่าย (Networks) และโรงเรียนควรดำเนินการรวมพลังโดยการสร้างเครือข่ายความสำเร็จของเครือข่ายและการรวมพลังขึ้นอยู่กับความไว้วางใจ ความเป็นปึกแผ่น ความซื่อสัตย์ และความไม่เห็นแก่ตัว การปฏิรูปการศึกษาในประเทศอังกฤษตามกฎหมายการปฏิรูปการศึกษา กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาให้องค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มีบทบาทในการจัดการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดการบริหารโดยเครือข่ายในระดับโรงเรียนและสถาบันต่าง ๆ ในปี ค.ศ. 1994 มีการจัดตั้งหน่วยงานแบบบูรณาการระดับเขตการศึกษาเป็นศูนย์กลางเครือข่ายของโรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียน นอกเหนือจากการกระจายอำนาจการบริหารแล้ว ผลจากการบริหารงานโดยเครือข่ายทำให้เกิดความเป็นธรรมมีการดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

คอนแลนและแอสเวิร์ท (Callan and Ashworth, 2004) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความร่วมมือและร่วมทำงานระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ตัวแปรที่ใช้ศึกษาคือ ข้อมูลภูมิหลังผู้ตอบคำถาม (Background information) ปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environment factors) รูปแบบการฝึกงาน (Training model) ปัญหาบุคลากร (People issues) ลักษณะความร่วมมือ (Background

characteristics) และความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (Partnerships between institutions and industry employers)

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่น่าสนใจทำให้เกิดความร่วมมือที่มีประสิทธิผลของสถานประกอบการกับสถานศึกษาคือ 1) ความเต็มใจของทั้งสองฝ่ายที่จะร่วมมือกัน 2) มีเป้าหมายและจุดมุ่งหมายที่ตรงกัน รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ร่วมของทั้งสถานศึกษาและสถานประกอบการ 3) ความเคารพและเชื่อใจกันและกัน 4) การติดต่อสื่อสารที่มีระหว่างกัน 5) ภาวะผู้นำทั้งสองฝ่ายที่สามารถ หลอมรวมบูรณาการเอากลยุทธ์ กลวิธี การปฏิบัติ ความสัมพันธ์ระหว่างกันและนวัตกรรมของทั้งสองฝ่ายเข้าด้วยกัน 6) การยอมรับความแตกต่างของกันและกัน 7) การยืดหยุ่นด้วยเวลาและอื่น ๆ กับความเต็มใจที่จะลองทำ 8) ความรู้ใหม่ทักษะใหม่ และวิธีคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนโครงสร้างขององค์กร

นอร์วิช และ อีแวนส์ (Norwich and Evans, 2017: 84) ได้ศึกษาเรื่องเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในการประชุมเกี่ยวกับความต้องการเป็นพิเศษด้านการศึกษาในโรงเรียนทั่วไป พบว่า มีหลากหลายวิธีการที่จะทำให้โรงเรียนร่วมมือกันในการให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษด้านการศึกษา โดยอธิบายในลักษณะของรูปแบบต่าง ๆ ที่ระบุปัจจัยที่สัมพันธ์กับการจัดตั้งและการดำเนินงานในแต่ละปัจจัยและยังสามารถอธิบายผลที่ได้ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยนั้น ๆ ด้วย ทั้งในด้านบวกและด้านลบ การศึกษาครั้งนี้ได้นำเสนอหลักการเบื้องต้นของความร่วมมือระหว่างโรงเรียนที่เกิดสัมฤทธิ์ผล ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อผู้สนใจในการพัฒนาและผดุงไว้ซึ่งความช่วยเหลือเป็นพิเศษทางการศึกษาและส่งผลให้มีการตื่นตัวในการปรับโครงสร้างพื้นฐานในการให้บริการด้านการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับระบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและการผสมผสานความคิด ซึ่งมีความจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบัน

ริบเชสเตอร์และวิลเลียม (Ribchester and Edwards, 2007: 57) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือของเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบท พบว่า ช่วงเวลาที่ฝ่ายบริหารการศึกษาท้องถิ่นไม่สามารถสานต่องานสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กได้นั้น การให้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเป็นยุทธวิธีเดียวที่ขยายวงกว้างที่จะเอื้อประโยชน์ต่อโรงเรียนที่กำลังเติบโตและมีจำนวนน้อยในกลุ่ม วิธีนี้ถือเป็นวิธีช่วยเหลือที่สำคัญกว่าเรื่องใด ๆ คุณค่าของความร่วมมือในเครือข่ายโรงเรียนจะเป็นตัวกลางในการไกล่เกลี่ยเพื่อลดความตึงเครียดภายใน ช่วยแก้ปัญหาที่เป็นผลลบจากการลดจำนวนฝ่ายบริหารการศึกษาท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาและเพื่อลดการแข่งขันในด้านการเพิ่มจำนวนนักเรียน ทั้งยังเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ประสานงานเครือข่ายที่มีบทบาทในการรวมตัวของโรงเรียนในท้องถิ่นและสร้างความเจริญเติบโต สุดท้ายเป็นผลทำให้โรงเรียนที่เกี่ยวข้องได้รับการยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังเน้นความจริงที่ว่า ผู้บริหารในโรงเรียนเครือข่ายทุกโรงเรียนกำลังร่วมกันทำงานเพื่อจัดการแข่งขันระหว่างโรงเรียน ซึ่งจะเป็นกุญแจหลักสู่การปฏิรูปการศึกษา ประกอบกับการได้รับการสนับสนุนและความไว้วางใจจากท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

วอร์เอส (Waras, 2015 : 217-222) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในอาชีวศึกษาและการฝึกงาน ซึ่งทำให้สถานศึกษาใกล้เคียงกับโลกแห่งความเป็นจริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และ 2) ศึกษาแนวโน้มของการแก้ปัญหาช่องว่างระหว่างสิ่งที่สถานศึกษาทำกับความต้องการของชุมชน

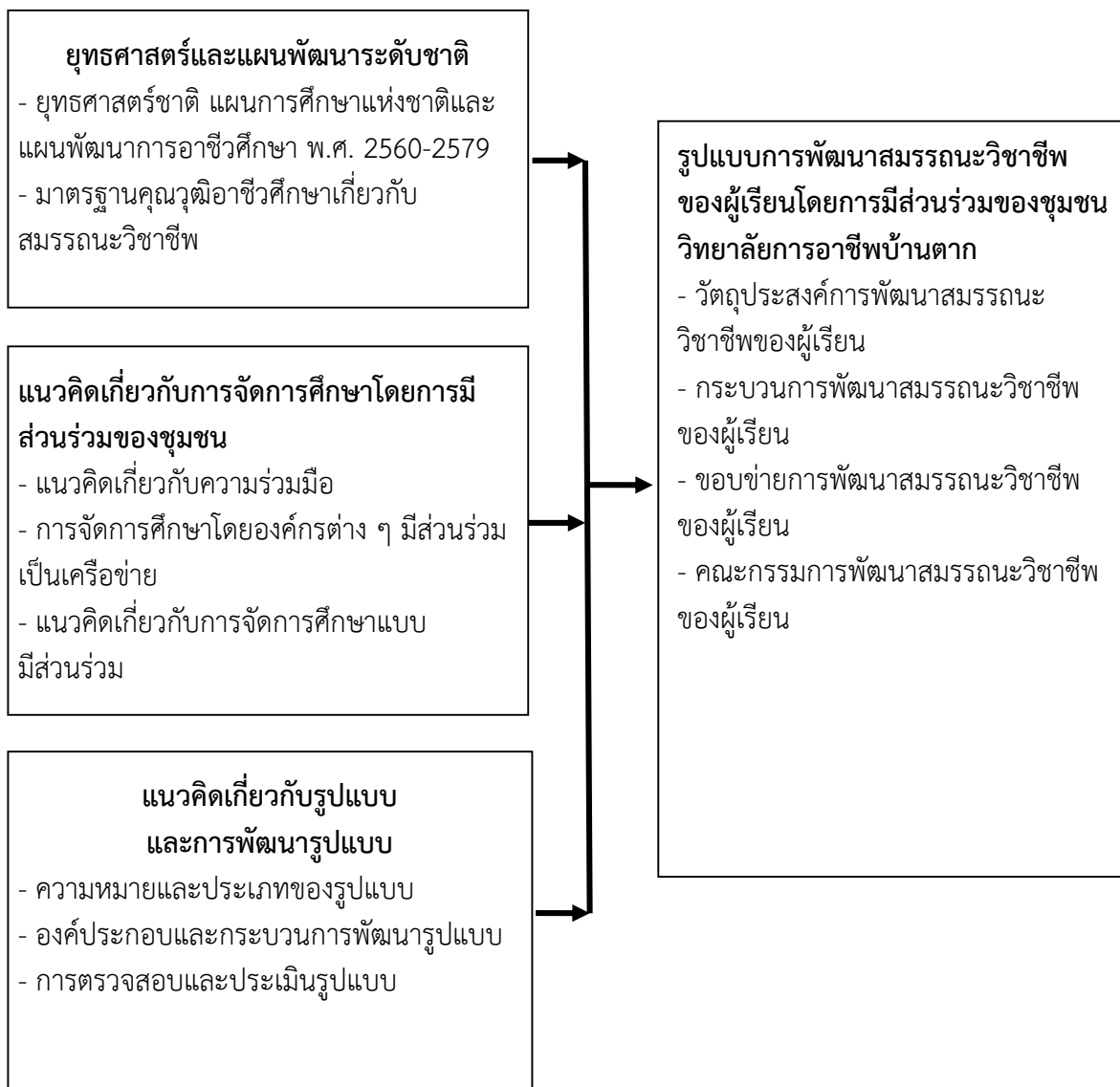
จากการอภิปรายแนวโน้มและประโยชน์ของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการปฏิรูปการศึกษาในประเทศอินโดนีเซีย

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิรูปการศึกษาในอินโดนีเซียไม่ราบรื่นดังรายงานในเอกสารต่าง ๆ ผลศึกษานี้จึงชี้ให้เห็นว่านักการศึกษาจำนวนมากที่ยังยึดติดกับการศึกษารูปแบบเก่าที่มุ่งถ่ายทอดความรู้สู่สมองของเด็กโดยไม่สนใจว่าเด็กจะได้เรียนรู้อะไร เมื่อไร ที่ไหน หรืออย่างไร ในขณะที่วิธีการใหม่คือ รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานนั้น ครูเป็นที่ปรึกษาที่คอยแนะนำแนวทางให้นักศึกษาได้เรียนรู้ โดยจะมีการจัดเตรียมองค์ประกอบแห่งการเรียนรู้ไว้ก่อน รวมทั้งมีกระบวนการในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานต้องมีการตกลงที่เข้มแข็งกับชุมชน ต้องการเวลา ความพยายาม และงบประมาณ ครูต้องสอนนักศึกษาโดยมีเป้าหมายอย่างจำเพาะเจาะจงเป็นรายบุคคลตามความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน เพื่อช่วยนักศึกษาในการเรียนรู้จากประสบการณ์ของชุมชน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแบบผสม การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ การดำเนินการวิจัยจะแบ่งเป็นขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม องค์ประกอบของรูปแบบที่สร้างขึ้น พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๆ คือ หลักการของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบ ขอบข่ายของรูปแบบ วิธีการ/กระบวนการของรูปแบบ จากการศึกษาทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ และได้แนวคิดนำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามกระบวนการพัฒนารูปแบบซึ่งประกอบด้วย การศึกษาสภาพและแนวการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก การทดลองใช้และการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้รูปแบบที่มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ ทำให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และมีผลต่อคุณภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดังภาพที่ 2

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

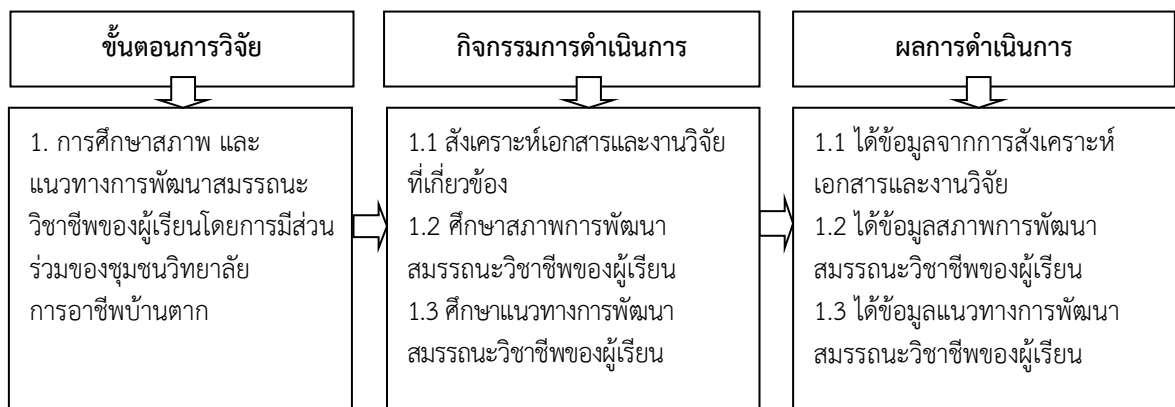
ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

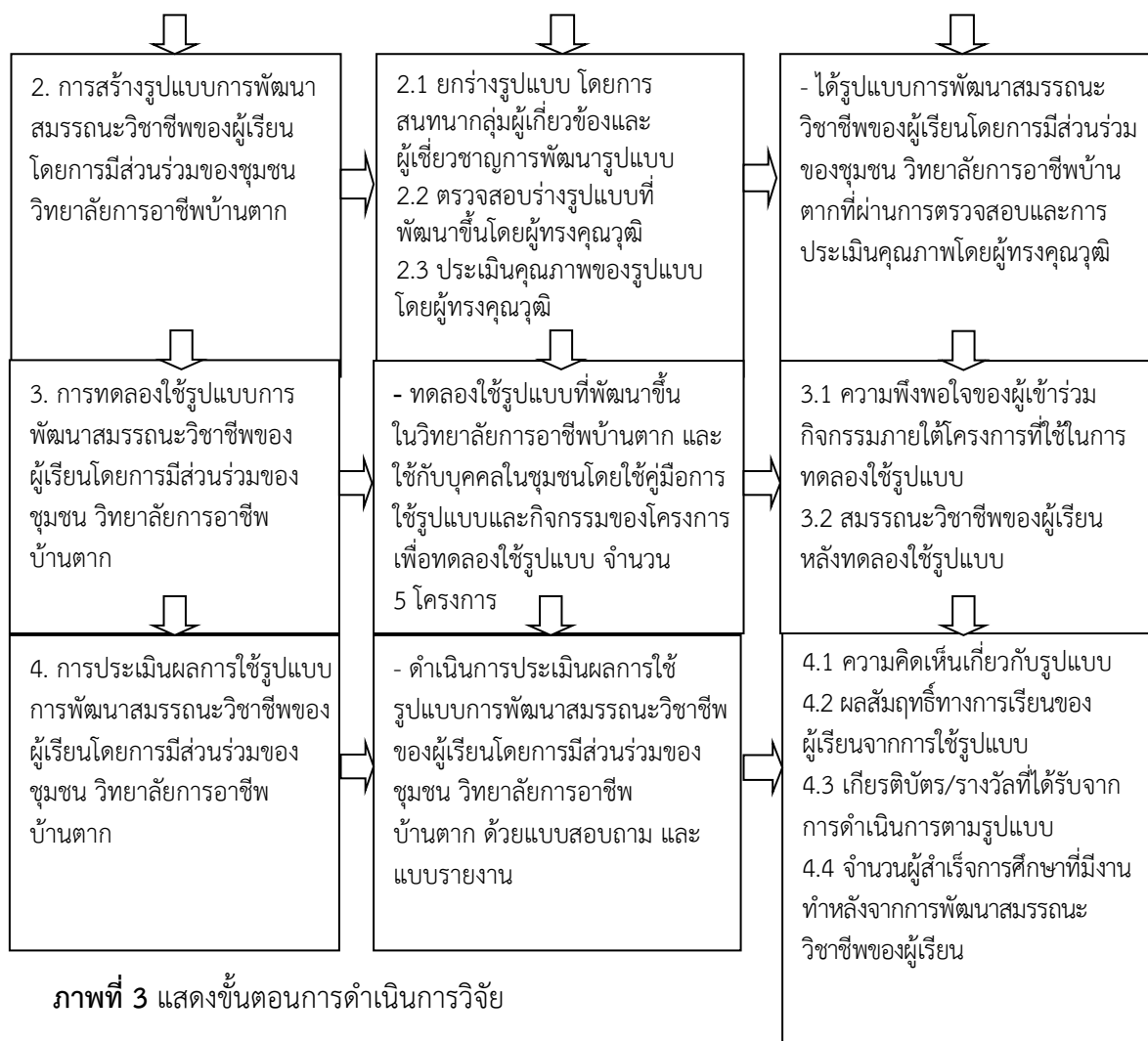
ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

กรอบกระบวนการดำเนินการวิจัย

กระบวนการดำเนินการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีขั้นตอนการวิจัย กิจกรรมการดำเนินการ และ ผลการดำเนินการ ดังภาพที่ 3

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ตอนย่อย ดังนี้

1.1 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1.1.1 แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย โดยการศึกษาแนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555 - 2569) มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน บริบทของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ฉบับที่ 1 แบบบันทึกข้อมูล

1.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเผยแพร่เป็นตำรา เอกสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.2 การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยใช้แบบสอบถาม

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน รวมจำนวน 33 คนรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จำแนกตามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	จำนวน	จำนวน
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	3	
2. ครูผู้สอน		
2.1 ข้าราชการครู		12
2.2 พนักงานราชการทำหน้าที่สอน		14

2.3 ลูกจ้างชั่วคราวทำหน้าที่สอน		7
รวม	3	33
รวมทั้งสิ้น	36	

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของวิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน รวมจำนวน 33 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. จำแนกประชากรออกเป็นชั้นภูมิโดยใช้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเป็นตัวแบ่งชั้น
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามสัดส่วนประชากรในแต่ละชั้นภูมิ
3. ทำการสุ่มผู้บริหารและครูผู้สอนในแต่ละชั้นภูมิ ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จำแนกตามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	จำนวน	จำนวน
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	3	
2. ครูผู้สอน		
2.1 ข้าราชการครู		11
2.2 พนักงานราชการทำหน้าที่สอน		13
2.3 ลูกจ้างชั่วคราวทำหน้าที่สอน		6
รวม	3	30
รวมทั้งสิ้น	33	

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม ฉบับที่ 2

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert' Scale Type) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 121) ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่
 - 4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพคุณ ชูทัน อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 - 4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ อินทวงศ์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
 - 4.3 ดร.สงวน หอกคำ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 - 4.4 ดร.ศยามล นิตพิงศ์สุวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 - 4.5 ดร.เร้งรัต สุทธิสน กรรมการผู้จัดการบริษัทกู๊ด เฟอร์ตีไลเซอร์อะกรีคัล เจอรัลด์ จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร

5. นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 71) ซึ่งรายการคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของวิทยาลัยการอาชีพเกาะคา จังหวัดลำปาง จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.951

8. ปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถาม

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากบุคลากรของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ผู้วิจัยติดตามและรวบรวมแบบสอบถามทั้งของผู้บริหารสถานศึกษาและของครูผู้สอน ให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

3) ผู้วิจัยติดตามและรวบรวมแบบสอบถามที่เป็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 3 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และครูผู้สอน จำนวน 30 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งได้รับคืนรวมทั้งสิ้น จำนวน 33 ฉบับ แล้วนำมาตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้อง เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพการพัฒนาศมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาศมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ของบุญชม ศรีสะอาด (2554 : 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนหรือการบริหารสถานศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัย ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ บัวเทศ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2) ดร.จักรภพ เนวะมาตย์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก จังหวัดตาก

3) ดร.นิคม เหลี่ยมจ้อย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารองค์กรภาคเอกชนหรือผู้แทนจากสถานประกอบการในชุมชน ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1) ดร.นลธวัช ยุทธวงศ์ อดีตครูเชี่ยวชาญ ประธานสาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก จังหวัดตาก

2) นายเอกลักษณ์ สังข์คำ หัวหน้าช่าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประสพชัยกลการ สาขาบ้านตาก จังหวัดตาก

3) นายคเชนทร์ แซ่ฉั่ว ห้างหุ้นส่วนจำกัด คเชนทร์การช่างตาก จังหวัดตาก

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. กำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อร่างแบบสัมภาษณ์ โดยการนำข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 1.1 และ 1.2 มาประกอบในการกำหนดกรอบและเนื้อหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์
4. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประกอบด้วยกรอบประเด็นการสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
5. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความครอบคลุมของประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์
6. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

- 1) ผู้วิจัยส่งหนังสือที่ออกจากวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อขอความร่วมมือผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์
- 2) ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ ไปยังผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้าก่อนไปสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบแนวคำถามและเตรียมการตอบ
- 3) ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้งทางโทรศัพท์ เพื่อยืนยัน นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่จะดำเนินการสัมภาษณ์
- 4) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ และจดบันทึกด้วยตนเอง

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งนำเนื้อหาที่จดบันทึกไว้ในแบบบันทึกการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

2.1 ยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการสนทนากลุ่ม ดำเนินการดังนี้

2.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม เพื่อร่วมกันยกร่างรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้เข้าร่วมการ
สนทนากลุ่มที่เป็นบุคลากรของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน
2 คน ครูผู้สอน จำนวน 7 คน และชุมชน ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน
จำนวน 2 คน ผู้แทนจากสถานประกอบการ จำนวน 3 คน และผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา จำนวน
2 คน ผู้แทนจากปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน ได้มาโดยการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling)

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม
เพื่อการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัย
การอาชีพบ้านตาก

การสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
2. ศึกษาหลักการตั้งประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม
3. สร้างกรอบประเด็นคำถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในตอนต้นที่ 1 การศึกษา
สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้วยแบบสอบถาม และ
ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ
บ้านตาก ด้วยการสัมภาษณ์ มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการสนทนากลุ่ม เพื่อการยกร่างรูปแบบการ
พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสนทนากลุ่ม โดยดำเนินการ
ตามลำดับ ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยทำหนังสือเชิญบุคลากรของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากที่เป็นกลุ่มผู้ให้
ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 7 คน และบุคคลในชุมชน
ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 2 คน ผู้แทนจากสถานประกอบการ

จำนวน 3 คน และผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา จำนวน 2 คน ผู้แทนจากปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน เพื่อเข้าร่วมสนทนากลุ่มย่อยกร่างรูปแบบ

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบ การสนทนากลุ่ม เพื่อมอบให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ศึกษาล่วงหน้าก่อน

3) การสนทนากลุ่มเพื่อยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) ผู้วิจัยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบมาเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) ร่วมกับผู้วิจัย โดยมีผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึก และบันทึกเทป ซึ่งมีผู้ร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 18 คน

(2) ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มแนะนำผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

(3) ผู้วิจัยนำเสนอความเป็นมาและกระบวนการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยย่อและนำเสนอผลการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้วยเอกสารและเพาเวอร์พอยท์ (PowerPoint) ให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทราบเป็นข้อมูลเบื้องต้น

(4) ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มร่วมกันกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นขั้นตอนตามลำดับ

(5) ยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดำเนินการตามแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบของ คีเวส (Keeves, 1988: 561-565); จอยส์และเวลล์ (Joyce and Well, 1985: 74); บาร์โดและฮาร์ทแมน (Bardo & Hartman, 1982: 70-76) และ ทิศนา ขัมมณี (2552: 220) ได้รูปแบบที่มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

2.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion: FGD) มีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

2.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่ม โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบ ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นผู้ตรวจสอบร่างรูปแบบ จำนวน 9 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ตรวจสอบต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อยข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยและผู้แทนจากชุมชน ที่มีคุณสมบัติด้านการบริหารหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน มีประสบการณ์อย่างน้อย 3 ปี ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพคุณ ชูทัน อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัน อินทวงศ์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
3. ดร.เร่งรัต สิทธิสน กรรมการผู้จัดการบริษัท กู๊ดเฟอर्ट์โลเซออร์อะกรีคัล เจอร์รี่ จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร

กลุ่มที่ 2 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีประสบการณ์การบริหารอย่างน้อย 5 ปี

1. ดร.สงวน หอกคำ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 จังหวัดพิษณุโลก
2. ดร.จักรภาพ เนวะมาตย์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ วิทยาลัยเทคนิคตาก จังหวัดตาก
3. ดร.นิคม เหลี่ยมจ้อย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มที่ 3 เป็นนักวิชาการหรือเป็นครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการเรียนการสอนหรือการพัฒนารูปแบบ มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

1. ดร.ชัด อินทะสี ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

2. ดร.มูจลินทร์ บินชัย ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท จังหวัดชัยนาท

3. ดร.ศยามล นิตพิงศ์สุวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1) ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2) ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Questions)

ฉบับที่ 4 ประเด็นการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

การสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม

1) วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม

2) กำหนดประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มต่อไป

2.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้แก่ การสนทนากลุ่ม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งแจ้งกำหนดการสนทนากลุ่ม และแนบเค้าโครงการวิจัย ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และประเด็นในการตรวจสอบ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาล่วงหน้าก่อนการประชุม

2) ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งทางโทรศัพท์ เพื่อยืนยัน นัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะดำเนินการสัมมนา

3) ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันที่ 17 มีนาคม 2561 เวลา 08.30 น. – 12.00 น. ณ ห้องประชุมวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีการบันทึกเสียง บันทึกภาพ และบันทึกย่อระหว่างการประชุม โดยมี ดร.ศยามล นิตพิงศ์สุวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย

ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการประชุม ผู้วิจัยเป็นผู้นำเสนอร่างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และบันทึกผลการสนทนากลุ่มไปพร้อม ๆ กับผู้บันทึกการประชุม ซึ่งมีขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม ดังนี้

(1) ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ และประเด็นการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ให้กับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเข้าใจตรงกัน

(2) ผู้วิจัยนำเสนอสรุปกระบวนการวิจัย และผลการศึกษาในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2.1 ก่อนได้ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

(3) ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันตรวจสอบและวิพากษ์รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบ ตามลำดับประเด็นในการสนทนากลุ่มครั้งนี้

(4) ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มและคณะผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันสรุปผลการตรวจสอบ และการวิพากษ์รูปแบบในประเด็นต่าง ๆ ตามฉันทามติที่ประชุม และให้ผู้วิจัยปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม บางประเด็นเพื่อความถูกต้องและเหมาะสม

2.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความเหมาะสม ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นในการตรวจสอบ

2.3 การประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2.3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประเมินโดยใช้แบบประเมิน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ ด้านการพัฒนารูปแบบด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน จำนวน 12 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อยข้อใดข้อหนึ่งคือ 1) เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี 2) เป็นนักวิชาการหรือครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 3) เป็นนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนารูปแบบ มีคุณวุฒิด้านการบริหาร ซึ่งมีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของรูปแบบ ในภาคผนวก ก)

2.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้แก่

ฉบับที่ 5 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง	มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ มากที่สุด
4 หมายถึง	มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ มาก
3 หมายถึง	มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ ปานกลาง
2 หมายถึง	มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ น้อย
1 หมายถึง	มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ น้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินรูปแบบ
3. สร้างแบบประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ
4. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารการอาชีวศึกษา และด้านการบริหารสถานศึกษา เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด
5. นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 71) ซึ่งรายการคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00
6. ปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์แบบประเมินเพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมิน ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ออกจากวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบประเมิน

2) ผู้วิจัยประสานงานโดยตรงกับผู้ประเมินอีกครั้งทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์ประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3) ผู้วิจัยส่งแบบประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก พร้อมแนบเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณา

4) ผู้วิจัยติดตาม รวบรวมแบบประเมินที่ส่งคืนมาให้ได้จำนวนตามที่ต้องการ และนำมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินรูปแบบด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลของ บุญชม ศรีสะอาด (2554: 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ น้อยที่สุด

โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มี ค่าเฉลี่ย ≥ 3.50 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ≤ 1.00 แสดงว่ารูปแบบมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

การนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ โดยดำเนินการทดลองตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 5 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมจิตอาสา พัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน 2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น และสถานประกอบการในชุมชน 3) โครงการเปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 5) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

3.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยกลุ่มตัวอย่างผู้

ทดลองใช้รูปแบบเป็นบุคลากรของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 130 คน ผู้เรียน จำนวน 150 คน และ ชุมชน จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 382 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง 1) ต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และมีส่วนร่วมกับกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 2) ชุมชนและสถานประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยแยกกลุ่มตัวอย่างตามโครงการทดลองใช้รูปแบบ และให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นทั้ง 4 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 82 คน

2. โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 22 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 72 คน

3. โครงการเปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 82 คน

4. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 82 คน

5. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 22 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 72 คน

โครงการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโครงการ โดยแยกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 โครงการทดลองใช้รูปแบบและจำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โครงการทดลองใช้รูปแบบ	กลุ่มตัวอย่าง (คน)			
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	ชุมชน

	สถานศึกษา			
1. โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและ บริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับ ชุมชน	2 คน ทุกโครงการ	30	30	20
2. โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการ ในชุมชน		20	30	20
3. โครงการเปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก		30	30	20
4. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน		30	30	20
5. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชน คนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของ ชุมชน		20	30	20
รวม	2	130	150	100
รวมทั้งสิ้น		382		

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ใช้เครื่องมือ ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้
ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการ
อาชีพบ้านตาก ใช้แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และ
ชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

ฉบับที่ 7 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และ
ชุมชน ที่มีต่อโครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน

ฉบับที่ 8 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการเปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฉบับที่ 9 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ฉบับที่ 10 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

2. การสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ได้แก่

ฉบับที่ 11 แบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการเขียนคู่มือการใช้รูปแบบ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ดำเนินการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย บทนำ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ เงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำคู่มือไปใช้ และความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประกอบด้วย ปฏิทินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และรายละเอียดในการดำเนินงานตามโครงการทดลองใช้รูปแบบ

ส่วนที่ 4 เครื่องมือในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1.3 นำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม

ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยถามในประเด็นที่เกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ การเรียงลำดับของเนื้อหา การจัดรูปแบบของการพิมพ์ ความสะดวกในการนำไปใช้ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์และเนื้อหา และความเป็นประโยชน์ของคู่มือ

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนความคิดเห็น ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มี ค่าเฉลี่ย ≥ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ≤ 1.00 แสดงว่าคู่มือมีความเหมาะสม

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้แก่ แบบสอบถามฉบับที่ 6 ฉบับที่ 7 ฉบับที่ 8 ฉบับที่ 9 และ ฉบับที่ 10 มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2) ศึกษารายละเอียดของโครงการทั้ง 5 โครงการ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ

3) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการที่ต้องการประเมิน

4) สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด ตามเป้าหมายของโครงการและลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความพึงพอใจที่มีต่อโครงการที่ใช้ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

5) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

6) นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณ หา ค่า IOC (Index of Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการวัด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 71) ซึ่งรายการ

คำถามในแบบสอบถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แต่มีคำถามบางข้อต้องปรับปรุง ด้านสำนวนภาษา ผู้ประเมินได้ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

7) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุง แก้ไข แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.914 ฉบับที่ 7 มีค่าเท่ากับ 0.910 ฉบับที่ 8 มีค่าเท่ากับ 0.875 ฉบับที่ 9 มีค่าเท่ากับ 0.903 และ ฉบับที่ 10 มีค่าเท่ากับ 0.905 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

8) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. ฉบับที่ 11 แบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียน

3) สร้างแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด ตามนิยามศัพท์และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามการประเมินตนเองและการประเมินตนเองของผู้เรียนเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4) นำแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

5) นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียน มาคำนวณหาค่า IOC (Index of Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 71) ซึ่งรายการคำถามในแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียน ใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แต่มีคำถามบางข้อต้องปรับปรุงด้านสำนวนภาษา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนที่ร่วมดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนฉบับนี้ จำนวน 30 คน นำข้อมูลจาก

การตอบแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เท่ากับ 0.948 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบ
- 2) สร้างความเข้าใจและชี้แจงให้กับผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษา และบุคคลในชุมชน
- 3) ผู้วิจัยจัดประชุมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลอง เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับปฏิทินการปฏิบัติงานวิธีการดำเนินการตามคู่มือ และวิธีประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการทดลอง
- 4) การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้ดำเนินการในปีการศึกษา 2561

แนวทางการดำเนินการ

1. กำหนดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ถึง เดือนเมษายน 2562
2. จัดทำแผนการดำเนินการทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 7 แผนการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

กิจกรรม/กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/การพัฒนา	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
1. ดำเนินโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน	1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2. การระดมความคิด 3. ดำเนินการตามกิจกรรมภายใต้โครงการ	1. ผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นผู้มีจิตอาสา ร่วมกันพัฒนาชุมชน	เริ่มตั้งแต่ พ.ค. 2561 และดำเนินกิจกรรมย่อย

2. ดำเนินโครงการศึกษาดูงาน ในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น และสถานประกอบการใน ชุมชน	4. ประเมินผลการดำเนินงาน 1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2. การระดมความคิด 3. ดำเนินการตามกิจกรรม ภายใต้โครงการ ได้แก่ การ นำผู้เรียนไปศึกษาดูงานใน แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและ สถานประกอบการในชุมชน 4. ประเมินผลการดำเนินงาน	2. ชุมชนได้รับการบริการ วิชาการและวิชาชีพ 3. ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับ ชุมชน 4. ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพ ตรงตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1. ผู้เรียนได้รับความรู้และ ประสบการณ์จากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ภายนอก สถานศึกษา 2. การบริหารจัดการเรียน การสอนร่วมกับชุมชนมี ความหลากหลายขึ้น	ต่อเนื่อง ตลอดปี การศึกษา 2561 ตลอดปี การศึกษา 2561
3. ดำเนินโครงการเปิดบ้าน วิชาการ วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก	4. ประเมินผลการดำเนินงาน 1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2. การระดมความคิด 3. ดำเนินการตามกิจกรรม ภายใต้โครงการ ได้แก่ ดำเนินการจัดงานด้าน วิชาการภายในสถานศึกษา และเชิญชุมชนและ หน่วยงานต่าง ๆ ให้ หลากหลายมาร่วมชมงาน	1. ผู้เรียนได้รับความรู้และ ประสบการณ์ตรง ด้าน ความรู้ ทักษะ และทักษะ ชีวิตที่หลากหลาย ซึ่งมี ความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง โดยตรงกับสมรรถนะ วิชาชีพของผู้เรียน 2. ชุมชนมีความเชื่อมั่นใน ด้านวิชาการและคุณภาพ ผู้เรียนของสถานศึกษา เพิ่มมากขึ้น	ตลอดปี การศึกษา 2561 7-8 ก.ค. 2561 และ ดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง ตลอดปีการ ศึกษา 2561

ตารางที่ 7 (ต่อ)

กิจกรรม/กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/การพัฒนา	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
4. ดำเนินโครงการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของ ผู้เรียน	1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2. การระดมความคิด 3. ดำเนินการตามกิจกรรม ภายใต้โครงการ ได้แก่ 1) ประสานงานให้นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีภูมิ ปัญญาในท้องถิ่น มาเป็น วิทยากรให้ความรู้แก่ผู้เรียน 2) ประสานงานหรือนิมนต์ พระสงฆ์หรือวิทยากรที่มี ความรู้มาอบรมด้าน	1. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ ตรงตามความ ต้องการของหลักสูตร 2. ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่กำหนดไว้	ดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง ตลอดปีการ ศึกษา 2561

<p>5. ดำเนินโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน</p>	<p>คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน</p> <p>4. ประเมินผลการดำเนินงาน</p> <p>1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ</p> <p>2. การระดมความคิด</p> <p>3. ดำเนินการตามกิจกรรมภายใต้โครงการ ได้แก่</p> <p>1) เชิญชุมชนที่เป็นหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนเข้ามาร่วมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าไปเรียนรู้และฝึกประสบการณ์ในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นต้น</p> <p>3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เยาวชนในทุก ๆ ด้าน เช่น การเรียน การพัฒนาบุคลิกภาพ การพูด และมีจิตอาสาให้บริการแก่ชุมชน</p>	<p>1. ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน</p> <p>2. ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ชุมชน และสังคม</p>	<p>2-3 มิ.ย. 2561 และดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา 2561</p>
---	--	--	---

ตารางที่ 7 (ต่อ)

กิจกรรม/กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/การพัฒนา	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
6. การประเมินผล	4. ประเมินผลการดำเนินงาน วิทยาลัยประเมินผลงานที่ ได้จากการดำเนินงานตาม โครงการที่ใช้ทดลอง รูปแบบที่พัฒนาขึ้น	ผลการดำเนินงานตาม โครงการ และกิจกรรม ภายใต้โครงการ	มี.ค. 2562
7. การรายงานผล	จัดทำรายงานผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ/ กิจกรรม	รายงานผลการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรม	เม.ย. 2562

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจ ฉบับที่ 6 ฉบับที่ 7 ฉบับที่ 8 ฉบับที่ 9 ฉบับที่ 10 และแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียน ฉบับที่ 11 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจ และจากแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554: 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ผลการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ผลการเรียนรู้ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ผลการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ผลการเรียนรู้ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ผลการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

การประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดำเนินการดังนี้

4.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประกอบด้วย

4.1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.1.2 ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชุมชน จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.1.3 ความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชุมชน จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.1.4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนภายหลังการใช้รูปแบบ แหล่งข้อมูลจากงานวัดผลและประเมินผล วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.1.5 เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แหล่งข้อมูลจากงานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.1.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

4.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประเมินผลรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประกอบด้วย

ฉบับที่ 12 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฉบับที่ 13 แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฉบับที่ 14 แบบสอบถามความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ

ฉบับที่ 15 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฉบับที่ 16 แบบรายงานเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฉบับที่ 17 แบบรายงานจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีขั้นตอนการสร้างรายละเอียด ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม

3) สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด ตามนิยามศัพท์และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญแสดงในภาคผนวก ก)

5) นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 71) ซึ่งรายการคำถามในแบบสอบถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แต่มีคำถามบางข้อต้องปรับปรุงด้านสำนวนภาษา ผู้ประเมินได้ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะเทียบเคียงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้ร่วมดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เท่ากับ 0.954

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีขั้นตอนการสร้างรายละเอียดดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม

3) สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด ตามนิยามศัพท์และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญแสดงในภาคผนวก ก)

5) นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปที่แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 71) ซึ่งรายการคำถามในแบบสอบถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แต่มีคำถามบางข้อต้องปรับปรุงด้านสำนวนภาษา ผู้ประเมินได้ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มชุมชนผู้ร่วมดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชน เท่ากับ 0.950

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ มีขั้นตอนการสร้างรายละเอียด ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

3) สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด ตามนิยามศัพท์และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ความ

พึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญแสดงในภาคผนวก ก)

5) นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปที่แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 71) ซึ่งรายการคำถามในแบบสอบถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แต่มีคำถามบางข้อต้องปรับปรุงด้านสำนวนภาษา ผู้ประเมินได้ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มชุมชนผู้ร่วมดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัท (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของชุมชน เท่ากับ 0.861

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ติดตามการรายงานจากงานวัดผลและประเมินผล ตามแบบรายงานที่กำหนด

5. แบบรายงานเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยติดตามการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับเกียรติบัตร/รางวัลที่ผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และสถานศึกษาได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบ จากงานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

6. แบบรายงานจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้วิจัยติดตามการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จากงานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียน และแบบรายงาน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ความพึงพอใจ และการประเมินตนเองของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การแปลความหมายโดยกำหนดเกณฑ์ การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554: 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ความคิดเห็น	อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ความคิดเห็น	อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ความคิดเห็น	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ความคิดเห็น	อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ความคิดเห็น	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 102-103)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย \bar{X} โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553: 34-35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} = แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ = แทนผลรวมทั้งหมดของข้อมูล

n = แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553: 60-61)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	=	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	=	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
$(\sum X)^2$	=	ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง

4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence = IOC) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2554: 141-142)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	แทน	คะแนนรวมที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญกำหนดเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 ดังนี้
+1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแบบสอบถามนั้น
สอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแบบสอบถามนั้น
สอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแบบสอบถามนั้น
ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

5. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 117)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	=	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i^2	=	ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
S_t^2	=	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์เป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แบ่งเป็น

1.1 ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1.2 ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยใช้แบบสอบถาม

1.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แบ่งเป็น

2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2.2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการสนทนากลุ่ม

2.3 ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการใช้แบบประเมิน

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.2 ผลการศึกษาระยะประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ

4.4 ผลจากการรายงานผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนภายหลังการใช้รูปแบบ

4.5 ผลจากการรายงานเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1.1 ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สรุปได้ดังนี้

การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก กำหนดกรอบการพัฒนาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	สรุปผลการศึกษา
- วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

	<p>โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพ 	<p>2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556</p>
<p>- กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา สู่สากล พ.ศ. 2555-2569 - มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ - พิณสุดา สิริธรงค์ศรี (2558: 17-19) 	<p>- กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย</p> <p>1.1 วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>1.2 จัดประชุมครูในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>1.3 การแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน</p> <p>1.4 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p>

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	สรุปผลการศึกษา
		<p>ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ประกอบด้วย</p> <p>2.1 จัดอบรมครู ทำแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผล</p> <p>2.2 การจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน</p> <p>2.3 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ</p> <p>2.4 การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา</p> <p>ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย</p> <p>3.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน</p> <p>3.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด</p> <p>3.3 สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย</p> <p>4.1 การวางกรอบการประเมิน</p> <p>4.2 การจัดทำ/จัดทำเครื่องมือ</p> <p>4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล</p>
- ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	<p>- มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ</p> <p>- จีรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (2558)</p> <p>- ธีระชัย ช่างบุญศรี (2558)</p> <p>- จิรภัทร มหาวงศ์ (2558)</p>	<p>ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>1. การพัฒนาความรู้และทักษะ ประกอบด้วย</p> <p>1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียน ทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ</p>

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	สรุปผลการศึกษา
		<p>1.2 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง</p> <p>1.3 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย</p> <p>2. พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ประกอบด้วย</p> <p>2.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสาร</p> <p>2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียน การทำรายงาน</p> <p>2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอผลงาน</p> <p>3. พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย</p> <p>3.1 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งาน และจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้</p> <p>3.2 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต</p> <p>3.3 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล</p> <p>4. พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย</p> <p>4.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม</p> <p>4.2 ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p>

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	สรุปผลการศึกษา
		<p>4.3 ฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น</p> <p>5. พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย</p> <p>5.1 ฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความรู้ความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย</p> <p>5.2 จัดกิจกรรมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม</p>
- คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	<p>- ประกอบ กุลเกลี้ยงและ สิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์ (2549: 6)</p> <p>- พิษณุ ตุลสุข (2548)</p> <p>สนธิรัก เทพเรณู (2552)</p>	<p>คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> องค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่ของคณะกรรมการ <p>คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> องค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่ของคณะกรรมการ

จากตารางที่ 8 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สรุปได้ดังนี้

ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556

ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง 2) จัดประชุมครูในสถานศึกษาและ

ชุมชนที่เกี่ยวข้อง 3) การแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน 4) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ประกอบด้วย 1) จัดอบรมครู ทำแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผล 2) การจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน 3) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ 4) การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย 1) การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน 2) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด 3) สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย 1) การวางกรอบการประเมิน 2) การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียน จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง และ จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย 2) พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียน การทำรายงาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอผลงาน 3) พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยการฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้ ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต 4) พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น และฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น 5) พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย และจัดกิจกรรมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม

ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน พบว่า คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน และคณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ซึ่งคณะกรรมการแต่ละคณะควรกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการ

1.2 ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จากแบบสอบถาม

1.2.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปรากฏผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	19	57.58
หญิง	14	42.42
รวม	33	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	6	18.18
30 – 39 ปี	13	39.40
40 – 49 ปี	10	30.30
50 – ปี ขึ้นไป	4	12.12
รวม	33	100
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	27	81.82
สูงกว่าปริญญาตรี	6	18.18
รวม	33	100
4. ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	3	09.09
ครูผู้สอน	30	90.19
รวม	33	100

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.58) และเพศหญิง (ร้อยละ 42.42) มีอายุส่วนใหญ่ 30-39 ปี (ร้อยละ 39.40) รองลงมาอายุ 40-49 (ร้อยละ 30.30) วุฒิการศึกษาทุกคนจบปริญญาตรี (ร้อยละ 81.82) ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 90.19)

1.2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สรุปเป็นภาพรวมในตารางที่ 10 และนำเสนอเป็นรายด้านในตารางที่ 11 – 15

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยภาพรวม (n = 33)

ด้านที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
---------	--------	-----------	------	-------

				การพัฒนา
1	การพัฒนาความรู้และทักษะ	2.88	0.16	ปานกลาง
2	การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร	2.71	0.21	ปานกลาง
3	การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	2.80	0.28	ปานกลาง
4	การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.32	0.45	ปานกลาง
5	การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.25	0.35	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		2.99	0.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.32$) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.25$) การพัฒนาความรู้และทักษะ ($\bar{X} = 2.88$) และการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 2.80$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความรู้และทักษะ (n = 33)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการพัฒนา
1	พัฒนาผู้เรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาที่เรียนและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในรายวิชานั้น	2.95	0.28	ปานกลาง
2	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการศึกษาเรียนรู้ในการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ	2.72	0.61	ปานกลาง
3	ผู้เรียนความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	2.85	0.46	ปานกลาง
4	ผู้เรียนได้รับการอบรมและพัฒนากระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้	3.00	0.34	ปานกลาง
5	ผู้เรียนมีทักษะการใช้เหตุผลในการทำงานและการแก้ปัญหา	2.96	0.19	ปานกลาง
6	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง	2.81	0.39	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		2.88	0.16	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงว่า สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความรู้และทักษะ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนได้รับการอบรมและพัฒนากระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อการทำงานและการแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 2.96$) และพัฒนาผู้เรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาที่เรียนและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในรายวิชานั้น ($\bar{X} = 2.95$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร (n = 33)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการพัฒนา
1	ความสามารถของผู้เรียนในการพูด การฟัง การจูงใจ และการโน้มน้าวผู้อื่น	2.70	0.58	ปานกลาง
2	มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียน ที่ถูกต้องเพื่อการสื่อสาร	2.77	0.47	ปานกลาง
3	มีทักษะในการวิเคราะห์สื่อ ใช้สื่อ และผลิตสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.68	0.47	ปานกลาง
4	มีความสามารถในการเขียน การทำรายงาน และการนำเสนอผลงาน	2.64	0.48	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		2.70	0.21	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 แสดงว่า สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียน ที่ถูกต้องเพื่อการสื่อสาร ($\bar{X} = 2.77$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความสามารถของผู้เรียนในการพูด การฟัง การจูงใจ และการโน้มน้าวผู้อื่น ($\bar{X} = 2.70$) และมีทักษะในการวิเคราะห์สื่อ ใช้สื่อ และผลิตสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.68$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดย การมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยี (n = 33)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การพัฒนา
1	ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ตได้	2.58	0.50	ปานกลาง
2	สามารถจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์ได้	2.91	0.60	ปานกลาง
3	สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งาน การ คิดคำนวณและการนำเสนอผลงานได้	3.04	0.92	ปานกลาง
4	สามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ตได้	2.64	0.56	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		2.79	0.28	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 แสดงว่า สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี พบว่า โดย ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานการ คิดคำนวณและการนำเสนอผลงานได้ ($\bar{X} = 3.04$) รองลงมา ได้แก่ สามารถจัดเก็บข้อมูลประมวลผล ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้ ($\bar{X} = 2.91$) และสามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ ($\bar{X} = 2.64$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดย การมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความสามารถใน การทำงานร่วมกับผู้อื่น
(n = 33)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การพัฒนา
1	การวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.04	0.76	ปานกลาง
2	ผู้เรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	2.94	0.69	ปานกลาง
3	ผู้เรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	2.89	0.54	ปานกลาง
4	มีความสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายใน การทำงานกลุ่ม	3.25	0.48	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.03	0.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงว่า สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายในการทำงานกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) รองลงมาได้แก่ ผู้เรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) และผู้เรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดย การมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์

(n = 33)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การพัฒนา
1	ปฏิบัติงานโดยยึดตามกติกา ข้อตกลง/กฎ/ระเบียบที่กำหนดไว้	3.04	0.76	ปานกลาง
2	มีความเสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญาในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม	2.94	0.69	ปานกลาง
3	มีจิตอาสา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	2.89	0.54	ปานกลาง
4	การอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงามการทำงานกลุ่ม	3.25	0.48	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.03	0.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 แสดงว่า สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านการพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงามการทำงานกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) รองลงมาได้แก่ ปฏิบัติงานโดยยึดตามกติกา ข้อตกลง/กฎ/ระเบียบที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) และมีความเสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญาในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$)

1.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จากการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ซึ่งผลการสัมภาษณ์มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16 ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

(n = 6)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
1. ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	สรุปวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ควรประกอบด้วย

	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
<p>2. ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p>	<p>สรุปกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ควรประกอบด้วย ชั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2) การกำหนดพันธกิจและแนวทางการดำเนินงาน 3) การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน 4) การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน 5) การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน</p> <p>ชั้นที่ 2 การจัดองค์กร ประกอบด้วย 1) การจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน 2) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ 3) การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา</p> <p>ชั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด 2) สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ</p>

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>3) กระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงาน 4) การนิเทศการปฏิบัติตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย 1) การวางกรอบการประเมิน 2) การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล</p>
<p>3. ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p>	<p>สรุปขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ โดยการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียน การทำรายงาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอผลงาน</p> <p>3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้ ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต และฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น และฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น</p>

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
4. ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	<p>5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงาน ด้วยความปลอดภัย</p> <p>จัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความสนใจใฝ่รู้ และความสามัคคี เป็นต้น</p> <p>สรุปคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วย องค์ประกอบของคณะกรรมการและหน้าที่ของคณะกรรมการ 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วย องค์ประกอบของคณะกรรมการและหน้าที่ของคณะกรรมการ</p>

จากตารางที่ 16 แสดงผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีดังนี้

ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดพันธกิจและแนวทางการดำเนินงาน 3) การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน 4) การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน 5) การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ประกอบด้วย 1) การจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน 2) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ 3) การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด 2) สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ 3) กระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงาน 4) การนิเทศการปฏิบัติตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย 1) การวางกรอบการประเมิน 2) การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า 1. การพัฒนาความรู้และทักษะ ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ 2) จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง 3) จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย 2. การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่ 1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียน การทำรายงาน 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอผลงาน 3. การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ได้แก่ 1) ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้ 2) ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต 3) ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล 4. การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 1) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม 2) ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น 3) ฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น 5. การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 1) ฝึกอบรมให้ความรู้ สร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย 2) จัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความสนใจใฝ่รู้ และความสามัคคี เป็นต้น

ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน พบว่า คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน มีองค์ประกอบของคณะกรรมการและหน้าที่ของคณะกรรมการ 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน มีองค์ประกอบของคณะกรรมการและหน้าที่ของคณะกรรมการ

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2.1 ผลการยกย่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

การยกย่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยนำข้อมูลจากผลการศึกษาสภาพและแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในตอนที่ 1 มาประกอบการยกย่องรูปแบบโดยการจัดการสนทนากลุ่มผู้เกี่ยวข้อง โดยผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่เป็นบุคลากรของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 7 คน และชุมชน ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 2 คน ผู้แทน

จากสถานประกอบการ จำนวน 3 คน และผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา จำนวน 2 คน ผู้แทนจาก
ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน รายละเอียดของร่างรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ที่ได้จากการ
สนทนากลุ่ม ดังต่อไปนี้

(ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของ ผู้เรียน	องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของ ผู้เรียน	องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	
<p>1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556</p>	<p>ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 2 การจัดองค์การ</p> <p>ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล</p>	<p>1. การพัฒนาความรู้และทักษะ</p> <p>2. การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>3. การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี</p> <p>4. การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>5. การพัฒนาเจตคติ / คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p>	<p>4.1 คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ 2. ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็นรองประธานกรรมการ 3. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 4. ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 1 คน) 5. ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 6. รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ <p>หน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2 ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 3 ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 4 กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 	<p>4.2 คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ 2. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 3. ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 4. ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 5. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ <p>หน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น 3. ประสานงานความร่วมมือและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 4. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับชุมชน 5. รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

ภาพที่

จากภาพที่ 4 ผลการยกวางรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ซึ่งมีองค์ประกอบหลักของรูปแบบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายความร่วมมือการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสั้น

องค์ประกอบที่ 3 องค์คณะบุคคลเครือข่ายความร่วมมือการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสั้น

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสั้น

ซึ่งแต่ละองค์ประกอบหลัก มีองค์ประกอบย่อยและแนวปฏิบัติ ดังรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และแนวปฏิบัติของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อยและแนวปฏิบัติ
องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	<p>ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง 1.2 จัดประชุมครูในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง 1.3 การแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน 1.4 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 1.5 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย 1.6 การกำหนดพันธกิจและแนวทางการดำเนินงาน

ตารางที่ 17 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อยและแนวปฏิบัติ
	<ol style="list-style-type: none"> 1.7 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน 1.8 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

	<p>1.9 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน</p> <p>ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ประกอบด้วย</p> <p>2.1 จัดอบรมครู ทำแผนการเรียน การจัดการเรียน การสอนและการวัดผล</p> <p>2.2 การจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน</p> <p>2.3 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ</p> <p>2.4 การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา</p> <p>2.5 การจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน</p> <p>ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย</p> <p>3.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน</p> <p>3.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด</p> <p>3.3 สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย</p> <p>4.1 การวางกรอบการประเมิน</p> <p>4.2 การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ</p> <p>4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>4.5 การแปลความหมาย</p>
<p>องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p>	<p>3.1 การพัฒนาความรู้และทักษะ ประกอบด้วย</p> <p>3.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ</p> <p>3.1.2 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานใน สถานการณ์จริง</p> <p>3.1.3 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับ เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย</p> <p>3.1.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ</p>

ตารางที่ 17 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อยและแนวปฏิบัติ
	<p>3.2 พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ประกอบด้วย</p> <p>3.2.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสาร ที่ถูกต้อง</p> <p>3.2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียน การทำ รายงาน</p> <p>3.2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอ ผลงาน</p> <p>3.2.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้และสื่อสาร ด้วยภาษาต่างประเทศ</p> <p>3.2.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมในการจัด กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร</p> <p>3.3 พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย</p> <p>3.3.1 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรม สำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้</p> <p>3.3.2 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต</p> <p>3.3.3 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล</p> <p>3.3.4 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการรับ-ส่งข้อมูล ทางอีเมลล์</p> <p>3.4 พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย</p> <p>3.4.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม</p> <p>3.4.2 ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>3.4.3 ฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น</p> <p>3.4.4 ฝึกให้รับบทบาทแต่ละหน้าที่ในการทำงานกลุ่ม</p> <p>3.5 พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย</p>

ตารางที่ 17 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อยและแนวปฏิบัติ
	<p>3.5.1 ฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย</p> <p>3.5.2 จัดกิจกรรมอนุรักษ์สืบต่อวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม</p> <p>3.5.3 จัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความสนใจใฝ่รู้ และความสามัคคี เป็นต้น</p>
<p>องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p>	<p>1. คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <p>1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็นประธานกรรมการ</p> <p>1.1.2 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>1.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)</p> <p>1.1.4 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 1 คน)</p> <p>1.1.5 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)</p> <p>1.1.6 รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <p>1.2.1 กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>1.2.2 ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p>

ตารางที่ 17 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อยและแนวปฏิบัติ
	<p>1.2.3 ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>1.2.4 กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p>
	<p>2. คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <p>2.1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>2.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)</p> <p>2.1.3 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)</p> <p>2.1.4 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)</p> <p>2.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <p>2.2.1 จัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>2.2.2 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น</p> <p>2.2.3 ประสานงานความร่วมมือและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>2.2.4 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับชุมชน</p> <p>2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p>

จากตารางที่ 17 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพระยะยาวของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพระยะยาวของผู้เรียน
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพระยะยาวของผู้เรียน

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพระยะยาวของผู้เรียนมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพระยะยาว 2) การจัดองค์ประกอบ 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การติดตามและประเมินผล รายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพระยะยาวของผู้เรียน ประกอบด้วย

- 1.1 วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 จัดประชุมครูในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 การแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน
- 1.4 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพระยะยาว
- 1.5 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
- 1.6 การกำหนดพันธกิจและแนวทางการดำเนินงาน
- 1.7 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.8 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.9 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 การจัดองค์ประกอบ ประกอบด้วย

- 2.1 จัดอบรมครู ทำแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผล
- 2.2 การจัดโครงสร้างองค์ประกอบให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน
- 2.3 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 2.4 การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา
- 2.5 การจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย

- 3.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน
- 3.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
- 3.3 สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ
- 3.4 กระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
- 3.5 การนิเทศการปฏิบัติตามแผน

ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย

- 4.1 การวางกรอบการประเมิน
- 4.2 การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ
- 4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.5 การแปลความหมาย

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การพัฒนาความรู้และทักษะ ประกอบด้วย

3.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ

3.1.2 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง

3.1.3 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย

3.1.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ

3.2 พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ประกอบด้วย

3.2.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสาร ที่ถูกต้อง

3.2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียน การทำรายงาน

3.2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอผลงาน

3.2.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้และสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ

3.2.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมในการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร

3.3 พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย

3.3.1 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้

3.3.2 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต

3.3.3 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล

3.3.4 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการรับ-ส่งข้อมูลทางอีเมล

3.4 พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย

3.4.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม

3.4.2 ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.4.3 ฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น

3.4.4 ฝึกให้รับบทบาทแต่ละหน้าที่ในการทำงานกลุ่ม

3.5 พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย

3.5.1 ฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย

3.5.2 จัดกิจกรรมอนุรักษ์สืบต่อวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม

3.5.3 จัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความสนใจใฝ่รู้ และความสามัคคี เป็นต้น
องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน รายละเอียดดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

- 1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็นประธานกรรมการ
- 1.1.2 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ
- 1.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
- 1.1.4 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 1 คน)
- 1.1.5 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
- 1.1.6 รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและ

เลขานุการ

1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ

1.2.1 กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

1.2.2 ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

1.2.3 ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

1.2.4 กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

2. คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

- 2.1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ
- 2.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
- 2.1.3 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
- 2.1.4 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
- 2.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและ

เลขานุการ

2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ

2.2.1 จัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

2.2.2 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน

ตามลำดับชั้น

2.2.3 ประสานงานความร่วมมือและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

2.2.4 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับชุมชน

2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

2.2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ผลการจัดการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ที่สร้างขึ้น โดยจัดสนทนากลุ่มในวันที่ 17 มีนาคม 2561 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน ร่วมกันวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสม ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
องค์ประกอบที่ 1

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
<p>องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 	<p>องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 4. เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จากตารางที่ 18 แสดงผลการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังจากการตรวจสอบ พบว่าองค์ประกอบที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่ามีเหมาะสม ในส่วนที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะคือ องค์ประกอบที่ 1 การดำเนินการตามองค์ประกอบที่ 1 ต้องเน้นให้ชุมชนและสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนทุกขั้นตอน และต้องพัฒนาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพ และให้เพิ่มวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ตารางที่ 19 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
องค์ประกอบที่ 2

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
<p>องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย</p> <p>1.1 วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>1.2 จัดประชุมครูในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>1.3 การแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน</p> <p>1.4 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>1.5 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย</p> <p>1.6 การกำหนดพันธกิจและแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>1.7 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน</p> <p>1.8 การกำหนดงบประมาณดำเนินงาน</p> <p>1.9 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน</p> <p>ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ประกอบด้วย</p> <p>2.1 จัดอบรมครู ทำแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผล</p> <p>2.2 การจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน</p> <p>2.3 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ</p>	<p>องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย</p> <p>1.1 วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>1.2 จัดประชุมครูในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>1.3 การแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน</p> <p>1.4 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>1.5 การกำหนดพันธกิจและแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>1.6 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน</p> <p>1.7 การกำหนดงบประมาณดำเนินงาน</p> <p>1.8 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน</p> <p>ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ประกอบด้วย</p> <p>2.1 จัดอบรมครู ทำแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผล</p> <p>2.2 การจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน</p> <p>2.3 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ</p>

<p>2.4 การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา</p> <p>2.5 การจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน</p> <p>ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย</p> <p>3.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน</p> <p>3.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด</p> <p>3.3 สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย</p> <p>4.1 การวางกรอบการประเมิน</p> <p>4.2 การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ</p> <p>4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>4.5 การแปลความหมาย</p>	<p>2.4 การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา</p> <p>2.5 การจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน</p> <p>ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย</p> <p>3.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน</p> <p>3.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด</p> <p>3.3 สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>3.4 กระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงาน</p> <p>3.5 การนิเทศการปฏิบัติตามแผน</p> <p>ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย</p> <p>4.1 การวางกรอบการประเมิน</p> <p>4.2 การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ</p> <p>4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>4.5 การแปลความหมาย</p>
---	---

จากตารางที่ 19 แสดงผลการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังจากการตรวจสอบพบว่า องค์ประกอบที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า องค์ประกอบที่ 2 มีความเหมาะสม และให้ปรับการเขียนขั้นตอนต่าง ๆ ให้ชัดเจน เช่น การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน เป็นต้น และให้ตัดข้อ 1.5 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย ในขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ให้เพิ่มข้อ 3.4 กระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และ 3.5 การนิเทศการปฏิบัติตามแผน

ตารางที่ 20 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

องค์ประกอบที่ 3

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
----------------	----------------

<p>องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>3.1 การพัฒนาความรู้และทักษะ ประกอบด้วย</p> <p>3.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ</p> <p>3.1.2 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง</p> <p>3.1.3 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย</p> <p>3.1.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้สำเร็จผล</p> <p>3.2 พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ประกอบด้วย</p> <p>3.2.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง</p> <p>3.2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียนการทำงาน</p> <p>3.2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอผลงาน</p> <p>3.2.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมในการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร</p> <p>3.3 พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย</p>	<p>องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>3.1 การพัฒนาความรู้และทักษะ ประกอบด้วย</p> <p>3.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ</p> <p>3.1.2 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง</p> <p>3.1.3 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย</p> <p>3.1.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้สำเร็จผล</p> <p>3.2 พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ประกอบด้วย</p> <p>3.2.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง</p> <p>3.2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียนการทำงาน</p> <p>3.2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอผลงาน</p> <p>3.2.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้และสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ</p> <p>3.2.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมในการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร</p> <p>3.3 พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย</p>
--	---

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
3.3.1 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้	3.3.1 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้
3.3.2 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต	3.3.2 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต
3.3.3 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล	3.3.3 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล
3.4 พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย	3.3.4 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการรับ-ส่งข้อมูลทางอีเมล
3.4.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม	3.4 พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย
3.4.2 ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.4.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม
3.4.3 ฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น	3.4.2 ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3.5 พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย	3.4.3 ฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น
3.5.1 ฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย	3.5 พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย
3.5.2 จัดกิจกรรมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม	3.5.1 ฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย
3.5.3 จัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.5.2 จัดกิจกรรมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม
	3.5.3 จัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความสนใจใฝ่รู้ และความสามัคคี เป็นต้น

จากตารางที่ 20 แสดงผลการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังจากการตรวจสอบพบว่า องค์ประกอบที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า องค์ประกอบที่ 3 มีความเหมาะสม และให้ปรับปรุงเพิ่มเติม คือ ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ต้องกำหนดให้ครอบคลุมสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามเป้าหมายของงานวิจัยนี้ ซึ่งที่กำหนดไว้ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมแล้ว และจะต้องนำไปปฏิบัติให้

เป็นรูปธรรม และข้อ 3.2 ความสามารถในการสื่อสาร ให้เพิ่มข้อ 3.2.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ และสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ 3.3 พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ให้เพิ่ม 3.3.4 ฝึกอบรม ผู้เรียนให้มีทักษะในการรับ-ส่งข้อมูลทางอีเมล และข้อ 3.5 พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในข้อ ย่อย 3.5.3 จัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้เพิ่มต่อท้ายเป็น เช่น การมีมนุษย สัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความสนใจใฝ่รู้ และความสามัคคี เป็นต้น

ตารางที่ 21 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
องค์ประกอบที่ 4

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
<p>องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพผู้เรียน</p> <p>1. คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพผู้เรียน</p> <p>1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <p>1.1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธาน กรรมการ</p> <p>1.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็นรอง ประธานกรรมการ</p> <p>1.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)</p> <p>1.1.4 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็น กรรมการ (จำนวน 1 คน)</p>	<p>องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>1. คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <p>1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็น ประธานกรรมการ</p> <p>1.1.2 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นรอง ประธานกรรมการ</p> <p>1.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและ เอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)</p> <p>1.1.4 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็น กรรมการ (จำนวน 1 คน)</p>

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
1.1.5 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)	1.1.5 ผู้แทนครูเป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
1.1.6 รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงาน และความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ	1.1.6 รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงาน และความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ
1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ	1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ
1.2.1 กำหนดเป้าหมาย และกลยุทธ์ใน การบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	1.2.1 กำหนดเป้าหมาย และกลยุทธ์ใน การบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
1.2.2 ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	1.2.2 ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
1.2.3 ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบ และ ข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	1.2.3 ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
1.2.4 กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	1.2.4 กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
2. คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	2. คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย	2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย
2.1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธาน กรรมการ	2.1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธาน กรรมการ
2.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)	2.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
2.1.3 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)	2.1.3 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
2.1.4 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)	2.1.4 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
2.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ	2.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและ ความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ก่อนการตรวจสอบ	หลังการตรวจสอบ
2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ 2.2.1 จัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ผู้เรียน 2.2.2 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอ โครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น 2.2.3 ประสานงานความร่วมมือและดำเนิน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2.2.4 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับชุมชน 2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ 2.2.1 จัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ผู้เรียน 2.2.2 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอ โครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น 2.2.3 ประสานงานความร่วมมือและดำเนิน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2.2.4 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับชุมชน 2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

จากตารางที่ 21 แสดงผลการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังจากการตรวจสอบพบว่า องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า องค์ประกอบที่ 4 มีความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ คณะกรรมการแต่ละคณะจะต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ควรให้ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็นประธานกรรมการ และคณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ควรปรับให้รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ

โดยสรุปจากการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ ผู้ทรงคุณวุฒิมีฉันทามติความเห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีความเหมาะสม และได้ให้ข้อเสนอแนะให้ผู้วิจัยไปปรับปรุง แก้ไขรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ให้ถูกต้อง สมบูรณ์ต่อไป

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้วิจัยได้ปรับปรุง แก้ไขแล้ว พร้อมทั้งจะนำไปประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และนำไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป รูปแบบที่สมบูรณ์ดังแสดงในภาพที่ 5

**รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก**

<p>องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p>	<p>องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p>	<p>องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p>	<p>องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p>	
<p>1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น</p>	<p>ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผลตามแผนพัฒนา</p>	<p>1. การพัฒนาความรู้และทักษะ</p> <p>2. การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>3. การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี</p> <p>4. การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>5. การพัฒนาเจตคติ / คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p>	<p>4.1 คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็นประธานกรรมการ 2. ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ 3. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 4. ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 1 คน) 5. ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 6. รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ <p>หน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2. ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 3. ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 4. กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 	<p>4.2 คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ 2. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 3. ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 4. ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 5. รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ <p>หน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น 3. ประสานงานความร่วมมือและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 4. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับชุมชน 5. รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

ภาพที่ 5 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังจากผ่านการตรวจสอบด้านความเหมาะสมจากคณะผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันวิพากษ์ เสนอแนะและให้ปรับปรุง ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้ว มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

4. เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล รายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย

- 1.1 วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 จัดประชุมครูในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 การแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน
- 1.4 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
- 1.5 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
- 1.6 การกำหนดพันธกิจและแนวทางการดำเนินงาน
- 1.7 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.8 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.9 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย

- 2.1 จัดอบรมครู ทำแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผล
- 2.2 การจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน
- 2.3 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 2.3 การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา

2.4 การจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย

- 3.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน
- 3.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
- 3.3 สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ
- 3.4 กระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
- 3.5 การนิเทศการปฏิบัติตามแผน

ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย

- 4.1 การวางกรอบการประเมิน
- 4.2 การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ
- 4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.5 การแปลความหมาย

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การพัฒนาความรู้และทักษะ ประกอบด้วย

- 3.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ
- 3.1.2 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง
- 3.1.3 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย
- 3.1.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ

3.2 พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ประกอบด้วย

- 3.2.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง
- 3.2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียน การทำรายงาน
- 3.2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอผลงาน
- 3.2.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้และสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ
- 3.2.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมในการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร

3.3 พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย

- 3.3.1 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้

- 3.3.2 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต
 - 3.3.3 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล
 - 3.3.4 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการรับ-ส่งข้อมูลทางอีเมล
 - 3.4 พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย
 - 3.4.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม
 - 3.4.2 ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - 3.4.3 ฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น
 - 3.4.4 ฝึกให้รับบทบาทแต่ละหน้าที่ในการทำงานกลุ่ม
 - 3.5 พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย
 - 3.5.1 ฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย
 - 3.5.2 จัดกิจกรรมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม
 - 3.5.3 จัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความสนใจใฝ่รู้ และความสามัคคี เป็นต้น
- องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
- คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหาร เพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน รายละเอียดดังนี้
1. คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
 - 1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็นประธานกรรมการ
 - 1.1.2 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ
 - 1.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
 - 1.1.4 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 1 คน)
 - 1.1.5 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
 - 1.1.6 รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ
 - 1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ
 - 1.2.1 กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
 - 1.2.2 ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
 - 1.2.3 ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
 - 1.2.4 กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
 2. คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
 - 2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

- 2.1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ
 2.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
 2.1.3 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
 2.1.4 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
 2.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ

- 2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ
 2.2.1 จัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
 2.2.2 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานเสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติตามลำดับขั้น
 2.2.3 ประสานงานความร่วมมือและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
 2.2.4 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับชุมชน
 2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

2.3 ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยการใช้แบบประเมิน

การประเมินคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ประเมินด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) โดยการใช้แบบประเมิน ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 22-25

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 12)

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.77	0.47	มากที่สุด	4.35	0.58	มาก
2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.76	0.49	มากที่สุด	4.37	0.64	มาก
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา	4.65	0.67	มากที่สุด	4.51	0.66	มาก

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ						
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4.15	0.77	มาก	4.72	0.64	มากที่สุด
รวม	4.58	0.38	มากที่สุด	4.49	0.30	มาก

จากตารางที่ 22 แสดงว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($n = 12$)

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.79	0.56	มากที่สุด	4.67	0.46	มากที่สุด
ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร	4.35	0.77	มาก	4.22	0.67	มาก
ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน	4.67	0.59	มากที่สุด	4.50	0.61	มาก
ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล	4.72	0.46	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
รวม	4.63	0.34	มากที่สุด	4.49	0.42	มาก

จากตารางที่ 23 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($n = 12$)

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาความรู้และทักษะ	4.27	0.76	มาก	4.25	0.78	มาก
2. พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร	4.25	0.78	มาก	4.23	0.73	มาก
3. พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.55	0.64	มากที่สุด	4.58	0.72	มากที่สุด
4. พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.83	0.78	มาก	3.78	0.73	มาก

5. พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	4.57	0.73	มากที่สุด	4.36	0.66	มาก
รวม	4.29	0.34	มาก	4.24	0.27	มาก

จากตารางที่ 24 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ($n = 12$)

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	4.47	0.73	มาก	4.72	0.47	มากที่สุด
2. หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	4.54	0.88	มากที่สุด	3.82	0.65	มาก
3. คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	4.72	0.46	มากที่สุด	4.50	0.51	มาก
4. หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	4.66	0.47	มากที่สุด	4.52	0.57	มากที่สุด
รวม	4.60	0.26	มากที่สุด	4.39	0.32	มาก

จากตารางที่ 25 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก พบว่า ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ทุกองค์ประกอบ

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ผลจากการทดลองใช้รูปแบบ โดยการดำเนินการตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และกิจกรรมของโครงการเพื่อทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 5 โครงการ ดำเนินการดังนี้

3.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.1.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปรากฏผลดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่ และหน่วยงาน/ชุมชน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการ และวิชาชีพร่วมกับชุมชน		
1. เพศ		
ชาย	48	58.54
หญิง	34	41.46
รวม	82	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	37	45.12
30 – 39 ปี	13	15.85
40 – 49 ปี	28	34.15
50 – ปี ขึ้นไป	4	4.88
รวม	82	100

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	32	39.02
ผู้เรียน	30	36.59
ชุมชน	20	24.39
รวม	82	100
4. หน่วยงาน/ชุมชน		
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก	62	75.61
ชุมชน	20	24.39
รวม	82	100
โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น และ สถานประกอบการในชุมชน		
1. เพศ		
ชาย	39	54.17
หญิง	33	45.83
รวม	72	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	35	48.61
30 – 39 ปี	11	15.28
40 – 49 ปี	21	29.17
50 – ปี ขึ้นไป	5	06.94
รวม	72	100
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	22	30.56
ผู้เรียน	30	41.67
ชุมชน	20	27.77
รวม	72	100
4. หน่วยงาน/ชุมชน		
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก	52	72.22

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชุมชน	20	27.78
รวม	72	100
โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก		
1. เพศ		
ชาย	43	52.44
หญิง	39	47.56
รวม	82	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	36	43.90
30 – 39 ปี	14	17.07
40 – 49 ปี	29	35.37
50 – ปี ขึ้นไป	3	03.66
รวม	82	100
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	32	39.02
ผู้เรียน	30	36.59
ชุมชน	20	24.39
รวม	82	100
4. หน่วยงาน/ชุมชน		
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก	62	75.61
ชุมชน	20	24.39
รวม	82	100
โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อ การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน		
1. เพศ		
ชาย	48	58.54

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	34	41.46
รวม	82	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	35	42.68
30 – 39 ปี	13	15.85
40 – 49 ปี	30	36.59
50 – ปี ขึ้นไป	4	4.88
รวม	82	100
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	32	39.02
ผู้เรียน	30	36.59
ชุมชน	20	24.39
รวม	82	100
4. หน่วยงาน/ชุมชน		
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก	62	75.61
ชุมชน	20	24.39
รวม	82	100
โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน		
1. เพศ		
ชาย	37	51.39
หญิง	35	48.61
รวม	72	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	36	50.00
30 – 39 ปี	10	13.89
40 – 49 ปี	23	31.94

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
50 – ปี ขึ้นไป	3	04.17
รวม	72	100
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	22	30.55
ผู้เรียน	30	41.67
ชุมชน	20	27.78
รวม	72	100
4. หน่วยงาน/ชุมชน		
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก	52	72.22
ชุมชน	20	27.78
รวม	72	100

จากตารางที่ 26 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนา และบริการวิชาการ และวิชาชีพร่วมกับชุมชน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 58.54) อายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 45.12) ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน (ร้อยละ 39.02) หน่วยงานเป็นวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (ร้อยละ 75.61) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น และสถานประกอบการในชุมชน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 54.17) อายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 30.56) หน่วยงานเป็นวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (ร้อยละ 72.22) โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 52.4) อายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 43.90) ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน (ร้อยละ 33.02) หน่วยงานเป็นวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (ร้อยละ 75.61) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 58.54) อายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 42.68) ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน (ร้อยละ 39.02) หน่วยงานเป็นวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (ร้อยละ 75.61) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 51.39) อายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 50.00) ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน (ร้อยละ 30.55) หน่วยงานเป็นวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (ร้อยละ 72.22)

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อ

โครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
	โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน (n = 82)			
1	มีการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	4.41	0.75	มาก
2	การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.52	0.71	มากที่สุด
3	มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.46	0.84	มาก
4	ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม	4.35	0.85	มาก
5	กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน	4.51	0.75	มากที่สุด
6	ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ	4.37	0.78	มาก
7	ผู้เรียนมีจิตอาสาร่วมพัฒนาชุมชนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.74	มากที่สุด
8	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร	4.55	0.78	มากที่สุด
9	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและชุมชน	4.40	0.69	มาก

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
10	โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการ และวิชาชีพร่วมกับชุมชน ทำให้สถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ได้รับประโยชน์จากการดำเนิน โครงการ	4.36	0.77	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.44	0.45	มาก
	โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น และสถานประกอบการในชุมชน (n = 72)			
1	มีการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมการศึกษา ดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถาน ประกอบการร่วมกับชุมชน	4.45	0.78	มาก
2	การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้งโครงการ สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.54	0.76	มากที่สุด
3	มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูล ของกิจกรรมภายใต้งโครงการ	4.46	0.81	มาก
4	ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม	4.43	0.85	มาก
5	กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้งโครงการเกิดจากการระดม ความคิดของชุมชนและสถานประกอบการ	4.47	0.71	มาก
6	ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการ ดำเนินงานของกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ	4.40	0.78	มาก
7	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตาม หลักสูตร	4.53	0.88	มากที่สุด
8	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตรงตามความต้องการของสถาน ประกอบการ และชุมชน	4.38	0.75	มาก
9	โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและ สถานประกอบการในชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้รับ ความรู้และประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ใน ชุมชนและสถานประกอบการ	4.55	0.65	มากที่สุด

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
10	โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและ สถานประกอบการในชุมชน ทำให้สถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ได้รับประโยชน์จากการ ดำเนินโครงการ	4.49	0.75	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.47	0.51	มาก
	โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 82)			
1	ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผน ดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.35	0.74	มาก
2	การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.51	0.72	มากที่สุด
3	มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูล ของกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.42	0.81	มาก
4	ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม	4.47	0.71	มาก
5	กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดม ความคิดของชุมชน หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และสถานประกอบการ	4.53	0.75	มากที่สุด
6	ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการ ดำเนินงานของกิจกรรมภายใต้โครงการให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียทราบ	4.41	0.73	มาก
7	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตาม หลักสูตร	4.52	0.65	มากที่สุด
8	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตรงตามความต้องการของสถาน ประกอบการ และชุมชน	4.48	0.82	มาก

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
9	โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และ ประสบการณ์ที่หลากหลาย	4.35	0.69	มาก
10	โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ใน ชุมชนมีความสนใจและให้ความร่วมมือ	4.57	0.75	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.46	0.37	มาก
	โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 82)			
1	ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผน ดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.53	0.87	มากที่สุด
2	การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการ สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.31	0.74	มาก
3	มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูล ของกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.37	0.81	มาก
4	กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดม ความคิดของชุมชนร่วมกับสถานศึกษา	4.53	0.72	มากที่สุด
5	ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการ ดำเนินงานของกิจกรรมภายใต้โครงการให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียทราบ	4.42	0.68	มาก
6	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตาม หลักสูตร	4.54	0.77	มากที่สุด
7	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และชุมชน	4.46	0.78	มาก

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
8	โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน มีการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.35	0.62	มาก
9	ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม	4.34	0.71	มาก
10	โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนชุมชน และสถานประกอบการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ	4.42	0.65	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.42	0.47	มาก
	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่งคนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน (n = 72)			
1	มีการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	4.35	0.85	มาก
2	การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.51	0.76	มากที่สุด
3	มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.47	0.81	มาก
4	ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมของโครงการมีความเหมาะสม	4.45	0.75	มาก
5	กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการ เกิดจากการระดมความคิดของชุมชนร่วมกับสถานศึกษา	4.50	0.71	มาก
6	ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมภายใต้โครงการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ	4.39	0.68	มาก
7	ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชนตามเป้าหมายของโครงการ	4.50	0.77	มาก
8	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร	4.52	0.78	มากที่สุด

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
9	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และชุมชน	4.35	0.63	มาก
10	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน มีการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.34	0.64	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.43	0.47	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม 5 โครงการ	4.44	0.43	มาก

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายโครงการ พบว่าโครงการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาได้แก่ โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

3.2 ผลการศึกษาการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

3.2.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนปรากฏผลดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	81	54.00
หญิง	69	46.00

รวม	150	100
2. ระดับการศึกษา		
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	150	100
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	-	-
รวม	150	100

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 54.00) และ เพศหญิง (ร้อยละ 46.00) ระดับการศึกษา เป็นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทุกคน (ร้อยละ 100)

3.2.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ ทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ปรากฏดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติ ของผู้เรียนเกี่ยวกับ สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน (n = 150)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ผลการเรียนรู้ /ปฏิบัติ
การพัฒนาความรู้และทักษะ				
1	ได้รับความรู้ใหม่เกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาที่เรียนและ ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในรายวิชานั้น	4.43	0.71	มาก
2	มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการศึกษา เรียนรู้การประกอบอาชีพให้ประสบ ความสำเร็จ	4.15	0.76	มาก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ผลการเรียนรู้ /ปฏิบัติ
3	มีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	4.25	0.83	มาก
4	ได้รับการอบรมและพัฒนากระบวนการคิดโดยใช้ เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้	4.40	0.82	มาก
5	มีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อการทำงานและการ แก้ไขปัญหา	4.37	0.73	มาก
6	มีความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากการฝึกปฏิบัติงานใน สถานการณ์จริง	4.46	0.76	มาก
รวม		4.34	0.31	มาก
การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร				
7	มีความสามารถในการพูด การฟัง การตั้งใจ และการ โน้มน้าวผู้อื่น	4.37	0.88	มาก
8	มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียน เพื่อการ สื่อสารที่ถูกต้อง	4.41	0.79	มาก
9	มีทักษะในการวิเคราะห์สื่อ ใช้สื่อ และผลิตสื่อได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.45	0.77	มาก
10	มีความสามารถในการเขียน การทำรายงาน และการ นำเสนอผลงาน	4.38	0.85	มาก
รวม		4.40	0.42	มาก
การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี				
11	สามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ตได้	4.46	0.85	มาก
12	สามารถจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์ได้	4.37	0.78	มาก
13	สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งาน การ คิดคำนวณและการนำเสนอผลงานได้	4.45	0.95	มาก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ผลการเรียนรู้ /ปฏิบัติ
14	สามารถสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้ สำหรับงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบได้	4.19	0.87	มาก
รวม		4.36	0.43	มาก
การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น				
15	วางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.47	0.78	มาก
16	มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.43	0.65	มาก
17	เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	4.41	0.48	มาก
18	สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายในการ ทำงานกลุ่มได้	4.38	0.67	มาก
รวม		4.42	0.51	มาก
การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์				
19	ปฏิบัติงานโดยยึดตามกติกา ข้อตกลง/กฎ/ระเบียบที่ กำหนดไว้	4.38	0.87	มาก
20	มีความเสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญาในการ ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม	4.41	0.81	มาก
21	มีจิตอาสา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	3.92	0.75	มาก
22	อนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทย อันงดงาม	4.45	0.68	มาก
23	ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามกำหนด โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	4.44	0.56	มาก
รวม		4.32	0.45	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.37	0.41	มาก

จากตารางที่ 29 แสดงว่า การศึกษาการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้
โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาได้แก่ การพัฒนา
ความสามารถในการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.40$) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.36$)
การพัฒนาความรู้และทักษะ ($\bar{X} = 4.34$) และการพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.32$)
ตามลำดับ

**ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก**

ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วม

ของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดำเนินการดังนี้

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปรากฏผลดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และ
ปฏิบัติหน้าที่/สังกัดหน่วยงาน (n = 65)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	38	58.46
หญิง	27	41.54
รวม	65	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	11	16.92
30 – 39 ปี	29	44.62
40 – 49 ปี	18	27.69
50 – ปี ขึ้นไป	7	10.77
รวม	65	100

ตารางที่ 30 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. วุฒิมัธยมศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	21.53
ปริญญาตรี	48	73.85
สูงกว่าปริญญาตรี	3	4.62
รวม	65	100
4. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	25	38.46
ชุมชน	40	61.54
รวม	65	100

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 58.46) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 41.54) ส่วนใหญ่มีอายุ 30-39 ปี (ร้อยละ 44.62) รองลงมาอายุ 40-49 (ร้อยละ 27.69) วุฒิมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี (73.85) สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นชุมชน (ร้อยละ 29.82)

4.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยนำเสนอใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน สรุปเป็นภาพรวมในตารางที่ 31 และนำเสนอเป็นรายด้านในตารางที่ 32-35

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยภาพรวม (n = 25)

ด้านที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.25	0.34	มาก
2	กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.38	0.27	มาก
3	ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.28	0.26	มาก
4	คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.23	0.34	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.29	0.17	มาก

จากตารางที่ 31 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.38$) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.28$) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.25$) และคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
(n = 25)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	มีการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.25	0.77	มาก
2	ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.20	0.78	มาก

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
3	ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.35	0.76	มาก
4	ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.10	0.76	มาก
5	ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	4.15	0.79	มาก
6	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4.45	0.74	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.25	0.37	มาก

จากตารางที่ 32 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ($\bar{X} = 4.35$) และ มีการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
(n = 25)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนมีขั้นตอนที่เหมาะสมและการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.65	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
2	สถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพผู้เรียน	4.60	0.50	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีการจัดองค์กรโดยการจัดบุคลากรใน ตำแหน่งงานได้อย่างเหมาะสม	4.62	0.50	มากที่สุด
4	มีการดำเนินงานปฏิบัติการตามแผนการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.55	0.61	มากที่สุด
5	ประสานหน่วยงาน/องค์กรชุมชนที่เป็นแหล่งวิชาการ และแหล่งทุนเพื่อการให้ความช่วยเหลือ	4.15	0.81	มาก
6	มีการสื่อสาร การประสานงานและการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจในการทำงาน	3.90	0.85	มาก
7	มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	4.20	0.89	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.38	0.27	มาก

จากตารางที่ 33 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนมีขั้นตอนที่เหมาะสมและการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดองค์กรโดยการจัดบุคลากรในตำแหน่งงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.62$) และ สถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.60$) ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
(n = 25)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุข กับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติงาน ในสถานการณ์จริง	4.40	0.78	มาก
2	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ	4.35	0.84	มาก
3	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และ การเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง	4.25	0.75	มาก
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้และสื่อสารด้วย ภาษาต่างประเทศ	4.45	0.67	มาก
5	ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้	4.42	0.61	มาก
6	ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต และมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล	4.48	0.59	มาก
7	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีการ ทำงานเป็นทีม	3.65	0.58	มาก
8	ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วย ความปลอดภัย	4.25	0.81	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.28	0.24	มาก

จากตารางที่ 34 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของ
ผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านขอข่ายการพัฒนาสมรรถนะ
วิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต และมีทักษะในการ
สืบค้นข้อมูล ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้และสื่อสารด้วยภาษา
ต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.45$) และฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและ
จัดทำรายงานต่าง ๆ ได้ ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
(n = 25)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
-----	--------	-----------	------	-------

				ความคิดเห็น
1	ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	4.35	0.81	มาก
2	คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วยบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชน	4.10	0.79	มาก
3	มีคณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ที่มีคุณภาพ	4.20	0.77	มาก
4	คณะกรรมการแต่ละคณะมีคุณสมบัติและจำนวนที่เหมาะสม	4.00	0.72	มาก
5	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละคณะมีความเหมาะสมและครอบคลุม	4.45	0.69	มาก
6	คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	4.30	0.73	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.23	0.34	มาก

จากตารางที่ 35 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละคณะมีความเหมาะสมและครอบคลุม ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา ได้แก่ ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.35$) และ คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยนำเสนอใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน สรุปเป็นภาพรวมในตารางที่ 36 และนำเสนอเป็นรายด้านในตารางที่ 37- 40

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา

สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
โดยภาพรวม
(n = 20)

ด้านที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.24	0.34	มาก
2	ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.58	0.27	มากที่สุด
3	ด้านข้อบ่งชี้การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.37	0.26	มาก
4	ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	4.23	0.34	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.36	0.17	มาก

จากตารางที่ 36 แสดงว่า ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.58$) ด้านข้อบ่งชี้การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.37$) ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.24$) และด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
(n = 20)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	มีการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.25	0.75	มาก
2	ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.20	0.78	มาก
3	ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.30	0.76	มาก
4	ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะ	4.10	0.66	มาก

5	วิชาชีพของผู้เรียน ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐาน คุณวุฒิวิชาชีพศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	4.15	0.79	มาก
6	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4.45	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.24	0.37	มาก

จากตารางที่ 37 แสดงว่า ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เป็นโครงการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพมากขึ้น ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ($\bar{X} = 4.30$) และ มีการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
(n = 20)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนมีขั้นตอนที่เหมาะสมและการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.15	0.49	มาก
2	สถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	4.62	0.50	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีการจัดองค์กรโดยการจัดบุคลากรในตำแหน่งงานได้อย่างเหมาะสม	4.35	0.50	มาก
4	มีการดำเนินงานปฏิบัติการตามแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	4.45	0.61	มาก
5	ประสานหน่วยงาน/องค์กรชุมชนที่เป็นแหล่งวิชาการและแหล่งทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือ	4.58	0.81	มากที่สุด
6	มีการสื่อสาร การประสานงานและการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงาน	4.56	0.85	มากที่สุด
7	มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและมี	4.37	0.89	มาก

ประสิทธิภาพ			
ค่าเฉลี่ยรวม	4.44	0.27	มาก

จากตารางที่ 38 แสดงว่า ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ประสานหน่วยงาน/องค์กรชุมชนที่เป็นแหล่งวิชาการและแหล่งทุนเพื่อการให้ความช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.58$) และสถานศึกษามีการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงานร่วมกับชุมชน ($\bar{X} = 4.56$) ตามลำดับ

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
(n = 20)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง	4.40	0.78	มาก
2	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ	4.35	0.84	มาก
3	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง	4.25	0.75	มาก
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้และสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ	4.45	0.61	มาก
5	ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต และมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล	4.48	0.59	มาก
6	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีการทำงานเป็นทีม	4.38	0.58	มาก
7	ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีความรู้และสร้างความตระหนักรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย	4.25	0.81	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.37	0.24	มาก

จากตารางที่ 39 แสดงว่า ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต และมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้ ($\bar{X} = 4.45$) และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงและในชุมชน ($\bar{X} = 4.40$)

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
(n = 20)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	4.35	0.81	มาก
2	คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วยบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชน	4.10	0.79	มาก
3	มีคณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ที่มีคุณภาพ	4.20	0.77	มาก
4	คณะกรรมการแต่ละคณะมีคุณสมบัติและจำนวนที่เหมาะสม ทำงานร่วมกับชุมชนได้	4.00	0.72	มาก
5	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละคณะมีความเหมาะสมและครอบคลุม	4.45	0.69	มาก
6	คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	4.30	0.73	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.23	0.34	มาก

จากตารางที่ 40 แสดงว่า ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการแต่ละคณะมีความเหมาะสมและครอบคลุม ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา ได้แก่ ชุมชนมีส่วนร่วม เป็นคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.35$) และ คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ ดังตารางที่ 41

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จ การศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
(n = 20)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1	มีความสามารถในการใช้ทักษะวิชาชีพเพื่อการ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	4.42	0.71	มาก
2	มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.55	0.62	มากที่สุด
3	มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียน เพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง	4.38	0.66	มาก
4	มีความสามารถในการพูด การฟัง การจูงใจ และ การโน้มน้าวผู้อื่น	4.41	0.84	มาก
5	สามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ตได้	4.56	0.81	มากที่สุด

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
6	วางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.45	0.75	มาก
7	มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายเป็นอย่างดี	4.52	0.77	มากที่สุด
8	มีความสามารถในการทำงานเป็นที่ร่วมกับเพื่อน ร่วมงานได้	4.53	0.78	มากที่สุด
9	ปฏิบัติงานโดยยึดตามกติกา ข้อตกลง/กฎ/ระเบียบ ที่กำหนดไว้	4.46	0.70	มาก
10	มีความเสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญาในการ ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม	4.41	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.47	0.51	มาก

จากตารางที่ 41 แสดงว่า ความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาได้แก่ มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) และมีความสามารถในการทำงานเป็นที่ร่วมกับเพื่อนร่วมงานได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$)

4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของผู้เรียนจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สรุปรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประจำปีการศึกษา 2560 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2561 หลังการใช้รูปแบบดังรายละเอียดในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 สรุปผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ปีการศึกษา 2560	ปีการศึกษา 2561	เพิ่มขึ้นร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัย	84.07	94.47	10.40

การอาชีพบ้านตาก ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561			
--	--	--	--

ที่มา: งานวัดผลวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561)

4.5 เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สรุปเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ
วิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดังตารางที่ 43

ตารางที่ 43 เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของ
ผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ลำดับ	รางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานผู้มอบ	วันที่ได้รับ	รองรอย/ หลักฐาน
1	ได้รับรางวัล ระดับเหรียญทอง ประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็น หน่วยมาตรฐานดีเด่นองค์กรนัก วิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับภาค ภาคเหนือ	สำนักงาน คณะกรรมการการ อาชีวศึกษา	7 ธ.ค. 2561	เกียรติบัตร
2	ได้รับรางวัล ระดับดีเลิศ ผลการ เบิกจ่าย ร้อยละ 100	สำนักงานจังหวัดตาก	1 ต.ค. 2561	ประกาศนียบัตร

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ลำดับ	รางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานผู้มอบ	วันที่ได้รับ	รองรอย/ หลักฐาน
3	ได้เข้าร่วมเป็นสถานศึกษาเครือข่ายการเรียนรู้แบบ STEAM ในโครงการ “ล้านนาตาก เรียนรู้วิทย์ คิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างเทคโนโลยี (RMUTL-STEAM) ภายใต้โครงการพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษาพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก	17 ส.ค. 2561	เกียรติบัตร
4	นางสาวกัมชราพร ยกยิ่ง ได้เข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาให้ความรู้ในการขับเคลื่อนสู่พลอดภัย สร้างวินัยจราจร ให้แก่เยาวชนและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านตาก	เทศบาลตำบลบ้านตาก	17 ส.ค. 2561	เกียรติบัตร
5	ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับที่ 2 การคัดเลือกสถานศึกษาเครือข่ายดีเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STEAM ในโครงการ “ล้านนาตาก เรียนรู้วิทย์ คิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างเทคโนโลยี (RMUTL-STEAM) ภายใต้โครงการพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษาพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก	17 ส.ค. 2561	เกียรติบัตร
6	นายสันติ คำไหว ครูที่ปรึกษาโครงการเรื่อง เครื่องมือช่วยประกอบยางรถจักรยานยนต์ V.2 ได้รับรางวัลเหรียญทองแดง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง การประกวดโครงการวิทยาศาสตร์ อาชีวศึกษาระดับภาค ภาคเหนือ	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	3 ส.ค. 2561	เกียรติบัตร

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ลำดับ	รางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานผู้มอบ	วันที่ได้รับ	รองรอย/ หลักฐาน
7	นายธนพล จวรรณะ ได้ผ่านการฝึก	วิทยาลัยการอาชีพ	14 ก.ย. 2561	ประกาศนียบัตร

	ประสบการณ์ตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระหว่างวันที่ 30 ต.ค. 2560 ถึงวันที่ 14 ก.ย. 2561	บ้านตาก		
8	นายณัฐพงษ์ ไทยพานิช ครูที่ปรึกษา ผู้เข้าร่วม ประเภทที่ 10 สิ่งประดิษฐ์ ด้านนวัตกรรมซอฟต์แวร์และระบบ สมองฝังตัว ในงาน “สุดยอด นวัตกรรมอาชีวศึกษา” การประกวด สิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ ระดับ อาชีวศึกษาภาค ภาคเหนือ	สำนักงาน คณะกรรมการการ อาชีวศึกษา	7 ม.ค. 2561	เกียรติบัตร
9	นางสาวธัญญาภรณ์ ไมตรีจิตร ได้เข้า ร่วมกิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหา กฎหมายเนื่องในวันรพี ประจำปี 2561 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ศาลเยาวชนและ ครอบครัวจังหวัดตาก	7 ส.ค. 2561	เกียรติบัตร
10	นายสหภาพ เสนตัน ได้รับรางวัล ชมเชย ในการแข่งขันทักษะฝีมือ ช่างควบคุมหุ่นยนต์เชื่อม (Robot Welding Competition) โครงการ แข่งขันทักษะฝีมือแรงงานช่างเชื่อม ประเทศไทยครั้งที่ 6 ในงาน อินเตอร์แมค 2018	บริษัท อาร์. พ. เอส. ซัพพลาย จำกัด	19 พ.ค. 2561	เกียรติบัตร
11	นายศุภชัย ภูเรือน ได้รับรางวัลชมเชย ในการแข่งขันทักษะฝีมือช่างเชื่อม (Welding Skills Competition) โครงการแข่งขันทักษะฝีมือแรงงาน ช่างเชื่อม ประเทศไทยครั้งที่ 6 ในงานอินเตอร์แมค 2018	บริษัท อาร์. พ. เอส. ซัพพลาย จำกัด	19 พ.ค. 2561	เกียรติบัตร

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ลำดับ	รางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานผู้มอบ	วันที่ได้รับ	ร่องรอย/ หลักฐาน
12	นายพลวัต แดงมัน ได้รับรางวัล ชมเชย ในการแข่งขันทักษะฝีมือ ช่างเชื่อม (Welding Skills Competition) โครงการแข่งขัน ทักษะฝีมือแรงงานช่างเชื่อม ประเทศไทยครั้งที่ 6 ในงาน	บริษัท อาร์. พ. เอส. ซัพพลาย จำกัด	19 พ.ค. 2561	เกียรติบัตร

อินเทอร์เน็ตแมค 2018			
----------------------	--	--	--

จากตารางที่ 43 แสดงว่า เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากหน่วยงานและองค์กรในชุมชน จากการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก พบว่า สถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน ได้รับเกียรติบัตร/รางวัล หลากหลายประเภท ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะที่สำคัญจำนวน 12 รางวัล

4.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

สรุปจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังตารางที่ 44

ตารางที่ 44 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

สาขาวิชา	จำนวนที่สำเร็จการศึกษา	ทำงาน (คน)	ชื่อสถานประกอบการ	ศึกษาต่อ (คน)	รองาน/อื่น ๆ (คน)
1. เทคนิคโลหะ ระดับ ปวส.	7	2	สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน กทม.		5 (ติดตามเกษตร)
2. ช่างยนต์ ระดับ ปวช.	20			20	
3. ไฟฟ้ากำลัง ระดับ ปวช.	19			19	

ตารางที่ 44 (ต่อ)

สาขาวิชา	จำนวน ที่สำเร็จ การศึกษา	ทำงาน (คน)	ชื่อสถานประกอบการ	ศึกษา ต่อ (คน)	รองงาน/อื่น ๆ (คน)
4. ช่างเชื่อมโลหะ ระดับ ปวช.	12			12	
5. การบัญชี ระดับ ปวช.	27	1 3	1. บริษัทประกันภัย 2. บริษัทในจังหวัด ชลบุรี	16	7 (รองงาน)
6. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับ ปวช.	5			5	
7. ไฟฟ้ากำลัง ระดับ ปวส.	18	2 1 2 1 2 1 2 1	1. บริษัทไทยจूरอง เอ็นจิเนอริง จำกัด 2. บริษัท Scn Pyongsan Evolution Co. 3. บริษัทอินฟินิท อัลฟา แคปปิตอล 4. บริษัท พี เอ พี พรอสเพอริตี้ จำกัด 5. บริษัท Nuttapron hydro power 6. บริษัท UACJ (Thailand) Co.,LTD 7. บริษัทธนโรจน์ อัครวิปเมนท์ จำกัด 8. บริษัทอิชายนน์ เทคโนโลยี แอนด์ มีเดีย จำกัด	1	5 (ค้าขายและ รองงาน)

ตารางที่ 44 (ต่อ)

สาขาวิชา	จำนวน ที่สำเร็จ การศึกษา	ทำงาน (คน)	ชื่อสถานประกอบการ	ศึกษา ต่อ (คน)	รองงาน/อื่น ๆ (คน)
8. การบัญชี ระดับ ปวส.	10	3 7	1. บิ๊กซี 2. กรุงเทพมหานคร		
9. เทคนิคเครื่องกล ระดับ ปวส.	16	2 1 2 3	1. บริษัทบริดตัน act โรบินสันแม่สอด 2. บริษัทนิสสัน มอเตอร์ประเทศไทย จำกัด 3. ช่างติดตั้งปั้มน้ำมัน คัลเท็กซ์ 4. ช่างเซอร์วิส จังหวัด สมุทรปราการ	2	6 (รองงาน/ติด ทหารเกณฑ์)
รวม	134	36		75	23
ร้อยละ		26.86		55.98	17.16

จากตารางที่ 44 แสดงผลการรายงานจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า จากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 134 คน มีงานทำในสถานประกอบการ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.86 ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 55.98 และรองงาน/อื่น ๆ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.16

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

วิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 33 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

2. การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยนำข้อมูลจากผลการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มาประกอบการร่างรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบ จำนวน 18 คน และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ด้วยแบบประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

3. การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้ดำเนินการทดลองตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และกิจกรรมภายใต้

โครงการทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 5 โครงการ ทดลองกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินการตามโครงการ จำนวน 382 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา จากนั้นศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทั้ง 5 โครงการที่ใช้ทดลองรูปแบบและศึกษาการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

4. การประเมินผลรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประกอบด้วย

4.1 ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากเกี่ยวกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.2 ศึกษาความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชุมชน จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.3 ศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชุมชน จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.4 ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนภายหลังการใช้รูปแบบ แหล่งข้อมูลจากงานวัดผลและประเมินผล วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.5 การรายงานเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แหล่งข้อมูลจากงานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

4.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1.1 ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้วยแบบสอบถาม พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหา

น้อย ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การพัฒนาความรู้และทักษะ และการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้วยการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้ 1. ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2. ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล 3. ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4. ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน พบว่า ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน มีองค์ประกอบของคณะกรรมการและหน้าที่ของคณะกรรมการ

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สรุปได้ดังนี้

รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย

1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ

4) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน

ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ
- 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร
- 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย

- 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
- 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน และรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายโครงการ พบว่า โครงการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชนอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากอยู่ในระดับมาก และโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชนอยู่ในระดับมาก

3.2 ผลการศึกษากการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รองลงมาได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การพัฒนาความรู้และทักษะ และการพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามลำดับ

4. ผลการประเมินผลรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

4.2 ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ รองลงมาได้แก่ มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับเพื่อนร่วมงานได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของผู้เรียนจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.40

4.5 เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก พบว่า สถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน ได้รับเกียรติบัตร/รางวัล หลากหลายประเภท ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะที่สำคัญจำนวน 12 รางวัล

4.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 36 คน จากผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2561 จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 26.86

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ที่นำเสนอข้างต้นผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลในประเด็นหลักที่สำคัญตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ที่พบว่าโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยังให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ไม่มากเท่าที่ควร

จึงควรต้องให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนรู้หรือหาวิธีการเข้าไปหาชุมชน เพื่อใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของผู้เรียนและต้องสร้างความสัมพันธ์ในแทบทุกเรื่องกับชุมชนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเรื่องนี้เป็นนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560: 17-19) ที่จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะทาง มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะทาง มีหลักสูตรฐานสมรรถนะในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ จัดการศึกษานานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ หรือสะเต็มศึกษา ใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ มีภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพที่จัดการอาชีวศึกษารวมกับสถานศึกษา เพื่อพัฒนากำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2560) ที่กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษานับเป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วนที่จำเป็น ต้องมีการดำเนินการกันอย่างจริงจังในทุกองค์ประกอบ โดยเฉพาะในองค์ประกอบที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์และคุณภาพของผู้เรียน ครู หลักสูตรการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล จากการศึกษาสภาพปัญหาความต้องการจากเอกสาร ผลงานวิจัย การรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้เรียนในทุกระดับการศึกษาด้วยคุณภาพทั้งทางด้านการนำความรู้และทักษะที่ตนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งก็คือ “ความสามารถเชิงสมรรถนะ” นั่นเอง “สมรรถนะ” เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของบุคคลในการประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะต่าง ๆ ในการทำงาน การใช้ชีวิตและการแก้ปัญหา เป็นคุณสมบัติที่สามารถทำนายความสำเร็จในการทำงานได้ดีกว่าเชาว์ปัญญา (Intelligence) สมรรถนะจึงควรจะเป็นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการเรียนรู้ เพราะเป็นความสามารถในระดับใช้การได้ในชีวิต ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดมสิน คันธภูมิ (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก พบว่า 1. ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ได้แก่ 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

ของผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2. ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า ชั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ชั้นที่ 2 การจัดองค์กร ชั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ชั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล 3. ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4. ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน พบว่า ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ซึ่งผลจากการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดังกล่าว โดยเฉพาะด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน พบว่า 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยขอบข่ายการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน มีความครอบคลุมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปและด้านสมรรถนะวิชาชีพ และผู้วิจัยได้นำไปเป็นองค์ประกอบสำคัญใน 4 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ซึ่งสอดคล้องกับ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 (2556 : 25-28) ที่ได้ประกาศคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปและด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับ ชาญชัย อาจิณสมอาจารย์ (2548: 40-42) ที่กล่าวว่า ความสำคัญหรือประโยชน์ที่สถานศึกษาจะได้รับจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมถ้าดำเนินงานโดยประสบความสำเร็จ กระบวนการกลยุทธ์แบบมีส่วนร่วมสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาการบริหารบางอย่างได้โดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) ความกระฉับในจุดประสงค์/เป้าหมายที่ทำให้จำกัดความอย่างชัดเจน 2) มีความผูกพันและการประสานงานมากขึ้นต่อการตัดสินใจ เป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับสามารถใช้เพื่อประสานการตัดสินใจและการกระทำของครูและผู้บริหารในขอบข่ายจำนวนหนึ่ง 3) การแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกันให้กลไกสำหรับแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานหรือเอกบุคคลขององค์การ 4) ความสามารถในการปรับตัวสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เป้าหมายที่ตัดสินใจร่วมกันช่วยเพิ่มความสามารถขององค์การเพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และ 5) ปรับปรุงใหม่ กระบวนการตั้งเป้าหมายแบบมีส่วนร่วมให้โอกาสอย่างต่อเนื่องในการปรับปรุงระดับพนักงานขององค์การเสียใหม่ โดยใช้การประเมินเพื่อความเป็นเลิศ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณภิญรัตน์ ทัพทวา (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อ

ยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า แนวทางในการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนควรจัดการประชุมและดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดทำวิทยากรท้องถิ่นซึ่งได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากผู้ปกครองและชุมชน ด้านการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนควรจัดการประชุมร่วมกันแจ้งงบประมาณที่ได้รับ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรจัดการประชุมร่วมกัน มอบหมายงานให้เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อบรมสัมมนาศึกษาดูงาน ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรจัดการประชุมและกิจกรรมประสานสัมพันธ์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสนับสนุน ส่งเสริมการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายตามองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน จากผลการวิจัยพบว่า 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ 4) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งผลการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนารูปแบบควรระบุวัตถุประสงค์ของรูปแบบหรือจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ไว้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ คีเวส (Keeves, 1988: 561-565) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบโดยสรุปควรประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบลักษณะเป็นแนวความคิดภาพรวมที่ใช้ในการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการและกิจกรรมการดำเนินงานในลักษณะของความสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่อง 2) จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของรูปแบบ มีลักษณะเป็นข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดผลในแต่ละกิจกรรมหรือวิธีการในรูปแบบ โดยสามารถตรวจวัดและประเมินผลได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ เลขาธิการสภาการศึกษา (2549) ที่ได้สรุปไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบมีอยู่ 2 ส่วน คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) กลไกของรูปแบบซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการทำหน้าที่ของรูปแบบเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ เบญญาภา คงมาลัย (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของ นิสิต นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ และกระบวนการจัดกิจกรรม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน จากผลการวิจัยพบว่า ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 2 การจัด องค์การเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและ ประเมินผล ซึ่งผลการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ได้ดำเนินการ อย่างเป็นขั้นตอนและมีระบบ โดยใช้หลักการบริหารหรือการพัฒนาตามวงจรเดมมิง (PDCA) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2551 : 180-190) ที่กล่าวว่า วงจรเดมมิงมีความ เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยตรง เป็นการนำมาใช้ในการพัฒนาหรือการ บริหารงานในวงการศึกษาให้มีคุณภาพ แนวคิดของวงจรมี ดร.วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ท เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็น คนแรกในปี ค.ศ. 1939 และ ดร.เอ็ดวาร์ด เดมมิง เป็นผู้นำมาเผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี ค.ศ. 1950 จน เป็นที่เผยแพร่หลายในชื่อ วัฏจักรเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจรคุณภาพ หรือวัฏจักรแห่งการบริหาร คุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan – P) ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ ตามแผน (Do – D) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check – C) และขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง (ACT – A) และการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบที่มีกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน สอดคล้อง กับแนวคิดของ คีเวส (Keeves, 1988: 561-565) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบโดยสรุปควร ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบลักษณะเป็นแนวความคิดภาพรวมที่ใช้ในการกำหนดกระบวนการ หรือวิธีการและกิจกรรมการดำเนินงานในลักษณะของความสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่อง 2) จุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายของรูปแบบ มีลักษณะเป็นข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดผลในแต่ละกิจกรรม หรือวิธีการในรูปแบบ โดยสามารถตรวจวัดและประเมินผลได้ และ 3) วิธีการ/กระบวนการของ รูปแบบ มีลักษณะเป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในรูปแบบ โดยเรียงลำดับก่อนหลังและมีความต่อเนื่องกันของกิจกรรมการดำเนินงาน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ บราวน์และโมเบิร์กส์ (Brown and Moberg, 1980: 98) ที่ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (Systems Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ ประกอบด้วยสภาพแวดล้อม (Environment) เทคโนโลยี (Technology) โครงสร้าง (Structure) กระบวนการจัดการ (Management Process) และการตัดสินใจ สิ่งการ (Decision Making) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร มหาวงศ์ (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขต พื้นที่สูง พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย หลักการของเครือข่าย ลักษณะของเครือข่าย คณะกรรมการบริหารเครือข่าย ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ กระบวนการบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การประสานงาน การดำเนินงาน และการปรับปรุง

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดมสิน คันธภูมิ (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบ เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ศิษย์เก่า พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ประชาชนชาวบ้าน หน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชน 2) กระบวนการสร้างเครือข่าย 3) ความร่วมมือ 4) องค์ประกอบสำคัญของเครือข่าย และ 5) คุณภาพผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน จากผลการวิจัยพบว่า ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งผลการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ในการกำหนดองค์ประกอบย่อยทั้ง 5 ด้าน มีความครอบคลุมความหมายของสมรรถนะ และสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548 : 59) และ สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ (2547: 48) ที่ได้แบ่งองค์ประกอบของสมรรถนะ และได้อธิบายความหมายของแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น 2) ทักษะ (Skills) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self – Concept) คือ เจตคติค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณะของตนหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น และสอดคล้องกับ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 (2556 : 25-28) ที่ได้กำหนดคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปและด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะ การปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะไปสู่บริบทใหม่ สามารถให้คำแนะนำ แก้ปัญหาเฉพาะด้าน และรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีส่วนร่วมในคณะทำงานหรือมีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ซึ่งการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบในการวิจัยครั้งนี้ที่มีการกำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร มหาวงศ์ (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของเครือข่าย 2) ลักษณะของเครือข่าย 3) คณะกรรมการบริหาร

เครือข่าย 4) ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัทรวรรณ นิลแก้วบรรณวิญญู (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1. กระบวนการสร้างเครือข่าย 2. องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ 3. ขอบข่ายภารกิจงานด้านวิชาการมี 7 ภารกิจคือ 3.1 การพัฒนาหลักสูตร 3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3.3 การพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา 3.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 3.5 การพัฒนาระบบการนิเทศติดตาม 3.6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 3.7 การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน จากผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ซึ่งผลการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการเป็นการบริหารหรือพัฒนาที่เหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน เพราะเป็นการบริหารที่มีการระดมสติปัญญา ความคิดและประสบการณ์ของบุคคลหลายคนหรือหลายฝ่าย เพื่อพิจารณาปัญหาตัดสินใจหรือหาข้อยุติอย่างมีเหตุผลและโดยหลักวิชาการ เป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย มีการกระจายอำนาจ ขจัดความคิดที่เป็นปฏิปักษ์ด้วยการประนีประนอม สอดคล้องกับแนวคิดของ สนธิรัก เทพเรณู (2552) ที่ได้กล่าวว่า การทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือองค์คณะบุคคลหรือการทำงานเป็นกลุ่มเป็นคณะเชื่อกันว่าสามารถสร้างประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการระดมสติปัญญา ความคิดและประสบการณ์ของบุคคลหลายคนเพื่อพิจารณาปัญหาตัดสินใจหรือหาข้อยุติอย่างมีเหตุผลและโดยหลักวิชาการ คณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือดำเนินการอย่างถูกต้องจะมีลักษณะเป็นการกระจายอำนาจจากวิธีหาความคิดเฉลี่ย ขจัดความคิดที่เป็นปฏิปักษ์ด้วยการอภิปรายประนีประนอม และผสมผสาน ตลอดจนเป็นการหาผลลัพธ์แบบประชาธิปไตย และสอดคล้องกับแนวคิดของ พิษณุ ตุลสุข (2548: 29-31) ที่กล่าวถึงการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการว่า เป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการบริหารจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินการด้วย องค์ประกอบของการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ ประกอบด้วย 1) ประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาโดยการคัดเลือกจากกรรมการที่เป็นฝ่ายตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ 2) รองประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาเช่นเดียวกับประธานคณะกรรมการ 3) กรรมการมาจากตัวแทนของฝ่ายต่าง ๆ 4) กรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คนต่อ 1 คณะกรรมการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร มหาวงศ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ

ได้แก่ 1) หลักการของเครือข่าย ประกอบด้วยหลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล และหลักความรับผิดชอบ 2) ลักษณะของเครือข่าย 3) คณะกรรมการบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย คณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษา คณะกรรมการระดับกลุ่มเครือข่าย 4) ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย ความร่วมมือในการใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความร่วมมือการจัดการเรียนรู้และ ความร่วมมือการใช้แหล่งเรียนรู้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 5 โครงการ ที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จากผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานตามโครงการที่ใช้ทดลองรูปแบบทั้ง 5 โครงการ ดำเนินการตามคู่มือการทดลองใช้รูปแบบ มีการเตรียมการ มีรูปแบบ กระบวนการ และขั้นตอนต่าง ๆ ตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากที่พัฒนาขึ้น ซึ่งโครงการทดลองใช้รูปแบบทั้ง 5 โครงการ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยวิธีการที่หลากหลาย อย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน ทั้งร่วมกัน คิดวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมในการประเมินผล สอดคล้องกับแนวคิดของ ศุภกานต์ สายบุญลี (2542: 56); วิจิต นันทสุวรรณและจำนง แรกพิณีจ (2545: 46-47); ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540: 19); ชาติด และคนอื่น ๆ (Shadid and other, 1982: 356) ที่อธิบายขั้นตอนของการมีส่วนร่วมสรุปได้ว่า ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และสอดคล้องกับแนวคิดของ พิณสุตา สิริธรงค์ศรี (2558: 17-19) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ เริ่มมีมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะเมื่อมีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มีเจตนารมณ์ให้การศึกษาเป็นเรื่องของทุกคนและทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยได้บัญญัติไว้ในหลักการจัดการศึกษาประการหนึ่งว่า “ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” และการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดเรื่องเครือข่ายการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทกา วารินทร์ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า หลังการทดลองใช้รูปแบบครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นและมีความพึงพอใจต่อรูปแบบระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัตรชาญ ทองจับ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะแรงงานในสถานประกอบการ พบว่า มี

ความต้องการในระดับมาก ด้านหลักสูตรฝึกอบรมได้ประเมินผลตามรูปแบบของ Kirk Patrick Donald L. ผลการประเมินปฏิกิริยาตอบสนองจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์มาก

3.2 ผลการศึกษาการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้วยกิจกรรมของโครงการซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สมรรถนะที่เกิดขึ้น เป็นความสามารถในการทำงาน เป็นคุณลักษณะที่อยู่ภายในตัวของผู้เรียนและแสดงออกมาโดยการปฏิบัติหรือเรียนรู้จากโครงการดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ แมกคลีแลนด์ (McClelland, 1973 : 80); สเปนเซอร์ (Spencer, 1993 : 112); สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน (2547 : 54) และ ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547 : 48) ที่ได้อธิบายความหมายของสมรรถนะโดยสรุปว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ภายในตัวบุคคลและแสดงออกมา โดยการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีผลงานการปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยมและโดดเด่น ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรม รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบและดำเนินการตามคู่มือการใช้รูปแบบที่มีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของรูปแบบ โดยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพผ่านการตรวจสอบและการประเมินด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความถูกต้องตามหลักการตรวจสอบและประเมินรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ พูลสุข หิงคานนท์ (2551: 53-55) ที่ได้ศึกษาและสรุปว่า การทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์หรือพฤติกรรมศาสตร์ สามารถดำเนินการตรวจสอบรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนการวิจัยทางการศึกษาดำเนินการทดสอบโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือเป็นการวิจัยเชิงปริมาณมากเกินไป บางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนและลึกซึ้งจึงประเมินโดยอาศัยความรู้ของผู้ทรงคุณวุฒิจะช่วยให้การตรวจสอบแบบจำลองทางการศึกษาดำเนินไปได้ด้วยดี และ สอดคล้องกับแนวคิดของ จินตนา ศักดิ์ภู่อารัม (2553: 13-14) ที่ได้สรุปแนวคิดและเสนอการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ว่า 1) การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะดำเนินการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งตามวิจรรณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน 2) การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินที่มีความละเอียดลึกซึ้ง และอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง 3) การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือการประเมิน จะถือว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเที่ยงธรรมและมีดุลยพินิจที่ดี มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาจะเกิดจากประสบการณ์ และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิเอง และ 4) การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วศินี

รุ่งเรือง (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินสมรรถนะผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศา พบว่า สมรรถนะผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสมรรถนะผู้เรียนในแต่ละด้าน โดยรวมพบว่า ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านสมรรถนะวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชาดี โพธิ์ใบงาม (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี พบว่า สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เทียมจันทร์ พานิชย์ ผลิตินชัย (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี ในโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงชายแดน ไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดตาก พบว่า นิสิตมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้านการออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ผู้เรียนยุคใหม่ การพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ยุคใหม่ การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จากผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีการดำเนินการสร้างและพัฒนาตามหลักการและกระบวนการพัฒนารูปแบบอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก การดำเนินการสร้างรูปแบบ การทดลองใช้รูปแบบ และการประเมินผลการใช้รูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ สตรีกลแลนด์ (Strickland, 2006) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปทดลองใช้ (Implement) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเรียกว่า “ADDIE Model” และสอดคล้องกับแนวคิดของ เมียชัน และ คีตอวรี (ธินินาฏ ญ สุนทร. 2551 : 77-78 ; อ้างอิงจาก Meason and Khedourri. 1985) ที่ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 1) รวบรวมปัญหา (Problem formulation) 2) สร้างรูปแบบ (Model construction) 3) ทดสอบรูปแบบ (Testing the model) 4) การนำรูปแบบไปใช้ (Implementation) และ 5) การปรับปรุงรูปแบบ (Model updating) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2552: 13-15) ที่กล่าวถึงกระบวนการหรือขั้นตอนของการพัฒนานวัตกรรมหรือ

รูปแบบว่า เป็นกระบวนการของการวิจัยและพัฒนาซึ่งกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกันตามลำดับ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๆ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ สำนวนสภาพปัจจุบัน ปัญหา หรือความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินนวัตกรรม ขั้นตอนที่ 3 การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรม และขั้นตอนที่ 5 การเผยแพร่นวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทกา วารินทร์ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบระดับมากที่สุด รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร มหาวงศ์ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนพื้นที่สูงมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จากผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมชุมชนมีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมภายใต้โครงการที่ใช้ทดลองรูปแบบ และได้เห็นความสำเร็จของผู้เรียนที่ได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน ทำให้ชุมชนมีความศรัทธาต่อสถานศึกษาและมีความรู้สึกในการจัดการศึกษาและเป็นเจ้าของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2549: 35) ที่ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า 1) ความศรัทธาของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา หากสถานศึกษาสร้างความศรัทธาให้กับชุมชนได้ เช่น ผลการเรียนดี นักเรียนสามารถสอบชิงทุน หรือสอบเข้าสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงได้ สถานศึกษาได้รับรางวัลชนะเลิศ ครูอาจารย์เอาใจใส่ต่อเด็ก สถานศึกษาชนะการประกวดผลงานทางวิชาการ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ชุมชนเกิดความศรัทธาต่อสถานศึกษา 2) ชุมชนมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นเจ้าของสถานศึกษา และต้องมีหน้าที่ต่อสถาบัน ความรู้สึกดังกล่าวมักจะอยู่ในรูปของการเป็นศิษย์เก่า การเป็นบุคคลที่มีส่วนร่วมในการก่อตั้งและทำนุบำรุงสถานศึกษา การเป็นผู้ปกครองนักเรียน ฯลฯ 3) ความคาดหวังของชุมชนต่อสถานศึกษา ได้แก่ ความคาดหวังว่าสถานศึกษาจะสั่งสอนบุตรหลานของเขาให้เป็นคนเก่ง คนดี และคาดหวังให้สถานศึกษามีคุณภาพ ไม่เป็นรองสถานศึกษาอื่น และ 4) ชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีกับสถานศึกษา หากผู้บริหารและครูเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาให้การต้อนรับประชาชนอย่างดี สถานศึกษาเอาใจใส่บุตรหลานของประชาชน ชุมชนก็จะให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาด้วยดี และอาจเป็นเพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เป็นการจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ชุมชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญในการพัฒนา

ผู้เรียน สอดคล้องกับ อภิญญา เวชยชัย (2547: 25) ที่มีแนวคิดว่าครอบครัวและชุมชน ต่างเป็น เครือข่ายสำคัญของสถานศึกษาบนพื้นฐานความสัมพันธ์ซึ่งเท่าเทียมกัน ครอบครัวและชุมชนช่วยเหลือ สถานศึกษาทั้งในด้านเงินบริจาค ทรัพยากรและข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ ขณะเดียวกันก็เป็น ผู้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าว แม้ว่าอาจจะไม่ใช่ผู้รับผลประโยชน์โดยตรงก็ตาม สภาพปัจจุบัน พบว่าครอบครัวและชุมชน ไม่เพียงแต่ทำหน้าที่เป็นเครือข่ายร่วมกับสถานศึกษาเท่านั้น หากแต่ยังเป็น ต้นทุนทางสังคมที่สำคัญยิ่งของสถานศึกษา เพราะเป็นต้นทุนทางความคิด ความเสียสละ เอื้ออาทร ที่สถานศึกษาสามารถพึ่งพิงได้ตลอดเวลา ดังนั้นแต่ละสถานศึกษาควรถือเป็นภารกิจที่ต้องรักษา เครือข่ายทางสังคมนี้ให้แข็งแรง และต้องเร่งพัฒนาความเข้มแข็งของต้นทุนทางสังคมนี้ไปพร้อมกัน

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาวិทยาลัยการ อาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น จะได้รับทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครอบคลุม กันไปตามสมรรถนะวิชาชีพของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาชีพ ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของชุมชน และสถานประกอบการ ดำเนินการโดยชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับ ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 (2556 : 25-28) ที่ได้ กำหนดคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพ ครอบคลุม อย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปและด้าน สมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะ การปฏิบัติงานใน ขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะไปสู่บริบทใหม่ สามารถให้คำแนะนำ แก้ปัญหาเฉพาะด้าน และรับผิดชอบต่อตนเองและ ผู้อื่น มีส่วนร่วมในคณะทำงานหรือมีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา รัตมี ธรรมโชติ (2547: 48) ที่ได้สรุปทัศนะของแมคเคลแลนด์ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะมีเพียง 3 ส่วน คือ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ และการศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จ การศึกษา สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560: 17-19) ที่ได้จัดทำ แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพ กำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและ สมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ สู่ประเทศไทย 4.0 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยการอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะ หลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ และความพึงพอใจของภาคผู้ใช้ที่มีต่อผู้สำเร็จ การศึกษาอาชีวศึกษา

4.4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 หลังการใช้รูปแบบ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.40 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนได้รับการพัฒนาโดยการร่วมมือกับชุมชนอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอน สอดคล้องกับแนวคิดของ ชาติด และคนอื่น ๆ (Shadid and other, 1982: 356) ที่มีความเห็นว่าแนวคิดที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบมากที่สุดคือ แนวคิดของโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff) ซึ่งได้จำแนกขั้นตอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมออกเป็นเรื่องของการตัดสินใจ การดำเนินการ ผลประโยชน์และการประเมินผล ได้แก่ ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการแรกที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้จะรวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบ ที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษได้ทั้งบุคคลและสังคม ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิต นันทสุวรรณ และจางง แรกพิณิจ (2545: 46-47) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอนคือ 1) การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมวางแผน 3) การมีส่วนร่วมดำเนินการ 4) การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมรับประโยชน์จากการจัดการศึกษาของโรงเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญญาภา คงมาลัย (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า ผลการประเมินหลังการทดลองสูงกว่าผลการประเมินก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก พบว่า สถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน ได้รับเกียรติบัตร/รางวัล หลากหลายประเภท ที่สำคัญจำนวน 12 รางวัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผลจากการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ไปใช้ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสูงขึ้นและมีผลสืบเนื่องทำให้ได้รับเกียรติบัตร/รางวัล ซึ่งเป็นผลจากความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และการสร้างองค์ความรู้ เพื่อทำให้เกิดนวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560: 17-19) ที่ได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนา

กำลังคนด้านการอาชีวศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมายในด้านการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ด้านอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มผลผลิต และมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนโครงการ งานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนและสังคม จำนวนบุคลากรอาชีวศึกษาด้านการวิจัย และพัฒนาจำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ที่ได้รับการจดสิทธิบัตร และจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ในระดับชาติหรือนานาชาติ และผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วศินี รุ่งเรือง (2557) ที่ได้ศึกษาการประเมินสมรรถนะผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก พบว่า สมรรถนะผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสมรรถนะผู้เรียนในแต่ละด้าน โดยรวมพบว่า ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านสมรรถนะวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดมสิน คันธภูมิ (2558) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จะเห็นได้จากผลการทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1 และปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เมื่อเปรียบเทียบกัน พบว่า ภาคเรียนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบปลายภาคที่ 2 ของนักเรียนสูงขึ้น และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคเรียนที่ 1 และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์หลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ร้อยละ 100

4.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 36 คน จากผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2561 จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 26.86 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผลจากการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก ไปใช้โดยฝึกการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จึงทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสูงขึ้นและเมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถหางานทำไปได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559) ได้จัดทำแผนพัฒนาการของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ในยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถนำสิ่งที่จำไปฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรม จริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ/ประเภทได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีจิตสำนึก ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสามัคคี โปร่งใส และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วศินี รุ่งเรือง (2557) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินสมรรถนะผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก พบว่า สมรรถนะผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสมรรถนะผู้เรียนในแต่ละด้าน โดยรวมพบว่า ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านสมรรถนะวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 การนำรูปแบบไปใช้ ควรมีการปรับปรุงหรือประยุกต์รูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และสมรรถนะวิชาชีพในแต่ละหลักสูตรการเรียนการสอน

1.2 จัดประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

1.3 ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามขั้นตอนในคู่มือการใช้รูปแบบ

1.4 การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กับผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมล รอดคล้าย. (2560). **สรุปแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. [ออนไลน์].

สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2560 จาก file:///C:/Users/Administrator/Downloads/

Documents/ Plan%20deucation%202560-2579.pdf

กมล สุดประเสริฐ. (2547). การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ:

สำนักงานประสานงาน โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย. (2547). การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา. **สื่อพลัง**, 8(4).

คัมภีร์ สุตแท้. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก.

วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารจัดการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก. (2560). รายงานการ

ประเมินตนเอง. ตาก: วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา.

จิรประภา อัครบวร. (2549). **Competency คืออะไรกันแน่**. โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและโซเท็กซ์.

จิรพันธ์ ไตรทิพย์จรัส. (2542, กรกฎาคม). ปฏิรูปสถานศึกษาทางเลือกในการพัฒนาชุมชนชนบทไทย.

ปฏิรูปการศึกษา, 1 (7), 5.

จิรภัทร มหาวงศ์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของ

โรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาการบริหาร

การศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

จินตนา ศักดิ์ภู่อาราม. (2553). การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับ

ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จำนง อติวัฒนสิทธิ์, เฉลียว ฤกษ์จุพิมล, ประไพร์ วิริยะสมบูรณ์, เสาวคนธ์ สุตสวาสดิ์, สุกดา ภิรมย์แก้ว

และสุรพันธ์ เพชรภา (2545). **สังคมวิทยา** (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

ฉัตรชาญ ทองจับ. (2557). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะแรงงานในสถานประกอบการ**. ดุษฎีนิพนธ์

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ชาญชัย อาจิมสมาจารย์. (2548). **สู่ทิศทางการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ก้าวใหม่.

ชาญทนต์ บุญรักษา. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการจัด

การศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชา

บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2549). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม

ร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- _____ . (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. *Veridian E-Journal Silpakorn University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(2): 1342-1354
- ชูทรัพย์ ภาวงศ์. (2551). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในชุมชน. สกลนคร: โรงเรียนบ้านบ่อแก จังหวัดสกลนคร.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). **มารู้จัก Competency กันเถอะ**. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ณภิญรัตน์ ทัพขวา. (2559). การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 38(2).
- ณัฐสิฏ รัชเกียรติวงศ์. (2559). การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 16 พฤศจิกายน 2559 จาก https://tdri.or.th/wp-content/uploads/2016/08/nuthasid-vocational-education-v02_2.pdf.
- ทิพนงค์ กุลเกตุ. (2560, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 9(1), 99-113.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). **10 สมรรถนะหลัก ปั่นเด็กไทยฉลาดรู้**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2560 จาก http://site.ksp.or.th/content.php?site=library&SiteMenuID=4472&Action=view&Sys_Page=&Sys_PageSize=&DataID=2251
- เทียน ทองแก้ว. (2550). **สมรรถนะ (Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2560 จาก dusithost.dusit.ac.th/ei/tuan/file2112005046.do
- เทียมจันทร์ พาณิชย์ผลินไชย. (2560). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี ในโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงชายแดน ไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดตาก. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 19(4), 124-128.
- ธินาฏ ณ สุทร. (2551). **การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การบริหารคุณภาพ สำหรับกิจการนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. (อุดมศึกษา). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2546). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**.

- (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: แอล พี เพรส.
- ธีรวิฑูรย์ ชมใจ. (2554). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุซงฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทกา วารินิน. (2557). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วารสารวิชาการ Vridian E-journal, 7(2), 1-12.
- บรรจง เจริญสุข. (2552). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุซงฎิบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (ม.ป.ป). การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2560 จาก <http://www.watpon.com/boonchom/development.pdf>.
- เบญญาภา คงมาลัย. (2557). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุซงฎิบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชาดี โพธิ์ใบงาม. (2557). สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียนของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 11 สิงหาคม 2559 จาก [file:///C:/Users/Administrator/Downloads/Documents/\[1\]\[100916112207\].pdf](file:///C:/Users/Administrator/Downloads/Documents/[1][100916112207].pdf)
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2549). การค้นหาและวิเคราะห์เจาะลึก competency ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ประกอบ กุลเกลี้ยง และสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์. (2549). การบริหารโดยองค์คณะบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556. (2556). มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ: ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 31ง.
- ประเวศ วะสี. (2541). ประชาคมตำบล ยุทธศาสตร์เพื่อเศรษฐกิจพอเพียง ศิลธรรม และสุขภาพ. กรุงเทพฯ: มติชน.
- ประเวศ ยอดยั้ง. (2556). ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ. การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551/สถาบันการอาชีวศึกษา. [ONLINE]. AVAILABLE: HTTP://WWW.NTC.AC.TH/FILES/12110/files/rule_2551.pdf [2560, กุมภาพันธ์ 7].
- พิชญ์ณัฐรา งามมีศรี. (2552). การประเมินโครงการพัฒนาความปลอดภัยทางด้านอาหารใน

- โรงเรียนของ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข.
 ปริญญาโท. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พมศศิริพิศ โนนี. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบัน
 การอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.
 มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิณสุดา สิริธรงค์ศรี. (2558). รายงานการวิจัยและพัฒนาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิชญ์ ตูลสุข. (2548). การพัฒนารูปแบบและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการ
 สถาบันศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พีรพงษ์ พันธโสดา. (2559). การพัฒนาสมรรถนะอาชีพช่างไฟฟ้าโรงงาน โดยใช้โครงงานวิชาชีพ
 เป็นฐาน ระบบทวิภาคี สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
 อาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พุทธชาติ สร้อยสน. (2558). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคัน
 ของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและ
 อุตสาหกรรมต่อเรือหนองคาย. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2559
 จาก file:///C:/Users/Administrator/Downloads/KC5508021.pdf
- พูลสุข หิงคานนท์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล
 กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรวรรณ นิลแก้วบรรวิชัย. (2559). รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานิต โตเผือก. (2549). สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการ
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. ลพบุรี:
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2541). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการศึกษาประจำ
 โรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2550). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
 พับลิเคชันส์.

- รัตน์ บัณฑิต. (2552). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- วศินี รุ่งเรือง. (2557). การประเมินสมรรถนะผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
พิษณุโลก. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 19(2), 117-188.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2(4), 17-32.
- วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก. (2555). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2555-
2558) ด้านการอาชีวศึกษา. วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิจิต นันทสุวรรณ และจ่านง แรกพินิจ. (2545). บทบาทของชุมชนกับการศึกษา. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วิเชียร วงศ์คำจันทร์. (2554). แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลวันที่ 23
พฤษภาคม 2554 จาก <http://school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakam3.htm>.
- วินัย ดิสงส์. (2552). การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.
กรุงเทพฯ: พิธี.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2554). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. (พิมพ์ครั้งที่ 22).
กรุงเทพฯ: วี. พรินท์ (1991).
- ศุภกานต์ สายบุญลี. (2542). สัมหรือยังหลักการมีส่วนร่วม. วารสารพัฒนาชุมชน 32 (14), 55-56.
- ศักดิ์ดา สถาพรวงษา. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนธิรัก เทพเรณู. (2552). การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ. วารสารสถาบันพัฒนา
ผู้บริหารการศึกษา, 16(5), 80-94.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2551). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2547). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและ
แนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน้าที่ 12 หน้า 183-184 นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมธิราช.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2549). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency Based
Learning. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนา อินเตอร์พรีนซ์.
- สุพินญา คำขจร. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานสำหรับพัฒนา
สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบัน
การอาชีวศึกษาเกษตร. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 14(1), 84-88.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ลีปนนท์ เกตุทัต. (2547). **วิสัยทัศน์ประเทศไทยด้านการศึกษา สังคม วัฒนธรรม และศาสนา**. กรุงเทพฯ: สมาคมนักเรียนทุนรัฐบาลไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2547). **การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์**. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องสมรรถนะของข้าราชการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). **คู่มือการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556**. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. _____ . (2560). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). **การศึกษาและสังเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษา การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาและสถานศึกษาเครือข่ายของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ รุ่นที่ 1**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. _____ . (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. _____ . (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ . (2560). **การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). **การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2549). **รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา**. วารสารข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร, 12(1), 77-86.

- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- อุดมสิน คันธภูมิ. (2558). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุทุมพร จามรมาน. (2554) โมเดลคืออะไร. วารสารวิชาการ, 1(2), 107-119.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). รายงานการวิจัยการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อนงก เทียนบุชา. (2552). การพัฒนาสมรรถนะหลักเพื่อเตรียมคนเข้าสู่งาน. ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตร์ อดิศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อัจฉรา โพธิยานนท์. (2539). การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- Anthony, William, P. (1978). **Participative management**. Massachusetts: Addison-Wesley.
- Bardo, J. W., & Hartman, J. (1982). **Urban society: A systematic introduction**. New York: F. E. Peacock.
- Brown, W. and Moberg, D. J. (1980). **Organization Theory and Management: A Macro Approach**. New York: Wiley & Sons.
- Callan, V. and Ashworth, P. (2004). **Working Together: Industry and VET Provider Training Partnerships**. Retrieved April 30, 2017, from <http://sss.ncver.edu.au>
- Cohen, J.M. and Uphoff, N. (1980). **Rual. Development Participation: Concept and Measure For Project Design Implementation and Evaluation**. New York: Cornell University.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N. (1977). **Rual. Development Participation: Concept and Measure For Project Design Implementation and Evaluation**. Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Davis, L.N. (2000). **Pioneering organization: the convergence of individualism, teamwork and readership**. Boston: Allyn and Bacon.
- Dougla, (1970). Some perspective on the phenomenon of participation. **Adult Education Quaterly**, 20(2), 124-141.

- Eisner, E.W. (1994). "Education Connoisseurship and Criticism : Their Form and Functions in Educational Evaluation," **Journal of Aesthetic Education**, 20(2), 87-94.
- Epstein, J.L. and others. (1997). **School, family, community partnerships : Your handbook for action**. Thousand Oaks : Corwin.
- Getzels, J.W., and others. (1968). **Education administration as a social process**. New York: Harper & Row.
- Gordon, J. R. (1999). **Organizational behavior: A diagnostic approach**. 6th ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Good, C.V. (2005). **Dictionary of education**. (5th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Gustova, Wilehes-Chaux. (1990). **Community participation: proceedings**. New York: McGraw-Hill.
- House, R.J. and Michell, R.R. (1974). **Path-goal theory of leadership**. New York: Holt.
- Husen, T and Postlethwatie, N. T., (1994). **The International Encyclopedia of Education**. (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Joyce, B. & Wall, M. (1985). **Model of Teaching**. (2nd ed.). New Delhi: Prentice-Hill of India Private.
- Keeves, P.J. (1988). **Educational research, methodology, and measurement : An international handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- McClelland, David. (1973). "Testing for Competence Rather than for Intelligence." **Journal of Organizational Behavior**, 4(1), 3-16.
- Norwich and Evans. (2017). **Cluster: Inter-school collaboration in meeting special educational Needs in ordinary schools**. Retrieved April 30, 2017, from <http://www.ebscohot.com/ehost/detail?vid=3b84db-45f9>
- Procter and Paul. (1978). **Longman Dictionary of Contemporary English**. London: Longman.
- Raj, M. (1996). **Encyclopedic Dictionary of Psychology and Education Volume 3 (M-Z)**. New Delhi: Anmol.
- Ribchester, & William J. Edwards. (2007). **Co-operation in the countryside: Small primary School Clusters**. Retrieved April 30, 2017, from <http://www.ebscohot.com/ehost/Detail?vid=13&hid=3b84db3b-45f9>
- Riley, K. (1997). Changes in local governance-collaboration through networks: A post-16 Case study. **Educational Management and Administration**, 25(2).

- Shadid, W. and others. (1982). Access and Participation : A Theoretical Approach. In **Participation of the poor in development**. Edited by Benno Galgart and Eicke Buijs. Leide: University of Leiden.
- Spencer, Lyle M. and Signe M. Spencer. (1993). **Competency at Work: Models for Superior Performance**. New York: John Wiley & Sons.
- Steiner, L. (1998). "Organizational Dilemmas as Barriers to Learning," **The Learning Organization**. 5(4), 148-149.
- Stoner, A.F. & Wankel. C. (1986). **Management**. 3th ed. New Delhi: Prentice-Hall.
- Strickland, A. W. (2006). **ADDIE**. Idaho State University College of Education Science, Math & Technology Education. Retrieved March 2, 2017. From <http://www.ed.isu.edu/addie/index.htm>
- Swansburg, R.C. and Swanberg, L.G. (1996). **Nursing staff development**. Boston: Jones And Barlett.
- Tosi, H. L. & Carroll, S. J. (1982). **Management**. 2th ed. New York: John Wiley & Sons.
- Thinkexist. (2008). **The Leadership Challenge: How to Get Extraordinary Things Done in Organizations**. San Francisco: Jossey Bass.
- Trimble, S. & Miller, J.W. (1996). "Creation, Invigorating, and Sustaining Effective Teams"(Personalizing The High School: The Most Important Reform). **NASSP Bulletin**.
- United Nation. (1978). **Popular participation in Decision Making for Development**. New York: United Nations.
- Waras. (2015). **Community-based learning in vocational education and training: making schools closer to the real world**. The 3rd UPI International Conference on Technical and Vocational Education and Training (TVET), 217-222.
- White, T.A. (1982). Why Community Participation. **Annual UN Report**. New York: United Nations Children's Fund.

ภาคผนวก

จังหวัดพิษณุโลก มีความรู้ด้านการวิจัยพัฒนารูปแบบ
การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และมี
ประสบการณ์ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วม
ของชุมชน

7. ดร.นลธวัช ยุทธวงศ์

อดีตครูเชี่ยวชาญ ประธานสาขาบริหารการศึกษา
วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นตาก จังหวัดตาก มีความรู้และ
ประสบการณ์ด้านการวิจัยพัฒนารูปแบบ

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน้าที่
8. ดร.จิรวัดน์ ชินศรี	รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ วิทยาลัยสารพัดช่างน่าน จังหวัดน่าน มีความรู้ด้านการวิจัยพัฒนารูปแบบ การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และมี ประสบการณ์ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน
9. ดร.ชุต อินทะสี	ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร มีความรู้ มีประสบการณ์ด้านการ วิจัยพัฒนารูปแบบ และการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน
10. ดร.มูจลินทร์ บินชัย	ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท จังหวัดชัยนาท มีความรู้ มีประสบการณ์ด้านการวิจัย พัฒนารูปแบบ และการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของ ผู้เรียน
11. ดร.ศยามล นิตินพงศ์สุวรรณ	ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย มีความรู้ มีประสบการณ์ด้านการ วิจัยพัฒนารูปแบบ และการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน
12. ดร.เร่งรัต สิทธิสน	กรรมการผู้จัดการบริษัท กู๊ดเฟอ์ติไลเซอร์อะกรีกัล เจอรัล จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร มีความรู้และ ประสบการณ์ด้านการวิจัยพัฒนารูปแบบ และการวิจัย ร่วมกับชุมชน

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

(ฉบับที่ 1)

แบบบันทึกข้อมูล

การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

.....

1. แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล

.....

.....

.....

.....

2. ข้อมูลประกอบตัวแปรด้านการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

- ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
- ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
- ด้านขยายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
- ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

3. รายละเอียดของข้อมูล

3.1 ชื่อ/ประเภทของข้อมูล.....

3.2 แหล่งข้อมูล (ที่มา/หน่วยงาน/ชื่อเอกสารอ้างอิง วัน/เดือน/ปี)

.....

.....

.....

3.3 ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

3.4 วันที่กรายละเอียดของข้อมูลที่พบ

ที่	ประเด็น/รายละเอียด	บันทึกของผู้วิเคราะห์
1.	ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน	วิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ ☐ อ่าน/สรุปประเด็น
2.	ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน	☐ สัมภาษณ์เพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ
3.	ด้านขยายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน	

4.	ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน	
----	--	--

6. ข้อสังเกตอื่นที่พบ

.....

.....

.....

7. สรุปเป็นผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) ตามองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ลงชื่อผู้วิเคราะห์เนื้อหา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(ฉบับที่ 2)

แบบสอบถาม

สภาพการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
2. การสอบถามสภาพการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จะสอบถามในด้านการพัฒนาความรู้และทักษะ ด้านการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ด้านการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านการพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านการพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่าน หรือสถานศึกษาของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 39 ปี

40 – 49 ปี

50 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. ปฏิบัติหน้าที่

ผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้สอน

**ตอนที่ 2 สอบถามสภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก**

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติ ที่ตรงกับความคิดเห็น และสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีพัฒนาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีพัฒนาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีพัฒนาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สภาพการพัฒนา	ระดับการพัฒนา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การพัฒนาความรู้และทักษะ					
1. พัฒนาผู้เรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาที่เรียนและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในรายวิชานั้น
2. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการศึกษาเรียนรู้การประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ
3. ผู้เรียนความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการ					

แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
4. ผู้เรียนได้รับการอบรมและพัฒนากระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้
5. ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อการทำงานและการแก้ไขปัญหา
สภาพการพัฒนา	ระดับการพัฒนา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง
การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร					
7. ความสามารถของผู้เรียนในการพูด การฟัง การจูงใจ และการโน้มน้าวผู้อื่น.....
การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร					
8. มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียน ที่ถูกต้องเพื่อการสื่อสาร
9. มีทักษะในการวิเคราะห์สื่อ ใช้สื่อ และผลิตสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ
10. มีความสามารถในการเขียน การทำรายงาน และการนำเสนอผลงาน
การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี					
11. ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้
12. สามารถจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้
13. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งาน การคิดคำนวณและการนำเสนอผลงานได้
14. สามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้
การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
15. การวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สภาพการพัฒนา	ระดับการพัฒนา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
16. ผู้เรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม
17. ผู้เรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
18. มีความสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ในการทำงานกลุ่ม
การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
19. ปฏิบัติงานโดยยึดตามกติกา ข้อตกลง/กฎ/ระเบียบ ที่กำหนดไว้
20. มีความเสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญาในการ ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม
22. มีจิตอาสา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
23. การอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทย อันงดงาม
24. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามกำหนด โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบสอบถามสภาพการพัฒนามรรคนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้วิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เท่ากับ 0.951

(ฉบับที่ 3)

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

-
1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์
 - 1.1 ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....
 - 1.2 ตำแหน่ง.....
 - 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์.....
 - 1.3 หมายเลขโทรศัพท์.....
 - 1.4 สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา.....น.
 2. ประเด็นการสัมภาษณ์

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัย
การอาชีพบ้านตากใน 4 ประเด็นต่อไปนี้ ควรมีลักษณะเป็นอย่างไร

ประเด็นที่ 1 ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ควรกำหนด
วัตถุประสงค์อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 2 ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ควรประกอบด้วย
ขั้นตอนการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 3 ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ควรดำเนินการตาม
ขอบข่ายด้านใดบ้างในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 4 ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ควรมีองค์ประกอบ
ของคณะกรรมการเป็นใครบ้าง และมีหน้าที่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์

วัลลีย์ อาศัย

(ฉบับที่ 4)

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของ ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ใน 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ประเด็นที่ 2 การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ประเด็นที่ 3 การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ประเด็นที่ 4 การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ประเด็นที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

(ฉบับที่ 5)

แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
 โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ประเมินใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้

ความเหมาะสม หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ความเป็นไปได้ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ว่าโอกาสที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ในรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และมีความเป็นไปได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติ

2. การประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบประเมินทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ต่อไป และขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้ดำเนินการวิจัย

3. คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน										
4. หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน										

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ
โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

(ฉบับที่ 6)

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
รายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน มีลักษณะเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิด
ความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. อายุ
 - ต่ำกว่า 30 ปี
 - 30 – 39 ปี
 - 40 – 49 ปี
 - 50 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่
 - ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
 - ผู้เรียน
 - ชุมชน
4. หน่วยงาน/ชุมชน
 - วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
 - ชุมชน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง ฟังพอใจมากที่สุด
 4 หมายถึง ฟังพอใจมาก
 3 หมายถึง ฟังพอใจปานกลาง
 2 หมายถึง ฟังพอใจน้อย
 1 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
4. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
5. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน.....
6. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ.....
7. ผู้เรียนมีจิตอาสาร่วมพัฒนาชุมชนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง.....
8. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
9. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและชุมชน.....
10. โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน ทำให้สถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน
และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน
เท่ากับ 0.914

(ฉบับที่ 7)

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 39 ปี 40 – 49 ปี 50 ปี ขึ้นไป

3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่

 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้เรียน ชุมชน

4. หน่วยงาน/ชุมชน

 วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ชุมชน

**ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการ
ศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน**

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้
โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน โดยมี
เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง พึงพอใจมาก

3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมการศึกษา ดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการ ร่วมกับชุมชน.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการ สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของ กิจกรรมภายใต้โครงการ.....

4. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
5. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมความคิดของชุมชนและสถานประกอบการ.....
6. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ.....
7. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
8. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและชุมชน...
9. โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและสถานประกอบการ.....
10. โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน ทำให้สถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
----	---	---	---	---	---	---	------	--------

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน เท่ากับ 0.910

(ฉบับที่ 8)

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
รายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน
ที่มีต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีลักษณะเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิด
ความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. อายุ
 - ต่ำกว่า 30 ปี
 - 30 – 39 ปี
 - 40 – 49 ปี
 - 50 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่
 - ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
 - ผู้เรียน
 - ชุมชน
4. หน่วยงาน/ชุมชน
 - วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
 - ชุมชน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้ ต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยมีเกณฑ์ การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

- 4 หมายถึง ฟังพอใจมาก
 3 หมายถึง ฟังพอใจปานกลาง
 2 หมายถึง ฟังพอใจน้อย
 1 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
4. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
5. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมความคิดของชุมชน หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และสถานประกอบการ.....
6. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ.....
7. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
8. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและชุมชน...
9. โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย.....
10. โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในชุมชน มีความสนใจและให้ความร่วมมือ.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เท่ากับ 0.875

(ฉบับที่ 9)

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 39 ปี

- 40 – 49 ปี
- 50 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่
- ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
- ผู้เรียน
- ชุมชน
4. หน่วยงาน/ชุมชน
- วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
- ชุมชน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
4. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมความคิดของชุมชนร่วมกับสถานศึกษา.....

5. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมภายใต้โครงการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ.....
6. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
7. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และชุมชน.....
8. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน มีการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง.....
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
10. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียน ชุมชน และสถานประกอบการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
----	---	---	---	---	---	---	------	--------

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน เท่ากับ 0.903

(ฉบับที่ 10)

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. อายุ
 - ต่ำกว่า 30 ปี
 - 30 – 39 ปี
 - 40 – 49 ปี
 - 50 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่
 - ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
 - ผู้เรียน
 - ชุมชน
4. หน่วยงาน/ชุมชน
 - วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
 - ชุมชน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
4. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
5. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมความคิดของชุมชนร่วมกับสถานศึกษา.....
6. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมภายใต้โครงการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ....
7. ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชนตามเป้าหมายของโครงการ.....
8. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
9. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และชุมชน.....
10. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน มีการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน
และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน
เท่ากับ 0.905

(ฉบับที่ 11)

แบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ
ทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 การประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามประการใด จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงและตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับการศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตอนที่ 2 การประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับ
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติที่เป็นจริงของท่านโดยมี
ระดับมีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติตามความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	ระดับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการพัฒนาความรู้และทักษะ					
1. ได้รับความรู้ใหม่เกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาที่เรียนและ ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในรายวิชานั้น
2. มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการศึกษา เรียนรู้การประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ
3. มีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
4. ได้รับการอบรมและพัฒนากระบวนการคิดโดยใช้					

เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้
5. มีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อการทำงานและการแก้ไขปัญหา
6. มีความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง
การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร					
7. มีความสามารถในการพูด การฟัง การจูงใจ และการโน้มน้าวผู้อื่น.....
8. มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียน เพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง.....
9. มีทักษะในการวิเคราะห์สื่อ ใช้สื่อ และผลิตสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ
10. มีความสามารถในการเขียน การทำรายงาน และการนำเสนอผลงาน

สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	ระดับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี					
11. สามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้
12. สามารถจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้
13. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งาน การคิดคำนวณและการนำเสนอผลงานได้
14. สามารถสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้สำหรับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้
การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
15. วางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
16. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม
17. เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
18. สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายในการทำงานกลุ่มได้
การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
19. ปฏิบัติงานโดยยึดตามกติกา ข้อตกลง/กฎ/ระเบียบที่กำหนดไว้
20. มีความเสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญาในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม
21. มีจิตอาสา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
22. อนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	ระดับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)

23. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตาม กำหนดโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและ ผู้อื่น
---	-------	-------	-------	-------	-------

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ
โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้
โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน เท่ากับ 0.948

(ฉบับที่ 12)

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2. การสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จะสอบถามในด้าน 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่าน หรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 39 ปี

40 – 49 ปี

50 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติ ที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน					
1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน.....
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน.....
3. ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน.....
4. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน.....

5. ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐาน คุณวุฒิวิชาชีพศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....
6. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น.....
กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน					
7. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนมี ขั้นตอนที่เหมาะสมและการดำเนินงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ.....
8. สถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพผู้เรียน.....
9. สถานศึกษามีการจัดองค์กรโดยการจัดบุคลากรใน ตำแหน่งงานได้อย่างเหมาะสม.....
10. มีการดำเนินงานปฏิบัติการตามแผนการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน.....
11. ประสานหน่วยงาน/องค์กรชุมชนที่เป็นแหล่งวิชาการ และแหล่งทุนเพื่อการให้ความช่วยเหลือ.....

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12. มีการสื่อสาร การประสานงานและการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจในการทำงาน.....
13. มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและมี ประสิทธิภาพ.....
ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน					
14. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุข กับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติงานใน สถานการณ์จริง.....
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ.....
16. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง.....
17. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้และสื่อสารด้วย ภาษาต่างประเทศ.....
18. ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต และมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล.....
19. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มีการ ทำงานเป็นทีม.....
20. ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วย ความปลอดภัย.....
คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน					
21. ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน.....

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)

1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เท่ากับ 0.954

(ฉบับที่ 13)

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2. การสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จะสอบถามในด้าน 1) ด้านวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ด้านขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) ด้านคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่าน หรือสถานศึกษาของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

- 30 – 39 ปี
- 40 – 49 ปี
- 50 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติ ที่ตรงกับความคิดเห็น และสภาพ
ความเป็นจริงของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน					
1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน.....
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน.....
3. ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน.....

4. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน.....
5. ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน.....
6. เป็นโครงการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อาชีวศึกษาทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพมากขึ้น.....
กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน					
7. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนมี ขั้นตอนที่เหมาะสมและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
8. สถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ.....
9. สถานศึกษามีการสื่อสารและประสานงานกับชุมชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ.....
10. มีการดำเนินงานปฏิบัติการตามแผนการพัฒน สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน.....

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
11. ประสานหน่วยงาน/องค์กรชุมชนที่เป็นแหล่งวิชาการ และแหล่งทุนเพื่อการให้ความช่วยเหลือ.....
12. สถานศึกษามีการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ร่วมกับชุมชน.....
13. มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง.....
ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน					
14. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุข กับการเรียนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงและในชุมชน.....
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ.....
16. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง.....
17. ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้.....
18. ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต และมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล.....
19. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีการทำงานเป็นทีม.....
20. ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย.....

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน					
21. ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน.....
22. คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วยบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชน.....
23. มีคณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ที่มีคุณภาพ.....
24. คณะกรรมการแต่ละคณะมีคุณสมบัติและจำนวนที่เหมาะสม ทำงานร่วมกับชุมชนได้.....
25. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละคณะมีความเหมาะสมและครอบคลุม.....
26. คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เท่ากับ 0.950

(ฉบับที่ 14)

แบบสอบถาม

ความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
หลังการใช้รูปแบบ

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ
บ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
รายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ
บ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ

ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วม
ของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามประการใด จึงขอ
ความกรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงและตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 39 ปี

40 – 49 ปี

50 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
หลังการใช้รูปแบบ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจ ที่ตรงกับความคิดเห็น และสภาพ
ความเป็นจริงของคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยมีเกณฑ์การ
พิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีความสามารถในการใช้ทักษะวิชาชีพเพื่อการ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล.....
2. มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ.....
3. มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียน เพื่อการ สื่อสารที่ถูกต้อง.....
4. มีความสามารถในการพูด การฟัง การจูงใจ และการ โน้มน้าวผู้อื่น.....
5. สามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ตได้.....
6. วางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ.....
7. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นอย่างดี.....
8. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับเพื่อน ร่วมงานได้.....

9. ปฏิบัติงานโดยยึดตามกติกา ข้อตกลง/กฎ/ระเบียบที่กำหนดไว้.....
10. มีความเสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญาในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม.....

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบสอบถามความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของชุมชนต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หลังการใช้รูปแบบ เท่ากับ 0.861

(ฉบับที่ 15)

แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ
ของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ปีการศึกษา 2560	ปีการศึกษา 2561	เพิ่มขึ้นร้อยละ
1				
2				
3				
4				
5				
6				

(ฉบับที่ 16)

แบบรายงานเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ
ของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ลำดับ	รางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานผู้มอบ	วันที่ได้รับ	รองรอย/ หลักฐาน
1				
2				
3				
4				
5				
6				

(ฉบับที่ 17)

แบบรายงานจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังจากการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ
ของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

สาขาวิชา	จำนวน ที่สำเร็จ การศึกษา	ทำงาน (คน)	ชื่อสถานประกอบการ	ศึกษา ต่อ (คน)	รองงาน/อื่น ๆ (คน)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
รวม					
ร้อยละ					

ภาคผนวก ค

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คู่มือการใช้
รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

วัลลีย์ อาศัย

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ภายในเล่มประกอบด้วยรายละเอียด 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก และส่วนที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองรูปแบบ

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้คู่มือฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นแนวทางที่ดี และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปฏิบัติการที่นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ไปใช้ เพื่อประโยชน์ต่อสถานศึกษาและผู้เรียนต่อไป

นางวัลลีย์ อาศัย
ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	333
สารบัญ	334
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	335
หลักการและเหตุผล.....	335
วัตถุประสงค์ของคู่มือการใช้รูปแบบ.....	339
ขอบเขตการทดลองใช้รูปแบบ.....	339
เงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำคู่มือไปใช้.....	340
ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง.....	341

ส่วนที่ 2	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	344
ส่วนที่ 3	แนวทางการดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก.....	350
ส่วนที่ 4	เครื่องมือในการทดลองใช้รูปแบบ.....	364

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 โดยวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” ในยุทธศาสตร์ที่ 3 เป้าหมายที่ 3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 10-21)

ในส่วนของรัฐบาลปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะ โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ เน้นการผลิตกำลังคนที่คุณภาพมากกว่าปริมาณ การผลิตกำลังคนในสาขาวิชาชีพให้เป็นแรงงานคุณภาพหรือแรงงานที่มีฝีมือของประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายในการนำพาประเทศเข้าสู่โมเดลประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) ที่มุ่งปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” รูปแบบเศรษฐกิจจะเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมที่เน้นการผลิตปริมาณมาก และใช้แรงงานราคาถูกไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่พึ่งพาความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนากำลังคนต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21 ใน 4 มิติ คือ 1) เป็นคนไทยที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21 2) เป็นคนไทยที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม 3) เป็นคนไทยที่มีอัตลักษณ์ความเป็นไทยสามารถยืนอย่างมีศักดิ์ศรีในเวทีสากล และ 4) เป็นดิจิทัลไทยเพื่อสอดคล้องกับการเข้าสู่ยุคดิจิทัล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 5-7) สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวง

ศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) ทำให้หุ่นยนต์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่กำลังคนที่ไร้ฝีมือและทักษะต่ำ ทิศทางการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศทั่วโลกได้ตั้งเป้าหมายให้ประชากรมีทักษะสมรรถนะ และความสามารถเฉพาะทาง รัฐบาลไทยจึงกำหนดนโยบายการปรับเปลี่ยนประเทศไทยไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลด้านการจัดการศึกษาต้องผลิตและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้วยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) คณิตศาสตร์ (Mathematics) ที่มีความเชื่อมโยงกันในโลกของความเป็นจริง (STEM EDUCATION) และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 5-6)

การจัดการอาชีวศึกษาต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน และนำภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ ซึ่งสมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ และเจตคติ/แรงจูงใจ สมรรถนะ (Competence) ในความหมายของงานอาชีพหรือวิชาชีพคือ ความสามารถในการปฏิบัติงานอาชีพ โดยใช้ความรู้ ทักษะและเจตคติที่บูรณาการกันอย่างแนบแน่น เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะมีคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรกความสามารถที่แสดงว่าทำได้บนฐานความต้องการในการปฏิบัติงานจริงของสภาพแวดล้อมการทำงาน และประการที่สอง ผลลัพธ์หรือผลของการปฏิบัติงาน คุณลักษณะทั้งสองนั้นอาจเรียกว่า “ทำได้และได้ผล” หรือ “ทำได้ผล” ซึ่งสามารถวัด ประเมินและกำหนดให้เป็นมาตรฐานได้ เรียกว่า มาตรฐานสมรรถนะ (Standards of Competence) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 5-9) สำหรับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสู่บริบทใหม่ สามารถให้คำแนะนำ แก้ปัญหาเฉพาะด้าน และรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีส่วนร่วมในคณะทำงานหรือมีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556, 2556)

การจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาหมายถึงการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ ความสำเร็จของระบบอาชีวศึกษาจึงควรวัดด้วยการเข้าสู่ตลาดแรงงาน โครงสร้างตลาดแรงงานไทยในปี 2557 พบว่า แรงงานไทยส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพที่ใช้ทักษะต่ำและได้ค่าจ้างแรงงานต่ำ แรงงานไทยกลุ่มใหญ่ที่สุดประกอบอาชีพเกษตรกรรม (33%) กลุ่มที่รองลงมาคืองานบริการ (20%) งานช่างฝีมือ (12%) งานควบคุมเครื่องจักร (11%) และงานอาชีพพื้นฐาน (11%) ตามลำดับ งานในกลุ่มนี้ซึ่งคิด

เป็นสัดส่วนรวมกันถึง 87% เป็นงานที่ใช้ทักษะต่ำ โดยมีระดับการศึกษาเฉลี่ยไม่เกินมัธยมศึกษาตอนต้นหรือได้รับการศึกษาไม่เกิน 9 ปี ในขณะที่เดียวกัน มีแรงงานเพียงประมาณ 13% ที่ทำงานที่ใช้ทักษะสูงขึ้นไป โดยมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป งานในกลุ่มนี้ประกอบไปด้วย งานบริหารจัดการ (3%) งานวิชาชีพ (3%) ช่างเทคนิค (4%) และเสมียน (3%) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557) การที่แรงงานส่วนใหญ่ทำงานใช้ทักษะความรู้ต่ำส่งผลให้ค่าตอบแทนที่แรงงานได้รับต่ำไปด้วย อย่างไรก็ตาม ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ตลาดแรงงานไทยมีแนวโน้มปรับตัวไปสู่การใช้แรงงานที่มีทักษะสูงขึ้น แต่ในขณะเดียวกันเราจะพบว่า มีการขาดแคลนแรงงานทักษะในบางสาขา โดยเฉพาะช่างเทคนิคและช่างฝีมือ ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องผ่านระบบอาชีวศึกษา ทั้งนี้การขาดแคลนแรงงานไม่ได้เกิดจากการผลิตแรงงานได้ไม่เพียงพอ แต่เกิดจากปัญหาคุณภาพของระบบอาชีวศึกษา โดยมีข้อสังเกต 3 ประการ 1) การขาดแคลนช่างเทคนิคและช่างฝีมือ ไม่ได้เกิดจากการที่ระบบอาชีวศึกษาผลิตบุคลากรไม่เพียงพอ แต่ส่วนใหญ่ช่างเทคนิคและช่างฝีมือไม่ได้ทำงานช่างตามที่ศึกษามา โดยไปทำอาชีพอื่นหรือไม่ได้ทำงาน 2) มีผู้สำเร็จการศึกษาช่างเทคนิคหรือช่างฝีมือ ที่ทำงานในระดับต่ำกว่าวุฒิการศึกษาที่เรียนมา 3) สาเหตุที่ผู้เพิ่งจบสายเทคนิคหรือช่างฝีมือประกอบอาชีพที่มีรายได้น้อยกว่าวุฒิการศึกษาที่เรียนมา น่าจะเป็นเพราะมีปัญหาด้านคุณภาพจึงไม่เป็นที่ต้องการของนายจ้าง จากข้อสังเกตทั้ง 3 ประการ สามารถสรุปได้ว่าปัญหาของระบบอาชีวศึกษาไทยไม่ใช่ปัญหาเชิงปริมาณ แต่เป็นปัญหาเชิงคุณภาพ ซึ่งกินความหมายถึง การที่ระบบอาชีวศึกษาผลิตทักษะที่นายจ้างไม่ต้องการ หรือการที่ระบบอาชีวศึกษาผลิตทักษะตรงกับที่นายจ้างต้องการ แต่ผู้จบการศึกษาไม่มีทักษะเพียงพอ (ณัฐสิฏฐ์ รัชเกียรติวงศ์, 2559: 5-11) ส่วนปัญหาระดับสถานศึกษาซึ่งต้องพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน จากการศึกษางานวิจัยของ พุทธชาติ สร้อยสน (2558) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษา พบว่าปัญหาภายในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่มีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดว่า ครูผู้สอนไม่มีการเตรียมการสอนมาก่อน ไม่มีความพร้อมเพียงพอหรือการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการศึกษา การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาไม่น่าสนใจ ความไม่พร้อมของอุปกรณ์ในการเรียน รวมไปถึงการจัดกิจกรรมที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และได้เสนอแนวทางในการลดปัญหา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูควรมีการประชุมหารือที่หลากหลาย การเพิ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น เพิ่มกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน ควรทำกิจกรรมเพื่อชุมชนข้างเคียงนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนการแสดงความสามารถของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนควรยืดหยุ่นตามบริบทในการเรียนการสอน

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนระบบปกติและระบบทวิภาคี ในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ ในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนของ

วิทยาลัยปัญหาหลักที่พบคล้ายกับปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระดับประเทศดังที่กล่าวมาแล้ว คือปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียน จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่ายังมีบางมาตรฐานและบางตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษาต้องพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยมีเป้าหมายของผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน ดังนั้นจากความสำคัญและสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว โดยเฉพาะการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารวิทยาลัยจึงได้ตระหนักและให้ความสำคัญ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ และเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะของการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบกับปัจจุบันวิทยาลัยยังไม่มีรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านการบริหารและด้านวิชาการการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สะท้อนสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนอย่างแท้จริง และการดำเนินการพัฒนารูปแบบครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบไปทดลองใช้ในวิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก ซึ่งต้องมีคู่มือการทดลองใช้รูปแบบที่มีคุณภาพ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของคู่มือการใช้รูปแบบ

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก ไปทดลองใช้
2. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก ได้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการทดลองใช้รูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตาม การใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก

ขอบเขตการทดลองใช้รูปแบบ

การนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก ไปทดลองใช้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต ไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก ตามองค์ประกอบของรูปแบบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยใช้โครงการเพื่อทดลองรูปแบบ จำนวน 5 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายความ

1) โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน 2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน 3) โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 5) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

ขอบเขตแหล่งข้อมูล

ดำเนินการทดลองกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละโครงการ ดังนี้

1. โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 82 คน

2. โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 22 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 72 คน

3. โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 82 คน

4. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 32 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 82 คน

5. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 22 คน ผู้เรียน จำนวน 30 คน และชุมชน จำนวน 20 คน รวมจำนวน 72 คน

ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงเวลาที่ทำการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในปีการศึกษา 2561

เงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำคู่มือไปใช้

การนำคู่มือการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ไปใช้ในทางปฏิบัติมีเงื่อนไขและข้อจำกัด ดังนี้

1. การนำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ไปใช้ ควรเข้าใจรายละเอียดองค์ประกอบของรูปแบบแต่ละองค์ประกอบ ทั้งองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดในแต่ละตัวของประกอบย่อย และ

ต้องมีความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ไปใช้ ควรเตรียมตนเองและบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ โดยเฉพาะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม การร่วมมือกันทำงาน โดยเฉพาะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

3. ต้องจัดประชุมเครือข่ายความร่วมมือชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

4. ฝ่ายบริหารของสถานศึกษาต้องบริหารจัดการในเรื่องเวลา สถานที่ รวมทั้งงบประมาณที่เพียงพอให้ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามคู่มือเพื่อทดลองใช้รูปแบบ

5. สถานศึกษาที่จะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ควรกำหนดระยะเวลาเพื่อการสรุปและประเมินผลที่แน่นอน และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง

1. **สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน** หมายถึง ความสามารถหรือศักยภาพของผู้เรียนที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. **การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน** หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากมีความสามารถหรือสมรรถนะสอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก** หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการดำเนินการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากมีความสามารถหรือสมรรถนะสอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภายใต้องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

ของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

4. ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนซึ่งเป็นบุคคลในสถานประกอบการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปทำงาน สถานศึกษาที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปศึกษาต่อ หน่วยงานผู้รับบริการจากการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จการศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา และประชาชนชาวบ้าน ที่มาร่วมกันพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก

5. ประชาชนชาวบ้าน หมายถึง บุคคลที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และนำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบความสำเร็จ สามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของอดีตกับปัจจุบันได้เหมาะสม

6. การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก โดยการร่วมดำเนินงานในโครงการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก จำนวน 5 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน 2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน 3) โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก 4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 5) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

7. คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ความสามารถหรือศักยภาพของผู้เรียนที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่ออาชีพ โดยผู้เรียนมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านความรู้และทักษะ 2) ด้านความสามารถในการสื่อสาร 3) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 5) ด้านเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากชุมชน

8. สภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก หมายถึง สภาพการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานจริงในปัจจุบันของวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตากต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์

9. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก หมายถึง วิธีดำเนินการในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยพิจารณา

จากประเด็นใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

10. โครงการที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หมายถึง โครงการที่ผู้บริหารและครูผู้สอนของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากร่วมกับชุมชน ร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองรูปแบบประกอบด้วย 5 โครงการ ดังนี้

- 1) โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน
- 2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน
- 3) โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
- 4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

5) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

11. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

12. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการทำหน้าที่สอน และลูกจ้างชั่วคราวทำหน้าที่สอน ในวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

13. ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีการศึกษา 2561 ของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556

4. เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

กระบวนการพัฒนางานวิชาการมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) การจัดองค์กร 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การติดตามและประเมินผล รายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วย

- 1.1 วางแผนทำความเข้าใจกับบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 จัดประชุมครูในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 การแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน
- 1.4 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
- 1.5 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
- 1.6 การกำหนดพันธกิจและแนวทางการดำเนินงาน
- 1.7 การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 1.8 การกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน
- 1.9 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 การจัดองค์กร ประกอบด้วย

- 2.1 จัดอบรมครู ทำแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผล
- 2.1 การจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน
- 2.2 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 2.3 การกำหนดความสัมพันธ์ในสายการบังคับบัญชา
- 2.4 การจัดสรรทรัพยากรให้กับหน่วยงาน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย

- 3.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติตามแผน
- 3.2 การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
- 3.3 สื่อสารและประสานงานให้มีประสิทธิภาพ
- 3.4 กระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
- 3.5 การนิเทศการปฏิบัติตามแผน

ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย

- 4.1 การวางกรอบการประเมิน

4.2 การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.5 การแปลความหมาย

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

1) พัฒนาความรู้และทักษะ 2) พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 พัฒนาความรู้และทักษะ ประกอบด้วย

3.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขกับการเรียนทฤษฎี

และการฝึกปฏิบัติ

3.1.2 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง

3.1.3 จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร และ

อุปกรณ์ที่ทันสมัย

3.1.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ

ให้บรรลุผลสำเร็จ

3.2 พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ประกอบด้วย

3.2.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด การพูด และการเขียนเพื่อการสื่อสาร

ที่ถูกต้อง

3.2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียน การทำรายงาน

3.2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอผลงาน

3.2.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้และสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ

3.2.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมในการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร

3.3 พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย

3.3.1 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งานและจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้

3.3.2 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต

3.3.3 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล

3.3.4 ฝึกอบรมผู้เรียนให้มีทักษะในการรับ-ส่งข้อมูลทางอีเมลล์

3.4 พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย

3.4.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม

3.4.2 ฝึกการวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.4.3 ฝึกการพูดหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น

3.4.4 ฝึกให้รับบทบาทแต่ละหน้าที่ในการทำงานกลุ่ม

3.5 พัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย

3.5.1 ฝึกรอบรู้ให้ความรู้และสร้างความตระหนัก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย

3.5.2 จัดกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและประเพณีไทยอันงดงาม

3.5.3 จัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความสนใจใฝ่รู้ และความสามัคคี เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน รายละเอียดดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็นประธานกรรมการ

1.1.2 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ

1.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)

1.1.4 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 1 คน)

1.1.5 ผู้แทนกลุ่มอาชีพ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)

1.1.6 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)

1.1.7 รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ

1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ

1.2.1 กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

1.2.2 ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

1.2.3 ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

1.2.4 กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

2. คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ

2.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)

- 2.1.3 ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
- 2.1.4 ผู้แทนกลุ่มอาชีพ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
- 2.1.5 ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน)
- 2.1.6 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและ

เลขานุการ

2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ

- 2.2.1 จัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
- 2.2.2 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน

ตามลำดับขั้น

2.2.3 ประสานงานความร่วมมือและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

- 2.2.4 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับชุมชน
- 2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

**รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก**

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพของผู้เรียน	องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพของผู้เรียน	องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
<p>1. เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>2. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น</p>	<p>ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผลตามแผนพัฒนา</p>	<p>1. การพัฒนาความรู้และทักษะ</p> <p>2. การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>3. การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี</p> <p>4. การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>5. การพัฒนาเจตคติ / คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p>	<p>4.1 คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชน เป็นประธานกรรมการ 2. ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ 3. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 4. ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 1 คน) 5. ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 6. รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ <p>หน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2. ให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 3. ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 4. กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน
			<p>4.2 คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ 2. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 3. ผู้แทนสถานประกอบการ เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 4. ผู้แทนครู เป็นกรรมการ (จำนวน 2 คน) 5. รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ เป็นกรรมการและเลขานุการ <p>หน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น 3. ประสานงานความร่วมมือและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 4. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับชุมชน 5. รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน

ภาพ

ส่วนที่ 3

แนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

.....
แนวทางการดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ดำเนินการตามปฏิทินการทดลองใช้รูปแบบ ดังนี้

ปฏิทินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

วัน/เดือน/ปี	รายการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
เม.ย. 2561	ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง ชี้แจงรูปแบบ ร่วมกันอภิปราย ระดมความคิด ที่เกี่ยวกับการทดลองใช้รูปแบบ	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน	
10-12 พ.ค. 2561	การเก็บข้อมูลตามโครงการส่งเสริม จิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและ วิชาชีพร่วมกับชุมชน	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน	ดำเนิน กิจกรรมย่อย ต่อเนื่องตลอด ปีการศึกษา 2561
20 พ.ค. 2561	การเก็บข้อมูลตามโครงการศึกษาดูงาน ในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถาน ประกอบการในชุมชน	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน	ดำเนิน กิจกรรมย่อย ตลอดปี 2561
4-5 มิ.ย. 2561	การเก็บข้อมูลตามโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการ อาชีพบ้านตาก	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน	ดำเนิน กิจกรรมย่อย ต่อเนื่องตลอด ปีการศึกษา 2561

วัน/เดือน/ปี	รายการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
23-24 มิ.ย. 2561	การเก็บข้อมูลตามโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน	ดำเนิน กิจกรรมย่อย ต่อเนื่องตลอด ปีการศึกษา 2561
7-9 มิ.ย. 2561	การเก็บข้อมูลตามโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน	ดำเนิน กิจกรรมย่อย ต่อเนื่องตลอด ปีการศึกษา 2561
มี.ค. 2562	ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้รูปแบบ	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน	
เม.ย. 2562	จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน	

แนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ร่วมกับชุมชน ต้องดำเนินโครงการ 5 โครงการที่ใช้ทดลองรูปแบบ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน 2) โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน 3) โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 4) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 5) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน โดยการดำเนินโครงการแต่ละโครงการจะต้องจัดระบบการดำเนินงานและปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในองค์ประกอบของรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) ขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และ 4) คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเครือข่ายความร่วมมือ ได้ร่วมกันส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นผู้มีจิตอาสาพัฒนา และบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน และ

ยกระดับความสัมพันธ์ของเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการและวิชาชีพของชุมชนและสถานประกอบการ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเครือข่ายความร่วมมือของชุมชน

กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
1. การศึกษาและปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์การพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และ ชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักและศึกษา วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน ได้แก่ 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิด ความตระหนักและให้ความสำคัญกับการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการ มีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ วิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ 4) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงขึ้น	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน

กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
2. กำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ร่วมกันกำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
3. กำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ร่วมกันกำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน คือ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
5. ดำเนินการตามแผนงานและกิจกรรมภายใต้โครงการ	1. จัดประชุมพบปะและประสานเครือข่ายชุมชนอย่างต่อเนื่อง 2. สร้างพันธมิตรสัญญาร่วมกันเพื่อส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพพร้อมๆกับชุมชน	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
	3. พัฒนาความสัมพันธ์ของเครือข่ายชุมชน และรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง	
6. ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ประเมินผล โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา

	ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน	ครูผู้สอน และชุมชน
--	---	--------------------

2. โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน ได้ร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเครือข่ายความร่วมมือของชุมชน

กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
1. การศึกษาและปฏิบัติตามวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักและศึกษาวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ได้แก่ 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	- ผู้วิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
	2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ 4) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	
2. กำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการร่วมกันกำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะ	- ผู้วิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา

	วิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ผู้เรียน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล	ครูผู้สอน และชุมชน
3. กำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ร่วมกันกำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน คือ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
	2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	
5. ดำเนินการตามแผนงานและกิจกรรมภายใต้โครงการ	1. จัดประชุมและดำเนินการตามแผนงานและกิจกรรมภายใต้โครงการ 2. สร้างพันธมิตรสัญญาร่วมกันเพื่อส่งเสริมการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน 3. จัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและในสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
6. ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ประเมินผล โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและใน	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน

	สถานประกอบการ	
--	---------------	--

3. โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเครือข่ายชุมชน ได้ร่วมดำเนินโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเครือข่ายความร่วมมือของชุมชน

กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
1. การศึกษาและปฏิบัติตามวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักและศึกษาวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ได้แก่ 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ 4) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	- ผู้วิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
2. กำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการร่วมกันกำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	- ผู้วิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน

	<p>ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ ตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล</p>	
3. กำหนดขอบข่ายการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	<p>- ร่วมกันกำหนดขอบข่ายการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน คือ 1) การ พัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนา ความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนา ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี</p>	<p>- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน</p>
กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
	<p>4) การพัฒนาความสามารถในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/ คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p>	
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของ ผู้เรียน	<p>- แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการ ดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ผู้เรียน</p>	<p>- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน</p>
5. ดำเนินการตามแผนงานและ กิจกรรมภายใต้โครงการ	<p>1. จัดประชุมและดำเนินการตามแผนงาน และกิจกรรมภายใต้โครงการ 2. สร้างพันธมิตรสัญญาร่วมกันเพื่อส่งเสริม โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 3. ร่วมกันดำเนินการจัดกิจกรรม Open House เปิดบ้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน</p>
6. ประเมินผลการดำเนินงาน ตามโครงการ	<p>- ประเมินผล โดยใช้แบบสอบถามความ พึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก</p>	<p>- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน</p>

4. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเครือข่ายชุมชน ได้ร่วมกันส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน และยกระดับคุณภาพผู้เรียนหลังทดลองใช้รูปแบบให้มีคุณภาพสูงขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเครือข่ายความร่วมมือของชุมชน

กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
1. การศึกษาและปฏิบัติตามวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักและศึกษาวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ได้แก่ 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ 4) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	- ผู้วิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน

กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
2. กำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการร่วมกันกำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
3. กำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ร่วมกันกำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน คือ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
5. ดำเนินการตามแผนงานและกิจกรรมภายใต้โครงการ	1. จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องและดำเนินการตามแผนงานและกิจกรรมภายใต้โครงการ 2. สร้างพันธมิตรสัญญาร่วมกันเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
	3. พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ	
6. ประเมินผลการดำเนินงาน	- ประเมินผล โดยใช้แบบสอบถามความ	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร

ตามโครงการ	พึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
------------	---	------------------------------

5. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเครือข่ายชุมชน ได้ร่วมกันส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาด้วยการร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และเครือข่ายความร่วมมือของชุมชน

กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
1. การศึกษาและปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์การพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักและศึกษา วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน ได้แก่ 1) เพื่อให้ผู้บริหารเกิด ความตระหนักและให้ความสำคัญกับการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการ มีส่วนร่วมของชุมชน 2) เพื่อให้ชุมชนเข้ามา	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน

	มีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ 4) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	
2. กำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ประชุมผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ร่วมกันกำหนดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
3. กำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- ร่วมกันกำหนดขอบข่ายการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน คือ 1) การพัฒนาความรู้และทักษะ 2) การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร 3) การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
กิจกรรม	วิธีดำเนินการ/ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
	4) การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	- แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน 2) คณะกรรมการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน
5. ดำเนินการตามแผนงานและกิจกรรมภายใต้โครงการ	1. จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนงานและกิจกรรมภายใต้โครงการ 2. สร้างพันธมิตรสัญญาร่วมกันเพื่อส่งเสริมและ	- ผู้วิจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน

	สนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน 3. ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง และเป็นคนดีในสังคม สามารถเป็นต้นแบบของชุมชนได้	
6. ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ประเมินผล โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน และแบบ	- ผู้วิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน

ส่วนที่ 4

เครื่องมือในการทดลองใช้รูปแบบ

.....
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. อายุ
 - ต่ำกว่า 30 ปี
 - 30 – 39 ปี
 - 40 – 49 ปี
 - 50 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่
 - ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
 - ผู้เรียน
 - ชุมชน
4. หน่วยงาน/ชุมชน
 - วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
 - ชุมชน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
4. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
5. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน.....
6. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ.....
7. ผู้เรียนมีจิตอาสาพัฒนาชุมชนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง.....
8. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
9. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและชุมชน.....
10. โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน ทำให้สถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
รายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน
ที่มีต่อโครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน มีลักษณะเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิด
ความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

- หญิง
2. อายุ
- ต่ำกว่า 30 ปี
- 30 – 39 ปี
- 40 – 49 ปี
- 50 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่
- ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
- ผู้เรียน
- ชุมชน
4. หน่วยงาน/ชุมชน
- วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
- ชุมชน

**ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการ
ศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน**

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้
โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน โดยมี
เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1. มีการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมการศึกษา ดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการ ร่วมกับชุมชน.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการ สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....

3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
4. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
5. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมความคิดของชุมชนและสถานประกอบการ.....
6. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ.....
7. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
8. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและชุมชน...
9. โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและสถานประกอบการ.....
10. โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน ทำให้สถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ.....

**แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก**

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. อายุ
 - ต่ำกว่า 30 ปี
 - 30 – 39 ปี
 - 40 – 49 ปี
 - 50 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่
 - ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
 - ผู้เรียน
 - ชุมชน
4. หน่วยงาน/ชุมชน

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ชุมชน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้ ต่อโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยมีเกณฑ์ การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง พึงพอใจมาก

3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
4. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
5. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมความคิดของชุมชน หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และสถานประกอบการ.....
6. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ.....
7. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
8. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและชุมชน...

9. โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และ ประสบการณ์ที่หลากหลาย.....
10. โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัย การอาชีพบ้านตาก หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในชุมชน มีความสนใจและให้ความร่วมมือ.....

**แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน**

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ
โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ตอน
ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
รายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน
ที่มีต่อโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนมีลักษณะ
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิด
ความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. อายุ
 - ต่ำกว่า 30 ปี
 - 30 – 39 ปี
 - 40 – 49 ปี
 - 50 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่
 - ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
 - ผู้เรียน
 - ชุมชน
4. หน่วยงาน/ชุมชน
 - วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
 - ชุมชน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
4. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมความคิดของชุมชนร่วมกับสถานศึกษา.....
5. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมภายใต้โครงการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ....
6. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
7. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และชุมชน.....
8. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน มีการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง.....
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
10. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียน ชุมชน และสถานประกอบการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อ

โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ข้อมูลที่ท่านตอบจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 39 ปี

- 40 – 49 ปี
- 50 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ/ปฏิบัติหน้าที่
- ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
- ผู้เรียน
- ชุมชน
4. หน่วยงาน/ชุมชน
- วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
- ชุมชน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่มีต่อโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับ กิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม.....
2. การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ.....
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลของกิจกรรมภายใต้โครงการ.....
4. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม.....
5. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการเกิดจากการระดมความคิดของชุมชนร่วมกับสถานศึกษา.....

6. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานของกิจกรรมภายใต้โครงการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ....
7. ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชนตามเป้าหมายของโครงการ.....
8. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพตามหลักสูตร.....
9. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และชุมชน.....
10. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน มีการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง.....

**แบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ
ทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน**

คำชี้แจง

แบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบ

เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 การประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามประการใด จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงและตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวัลลีย์ อาศัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับการศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตอนที่ 2 การประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้รูปแบบเกี่ยวกับ สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติที่เป็นจริงของท่านโดยมี
ระดับมีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติตามความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีผลการเรียนรู้/ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	ระดับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการพัฒนาความรู้และทักษะ					
1. ได้รับความรู้ใหม่เกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาที่เรียนและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในรายวิชานั้น
2. มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการศึกษาเรียนรู้การประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ
3. มีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
4. ได้รับการอบรมและพัฒนากระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้
5. มีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อการทำงานและการแก้ไขปัญหา
6. มีความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง
การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร					
7. มีความสามารถในการพูด การฟัง การจูงใจ และการโน้มน้าวผู้อื่น.....
8. มีทักษะด้านการคิด การพูด และการเขียน เพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง.....
9. มีทักษะในการวิเคราะห์ข้อ ใช้สื่อ และผลิตสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. มีความสามารถในการเขียน การทำรายงาน และการ
นำเสนอผลงาน | | | |

สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	ระดับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี					
11. สามารถสืบค้นข้อมูล และรับ-ส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้
12. สามารถจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้
13. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพิมพ์งาน การคิดคำนวณและการนำเสนอผลงานได้
14. สามารถสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้สำหรับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้
การพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
15. วางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
16. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม
17. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
18. สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายในการทำงานกลุ่มได้
การพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
19. ปฏิบัติงานโดยยึดตามกติกา ข้อตกลง/กฎ/ระเบียบที่กำหนดไว้
20. มีความเสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญาในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม
21. มีจิตอาสา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
22. อนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม
สมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน	ระดับผลการเรียนรู้/ปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)

23. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามกำหนด โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น
---	-------	-------	-------	-------	-------

ภาคผนวก ง

โครงการที่ใช้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1. โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน

.....

1. ชื่อบุคคล/หน่วยงานรับผิดชอบ - งานความร่วมมือ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
- งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ฝ่ายวิชาการ

2. ลักษณะโครงการ โครงการตาม พ.ร.บ.งบประมาณ
 โครงการตามภาระงานประจำ
 โครงการพิเศษ (ไม่ใช้งบประมาณ สอศ.)

3. สนองยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
 ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555-2569)

3.1 นโยบายที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 2 กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ผู้อยู่นอกระบบการศึกษาให้สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนอบรมวิชาชีพเพื่อการพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิมหรือสร้างอาชีพใหม่สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ

3.2 นโยบายที่ 3 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาของอาชีวศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างและเครือข่ายการเรียนรู้

4. สนองมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. พ.ศ. 2559

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. สนองหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 มิติ

6. สนองนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ทั้ง 12 ประการ

7. ผู้รับผิดชอบ นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก

8. ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ตุลาคม 2560 - กันยายน 2561

9. สภาพปัจจุบัน/หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปัญหาสังคมเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งทางครอบครัว ชุมชนและสังคม หากไม่รีบแก้ไขให้ทันท่วงที สังคมก็จะตกอยู่ภายใต้ความสับสนวุ่นวายซึ่งไม่ใช่เรื่องดีนัก แต่การสร้างจิตอาสาหรือจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นในหมู่เยาวชนได้มากเท่าไร สังคมแห่งการแบ่งปันเอื้ออาทรก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะการมีจิตอาสาพัฒนาในการบริการวิชาการและวิชาชีพพร้อมกับชุมชน

วิทยาลัยการอาชีบบ้านตาก ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพพร้อมกับชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้คำแนะนำถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชนให้รู้วิธีการใช้ การดูแลรักษา ให้สามารถซ่อมบำรุงเครื่องมือ อุปกรณ์การประกอบอาชีพ และเครื่องใช้ในครัวเรือน ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพสำหรับพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

10. วัตถุประสงค์

10.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

10.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพพร้อมกับชุมชน

11. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

11.1 เชิงปริมาณ

มีการให้บริการวิชาการและวิชาชีพพร้อมกับชุมชน อย่างน้อยภาคเรียนละ 3 ครั้ง

11.2 เชิงคุณภาพ

11.2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพพร้อมกับชุมชน อยู่ในระดับมากขึ้นไป

11.2.2 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

12. สถานที่ดำเนินการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

13. วิธีการดำเนินการ/ปฏิทินปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาดำเนินงาน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)											
	พ.ศ. 2560			พ.ศ. 2561								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. เสนอโครงการเพื่อ ขออนุมัติ			←→									
2. แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงาน					←→							
3. ประชุมคณะกรรมการ						←→						
4. ดำเนินงานตามโครงการ							←→					
5. ติดตามและประเมินผล								←→				
6. สรุปรายงานผลการ ดำเนินงาน									←→			

14. ค่าใช้จ่าย

ประเภทรายจ่าย รายการ	แหล่งเงิน/จำนวนเงิน				อื่นๆ
	งบประมาณ	รายได้ สถานศึกษา	อุดหนุน		
			ค่าจัดการ เรียน การสอน	พัฒนา คุณภาพ ผู้เรียน	
1. ค่าตอบแทน	25,000				
2. ค่าใช้สอย	2,000				
3. ค่าวัสดุ	8,000				
รวมทั้งสิ้น	35,000				

15. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

15.1 มีการให้บริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน อย่างน้อยภาคเรียนละ 3 ครั้ง

15.2 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาและบริการวิชาการและวิชาชีพร่วมกับชุมชน อยู่ในระดับมากขึ้นไป

15.3 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

16. ปัญหาและอุปสรรค

-

17. การติดตามและการประเมินผล

- แบบสังเกต
- แบบสอบถาม

2. โครงการศึกษาทำงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน

.....

1. ชื่อบุคคล/หน่วยงานรับผิดชอบ - งานความร่วมมือ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
- งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ฝ่ายวิชาการ
2. ลักษณะโครงการ โครงการตาม พ.ร.บ.งบประมาณ
 โครงการตามภาระงานประจำ.
 โครงการพิเศษ (ไม่ใช้งบประมาณ สอศ.)
3. สนองยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555-2569)
 - 3.1 นโยบายที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะ ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคมทั้งในประเทศ ภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี
 - 3.2 นโยบายที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามระบบ
คุณวุฒิวิชาชีพ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามสมรรถนะของกรอบ
คุณวุฒิวิชาชีพ
4. สนองมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. พ.ศ. 2559
 - มาตรฐานที่ 1 ด้านผลการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 2 ด้านการบริหารจัดการศึกษา
มาตรฐานที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. สนองหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 มิติ

6. สอนนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ทั้ง 12 ประการ

7. ผู้รับผิดชอบ นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
งานความร่วมมือ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ฝ่ายวิชาการ

8. ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ตุลาคม 2560 - กันยายน 2561

9. สภาพปัจจุบัน/หลักการและเหตุผล

การพัฒนาขีดความสามารถในการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานของผู้เรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชนจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และจุดประกายความคิดในการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเป็นการตอบสนองนโยบายของการจัดการอาชีวศึกษา ในการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ศึกษาดูงาน เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาเรียนของผู้เรียน การจัดการพัฒนาการเรียนในปัจจุบันนั้นมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจำเป็นต้องส่งเสริมผู้เรียนเกิดทักษะเกิดประสบการณ์ และเป็นการส่งเสริมพัฒนาด้านสติปัญญา เจตคติ ด้วยความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ เพื่อให้ผู้เรียนรู้ข่าวสารสารสนเทศ เป็นคนหูตากว้างไกล มีวิสัยทัศน์ ก้าวทันเทคโนโลยี สมัยใหม่ ต่อบรรยากาศข้างหน้า

ดังนั้นการศึกษาจากสถานที่จริง จึงเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมในกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ทักษะประสบการณ์ ให้กับตัวผู้เรียน อีกทั้งเป็นการเปิดมุมมองที่จะรับกับการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ สร้างความพร้อมให้แก่ผู้เรียน ด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิด ความสัมพันธ์ ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน ทำให้ได้เห็นถึงเทคนิควิธีการในการนำมาปรับใช้หรือการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

10. วัตถุประสงค์

10.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน

10.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

11. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

11.1 เสิ้งปริมาณ

มีการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน อย่างน้อยภาคเรียนละ 3 ครั้ง

11.2 เสิ้งคุณภาพ

11.2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน อยู่ในระดับมากขึ้นไป

11.2.2 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

12. สถานที่ดำเนินการ

- วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
- แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น
- สถานประกอบการในชุมชน

13. วิธีการดำเนินการ/ปฏิทินปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาดำเนินงาน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)											
	พ.ศ. 2560			พ.ศ. 2561								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ			←→									
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน					←→							
3. ประชุมคณะกรรมการ						←→						
4. ดำเนินงานตามโครงการ							←→					
5. ติดตามและประเมินผล								←→				
6. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน									←→			

14. ค่าใช้จ่าย

ประเภทรายจ่าย	แหล่งเงิน/จำนวนเงิน			อื่น ๆ
	งบประมาณ	รายได้	อุดหนุน	

รายการ		สถานศึกษา	ค่าจัดการเรียนการสอน	พัฒนาคุณภาพผู้เรียน	
1. ค่าตอบแทน	-				
2. ค่าใช้สอย	27,000				
3. ค่าวัสดุ	3,000				
รวมทั้งสิ้น	30,000				

15. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

15.1 มีการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน อย่างน้อยภาคเรียนละ 3 ครั้ง

15.2 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการศึกษาดูงานในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานประกอบการในชุมชน อยู่ในระดับมากขึ้นไป

15.3 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

3. โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

.....

1. ชื่อบุคคล/หน่วยงานรับผิดชอบ งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

2. ลักษณะโครงการ
- โครงการตาม พ.ร.บ.งบประมาณ
- โครงการตามภาระงานประจำ
- โครงการพิเศษ (ไม่ใช้งบประมาณ สอศ.)

3. สนองยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555-2569)

3.1 นโยบายที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะ ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคมทั้งในประเทศ ภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการจัดอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี

3.2 นโยบายที่ 3 ยุทธศาสตร์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างและเครือข่ายการเรียนรู้ พัฒนาระบบการจัดการบริหาร

4. สอนมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. พ.ศ. 2559

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 2 ด้านการบริหารจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. สอนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 มิติ

6. สอนนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ทั้ง 12 ประการ

7. ผู้รับผิดชอบ นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

8. ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ตุลาคม 2560 - กันยายน 2561

9. สภาพปัจจุบัน/หลักการและเหตุผล

เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา คือการจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคม ชุมชน ให้เป็นสังคมชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน โดยการศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ดังนั้นสถานศึกษาจึงแสวงหาการมีส่วนร่วมมีระหว่าง บ้าน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนและชุมชน มีการจัดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสานความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า องค์กรต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

ปัจจุบันในองค์กรการเรียนรู้มีการพัฒนา แลกเปลี่ยนการเรียนรู้และการแข่งขันสูง ดังนั้นวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เห็นความสำคัญในการจัดงาน Open House ให้ผู้ปกครองได้เข้ามาร่วมงานกิจกรรมเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา จึงได้จัดทำโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก มีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตร

10. วัตถุประสงค์

10.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

10.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

11. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

11.1 เชิงปริมาณ

มีการกิจกรรมภายใต้โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง

11.2 เชิงคุณภาพ

11.2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก อยู่ในระดับมากขึ้นไป

11.2.2 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

12. สถานที่ดำเนินการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

13. วิธีการดำเนินการ/ปฏิทินปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาดำเนินงาน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)												
	พ.ศ.2560			พ.ศ. 2561									
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ	←→												
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน			←→										
3. ประชุมคณะกรรมการ			←→										
4. ดำเนินงานตามโครงการ				←→									
5. ติดตามและประเมินผล										←→			
6. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน												←→	

14. ค่าใช้จ่าย

ประเภทรายจ่าย รายการ	แหล่งเงิน/จำนวนเงิน				อื่น ๆ
	งบประมาณ	รายได้ สถานศึกษา	อุดหนุน		
			ค่าจัดการ เรียน การสอน	พัฒนา คุณภาพ ผู้เรียน	

1. ค่าตอบแทน	16,000				
2. ค่าใช้สอย	1,000				
3. ค่าวัสดุ	8,000				
รวมทั้งสิ้น	25,000				

15. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

15.1 มีการกิจกรรมภายใต้โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง

15.2 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ Open House เปิดบ้านวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก อยู่ในระดับมากขึ้นไป

15.3 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

16. ปัญหาและอุปสรรค

-

17. การติดตามและการประเมินผล

- แบบสังเกต
- แบบสอบถาม

4. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ของผู้เรียน

.....

1. ชื่อบุคคล/หน่วยงานรับผิดชอบ - งานความร่วมมือ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
- งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ฝ่ายวิชาการ
2. ลักษณะโครงการ โครงการตาม พ.ร.บ.งบประมาณ
 โครงการตามภาระงานประจำ.
 โครงการพิเศษ (ไม่ใช้งบประมาณ สอศ.)
3. สนองยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555-2569)
 - 3.1 นโยบายที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะ ได้
มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคมทั้งในประเทศ ภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาาระบบทวิภาคี
 - 3.2 นโยบายที่ 3 ยุทธศาสตร์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างและเครือข่ายการเรียนรู้
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการจัดการบริหาร กลยุทธ์ที่ 3 ร่วมมือกับสถานประกอบการในการเปิดสอน
ระดับ ปวช., ปวส. และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ
4. สนองมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. พ.ศ. 2559

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 2 ด้านการบริหารจัดการศึกษา
มาตรฐานที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. สนองหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 มิติ
6. สนองนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ทั้ง 12 ประการ
7. ผู้รับผิดชอบ นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
งานความร่วมมือ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

8. ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ตุลาคม - กันยายน 2561

9. สภาพปัจจุบัน/หลักการและเหตุผล

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะใน 4 หมวดหมู่คือ 1) วิธีทางของการคิด 2) วิธีทางของการทำงาน 3) เครื่องมือสำหรับการทำงาน และ 4) ทักษะสำหรับดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมในยุคสมัยแห่งความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงที่จะนำพาผู้เรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แนวทางหนึ่ง คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งเป็นกลยุทธ์การสอนที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระในบทเรียนให้สัมพันธ์กับชุมชน ผ่านการบูรณาการสาระความรู้ในหลายศาสตร์กับประเด็นปัญหาในโลกที่เป็นจริง และเป็นเรื่องใกล้ตัวในชุมชนและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เน้นทักษะการคิด การแก้ปัญหา เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติจริง มีการประเมินผลตามสภาพจริงโดยการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้มีการจัดการเรียนการสอนทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดแรงงานและชุมชน ปัญหาส่วนหนึ่งที่พบคือผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ และประสบการณ์ตรงจากชุมชนและสถานประกอบการน้อยและไม่ต่อเนื่อง วิทยาลัยจึงจัดทำโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน เพื่อการสนับสนุนการนำชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพ

10. วัตถุประสงค์

10.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

10.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

11. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

11.1 เสิ้งปริมาณ

มีกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 5 ครั้ง

11.2 เสิ้งคุณภาพ

11.2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน อยู่ในระดับมากขึ้นไป

11.2.2 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

12. สถานที่ดำเนินการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

13. วิธีการดำเนินการ/ปฏิทินปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาดำเนินงาน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)											
	พ.ศ.2560			พ.ศ. 2561								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ			←→									
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน					←→							
3. ประชุมคณะกรรมการ						←→						
4. ดำเนินงานตามโครงการ							←→					
5. ติดตามและประเมินผล								←→				
6. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน										←→		

14. ค่าใช้จ่าย

ประเภทรายจ่าย รายการ	แหล่งเงิน/จำนวนเงิน				อื่น ๆ
	งบประมาณ	รายได้ สถานศึกษา	อุดหนุน		
			ค่าจัดการ เรียน การสอน	พัฒนา คุณภาพ ผู้เรียน	
1. ค่าตอบแทน	19,000				
2. ค่าใช้สอย	5,500				
3. ค่าวัสดุ	9,500				

รวมทั้งสิ้น	34,000				
-------------	--------	--	--	--	--

15. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

15.1 มีกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 5 ครั้ง

15.2 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน อยู่ในระดับมากขึ้นไป

15.3 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

16. ปัญหาและอุปสรรค

-

17. การติดตามและการประเมินผล

- แบบสังเกต
- แบบสอบถาม

18. วิเคราะห์หลักแนวคิดตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

- วางแผนงานให้บริการในจำนวนที่เหมาะสมไม่กระทบภารกิจหลักด้านการสอนหลักความมีเหตุผล
- จัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกร่วมทำการฝึกอบรมอาชีพตามที่ชุมชนต้องการ
- ให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน/ชุมชน ในการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านวิชาชีพหลักภูมิคุ้มกัน
- ใส่ใจในความละเอียดของงานที่ปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม

- รับผิดชอบผลของงานที่ปฏิบัติ
- ความซื่อสัตย์ในการทำงาน

เงื่อนไขความรู้

- มีหลักฐานชัดเจนพร้อมรับการประเมิน
- การเชื่อมโยงสู่ 4 มิติ
- มิติสังคม
- ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
 - การทำงานร่วมกัน
- มิติเศรษฐกิจ

- การวางแผนงานที่ชัดเจน ทำให้ประหยัดงบประมาณ

- ได้ผลงานที่ตรงความต้องการ

มิติวัฒนธรรม

- ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด

มิติสิ่งแวดล้อม

- จัดซื้อวัสดุในจำนวนที่จำเป็น และประหยัด

5. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

.....

1. ชื่อบุคคล/หน่วยงานรับผิดชอบ - งานความร่วมมือ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
- งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

2. ลักษณะโครงการ โครงการตาม พ.ร.บ.งบประมาณ
 โครงการตามภาระงานประจำ.
 โครงการพิเศษ (ไม่ใช้งบประมาณ สอศ.)

3. สนองยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555-2569)

3.1 นโยบายที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะ ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคมทั้งในประเทศ ภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี

3.2 นโยบายที่ 3 ยุทธศาสตร์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างและเครือข่ายการเรียนรู้
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการจัดการบริหาร กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักวิจัยและนวัตกรรมอาชีวศึกษาภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและชุมชน

4. สอนมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. พ.ศ. 2559

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 2 ด้านการบริหารจัดการศึกษา
มาตรฐานที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. สอนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 มิติ

6. สอนนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ทั้ง 12 ประการ

7. ผู้รับผิดชอบ
- นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก
 - งานความร่วมมือ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
 - งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

8. ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ตุลาคม - กันยายน 2561

9. สภาพปัจจุบัน/หลักการและเหตุผล

สภาพปัจจุบัน วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก มุ่งสู่การดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของวิทยาลัยฯ ต่อการพัฒนาเป็นสถานศึกษาด้านวิชาชีพ เน้นคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ยกย่องความเป็นเลิศวิชาการและวิชาชีพสู่สากล ผู้เรียนมีจิตบริการวิชาชีพสู่ชุมชน ดำเนินงานเป็นต้นแบบของชุมชน ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการดำเนินงานตามมาตรฐานของประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัย ซึ่งได้นำข้อมูลจากการประเมินการจัดกิจกรรมของแต่ละชมรมวิชาชีพฯ มาดำเนินงานโครงการในปีงบประมาณ 2561 เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นต่อไป

วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตากเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพทั้งด้านการเป็นคนเก่งและคนดี มีจิตอาสาในการบริการประชาชนรวมถึงชุมชน จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชนขึ้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นคนดีและมีความรู้ มีทักษะอาชีพควบคู่กันอย่างมีคุณภาพต่อไป

10. วัตถุประสงค์

10.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน

10.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

11. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

11.1 เจริญปริมาณ

มีกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชนอย่างน้อยปีการศึกษาละ 3 ครั้ง

11.2 เชิงคุณภาพ

11.2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน อยู่ในระดับมากขึ้นไป

11.2.2 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

12. สถานที่ดำเนินการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

13. วิธีการดำเนินการ/ปฏิทินปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาดำเนินงาน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)											
	พ.ศ.2560			พ.ศ. 2561								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ			←→									
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน					←→							
กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาดำเนินงาน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)											
	พ.ศ.2560			พ.ศ. 2561								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
3. ประชุมคณะกรรมการ						←→						
4. ดำเนินงานตามโครงการ							←→					
5. ติดตามและประเมินผล								←→				
6. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน									←→			

14. ค่าใช้จ่าย

ประเภทรายจ่าย รายการ	แหล่งเงิน/จำนวนเงิน				อื่น ๆ
	งบประมาณ	รายได้ สถานศึกษา	อุดหนุน		
			ค่าจัดการ เรียน การสอน	พัฒนา คุณภาพ ผู้เรียน	
1. ค่าตอบแทน	14,000				
2. ค่าใช้สอย	1,500				
3. ค่าวัสดุ	9,500				

รวมทั้งสิ้น	25,000				
-------------	--------	--	--	--	--

15. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

15.1 มีกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 3 ครั้ง

15.2 ระดับความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนคนเก่ง คนดี และเป็นต้นแบบของชุมชน อยู่ในระดับมากขึ้นไป

15.3 ระดับการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ เกี่ยวกับสมรรถนะ วิชาชีพตามมาตรฐานหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

16. ปัญหาและอุปสรรค

-

17. การติดตามและการประเมินผล

- แบบสังเกต
- แบบสอบถาม

18. วิเคราะห์หลักแนวคิดตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

- วางแผนงานให้บริการในจำนวนที่เหมาะสมไม่กระทบภารกิจหลักด้านการสอนหลักความมีเหตุผล
- จัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกร่วมทำการฝึกอบรมอาชีพตามที่ชุมชนต้องการ
- ให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน/ชุมชน ในการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านวิชาชีพหลักภูมิคุ้มกัน
- ใส่ใจในความละเอียดของงานที่ปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม

- รับผิดชอบผลของงานที่ปฏิบัติ
- ความซื่อสัตย์ในการทำงาน

เงื่อนไขความรู้

- มีหลักฐานชัดเจนพร้อมรับการประเมิน

การเชื่อมโยงสู่ 4 มิติ

มิติสังคม

- ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
- การทำงานร่วมกัน

มิติเศรษฐกิจ

- การวางแผนงานที่ชัดเจน ทำให้ประหยัดงบประมาณ

- ได้ผลงานที่ตรงความต้องการ

มิติวัฒนธรรม

- ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด

มิติสิ่งแวดล้อม

- จัดซื้อวัสดุในจำนวนที่จำเป็น และประหยัด

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์/ขอเชิญ/เผยแพร่

1. หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และแบบตอบรับ
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (tryout)
3. หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย และแบบตอบรับ
4. หนังสือขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ยกร่างรูปแบบ
5. หนังสือขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ตรวจสอบรูปแบบ
6. หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ
7. หนังสือขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานวิจัยในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และแบบตอบรับ

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๔๕๑.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากจึงขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสถาบันของท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพคุณ ชูทัน อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการประเมินดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๙๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

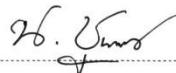
การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ ดร.นพคุณ ชูหัน
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ

(ดร.นพคุณ ชูหัน)

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๔๕๑.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากจึงขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสถาบันของท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ อินทวงศ์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการประเมินดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ ดร.กันต์ อินทวงศ์
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ

(ดร.กันต์ อินทวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๔๕๑.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากจึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการประเมินดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ ดร.สงวน หอกคำ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๓
สถานที่ทำงาน สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๓

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
 ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....

(ดร.สงวน หอกคำ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๓
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๓

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๔๕๑.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากจึงขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสถาบันของท่าน คือ ดร.ศยามล นิตพิงศ์สุวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการประเมินดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๙๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ ดร.ศยามล นิตพิงศ์สุวรรณ
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
 ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ
.....
(ดร.ศยามล นิตพิงศ์สุวรรณ)
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๔๕๑.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.เรงรัด สุทธิสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากจึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการประเมินดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakcecc@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ ดร.เร่งรัด สุทธิสน
ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ
สถานที่ทำงาน บริษัทภูเก็ตเฟอร์ติไลเซอร์อะกรีคัลเจอร์ล จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
 ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....

(ดร.เร่งรัด สุทธิสน)

ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ

บริษัทภูเก็ตเฟอร์ติไลเซอร์อะกรีคัลเจอร์ล จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร

2. หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
ที่ใช้ในการศึกษา (tryout)

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๔๘๗.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา (try out)

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเกาะคา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษา เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญ
การพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของ
ผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าหน่วยงานของท่านเป็นหน่วยงานที่
ควรศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา (try out) ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

3. หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๐๓๕.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก นั้น

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีควมจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา เพื่อการนี้ จึงขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยอันเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ ดร.วิษณุ บัวเทศ
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ

(ดร.วิษณุ บัวเทศ)

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๐๓๕.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก นั้น

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา เพื่อการนี้ จึงขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยอันเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๕๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๙๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

สัปดาห์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านดาก

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ ดร.จักรภพ เนวะมาตย์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคตาก จังหวัดตาก

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ

(ดร.จักรภพ เนวะมาตย์)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
วิทยาลัยเทคนิคตาก จังหวัดตาก

4. หนังสือขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ยกร่างรูปแบบ

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๐๗๖.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ดร.เรงรัต สิทธิสน

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อใช้ประกอบในการขอเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จะทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๑ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๙๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๐๗๖.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน หัวหน้างาน/หัวหน้าแผนกวิชาทุกท่าน

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อใช้ประกอบในการขอเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จะทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๑ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

5. หนังสือขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ตรวจสอบรูปแบบ

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๑๑๐.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กำหนดการ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. ประเด็นการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. นิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. รูปแบบ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก กำลังดำเนินการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี และมีความเหมาะสม จึงขอเรียนเชิญท่านให้เกียรติร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและวิพากษ์รูปแบบของงานวิจัยดังกล่าว ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๑ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๓๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๑๑๐.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กำหนดการ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. ประเด็นการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. นิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. รูปแบบ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก กำลังดำเนินการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นั้น

ในกรณีนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี และมีความเหมาะสม จึงขอเรียนเชิญท่านให้เกียรติร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและวิพากษ์รูปแบบของงานวิจัยดังกล่าว ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุม ๑ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

6. หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๑๔๔.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารประกอบการประเมินรูปแบบ จำนวน ๑ เล่ม
๒. แบบตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อใช้ประกอบในการขอเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี และมีความเหมาะสม จึงขอความอนุเคราะห์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ อินทวงศ์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๑๔๔.๑

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยนอร์ทเทิร์นตาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เอกสารประกอบการประเมินรูปแบบ	จำนวน ๑ เล่ม
	๒. แบบตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อใช้ประกอบในการขอเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี และมีความเหมาะสม จึงขอความอนุเคราะห์ ดร.นลธวัช ยุทธวงศ์ อดีตครูเชี่ยวชาญ ประธานสาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก จังหวัดตาก เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : bantakicec@gmail.com

7. หนังสือขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานวิจัย

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/๓๔๓

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทคัดย่อรายงานการประเมินโครง จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ชุด
(สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ)

ด้วยนางวัลลีย์ อาศัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้ดำเนินการจัดทำเอกสารผลงานทางวิชาการ เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยความร่วมมือร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เพื่อใช้ประกอบในการขอเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ดังกล่าว

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาของท่านต่อไป และขอความกรุณาตอบรับเอกสารดังกล่าว ตามเอกสารแบบตอบรับที่ส่งมาด้วยนี้ จักขอบพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ฝ่ายบริหารทรัพยากร

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๑๔๒๖

โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๑๔๑๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

E-mail : Bantakicec@gmail.com

ภาคผนวก ฉ

เกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ
ของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

เกียรติบัตรรางวัลระดับเหรียญทอง ประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก หน่วยงานมาตรฐานดีเด่นองค์การ
นักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับภาค ภาคเหนือ พ.ศ.2561

เกียรติบัตรการได้รับคัดเลือกผลงานเครื่องมือช่วยประกอบยางรถจักรยานยนต์ เข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม
และพาณิชย์กรรม ระดับภาคเหนือ

เกียรติบัตรรางวัลชนะเลิศอันดับที่ 2 การคัดเลือกสถานศึกษาเครือข่ายดีเด่นในการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบ STEAM³

เกียรติบัตรรางวัลระดับเหรียญทองแดง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เครื่องมือช่วยประกอบยางรถจักรยานยนต์ v.2 ระดับภาค ภาคเหนือ ครั้งที่ 28 ประจำปี 2561

เกียรติบัตรการเข้าร่วมนำเสนอโครงการงานสถานศึกษาคุณธรรมระดับภาค ภาคเหนือ
โครงการสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษา

เกียรติบัตรรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับเหรียญทอง ประเภทที่ 4 สิ่งประดิษฐ์ด้านผลิตภัณฑ์อาหาร ระดับอาชีวศึกษาจังหวัดตาก ประจำปีการศึกษา 2561

เกียรติบัตรรางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง ประเภทที่ 8 สิ่งประดิษฐ์ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ
 ระดับอาชีวศึกษาจังหวัดตาก

เกียรติบัตรชนะเลิศระดับเหรียญเงิน ประเภทที่ 3 สิ่งประดิษฐ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ระดับอาชีวศึกษา
 จังหวัดตาก

เกียรติบัตรรางวัลชมเชย โครงการงานการศึกษาระยะห่างการปลูกข้าว กข 43 โดยหว่าน การประกวด
โครงการงานวิทยาศาสตร์ ระดับอาชีวศึกษาจังหวัดตาก

เกียรติบัตรการประกวดสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมในการควบคุมและลดปัจจัยเสี่ยงด้านอุบัติเหตุทางถนน
ตามโครงการคนอาชีวศึกษาปลอดภัยทางถนน อาชีวศึกษาจังหวัดตาก

เกียรติบัตรรางวัลชนะเลิศค่ายย่อยดีเด่น (ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน) อันดับที่ 1 งานชุมนุมลูกเสือวิสามัญอาชีวศึกษา ครั้งที่ 20

เกียรติบัตรนักศึกษาวิชาทหารดีเด่น ประจำปี 2561

ภาคผนวก ข

การเผยแพร่ผลงานวิชาการ

เอกสารและภาพที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ผลงานวิจัย

เอกสารและภาพที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

1. เอกสารการเผยแพร่ผลการวิจัยทางเว็บไซต์ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
<http://www.bantak.ac.th>
2. การเผยแพร่ผลการวิจัยแบบบรรยายและได้ลงบทความวิจัย ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 ในระหว่างวันที่ 5 – 6 กันยายน 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
3. การเผยแพร่ผลงานวิชาการ โดยการนำเสนอผลการวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานการบริหารสถานศึกษาและการวิจัย วันที่ 4 กันยายน 2562 ณ วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก
4. การนำเสนองานวิจัยในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษา ณ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วันที่ 21-23 กันยายน 2562
5. การนำเสนอผลงานวิจัยในงานประชุมวิชาการองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยระดับภาค ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร วันที่ 23-27 ธันวาคม 2562 ณ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

← → 🔍 bantak.ac.th/web/

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

น้ำสควา รักชาติขอสาม เพียบพร้อมคุณธรรม

หน้าหลัก
บุคลากร +
ข่าวสาร +
เอกสารเผยแพร่ +
งานบริการชุมชน +
งานส่งเสริมสหกรณ์ +
สื่อวีดิทัศน์

เกี่ยวกับ วท.บ้านตาก

- ประวัติ
- วิสัยทัศน์
- พันธกิจ
- ประวัตินักศึกษา
- ประวัติของวิทยานิพนธ์
- ตราสัญลักษณ์

มีผลงานฐาน 9 ประการ

- ข้อมูลทั่วไป
- ข้อมูลนักเรียน นักศึกษา
- ข้อมูลคณาจารย์
- ข้อมูลบุคลากร
- ข้อมูลงบประมาณ/การเงิน

ข่าวประชาสัมพันธ์

งานประชุมวิชาการองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับภาค ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 4 วันที่ 23-27 ธันวาคม 2562 ณ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก โดยท่าน ดร. วิวัฒน์ ลาวัณย์ ผู้อำนวยการ จัดงานประชุมวิชาการระดับชาติวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย การแข่งขันทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน "สุดยอดนวัตกรรมอาชีพดีเด่น" ทางประกวดสิ่งประดิษฐ์ของชุมชนในฝัน และงานวิจัยทางโครงการ

1 2 3 4 5 Next More Articles...

ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน(Fixit center)

เปิดโครงการ "๖ ชั่วโมง ๑ งาน" ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2560 - ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

ดร. วิวัฒน์ ลาวัณย์ ผู้อำนวยการ พร้อมด้วยนางอรรณพรัตน์ ชนกันต์ รองผู้อำนวยการ และคณะครู นักเรียน นักศึกษา ร่วมกันโครงการ "๖ ชั่วโมง ๑ งาน" ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2560 - ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

และคณะครู นักเรียน นักศึกษา ร่วมกันโครงการ "๖ ชั่วโมง ๑ งาน" ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2560 - ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

และคณะครู นักเรียน นักศึกษา ร่วมกันโครงการ "๖ ชั่วโมง ๑ งาน" ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2560 - ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

1 2 3 4 5 Next More Articles...

ประกวดราคา จัดซื้อจัดจ้าง

การประกวดราคาซื้อสิ่งก่อสร้าง ซ่อมปฏิสังขรณ์อาคารไฟฟ้าภายใน

วันที่: 07 ธันวาคม 2559

Download เอกสารขอซื้อสิ่งก่อสร้างและแผนรายละเอียด ปี 2560 ซ่อมปฏิสังขรณ์อาคารไฟฟ้าภายใน Read More...

1 2 Next More Articles...

ข่าวทั่วไป

ผู้บริหาร

นางวิวัฒน์ อาศัย
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

หน่วยงานใน อศจ.ตาก

- วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
- วิทยาลัยเทคนิคตาก
- วิทยาลัยการอาชีพแม่ออน
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตาก

หน่วยงานใน สอศ.

- สอศ.
- สำนักงานวิทยบริการ
- สำนักงานความร่วมมือ
- สำนักงานติดตามและประเมินผล

วิจัย รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เขียนโดย Bantak ICT

สี: 23

AMS e-Office x AMS e-Office x +

← → ↻ 118.175.21.18/scripts/foxweb.exe/oa_prevWDnote?qiffCPsGzAhHfjpmWFvHleKJWXkQrtBboxhYJQdeIJzcRRQkqZcBifUvANHbra

เรื่อง	ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ผอ.วัลลีย์ อาศัย
อ้างอิง	M30MJYPY
เจ้าของเรื่อง	วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
เวลาที่เริ่ม	29/10/2562 10:32:38
ชั้นความเร็ว	ปกติ ▾
ชั้นความลับ	ปกติ ▾

เนื้อเรื่อง [ไฟล์ประกอบ 62-10-28 ที่ สร 0623.10-426 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.pdf]

ขออนุญาตใช้หนังสือฉบับนี้แทน เนื่องจากฉบับก่อนหน้านี้ไม่ได้แนบบทคัดย่อค่ะ

Work Flows

29/10/2562 10:32:49 จาก วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

- >วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย เพื่อทราบ-รับทราบ :01/11/2562 14:20:18
- >วิทยาลัยการอาชีพเสนา เพื่อทราบ-รับทราบ :29/10/2562 10:57:12
- >วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง เพื่อทราบ
- >วิทยาลัยสารพัดช่างสุพรรณบุรี เพื่อทราบ-เปิดเอกสาร :29/10/2562 10:43:09
- >วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ เพื่อทราบ
- >วิทยาลัยการอาชีพหลวงประธานราษฎร์นิกร เพื่อทราบ-เปิดเอกสาร :29/10/2562 11:30:33
- >วิทยาลัยการอาชีพผล เพื่อทราบ
- >วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ 2 เพื่อทราบ-เปิดเอกสาร :29/10/2562 10:39:04
- >วิทยาลัยการอาชีพศรีสุนาลัย เพื่อทราบ-เปิดเอกสาร :30/10/2562 09:37:26
- >วิทยาลัยเทคนิคยะลา เพื่อทราบ-รับทราบ :29/10/2562 11:30:04
- >วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการรัตนบุรี เพื่อทราบ-รับทราบ :29/10/2562 10:38:35
- >วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี เพื่อทราบ-รับทราบ :29/10/2562 14:44:15
- >วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอบราชธานี เพื่อทราบ-รับทราบ :29/10/2562 15:13:09
- >วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ เพื่อทราบ-รับทราบ :29/10/2562 10:53:23
- >วิทยาลัยการอาชีพนาโพธิ์ราชสีห์ เพื่อทราบ
- >วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิบูลย์ เพื่อทราบ-เปิดเอกสาร :29/10/2562 14:52:09
- >วิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า (หลวงพ่อบึงปากมัท) เพื่อทราบ
- >วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี เพื่อทราบ-รับทราบ :29/10/2562 13:34:18
- >วิทยาลัยเทคนิคลำพูน เพื่อทราบ-รับทราบ :29/10/2562 14:58:19
- >วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา เพื่อทราบ-เปิดเอกสาร :29/10/2562 17:10:35
- >วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล เพื่อทราบ-เปิดเอกสาร :29/10/2562 10:50:29
- >วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง เพื่อทราบ-เปิดเอกสาร :29/10/2562 10:49:07
- >วิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม เพื่อทราบ-รับทราบ :30/10/2562 09:45:44
- >วิทยาลัยเทคนิคโลกสำโรง(ชื่อเดิมทก.โลกสำโรง) เพื่อทราบ-เปิดเอกสาร :29/10/2562 11:35:14

คำสั่งวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ที่ ๓๔๐/ ๒๕๖๒
เรื่อง ให้ข้าราชการ / ลูกจ้างส่วนราชการไปราชการ

อาศัยอำนาจ ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ๒๙ / ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการวิทยาลัย สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เกี่ยวกับงานบุคลากร) ข้อ ๒ พิจารณาอนุญาตการเดินทางไปราชการในราชอาณาจักรของข้าราชการประจำอยู่ในสถานศึกษานั้น จึงอนุญาตให้บุคคลต่อไปนี้ไปราชการ เพื่อเข้าร่วมนำเสนองานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๔ ในระหว่างวันที่ ๕-๖ กันยายน ๒๕๖๒ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

๑. นางวัลลีย์	อาศัย	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
๒. นายประวิทย์	เห็นชอบ	ตำแหน่ง พนักงานขับรถ

การเดินทางไปราชการครั้งนี้ ดังมีรายการต่อไปนี้ คือ

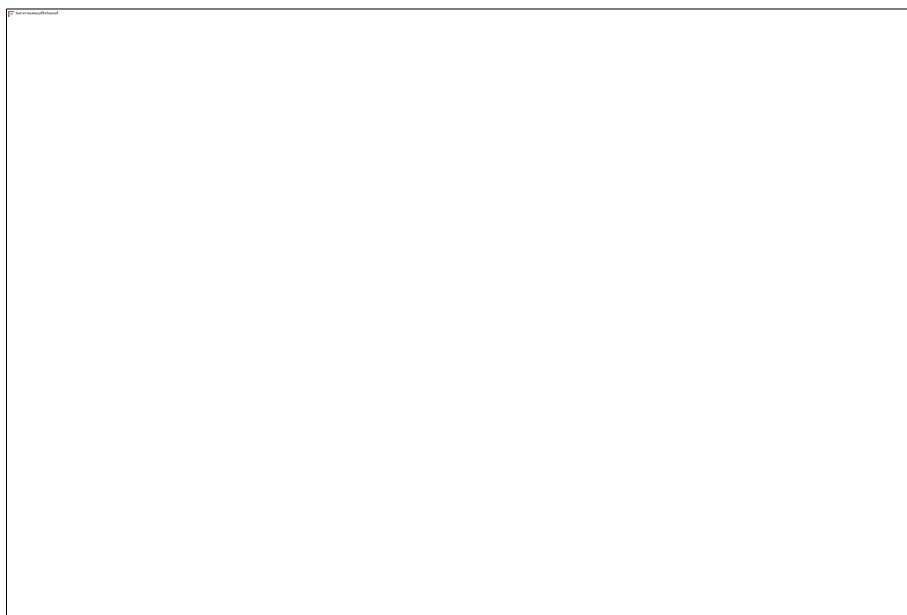
- อนุญาตให้เบิกค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักและน้ำมันเชื้อเพลิงได้จากงบประมาณหรือเงินบำรุงการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
- อนุญาตให้ใช้รถยนต์ส่วนราชการหมายเลขทะเบียน ฮบ ๗๐๑๔ กรุงเทพมหานคร ในการเดินทาง โดยมอบหมายให้นายประวิทย์ เห็นชอบ เป็นพนักงานขับรถ

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางวัลลีย์ อาศัย)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ภาพการเผยแพร่ผลการวิจัยแบบบรรยาย ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 5 - 6 กันยายน 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพการเผยแพร่ผลการวิจัยแบบบรรยาย ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4
ระหว่างวันที่ 5 – 6 กันยายน 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ขอขอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

วัลลีย์ อาศัย

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานแบบบรรยาย

เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน :
กรณีศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 “ยุทธศาสตร์ใหม่กับการวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามพระบรมราโชบาย”
วันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2562

ณ อาคารบริการวิชาการและบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ให้ไว้ ณ วันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2562

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ จรัสโรจนกุล)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

(ดร.ณรงศ์เดช รัตนานนท์เสถียร)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

**สรุปการประเมินผลการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
การนำเสนองานวิจัยภาคบรรยายในงานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี วันที่ 6 กันยายน 2562**

.....

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานวิชาการเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปรากฏผลดังตารางที่ 45

ตารางที่ 45 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ ปฏิบัติหน้าที่

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	18	58.07
หญิง	13	41.93
รวม	31	100
2. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	27	87.09
สูงกว่าปริญญาตรี	4	12.91
รวม	31	100
3. ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	3	9.69
ครูผู้สอน	27	87.09
อื่น ๆ	1	3.22
รวม	31	100

จากตารางที่ 45 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 58.07) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 41.93) วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี (ร้อยละ 87.09) ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 87.09) และอื่น ๆ (ร้อยละ 3.22)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลงานวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามนำ ข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 46 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อ ผลงานวิชาการเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 31)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ความชัดเจนของการกำหนดปัญหา วัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย	4.27	0.65	มาก
2	หัวข้อเรื่องการวิจัยมีความน่าสนใจ	4.61	0.58	มากที่สุด
3	การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4.63	0.54	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของวิธีการเก็บข้อมูลและ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล	4.57	0.57	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมและความถูกต้องของขั้นตอน และวิธี วิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย การสรุปผล และ การอภิปรายผล	4.31	0.66	มาก
6	ความสอดคล้องของเนื้อหา และการใช้ภาษา	4.58	0.74	มากที่สุด

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
7	ประโยชน์และคุณค่าในการนำผลการวิจัยไปใช้	4.64	0.63	มากที่สุด
8	ประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการ	4.57	0.65	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.52	0.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 45 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผลงานวิชาการเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ประโยชน์และคุณค่าในการนำ ผลการวิจัยไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$) รองลงมา ได้แก่ การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.63$) และ หัวข้อเรื่องการวิจัยมีความน่าสนใจ ($\bar{X}=4.61$) ตามลำดับ

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
 รับที่ 1526
 วันที่ 13 ส.ค. 2562
 ผู้รับ กิ่งฟ้า

ที่ ศบ ๐๖๕๓.๐๙/ว ๗๙๑

วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก
 ๖๖ หมู่ ๙ ตำบลสมิทรภาพ อำเภอมวกเหล็ก
 จังหวัดสระบุรี ๑๘๑๘๐

๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพตาก

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการฯ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. แบบตอบรับ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก กำหนดจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและการวิจัย ในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมวิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจความก้าวหน้าในวิชาชีพ การวิจัย และเกิดแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้แลกเปลี่ยนความรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำงาน นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านและบุคลากรในหน่วยงานของท่าน เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมวิทยาลัย เทคนิคมวกเหล็ก โดยสามารถเบิกจ่ายค่าเดินทางได้จากต้นสังกัด หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นายณปคน อิมช้าง หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๘๖๓๗ ๙๙๑๘๘๙ หมายเลขโทรสาร ๐๓๖-๓๕๖๗๓

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1. (✓) เพื่อโปรดทราบ () เพื่อกำหนดพิจารณา

2. () เห็นควรแจ้งรองผู้อำนวยการทุกฝ่าย

3. (✓) เห็นควร

แจ้ง รศ. ป. วิ. ๑๙๖๑ ๑๙

มอบ ก. ก. ๑๙๖๑ ๑๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(นายพิตร วงศ์เจริญ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก

งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
 โทร. ๐ - ๓๖๓๔ - ๕๖๗๓
 โทรสาร. ๐ - ๓๖๓๔ - ๕๐๘๘
 สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : Saraburiob
 สถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗
 อักษรย่อ "บริการวิชาชีพสู่ชุมชน"
 เอกลักษณ์ "มีรอยยิ้ม"
 ปรัชญา "มีรอยยิ้ม เปี่ยมคุณธรรม วิชาการเลิศล้ำ นวัตกรรม"
 วิสัยทัศน์ "เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คู่คุณธรรมก้าวทันเทคโนโลยี สู่ประชาคมอาเซียน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

๑. ๗๑๒
 ๒. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑
 ๓. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑๑๑
 ๔. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑๑๑
 ๕. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑๑๑
 ๖. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑๑๑
 ๗. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑๑๑
 ๘. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑๑๑
 ๙. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑๑๑
 ๑๐. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑๑๑

รับดำเนินการ

.....

.....

.....

๑. ๓๖๓๗
 ๒. ๑๑๖๖๐๑๑๑๑๑๑๑๑๑

13 ส.ค. 2562

คำสั่งวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ที่ ๓๓๙/ ๒๕๖๒
เรื่อง ให้ข้าราชการ / ลูกจ้างส่วนราชการไปราชการ

อาศัยอำนาจ ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ๒๙ / ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการวิทยาลัย สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เกี่ยวกับงานบุคลากร) ข้อ ๒ พิจารณาอนุญาตการเดินทางไปราชการในราชอาณาจักรของข้าราชการประจำอยู่ในสถานศึกษานั้น จึงอนุญาตให้บุคคลต่อไปนี้ไปราชการ เพื่อการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและการวิจัย ในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒ ณ วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ดังนี้

๑. นางวัลลีย์	อาศัย	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
๒. นายประวิทย์	เห็นชอบ	ตำแหน่ง พนักงานขับรถ

การเดินทางไปราชการครั้งนี้ ดังมีรายการต่อไปนี้ คือ

๑. อนุญาตให้เบิกค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักและน้ำมันเชื้อเพลิงได้จากงบประมาณหรือเงินบำรุงการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
๒. อนุญาตให้ใช้รถยนต์ส่วนราชการหมายเลขทะเบียน ฮบ ๗๐๑๔ กรุงเทพมหานคร ในการเดินทาง โดยมอบหมายให้นายประวิทย์ เห็นชอบ เป็นพนักงานขับรถ

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางวัลลีย์ อาศัย)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ภาพการนำเสนอผลการวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานการบริหาร
สถานศึกษาและการวิจัย วันที่ 4 กันยายน 2562 ณ วิทยาลัยเทคนิควมฤกษ์

ภาพการนำเสนอผลการวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานการบริหารสถานศึกษาและการวิจัย วันที่ 4 กันยายน 2562 ณ วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก (ต่อ)

สรุปการประเมินผลการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
การนำเสนองานวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานการบริหารสถานศึกษาและการวิจัย
ณ วิทยาลัยเทคนิคววกเหล็ก วันที่ 4 กันยายน 2562

.....

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานวิชาการเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปรากฏผลดังตารางที่ 47

ตารางที่ 47 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ ปฏิบัติหน้าที่

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	15	62.50
หญิง	9	37.50
รวม	24	100
2. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	21	87.50
สูงกว่าปริญญาตรี	3	12.50
รวม	24	100
3. ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	5	20.83
ครูผู้สอน	19	79.17
อื่น ๆ	-	-
รวม	24	100

จากตารางที่ 47 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 62.50) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 37.50) วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี (ร้อยละ 87.50) ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 79.17) และผู้บริหารสถานศึกษา (ร้อยละ 20.83)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลงานวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามนำข้อมูลที่ได้อ่านค่าเฉลี่ยวาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด
 3.50 – 4.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก
 2.50 – 3.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับปานกลาง
 1.50 – 2.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย
 1.00 – 1.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อผลงานวิชาการเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 24)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ความชัดเจนของการกำหนดปัญหา วัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย	4.53	0.57	มากที่สุด
2	หัวข้อเรื่องการวิจัยมีความน่าสนใจ	4.28	0.63	มาก
3	การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4.68	0.68	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของวิธีการเก็บข้อมูลและ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล	4.67	0.54	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมและความถูกต้องของขั้นตอน และวิธี วิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย การสรุปผล และ การอภิปรายผล	4.60	0.67	มากที่สุด
6	ความสอดคล้องของเนื้อหา และการใช้ภาษา	4.56	0.55	มากที่สุด
7	ประโยชน์และคุณค่าในการนำผลการวิจัยไปใช้	4.58	0.62	มากที่สุด
8	ประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการ	4.35	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.53	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 48 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผลงานวิชาการเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.68) รองลงมา ได้แก่ ความเหมาะสมของวิธีการเก็บข้อมูลและความน่าเชื่อถือของข้อมูล (\bar{X} = 4.67) และ ความเหมาะสมและความถูกต้องของขั้นตอน และวิธีวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย การสรุปผล และการอภิปรายผล (\bar{X} = 4.60) ตามลำดับ

คำสั่งวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ที่ ๓๗๔ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษา

ตามที่งานบุคลากร ได้รับมอบหมายให้จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนฝึกฝนทักษะทางด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนให้กับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะและทักษะที่สำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ กันยายน ๒๕๖๒

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย วิทยาลัยฯ จึงอาศัยระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๔๒ แต่งตั้งครูบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย

๑.๑ นางวัลลีย์	อาศัย	ประธานกรรมการ
๑.๒ นางอรอนงค์	ชมก้อน	กรรมการ
๑.๓ นายวุฒิไกร	โฮชิน	กรรมการ
๑.๔ นางสาวธัญลักษณ์	หมีโชติ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา วางแผน การดำเนินงาน ดูแล ให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒. คณะกรรมการฝ่ายดำเนินงาน ประกอบด้วย

๒.๑ คณะกรรมการฝ่ายจัดอบรมประกอบด้วย

๒.๑.๑ นางอรอนงค์	ชมก้อน	ประธานกรรมการ
๒.๑.๒ นายวิทยา	ปราจันทร์	กรรมการ
๒.๑.๓ นางสาวธัญลักษณ์	หมีโชติ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ วางแผนการดำเนินกิจกรรมและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ติดตามประสานงานกับวิทยากร และสถานที่ฝึกอบรม และดำเนินการให้เป็นที่ยอมรับ

๒.๒ คณะกรรมการฝ่ายพิธีกร ประกอบด้วย

๒.๒.๑ นางสาวภัททิรา	ชานันท์โท	ประธานกรรมการ
๒.๒.๒ นายณัฐพัฒน์	วงศ์คำ	กรรมการ
๒.๒.๓ นายณัฐพงษ์	ไทยพานิช	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำคำกล่าวรายงานและคำกล่าวเปิดการอบรม ดำเนินการอบรมให้ไปเป็นไปตามกำหนดการที่วางไว้

๒.๓ คณะกรรมการฝ่ายจัดสถานที่ฝึกอบรมประกอบด้วย

๒.๓.๑ นายจිරพันธ์	ชอบธรรม	ประธานกรรมการ
-------------------	---------	---------------

//...๒.๓.๒เจ้าหน้าที่งานอาคารสถานที่...

-๒-

๒.๓.๒	เจ้าหน้าที่งานอาคารสถานที่	กรรมการ
๒.๓.๓	นายสุรัตน์ สุขใจ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดเตรียมสถานที่ฝึกอบรม และดำเนินการเป็นที่เรียบร้อย

๒.๔ คณะกรรมการฝ่ายรับลงทะเบียน ประกอบด้วย

๒.๔.๑	นางสาวจิราวรรณ นันทวงษ์	ประธานกรรมการ
๒.๔.๒	นางพัชรินทร์ นิมพิลา	กรรมการ
๒.๔.๓	นางสาวสมพิศ จันทร์คง	กรรมการ
๒.๔.๔	นางนิตริรัตน์ กระจหน้าย	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่รับลงทะเบียนผู้เข้ารับการฝึกอบรม จัดเตรียมเอกสารการลงทะเบียน ต้อนรับ คณะวิทยากร และผู้เข้ารับการฝึกอบรม และดำเนินการเป็นที่เรียบร้อย

๒.๕ คณะกรรมการฝ่ายสวัสดิการ ประกอบด้วย

๒.๕.๑	นางรติชา พูนอินช่วย	ประธานกรรมการ
๒.๕.๒	เจ้าหน้าที่งานสวัสดิการ	กรรมการ
๒.๕.๓	นางสาวปาริชาติ ดอกคำ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ดำเนินการประสานงานเกี่ยวกับอาหารว่าง และอาหารกลางวัน ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๖ คณะกรรมการฝ่ายเครื่องเสียงและสื่อการฝึกอบรม ประกอบด้วย

๒.๖.๑	นายธิตพัฒน์ ทองดอนเครื่อง	ประธานกรรมการ
๒.๖.๒	นายมนัส ป้องอัฐ	กรรมการ
๒.๖.๓	นายสิทธิพงษ์ วงษ์กาวิิน	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ติดต่อประสานงาน จัดเตรียมเครื่องเสียงและสื่ออุปกรณ์การฝึกอบรม และดำเนินการให้เป็นที่ยอมรับ

๒.๘ คณะกรรมการฝ่ายบันทึกภาพ ประกอบด้วย

๒.๘.๑	นายวัชรพงษ์ ผืนพยอม	ประธานกรรมการ
๒.๘.๒	เจ้าหน้าที่งานประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๒.๘.๓	นายอรรถพร อินปันทา	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ระหว่างการอบรม

๒.๙ คณะกรรมการฝ่ายการเงิน ประกอบด้วย

๒.๙.๑	นางสาวบุศรา มั่นเมือง	ประธานกรรมการ
๒.๙.๓	นางสาวจรรยา เสาพรหม	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ควบคุมการเบิก-จ่ายเงินและตรวจสอบให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบให้ทันเวลาที่กำหนด

๒.๑๐ คณะกรรมการฝ่ายพัสดุและยานพาหนะ ประกอบด้วย

๒.๑๐.๑	นายสดายุทธ ภูคลัง	ประธานกรรมการ
๒.๑๐.๒	นางกัลยา เอี่ยมสะอาด	กรรมการ
๒.๑๐.๓	นายประวิทย์ เห็นชอบ	กรรมการ
๒.๑๐.๔	นายจัญ แสงมณี	กรรมการ

//...๒.๑๐.๓ นางวันเพ็ญ...

-๓-

๒.๑๐.๓ นางวันเพ็ญ ชาญประสิทธิ์ กรรมการและเลขานุการ
 มีหน้าที่จัดทำชุดจัดซื้อ จัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ในการจัดอบรมให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบ และ
 จัดเตรียมรถเพื่อใช้ในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินการอบรม

๒.๑๑ คณะกรรมการฝ่ายเกียรติบัตรผู้สมัคร ประกอบด้วย

๒.๑๑.๑ นางพัชรินทร์ นิมพาลี	ประธานกรรมการ
๒.๑๑.๒ นางสาววันทนี ทรัพย์อยู่	กรรมการ
๒.๑๑.๓ นางสาวศิริพร คำวีระ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่จัดทำเกียรติบัตรแก่วิทยากรและผู้สมัครให้ผู้เข้ารับการอบรม

๒.๑๒ คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล ประกอบด้วย

๒.๑๒.๑ นายอนุวัฒน์ สิทธิกัน	ประธานกรรมการ
๒.๑๒.๒ นางสาวธัญลักษณ์ หนีไชติ	กรรมการ
๒.๑๒.๓ นายณัฐวัฒน์ วงศ์คำ	กรรมการ
๒.๑๒.๔ นางนิตริตน์ กระหนาย	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ จัดทำเครื่องมือประเมิน และสรุปผล

ขอให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้บังเกิดประโยชน์สูงสุด
 ต่อทางราชการต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางวัลลีย์อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษา
ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒

ณ ห้องประชุม ๒ วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก

เวลา ๖/๙/๖ ๒๑ ก.ย. ๖๒	๐๘.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. ๐๘.๐๐ - ๑๘.๓๐ น. - ลงทะเบียน - พิธีเปิด - ผอ.สมชาย เจนพานิช ประธาน ประชุม ผอ.ฉันทา นวระมาตร์ ผู้กล่าวรายงาน	๐๙.๐๐ - ๑๑.๓๐ น. บรรยายพิเศษ เรื่องงานวิจัยในการ บริหารจัดการห้อง พัฒนาสถานศึกษา วิจัยเป็นฐานฯ ผอ.สุจิต ไร่บัวทอง	๑๑.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. นำเสนองานวิจัย การพัฒนาชุดสื่อผสม เรื่องการเมืองวิถีโดยใช้ วิจัยเป็นฐานฯ ผอ.สุจิต ไร่บัวทอง	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	๑๓.๐๐ - ๑๗.๓๐ น. นำเสนองานวิจัย รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของครูโดยมีการมีส่วนร่วมของชุมชน : วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก ดร.วิมลธิ์ อาศัย
๒๒ ก.ย. ๖๒	นำเสนองานวิจัย - การส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของคณาจารย์วิชาชีพในอนาค แห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก ดร.วิมลธิ์ อาศัย - การศึกษาสภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับ สถานประกอบการวิจัย วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านตาก ธองฯ อารอนงค์ ชมก้อน	นำเสนองานวิจัย นำเสนองานวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และการเรียนรู้โดยใช้ วิจัยเป็นฐานฯ ผอ.สุจิต ไร่บัวทอง	นำเสนองานวิจัย นำเสนองานวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และการเรียนรู้โดยใช้ วิจัยเป็นฐานฯ ผอ.สุจิต ไร่บัวทอง	กลุ่มเขียนแผนและสรุปงาน	
๒๓ ก.ย. ๖๒	นำเสนองานวิจัย - รูปแบบการสร้างความเป็นเลิศเชิงจิตสำนึกความร่วมมือชุมชน สถานประกอบการ ด้านวิชาการและวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว - การส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ผอ.จรัส เสด็จสิงห์	นำเสนองานวิจัย นำเสนองานวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และการเรียนรู้โดยใช้ วิจัยเป็นฐานฯ ผอ.สุจิต ไร่บัวทอง	นำเสนองานวิจัย นำเสนองานวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และการเรียนรู้โดยใช้ วิจัยเป็นฐานฯ ผอ.สุจิต ไร่บัวทอง	สรุปแนวทางการใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษา ดร.จรัส ทัพวงษ์ ผอ.สมชาย เจนพานิช ผอ.เออนก สุขสว่าง	

หมายเหตุ: ตารางการประชุมฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
ทั้งกับประธานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐-๑๐.๔๕ น. และ ๑๔.๓๐-๑๔.๔๕ น.
วันที่ ๒๓ ก.ย. ๖๒ พิธีปิด เวลา ๑๗.๓๐ น.

ภาพการนำเสนองานวิจัยในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการใช้งานวิจัยในการพัฒนา

สถานศึกษา ณ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วันที่ 21-23 กันยายน 2562
 สรุปรายการประเมินผลการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
 การนำเสนองานวิจัยในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษา
 ณ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก วันที่ 21-23 กันยายน 2562

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานวิชาการเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ปรากฏผลดังตารางที่ 49

ตารางที่ 49 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ หน้าที่ปฏิบัติหน้าที่

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	15	53.57
หญิง	13	46.43
รวม	28	100
2. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	23	82.14
สูงกว่าปริญญาตรี	5	17.86
รวม	28	100
3. หน้าที่ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	8	28.57
ครูผู้สอน	20	71.43
อื่น ๆ	-	-
รวม	28	100

จากตารางที่ 49 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.57) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 46.43) วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี (ร้อยละ 82.14) หน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 71.43) และผู้บริหารสถานศึกษา (ร้อยละ 28.57)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลงานวิชาการ เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามนำข้อมูลที่ได้อ้อมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด
 3.50 – 4.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก
 2.50 – 3.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับปานกลาง
 1.50 – 2.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย
 1.00 – 1.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 50 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อผลงานวิชาการเรื่อง เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 28)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ความชัดเจนของการกำหนดปัญหา วัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย	4.62	0.58	มากที่สุด
2	หัวข้อเรื่องการวิจัยมีความน่าสนใจ	4.59	0.61	มากที่สุด
3	การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4.54	0.63	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของวิธีการเก็บข้อมูลและความน่าเชื่อถือของข้อมูล	4.47	0.55	มาก
5	ความเหมาะสมและความถูกต้องของขั้นตอน และวิธีวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย การสรุปผล และการอภิปรายผล	4.66	0.55	มากที่สุด
6	ความสอดคล้องของเนื้อหา และการใช้ภาษา	4.45	0.55	มาก
7	ประโยชน์และคุณค่าในการนำผลการวิจัยไปใช้	4.64	0.62	มากที่สุด
8	ประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการ	4.61	0.65	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.57	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 50 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผลงานวิชาการเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มียค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมและความถูกต้องของขั้นตอน และวิธีวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย การสรุปผล และการอภิปรายผล อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.66) รองลงมา ได้แก่ ประโยชน์และคุณค่าในการนำผลการวิจัยไปใช้ (\bar{X} = 4.64) และ ความชัดเจนของการกำหนดปัญหา วัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย (\bar{X} = 4.62) ตามลำดับ

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
รับที่ 2191
วันที่ 13 พ.ย. 2562
ผู้รับ ศิวิน

ที่ ศธ. ๐๖๓๗.๘/๑๓๑

อาชีวศึกษภาค ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร
วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี
อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี ๒๕๐๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญนำเสนอผลงานวิชาการ งานวิจัย
เรียน นางวัลลีย์ อาศัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๒. แบบตอบรับ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ได้จัดงานประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพ
ในอนาคตแห่งประเทศไทย การแข่งขันทักษะวิชาชีพ และทักษะพื้นฐาน ระดับภาค ภาคตะวันออกและ
กรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๓๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒
ณ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว นั้น

อาชีวศึกษภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร ได้จัดประชุมวิชาการ เพื่อนำเสนอผลงาน
วิชาการ งานวิจัย จึงขอเรียนเชิญท่านร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ ในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒
เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุมร่วมใจ อาคารอำนวยการชั้น ๓ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว รายละเอียดตาม
เอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

1. (✓) เพื่อโปรดทราบ () เพื่อโปรดพิจารณา

2. () เห็นควรแจ้งรองผู้อำนวยการทุกฝ่าย

3. (✓) เห็นควร

แจ้ง... ดร.วิมลรัตน์

มอบ... นางม.ค.ค.

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญลือ ทองเกตแก้ว)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

ประธานกรรมการอาชีวศึกษภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร

๑. ๒๖
๒. ๑๓
๓. ๑๖/๑๖.๖๖๖
๔. ๑๖/๑๖.๖๖๖
๕. ๑๖/๑๖.๖๖๖
๖. ๑๖/๑๖.๖๖๖

อาชีวศึกษภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๓ ๑๐๖๘, ๐ ๓๗๒๓ ๑๐๘๕ ต่อ ๒๙๙

โทรสาร ๐ ๓๗๒๓ ๑๐๖๘, ๐ ๓๗๒๓ ๑๐๘๕ ต่อ ๒๐๐

Technicprachin@gmail.com

13 พ.ย. ๒๕๖๒

๑. ๓๖
๒. ๑๖/๑๖.๖๖๖
๓. ๑๖/๑๖.๖๖๖
๔. ๑๖/๑๖.๖๖๖
๕. ๑๖/๑๖.๖๖๖
๖. ๑๖/๑๖.๖๖๖

"ปีแห่งการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

คำสั่งวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ที่ ๕๒๓/ ๒๕๖๒
เรื่อง ให้ข้าราชการ / ลูกจ้างส่วนราชการไปราชการ

อาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ๑๐๒๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยและผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เกี่ยวกับงานบุคลากร) ข้อ ๒ อนุมัติการเดินทางไปราชการในราชอาณาจักรของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการและลูกจ้างที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่ในสถานศึกษา รวมถึงอำนาจในการพิจารณาอนุมัติการเดินทางไปประชุม อบรม สัมมนา ซึ่งหน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงานเอกชนร่วมกับส่วนราชการอื่น หรือรัฐวิสาหกิจขึ้น วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากจึงมีคำสั่งดังนี้ให้บุคคลต่อไปนี้ไปราชการ เพื่อเข้าร่วมการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิชาการ งานวิจัย ในระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ดังนี้

๑. นางวัลลีย์	อาศัย	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
๒. นายประวิทย์	เห็นชอบ	ตำแหน่ง พนักงานขับรถ

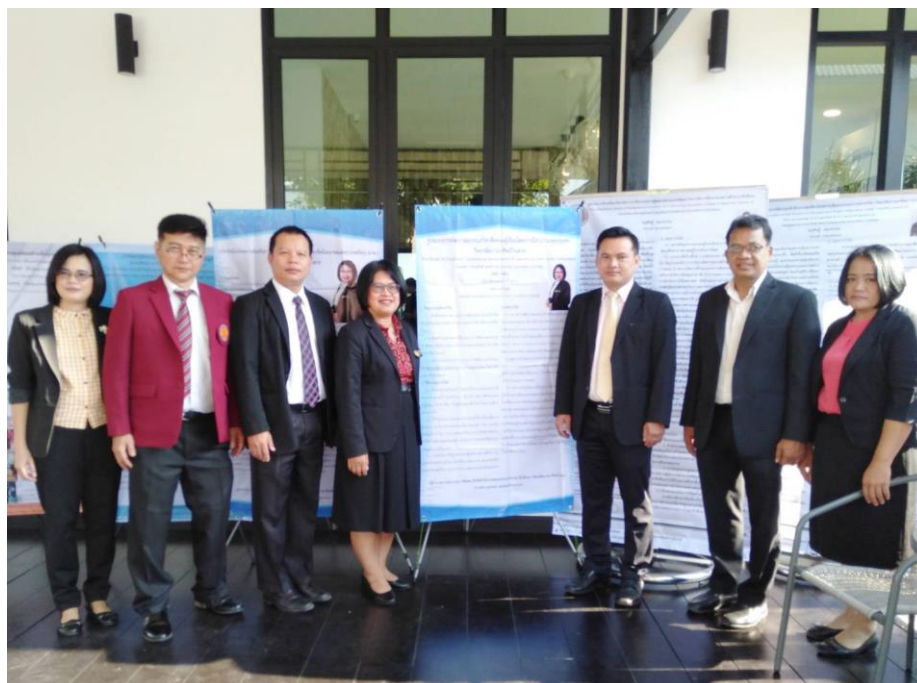
การเดินทางไปราชการครั้งนี้ ดังมีรายการต่อไปนี้ คือ

๑. อนุญาตให้เบิกค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงได้จากงบประมาณของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
๒. อนุญาตให้ใช้รถยนต์ส่วนราชการหมายเลขทะเบียน ฮบ ๗๐๑๔ กรุงเทพมหานคร ในการเดินทาง

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ภาพการนำเสนอผลงานวิจัยในงานประชุมวิชาการองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย
ระดับภาค ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร วันที่ 23-27 ธันวาคม 2562
ณ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

สรุปการประเมินผลการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
การนำเสนอผลงานวิจัยในงานประชุมวิชาการองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับภาค
ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร วันที่ 23-27 ธันวาคม 2562 ณ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

.....

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก ปรากฏผลดังตารางที่ 51

ตารางที่ 51 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ ปฏิบัติหน้าที่

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	18	48.65
หญิง	19	51.35
รวม	37	100
2. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	31	83.78
สูงกว่าปริญญาตรี	6	16.22
รวม	37	100
3. ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	4	10.81
ครูผู้สอน	33	89.19
อื่น ๆ	-	-
รวม	37	100

จากตารางที่ 51 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 51.35) เป็นเพศชาย (ร้อยละ 48.65) วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี (ร้อยละ 83.78) ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 89.19) และผู้บริหารสถานศึกษา (ร้อยละ 10.81)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด
 3.50 – 4.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก
 2.50 – 3.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับปานกลาง
 1.50 – 2.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย
 1.00 – 1.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 52 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก (n = 37)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ความชัดเจนของการกำหนดปัญหา วัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย	4.41	0.58	มาก
2	หัวข้อเรื่องการวิจัยมีความน่าสนใจ	4.39	0.54	มาก
3	การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4.63	0.57	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของวิธีการเก็บข้อมูลและ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล	4.61	0.67	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมและความถูกต้องของขั้นตอน และวิธี วิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย การสรุปผล และ การอภิปรายผล	4.58	0.64	มากที่สุด
6	ความสอดคล้องของเนื้อหา และการใช้ภาษา	4.47	0.67	มาก

ตารางที่ 52 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
7	ประโยชน์และคุณค่าในการนำผลการวิจัยไปใช้	4.66	0.66	มากที่สุด
8	ประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการ	4.65	0.61	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.55	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 52 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่องานวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ประโยชน์และคุณค่าในการนำผลการวิจัยไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมา ได้แก่ ประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.65$) และ การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.63$) ตามลำดับ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางวัลลีย์ อาศัย
วัน เดือน ปีเกิด	17 กุมภาพันธ์ 2505
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 2/9 หมู่ที่ 11 ตำบลน้ำร้อน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก รหัสไปรษณีย์ 63000
ที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เลขที่ 116 หมู่ 4 ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก รหัสไปรษณีย์ 63120
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2548	ตำแหน่ง ครู คศ.3 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย
พ.ศ. 2557	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพิชัย
พ.ศ. 2560	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาปฐพีศาสตร์และอนุรักษ์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2550	ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2533	ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาปฐพีวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2558	ปริญญาเอก ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิทยาศาสตร์การเกษตร มหาวิทยาลัยนเรศวร
รางวัลที่ได้รับ	
พ.ศ. 2558	รางวัลเชิดชูเกียรติผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่น ประจำปี 2558 อาชีวศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์
พ.ศ. 2560	รางวัลเชิดชูเกียรติ ผู้บริหารดีเด่น ประจำปี 2560 อาชีวศึกษาจังหวัดตาก
พ.ศ. 2563	รางวัลเชิดชูเกียรติผู้บริหารดีศรีอาชีวศึกษา ประจำปี 2563 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา